

श्रद्धा

२०२१-२२

Gokhale Education Society's
H.P.T.Arts & R.Y.K. Science College

Prin. T.A.Kulkarni Vidyanagar, Nashik - 422005 (Maharashtra)

“अनंत अमुची ध्येयासक्ती अनंत अन् आशा, किनारा तुला पामराला !”

ॐ मातरम्

सुजलां सुफलां मलयजशीतलाम्
शस्य श्यामलां मातरं ।
शुभ्र ज्योत्स्ना पुलकित यामिनीम्
फुल्ल कुसुमित द्रुमदलशोभिनीम्,
सुहासिनीं सुमधुर भाषिणीम् ।
सुखदां वरदां मातरम् ॥ वन्दे मातरम्

सप्त कोटि कण्ठ कलकल निनाद कराले
निसप्त कोटि भुजैर्धृत खरकरवाले
के बोले मा तुमी अबले
बहुबल धारिणीं नमामि तारिणीम्
रिपुदलवारिणीं मातरम् ॥ वन्दे मातरम्

तुमि विद्या तुमि धर्म, तुमि हृदि तुमि मर्म
त्वं हि प्राणाः शरीरे
बाहुते तुमि मा शक्ति,
हृदये तुमि मा भक्ति,
तोमारै प्रतिमा गडि मन्दिरे मन्दिरे ॥ वन्दे मातरम्

त्वं हि दुर्गा दशप्रहरणधारिणी
कमला कमलदल विहारिणी
वाणी विद्यादायिनी, नमामि त्वाम्
नमामि कमलां अमलां अतुलाम्
सुजलां सुफलां मातरम् ॥ वन्दे मातरम्

श्यामलां सरलां सुस्मितां भूषिताम्
धरणीं भरणीं मातरम् ॥ वन्दे मातरम्

Ideological Foundation

Namdar Gopalkrishna Gokhale

09.05.1866 - 19.02.1915

"What the Country needs most at the present moment is a spirit of self - sacrifice on the part of our educated young man."

Leader of Change

Prin.T.A.Kulkarni
05.09.1882 - 26.06.1967
Founder of Gokhale Education Society

Fountainhead of Inspiration

Dr.Chandubai Kulkarni
1892-1938

Gokhale Education Society

**Progressive
Leadership**

Prin. S. B. Pandit
President & Chairman

Dr. Suhasini Sant
Vice Chairman &
Zonal Secretary, Mumbai Zone

Gokhale Education Society

**Inspiring
Leadership**

Sir Dr. M.S.Gosavi
Secretary and Director General
International Educator
Pioneer and Management &
Entrepreneurial Education in India

Dr. Mrs.D.P.Deshpande
Director, Human Resource
Principal, SMRK-BK-AK
Mahila Mahavidyalaya

Gokhale Education Society

Academic Leaders

Dr. R.P. Deshpande
Zonal Secretary

Dr. Ram Kulkarni
Nashik Zone

Prin. P. A. Raut
Thane-Palghar Zone

Mr. Shailesh Gosavi
Director, Establishment
and Maintenance

Prof. P. M. Deshpande
Director, Project & Design

College Administration

Prin. Dr. V. N. Suryavanshi
Principal

Dr. M. D. Deshpande
Vice Principal

Dr. Pranav U. Ratnaparkhi
Vice Principal

Mrs. Snehal Mulay
Vice Principal, Jr. College

TRIBUTE

Hon. Prin. Mrs. Dr. Sunandatai M. Gosavi

Founder Principal S.M.R.K., A.K., B.K., Mahila Mahavidyalay

We Pay our sincere homage to our inspirer Principal Dr. Sunandatai M. Gosavi,
Who loved us as a mother. We know that your blessings are always with us

श्रद्धांजली

CDS GENERAL BIPIN RAWAT

LATE CDS GEN BIPIN RAWAT'S SERVICE TO THE COUNTRY REMEMBERED FOREVER, IN HIS HONOUR **WREATH-LAYING PARADE** CEREMONY PROGRAM WAS ORGANISED AT BMC DURING THIS FUNCTION OUR CADETS JUO MARALKAR SHRUTIKA AND SGT. NUPUR SALUNKE PLAYED IMPORTANT ROLLS AS PILOTS

Gokhale Education Society's
H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College

Prin. T. A. Kulkarni Vidyanagar, Nashik - 422005 (Maharashtra) Ph. : 0253-2572153.
Fax. 0253-2573097 Email : prinhptryknsk@gmail.com / Website : www.hptrykcollege.com

Permanently Affiliated : Savitribai Phule Pune University
(ID No : PU/NS/AS/001 (1942) ISO : 9001-2015 Certified)

SHRADDHA

2021-22

संपादक मंडळ

प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी
(प्रधान संपादक)

डॉ. प्रणवकुमार रत्नपारखी
उपप्राचार्य

डॉ. मृणाल देशपांडे
उपप्राचार्य

सौ. स्नेहल मुळे
उपप्राचार्य

डॉ. चंद्रशेखर घुगे

प्रा. पी. एन. साने

प्रा. सौ. सुनीता मेनन

प्रा. रमेश शेजवळ

सौ. वृंदा जोशी

डॉ. लीना पाठक

डॉ. जयंत नंदागवळी

सौ. साने

श्रीमती टिळक

डॉ. प्रशांत अहिरे

डॉ. रामदास भोंग

प्रा. सौ. हर्षदा जोशी

प्रा. सौ. निलीमा पाटील

प्रा. सौ. वर्षा जोशी

डॉ. लीना हुन्नरगीकर

Vision : **Higher Education for All**

Mission :

The college in pursuing its mission : हंसक्षीरन्यायेन गृहाण यद्यदुत्तमम् provides equal opportunities for higher education in humanities and sciences to all. It aims to provide leadership in the harmonious development of students' intellectual and professional abilities in order to induct students into advanced field of thought and nourish their cultural, social and emotional sensibilities. The policy of the college is to bring the minorities and marginalized communities into the mainstream of development and create personnel of high caliber and responsible citizens.

Goals and Objectives :

- To impart value based education to all to face the competitive world.
- To build the foundation for life long learning.
- To enhance critical and analytical ability to think, act and develop the competence for enhancing employability.
- To organize extension activities for community development focusing on civic responsibilities, social awareness and holistic personality development and responsible citizenry.
- To develop aptitude of research among students.

Views & information represented in the volume
do not necessarily represent the views of the Editorial Board.

Publisher : The Principal H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik - 422005.

Cover Page Conceptualization and Design : Shraddha Sampadak Mandal

Type Setting and Printing : Saraswati Agencies, Nashik

@ all rights are reserved

Gokhale Education Society's
H. P. T. Arts & R. Y. K. Science College
Prin. T. A. Kulkarni Vidyanagar, Nashik - 422005 (Maharashtra)

COLLEGE ADMINISTRATION

Prin. Dr. V. N. Suryavanshi (Principal)

Dr. P. U. Ratnaparkhi
(Vice Principal)

Dr. Mrs. M. D. Deshpande
(Vice Principal)

Mrs. Snehal Mulay
(Vice Principal, Jr College)

Mr. S. M. Walimbe
(Registrar)

Mr. R. B. Bagul
(Librarian)

BRANCH COUNCIL : 2021-22

Prin. S. B. Panndit
Chairman, Gokhale Education Society.

Prin. Sir Dr. M. S. Gosavi
Secretary & Director General, G. E. Society

Prin. Dr. Mrs. D. P. Deshpande
Director HR, G. E. Society

Prin. Dr. V. N. Suryavanshi,
Branch Secretary

Mr. S. M. Walimbe
Registrar of the college

Mr. Sachin Amodkar
Member

Mr. Ganesh Andewad
Member

COLLEGE DEVELOPMENT COMMITTEE
(2017-2022)

Chairman of the Society	: Prin. S. B. Pandit (Ex. Officio Chairman)
Secretary	: Sir Dr. M. S. Gosavi
One HOD-Nomination by Principal	: Dr. P. S. Deshpande
Elected Teachers Representatives	: Prof. B. B. Diwate, Dr. V. K. Avasthi, Dr. V. D. Bhargave
Elected Non Teaching representative	: Shri. K. R. Patil
Prin. Dr. R. M. Kulkarni (Education)	: Shri. Nikhil Sapat (Industry)
Dr. Omprakash Kulkarni (Research)	: Shri. Shrikant Narvekar (Social Service)
Coordinator of IQAC	: Dr. V.D. Bobade
Chairman of College Student's Council	: Dr. P. S. Deshpande
Principal of the College	: Prin.Dr.V.N.Suryavanshi (Ex.Offical Secretary)

Gokhale Education Society

OFFICE BEARERS (2016-2019)

- President & Chairman : Prin. S. B. Pandit
(Ex-Pincipal, Nashik Road College)
- Vice-Chairman : Prin. Dr. Mrs. S. V. Sant
(Pincipal, B. V. College, Borivali Mumbai)
- Secretary : Sir Dr. M. S. Gosavi
(Director General, Treasurer, Gokhale Education Society)

Directors

- Director, Human Resource : Prin. Dr. Mrs. D. P. Deshpande
- Director, Project Design : Prin. P. M. Deshpande
- Director, Establishment & Maintenance : Shri. S. M. Gosavi

Joint Treasurer

Dr. R. P. Deshpande

Zonal Secretaries

- Prin. P. A. Raut (Palghar) Prin. Dr. Mrs. S. V. Sant (Mumbai)
- Prin. Dr. R. M. Kulkarni (Nashik)

Branch Secretaries

- Sir Dr. M. S. Gosavi
- Prin. Dr. Mrs. D. P. Deshpande
Prin. P. A. Raut	Prin. Dr. Mrs. S. V. Sant
Dr. R. P. Deshpande	Prin. Dr. V. N. Suryavanshi
Dr. R. M. Kulkarni	Dr. D. D. Kalal
Dr. M. R. Meshram	

NAAC Certificat awarding 'A' Grade to the college

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Quality Profile

Name of the Institution : H. P. T. Arts and R. Y. K. Science College

Place : Prin. T.A. Kulkarni Vidyanagar, Dist. Nashik, Maharashtra

Criteria	Weightage (W _i)	Criterion-wise Weighted Grade Point (Cr WGP _i)	Criterion-wise Grade Point Averages (Cr WGP _i / W _i)
I. Curricular Aspects	100	305	3.05
II. Teaching-Learning and Evaluation	350	1165	3.33
III. Research, Innovations and Extension	120	332	2.77
IV. Infrastructure and Learning Resources	100	308	3.08
V. Student Support and Progression	130	336	2.58
VI. Governance, Leadership & Management	100	315	3.15
VII. Institutional Values and Best Practices	100	349	3.49
Total	$\sum_{i=1}^7 W_i = 1000$	$\sum_{i=1}^7 (Cr WGP_i) = 3110$	

$$\text{Institutional CGPA} = \frac{\sum_{i=1}^7 (Cr WGP_i)}{\sum_{i=1}^7 W_i} = \frac{3110}{1000} = \boxed{3.11}$$

Grade =

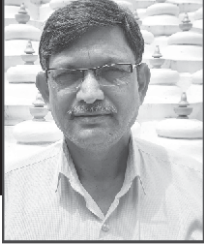

Date : February 08, 2019

S. C. Sharma
Director

- This certification is valid for a period of Five years with effect from February 08, 2019
- An institutional CGPA on seven point scale in the range of 3.51 - 4.00 denotes A⁺⁺ grade, 3.26 - 3.50 denotes A⁺ grade, 3.01 - 3.25 denotes A grade, 2.76 - 3.00 denotes B⁺⁺ grade, 2.51 - 2.75 denotes B⁺ grade, 2.01 - 2.50 denotes B grade, 1.51 - 2.00 denotes C grade
- Scores rounded off to the nearest integer

EC(SC)/35/RAR/MHCOGN10722

प्राचार्य व्ही. एन. सुर्यवंशी
प्राचार्य

मनोगत...

या वर्षीचा “श्रद्धा” नियतकालिकाचा वार्षिक अंक वाचकांच्या हातात देतांना खूप आनंद होत आहे. एच.पी.टी. आर्टस अँड आर्.वाय्.के. सायन्स महाविद्यालय जून २०२४ मध्ये १०० वर्ष पूर्ण करणार आहे. मागील ९८ वर्षांमध्ये अनेक विद्यार्थी या महाविद्यालयामधून उच्च शिक्षण घेऊन बाहेर पडले व त्यांनी समाजामध्ये प्रभावी व्यक्ती म्हणून लौकिक प्राप्त केलेला आहे. यासाठी महाविद्यालयाने विविध उपक्रम राबवून, विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासामध्ये लक्षणीय भर घातली आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्यिक कौशल्य विकसित व्हावेत म्हणून, अनेक उपक्रम राबविण्यात येतात. विद्यार्थी जीवनात कसदार लिखाण करण्याची प्रेरणा मिळावी ह्या हेतूने, विद्यार्थ्यांना लेख, कथा, कविता किंवा इतर साहित्यिक प्रकार लिहण्यासाठी प्रवृत्त केले जाते. वर्षभर उपक्रम घेत असतांना आपली कथा, लेख किंवा साहित्य प्रकार सर्व वाचकापर्यंत पोहचवण्याचे माध्यम म्हणजे महाविद्यालयाचे नियतकालिक असते. साहित्याची आवड असणारे विद्यार्थी ह्या अंकाचा योग्य उपयोग करून, आपले लेखन कौशल्य विकसित करत असतात. वाचकांच्या प्रतिक्रिया आणि प्रतिसाद मिळाल्यास विद्यार्थी लेखनाला प्रोत्साहन मिळते व एक उत्तम लेखक उदयाला येवू शकतो. या दृष्टीकोनातून “श्रद्धा” अतिशय महत्त्वाचे कार्य महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी करत आहे असेच म्हणावे लागेल.

सर्व विद्यार्थी लेखकांच्या लेखांमधून इतर अनेक विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळते व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या साहित्यिक कौशल्याची जाणीव सुद्धा वाचकांपर्यंत पोहोचते. महाविद्यालयीन विद्यार्थी लिखाणाच्या हेतूने दर्जेदार साहित्य, नामवंत लेखकांची पुस्तक, उत्तम सदरे वाचण्यासाठी प्रवृत्त होतात व एक जाणकार वाचकाची सुद्धा निर्मिती करण्यात “श्रद्धा” नियतकालिकाचे मोठे योगदान आहे. सर्व विद्यार्थ्यांना लिहायला प्रवृत्त करण्यासाठी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक सहकारी प्रयत्न करतात. संपादक मंडळाचे विशेष योगदान यासाठी लाभते. विशेषतः कार्यकारी संपादक मंडळातील सर्व प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांना लिहायला प्रवृत्त केले व हा “श्रद्धा” चा अंक वाचनीय केला, त्या बद्दल या संपादक मंडळाचे खूप खूप अभिनंदन !!!

डॉ. व्ही. एन. सुर्यवंशी
प्राचार्य

संपादकीय

(स्वतन्त्रता के पचहत्तर वर्ष)

या निमित्ताने

वर्ष १९४७, ऑगस्ट मासातील पंधरावा दिवस, आपणा भारतीयांसाठी अतिशय आनंदाचा आणि तितकाच कुतुहलाचा देखील! वर्षानुवर्षे स्वराज्यापासून दूर राहिलेल्या या आपल्या भारतमातेच्या मनात अथवा प्रत्येक भारतीयाच्या मनात त्या क्षणी नेमके काय चालले असेल, ह्याचा आपण अंदाज पण बांधू शकत नाही. एकीकडे स्वातंत्र्याची प्राप्ती, मग ते स्वातंत्र्य आचारातील जसे आहे, तसे विचारातीलही. हे स्वातंत्र्य म्हणजे काय, असा प्रश्न देखील काहींच्या मनात आला असेल, आता काय करायचे, आणि कसे करायचे, हे विचार रात्रन् दिवस थोरा मोठ्यांना जसे पडले असतील, तसे सामान्य माणसाला आणि लहान मुलांनाही पडलेले असतीलच! एका बाजूला आपल्या भूमातेचे दोन भाग झालेले पहाणे, त्यामुळे उद्भवलेल्या आवासाच्या प्रश्नांपासून, ते अगदी प्राणांच्या रक्षणाचाही प्रश्न, असे कितीतरी प्रश्न सामान्य व्यक्तीच्या संवेदनशील मनाला स्पर्शून गेले असणारच. भारताचे पहिले पंतप्रधान पं. नेहरूंनी त्यांच्या, *Tryst with Destiny*, या गाजलेल्या भाषणात म्हंटले होते, "The achievement we celebrate today is but a step, an opening of opportunity, to the greater triumphs and achievements that await us. Are we brave enough and wise enough to grasp this opportunity and accept the challenge of the future?"

आज स्वातंत्र्याच्या पंचाहत्तर वर्षानंतरही नेहरूंचा हा प्रश्न अतिशय समयोचित असा होता. वर

म्हंटल्याप्रमाणे, त्याकाळच्या परिस्थितीत सर्वांच्याच मनात आनंद आणि भय या दोन्हींचे संमिश्रण झालेले असावे. भारताच्या गेल्या पंचाहत्तर वर्षांचा आढावा घेतला तर भारत हा आजही आपली लोकशाही व्यवस्था पालन करण्यास सक्षम असा ठरला आहे. भारताला स्वातंत्र्य मिळाले त्या काळात पुढे-मागे ज्या-ज्या देशांना स्वातंत्र्य मिळाले, त्या देशांची परिस्थिती काहीशी चिंतनीय असलेली दिसते. पाकिस्तान, इस्रायल, घाना, जॉर्डन, लिबिया, श्रीलंका, चीन, या देशांना सुमारे १९४५ ते १९६० दरम्यानच स्वातंत्र्य मिळाले आहे. खरं तर तुलना करणे वाईट आणि कोणत्याही दोन गोष्टींची तुलना कधीही शत प्रतिशत करता येणार नाही; पण या देशांच्या आजच्या परिस्थितीवर दृष्टिक्षेप टाकला तर आपण भारतीय लोक सुदैवी आहोत, हे मान्य करावे लागेल. भारतीय राज्यघटनेने आपणा सर्वांना पुष्कळ अधिकारही कर्तव्यांबरोबर दिलेले आहेत. त्या अधिकारांवर आघात झाला तर आवाज उठविण्याचे स्वातंत्र्यही आपल्याला दिले आहे. भारतासारख्या विविधता ल्यालेल्या देशात लोकशाही राबविणे खरे तर अतिशय अवघड आहे; पण भारताने ते शक्य करून दाखविलेले आहे.

लोकशाहीचा पुरस्कार करत, आणि परिस्थितीचे भान राखत, भारत सरकारने पंचवार्षिक योजना, अलिप्ततावादाचे धोरण, धर्मनिरपेक्षता या तत्वांचा आपल्या राज्यघटनेत स्वीकार केला. या तत्वांना समजून घेण्यात आपण बरेचसे संभ्रमित झालेले

आहोत. या तत्त्वांना स्पष्टपणे समजून घेण्याची हीच वेळ आहे. आपण आखलेल्या पंचवार्षिक योजनांची सफलता स्पष्टपणे दिसते राष्ट्रीय उत्पन्नात वाढ, पायाभूत सुविधांमध्ये झालेली लक्षणीय वाढ, भांडवलतात झालेली वृद्धी, कृषीक्षेत्रात घडून आणलेले विविध प्रयोग, भारताच्या आर्थिक निधीमध्ये झालेली वाढ इ. गोष्टी या पंचवार्षिक योजनांचे परिणाम आहेत. अर्थात् प्रत्येक योजनेच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक बाजू आहेत, तशा या योजनेच्या पण आहेत. आजचा हा वृद्धी दर फार मोठी उंची गाठू शकलेला नाही. भारताने समाजाची आर्थिक घडी बसवतांना, समाजवादी पद्धतीचा अवलंब करावयाचा कितीही आदर्श समोर ठेवलेला असला तरीही भारताच्या अर्थव्यवस्थेचे प्रारूप हे भांडवलशाही तत्त्वाच्या पायावरच उभारलेले आहे.

लोकांचे राहणीमान हे उंचावलेले असले तरी गेल्या पंच्याहत्तर वर्षांत श्रीमंत आणि गरिब यांतील दरी देखील पुष्कळ अंशी वर्धित होत गेलेली आहे. तरीही 'गरिबी हटाव' ही मोहीम हाती घेण्यास उशीर झाला, असे पुष्कळ अभ्यासकांचे मत आहे. याबरोबरच बेरोजगारी सारखा महत्त्वाचा बिंदू अजूनही अनुत्तरीतच आहे.

भारताच्या गेल्या पंधरा पंतप्रधानांच्या कालावधीत भारताच्या परिस्थितीत पुष्कळ बदल झालेला आहे. जागतिक अर्थकारणाचे, मुक्त अर्थव्यवस्थेचे धोरण भारताने खूप चांगल्या पद्धतीने स्वीकारले आहे. आता तर पेपर करंसी पासून दूर जात डिजिटल करंसीचा विचारही खूप प्रभावीपणे राबविला जात आहे. एकीकडे श्रीमंत अधिक श्रीमंत होत असतांना, सामान्य माणसाच्या दैनंदिन समस्यांना देखील उत्तरे शोधली जात आहेत. भारताला समजून घेणे तसे अवघडच आहे कारण

फार पूर्वीपासून विरोधाभासाचा आभास हा आपल्याला आपल्या देशामध्ये पहावयास मिळतो. कधी तो विरोधाभास लक्षात येतो की तो विरोधाभास नाही तर विशिष्ट कारणासाठी केलेली योजना आहे, तर कधी तो विरोधाभास उमगतही नाही. एकंदरीत विविध भाषा, उपासना पद्धती, जैविक वैविध्याने बहुदंगी असा आपला देश आता नवीन काळाशी जुळवून घेत असतांना, स्वतःची ओळखही जपण्याचा प्रयत्न करतो आहे. आपल्यामध्ये असणारे वैविध्य हेच आपले सौंदर्य आहे, हे आपण जाणावे. भारताचे स्वातंत्र्य आणि प्रजासत्ताक हे चिरायु राहोत, अशी ईश्वराकडे प्रार्थना!!!

स्वातंत्र्यापूर्वीच आपल्याकडील विचारवंतांना हे उमगले होते की आता शिक्षण व्यवस्थेतून आधुनिक आणि जुन्या वळणाचे शिक्षण यांचा मिलाफ करावयास हवा. त्याकाळात मातृभूमीच्या प्रेमापोटी आणि सामाजिक निष्ठेतून शैक्षणिक संस्था उभारल्या गेलेल्या दिसतात. आपल्या देशबांधवांनी शिक्षण घ्यावे, त्या माध्यमातून त्यांच्यात जागृती निर्माण व्हावी, त्यांनी देशाच्या स्वतंत्रता कार्यासाठी पुढे यावे इ. विचारांतून, भारतभर शैक्षणिक संस्था उभारलेल्या दिसतात. या विविध संस्थांपैकी एक म्हणजे आपली गोखले एज्युकेशन सोसायटी होय. इ.स. १९१२ साली एका शाळेच्या उभारणीतून रूजत गेलेली संस्थेची संकल्पना फेब्रुवारी १९, १९१८ साली सुफल झाली.

गोखले एज्युकेशन संस्थेचे विशेष असे की, जिथे कोणीही पोहोचू शकत नव्हते, तिथे ही संस्था ज्ञानाची गंगोत्री घेऊन गेली. तलासरी, कोसबाड, बोर्डी, जव्हार इ. ठिकाणी या संस्थेने त्या काळात विद्यालये आणि महाविद्यालये स्थापन करून,

शिक्षणाची दारे सर्वांना खुली करून दिली. १९२० च्या सुमाराचे नासिक जर विचारात घेतले तर काही फार वेगळी स्थिती नव्हती. आधुनिक शिक्षणाचे कोणतेही चिह्न आज गोल्डन ट्रॅंगलमधील नासिक मध्ये त्याकाळी नव्हते. प्राचार्य टी. ए. कुलकर्णी, आपल्या संस्थेचे संस्थापक, नासिक मध्ये देवळालीला येत असत. त्यावेळी त्यांनी पूर्ण उत्तर महाराष्ट्र पालथा घालून, नासिक मध्ये एक महाविद्यालय सुरू करण्याची योजना आखली....वर्ष आहे १९२४ चे!!!

प्राचार्य कुलकर्णी मुंबई सोडून, ह्या परिसरात, आज जिथे महाविद्यालय आहे तिथे, रहाण्यासाठी आले. त्या काळात नासिक मधील लोकांमध्ये त्यांनी शिक्षणाविषयी विश्वास संपादन केला. महाविद्यालयात येणा-या मुलींना घरी पोहोचविण्याची जबाबदारीही अध्यापना बरोबर त्यांनी स्वीकारली. बारा भाषांचे विभाग, त्यासाठी उत्तमोत्तम प्राध्यापक त्यांनी इथे त्या काळी आणले. उत्तर महाराष्ट्रातील पहिले महाविद्यालय त्यांनी इथे नासिक मध्ये सुरू केले.

मुंबई गॅझेटेअर म्हणते, "Turning to events other than political, a step was taken at Nasik in 1924, which opened a new page in the social life of the city and also of the district. Thanks to the efforts of the Gokhale Education Society then running a few high schools in and near Bombay and thanks mainly to the enterprising leadership of Mr. T. -. Kulkarni, a college was started there and was named after its donor as the Hansraj Praggi Thackersey College."

नासिक शहर आणि जिल्हा या ठिकाणी

आपल्या महाविद्यालयाने दिलेल्या योगदानाची दखल मुंबई गॅझेटेअर मध्ये भलेही दोन ते तीन ओळीतून नोंदविलेली असेल; पण या महाविद्यालयाने जे दिले आहे, ते आपणा सर्वांना माहिती आहे. आता त्या भावना, विचार व्यक्त करण्याची वेळ आलेली आहे. भारताच्या स्वातंत्र्याच्या पंच्याहत्तराव्या वर्षी काय मिळाले, काय राहिले, याचा जसा विचार आपण करत आहोत, तसाच विचार आपल्या महाविद्यालया विषयी आपल्याला करावयाचा आहे. आपल्या महाविद्यालयाचा प्राध्यापकांचा आणि शिष्योत्तमांचा वारसा हा खूप मोठा आहे. शाळेत असतांना आपण प्रतिज्ञा म्हणायची. त्यात असायचे, "माझ्या देशातल्या समृद्ध आणि विविधतेने नटलेल्या परंपरांचा मला अभिमान आहे. त्या परंपरांचा पाईक होण्याची पात्रता माझ्या अंगी यावी म्हणून मी सदैव प्रयत्न करीन." आज आपल्या सगळ्यांवर दुहेरी कर्तव्य आहे. एक भारताचा नागरिक म्हणून आपल्याला प्रयत्न करावयाचे आहेत आणि दुसरे असे की, आपल्या महाविद्यालयातील दर्जेदार प्राध्यापकांची आणि शिष्योत्तमांची परंपरा पुढे न्यावयाची जबाबदारी आपल्या सर्वांची आहे. त्यासाठी आपण सर्व सिद्ध होऊयात.

श्रद्धाचा हा अंक आपणा सर्वांना आवडेल असा विश्वास व्यक्त करतो आणि लेखणीला आम्ही विराम देतो.

जय हिंद!!! जय जवान!!! जय किसान!!!
जय विज्ञान!!!

- श्रद्धा संपादक मंडळी

Challenges of the Disabled Students in Aspiring Higher Education

Mrs. Medha Mangurkar

Assistant Professor, Dept. of library & information science

Every student can learn, just not on the same day, or in the same way- John Evans

Introduction:

Disability is a term associated with some specially-abled people who sustain a condition that prevents him/her from doing things in the same way as the other people around him. A person can suffer these conditions from multiple sources, they can vary from certain limitations since his birth due to the manifestation of an abnormality in his gene to a horrific incident like war or accident which gives many people some bad memories which they have to live with for the entirety of their life. Examples of such difficulties can vary from **functional impairments** like the visually impaired, hearing impairedness, a problem in speaking to **structural impairments** like the absence of limbs.

According to The Rights of Persons with Disabilities Act, 2016. "Person with disability" means a person with long term physical, mental, intellectual or sensory impairment which, in interaction with barriers, hinders his full and effective participation in society equally with others.

The 21 disabilities covered are as follows.

1. **Blindness:** A condition where a person suffers from any of the following conditions namely: Total absence of sight or Visual acuity not exceeding 6/60 or 20/200 (snellen) in the better eye with correcting lenses; or. Limitation of the field vision subtending an angle of 20 degree or worse.
2. **Low-vision:** A person with impairment of visual functioning even after treatment or standard refractive correction but who uses

- or is potentially capable of using vision for the planning or execution of a task with appropriate assistive device.
3. **Leprosy Cured persons:** Any person who has been cured of leprosy but is suffering from - loss of sensation in hands or feet as well as loss of sensation and paresis in the eye - lid but with no manifest deformity; manifest deformity and paresis but having sufficient mobility in their hands and feet to enable them to engage in normal economic activity; extreme physical deformity as well as advanced age which prevents him from undertaking any gainful occupation.
 4. **Hearing Impairment:** Loss of sixty decibels or more in the better ear in the conversational range of frequencies.
 5. **Locomotor Disability:** Disability of the bone, joint or muscles leading to substantial restriction of the movement of the limbs or a usual form of cerebral palsy. Some common conditions giving raise to locomotor disability could be poliomyelitis, cerebral palsy, amputation, injuries of spine, head, soft tissues, fractures, muscular dystrophies etc.
 6. **Dwarfism:** Dwarfism is a medical or genetic condition that causes someone to be considerably shorter than an average-sized man or woman.
 7. **Intellectual Disability:** Earlier known as **Mental retardation**, **intellectual disability is** a condition of arrested or incomplete development of mind of a person which is specially characterized by sub - normality of intelligence i.e. cognitive, language, motor and social abilities.
 8. **Mental Illness:** Any mental disorder other than mental retardation.
 9. **Autism Spectrum Disorder:** A developmental disorder of variable severity that is characterized by difficulties in social interaction and communication and by restricted or repetitive patterns of thought and behaviour.
 10. **Cerebral Palsy:** A group of non - progressive conditions characterized by abnormal motor control posture resulting from brain insult or injuries occurring in the peri-natal, neo-natal or infant period of development.
 11. **Muscular Dystrophy:** Muscular dystrophy is a group of diseases that cause progressive weakness and loss of muscle mass.
 12. **Chronic Neurological**

conditions: Chronic Neurological conditions are a number of disorders related to central and peripheral nervous system. This includes the brain, spinal cord, cranial nerves, peripheral nerves, nerve roots, autonomic nervous system, neuromuscular junction, and muscles.

13. **Specific Learning Disabilities :** Affect person's ability to acquire, process, and / or use either, spoken, read, written or nonverbal information (organization / planning, functional literacy skills, memory, reasoning, problem solving, perceptual skills) or in other words in short - difficulty with language in its various uses (not always reading).
- **Dyspraxia** - The inability to motor plan, to make an appropriate body response.
 - **Dysgraphia** - Difficulty with the act of writing both in the technical as well as the expressive sense. There may also be difficulty with spelling.
 - **Dyscalculia** - Difficulty with calculations.
 - **Attention Deficit and Hyperactivity Disorder(ADHD)** - Hyperactivity, distractibility and impulsivity
14. **Multiple Sclerosis :** It is a disease that can affect your brain and spinal

cord, and can cause problems with vision, balance, muscle control.

15. **Speech and Language disability :** It is a permanent disability arising out of conditions such as laryngectomy or aphasia affecting one or more components of speech and language due to organic or neurological causes.
16. **Thalassemia:** It is an inherited blood disorder that causes your body to have less hemoglobin than normal.
17. **Hemophilia:** Hemophilia is a rare disorder in which the blood doesn't clot in the typical way because it doesn't have enough blood-clotting proteins (clotting factors).
18. **Sickle cell disease:** A group of disorders that cause red blood cells to become misshapen and break down.
19. **Multiple Disabilities including deaf-blindness :** Multiple disabilities is a term for a person with a combination of disabilities, for instance, someone with both a sensory disability and a motor disability.
20. **Acid Attack victims:** An acid attack, also called acid throwing, vitriol attack, or vitriolage, is a form of violent assault involving the act of throwing acid or a similarly

corrosive substance onto the body of another "with the intention to disfigure, maim, torture, or kill". Perpetrators of these attacks throw corrosive liquids at their victims, usually at their faces, burning them, and damaging skin tissue, often exposing and sometimes dissolving the bones. Acid attacks can lead to permanent partial or complete blindness.

21. **Parkinson's disease:** Parkinson's disease is a progressive nervous system disorder that affects movement.

According to the 2011 Census, the total population of the disabled was 2.68 crores, out of which 1.5 crores were males and 1.18 crores were females. It means 2.21 per cent of the country's population has been reported to have some kind of disability. The percentage of disabled males to the total males in the Country was 2.37 per cent whereas this percentage was 1.87 per cent for females. The scenario was not different in rural and urban areas. In the rural areas the proportion of the disabled males was recorded at 2.47 per cent and it was 2.12 per cent in the urban areas. Similarly, the percentage of disabled females in rural and urban areas was 1.93 per cent and 1.71 per cent respectively.

According to a survey on status of disability in higher education, out of 15,21,438 students studying in 150 colleges and universities throughout the country, only 8,449 students with disabilities are pursuing higher education. The survey conducted by the National Center for Promotion of Employment (NCPE) further reveals that 74.08 per cent of these were male and 22.7 per cent female. Of the total number of disabled candidates, 46.67% have orthopedic disabilities, 32.13% are visually impaired, 5.16% are speech/hearing impairment and 16.05% have other types. The survey also found that over a 100 of the respondent institutions have a "disability unit" on campus and over 130 have a "disability policy." This article discusses some of reasons of very small number of people with disabilities have access to higher education in developing countries like India.

Barriers faced by students with disabilities :

In a qualitative study conducted by Kunnath and Mathew (2019) in six metropolitan cities, it was observed that themes such as accessibility, functions in the classroom, accommodations for examinations, communication,

social attitude and employment challenges were highlighted as major aspects that needed attention. The results of the study reflect on poor planning, implementation of disability policies, lack of disability sensitization in the society and inadequate availability of resources in a developing country. Some of the points are discussed below:

1. Physical Inaccessibility

This is one of the most prominent barriers for students with disabilities. School and college buildings in most countries lack basic infrastructure to make the institution physically accessible for students with disabilities. These institutions lack ramps for wheelchairs and proper tile markings for blind students. Institutions with multi-level buildings lack elevators or lifts. Washrooms are often inaccessible. Heavy doors and narrow and dimly-lit entrances too make institutions inaccessible for **students with disabilities**. Higher institutions or universities lack the facility of accessible hostels for students with disabilities.

In some countries where accessibility is required by law, instances have been reported where structures like ramps are built in such a way that they don't serve their

purpose. Accessibility requirements in some countries are fulfilled only on paper.

Some developed countries have an inclusive education system and accessible institutions but most of the students with disabilities around the globe suffer due to a lack of accessible infrastructure in educational institutions. Sometimes when institutions are accessible or somehow accommodate students with disabilities they may face a challenge in getting accessible transportation to take them to and from the institute. In most cases, the burden ultimately falls on the parents to take their ward to and from school in any way they can manage.

2. Lack of Awareness

This is one of the most common causes that create barriers for students with disabilities. Interestingly, this lack of awareness hits students with disabilities from multiple directions. Many times parents are unaware of the laws giving equal rights to education to children with disabilities. They lack information about the availability of special schools and special rights provided to disabled students by the law. Things do not become easy even in cases where parents are aware of things and willing to provide

education to their disabled children.

Authorities in the institutions too are unaware of their duties and the rights of the students with disabilities. Lack of awareness creates barriers at almost every step in developing countries. Many countries have given formal consent to the United National Convention on the Rights of Persons with Disability (UNCRPD) and have formulated laws based on the convention but almost no one is aware of the law. In many cases, the laws have been theorized but there's no practical implementation on the ground due to lack of awareness.

3. Lack of Individualization

This is perhaps the least talked about barrier faced by students with disabilities. In most countries, a blanket approach is used for students with disabilities. These blanket approaches are designed based on preset categories formulated on the basis of disability or weaknesses. The strengths of individual students with disabilities are not assessed. A student with a disability, for example, might be strong and sporty despite her disability but in most cases, institutions fail to recognize these individual strengths and provide the disabled student proper opportunity to develop on her strengths.

Students with some types of disabilities, like students with ADHD, require personalized attention. But, due to the lack of individualization needs of these students are ignored. Teachers are often not trained to provide individual attention where needed. So, they keep on going with the pace of curriculum or the bright students (based on teaching strategy), and some students with disabilities are left behind.

4. Complex Accommodation Process

Accommodation requirements for students with disabilities are often not met. The entire process in most countries is practically based on the personal ethics of the authorities of the school. The needs of a dwarf student, for example, are very different from a student in a wheelchair. A ramp or such infrastructure is not sufficient for a dwarf student. She may need accommodation in sitting arrangements in her classroom. There's rarely any quick process for accommodating these types of requirements or special requests.

If the immediate authority of the institution does not show any interest in making the accommodation the student in most cases has no other option. Even in countries where the

law provides options, the entire process is complex and time-consuming. The appeal and litigation process is so cumbersome that it becomes almost impossible for students to get into the process. And, students are left with the option to adjust anyhow or just drop out.

5. Negative Attitude and Stereotypes

Almost every country of the world has some stereotypes and negative connotations related to disability. Being a part of society, educational institutions too are affected by these negative attitudes towards students with disabilities. Not only fellow students but school staff too have been bullies for students with disabilities in many cases. Teachers, in many instances, discourage students with disabilities directly or indirectly to pursue their studies.

However, it must be noted that in many instances teachers have proved to be the strongest support for students with disabilities. It entirely depends on the individual nature. But, overall the attitude of people towards disability is negative and that reflects in educational institutions. In some countries, the stereotypes are so strong that all students with disabilities are given education in separate institutions, and parents of

non-disabled students protest the admission of any disabled student with their children.

6. Unavailability or Lack of Accessible Study Materials

This barrier is faced mostly by students with low vision or blindness and this is perhaps the biggest hurdle for them. Study materials in accessible formats say braille or audiobooks, are either unavailable or available at a cost unaffordable for a student. Most of the institutions around the globe put no extra effort to arrange study materials for their blind students. The students are completely dependent on listening and remembering class lectures or on a classmate who is helpful enough. Even in this modern age where technology can be used to solve the issue without much effort situations have not changed much for blind students.

Education is the key to human development. Education is a fundamental right of every child. The Article 26 of United Nations Organization's Declaration for Human Rights highlights the right to education. The Article 45 of Constitution of India notes free and compulsory education for all children under the age of 14 years. Further, the Article 41 emphasizes the right to education for persons including those with disabilities. Under the Constitution of

India, persons with disabilities have been guaranteed all the Fundamental Rights as provided to other citizens of the Country viz., equality of opportunity, non discrimination, no untouchability, freedom of religion, right to the language, script or culture, right to franchise, right to property, right to enforce fundamental rights, access to education in any educational institution, and right to work. Now the most significant fact about education of the disabled children of India is that, it is widely available to them in comparison with yesteryears. The vision of National Education Policy 2020 includes the following key changes to the current system:(i) increased access, equity, and inclusion through a range of measures, including open schooling, online education and Open Distance Learning (ODL), keeping in view needs of learners with disabilities, and substantial increases in scholarships at private/philanthropic universities for disadvantaged and underprivileged students.

The Right of Persons With Disabilities Act (2016) states that the educational institutions shall

- (i) admit them without discrimination and provide education and opportunities for sports and recreation activities equally with others;
- (ii) make the building, campus, and various facilities accessible;
- (iii) provide reasonable accommodation according to the individual's requirements;
- (iv) provide necessary support individualised or otherwise in environments that maximise academic and social development consistent with the goal of full inclusion;
- (v) ensure that the education to persons who are blind or deaf or both is imparted in the most appropriate languages and modes and means of communication;
- (vi) detect specific learning disabilities in children at the earliest and take suitable pedagogical and other measures to overcome them;
- (vii) monitor participation, progress in terms of attainment levels, and completion of the education in respect of every student with a disability;
- (viii) provide transportation facilities to the children with disability blindness and low vision; deaf and hard of hearing; locomotor disability including cerebral palsy, leprosy cured, dwarfism, acid attack victims and muscular

dystrophy;

Conclusion:

The plight of disabled children is rooted in their inability to manipulate the personal and environmental variables thereby restricting the performance of daily tasks and disrupting the established role patterns and social role expectations. The problem of disability emanating from physical, sensory or mental impairments therefore has insisted many policy issues in shaping the social roles of the disabled persons. While the issue of their equal rights to live with dignity and self - respect of a human being leads to continuous analysis of public policies and rehabilitation services for disabled persons. Disability is not just a physical problem, but it refers to the interactions of society with the specially-abled members who reside in it. Intensive support and care are needed to make the environment around him more be void of any social barrier. PwD has similar needs like normal people, they need medication to be safe from the life-threatening viruses. It has been found that people who suffer from such disabilities face many participation restrictions in terms of health and reintegration services.

References:

1. Kunnath SK, Mathew SN. (2019). Higher Education for Students with

- Disabilities in India: Insights from a Focus Group Study. Higher Education for the Future. 6 (2) : 171-187. doi:10.1177/2347631119840540
2. Murali, Kantrathi & Talagana, Srinivas & Chetti, Praveen Kumar. (2021). Educational status of disabled children in India. 8. 486-494. 10.1729/Journal.28463.
3. Pandey, A. (2022). Roadblock on the Way of Disabled Students in the Higher Education. Issues and Ideas in Education, 9(2), 97–102. <https://doi.org/10.15415/ie.2021.92009>
4. RPwD (2016). The Right of Persons with Disabilities Act, 2016. Ministry of Law and Justice, Government of India, New Delhi, India. Retrieved from: http://www.upfcindia.com/documents/rpwd_101017.pdf
5. Students with Disabilities: Most Common Barriers and Difficulties." (n.d.). Wecapable.com. Retrieved June 28, 2022 from <https://wecapable.com/students-with-disabilities-barriers-difficulties/>
6. http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/46808219.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst.

Teachers Achievers

Prin. Dr. V. N. Suryavanshi
Received Ph. D. in Physics

Professor Dr. P. S. Deshpande
Recognized Ph.D. Guide SPPU
Department of Political Science

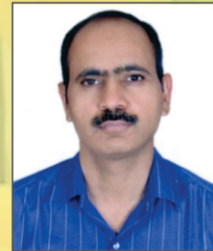
Prof. A. A. Ohol
Recognized Ph. D. Guide SPPU
Department of History

Prof. Dr. Ashish Chaurasiya
Recognized Ph.D. Guide SPPU
Department of Electronic

Dr. Rajashree Kapure
Secures International Affiliate
Membership of APA Jan 2021/2022

Prof. Dr. Ananda Khalane
Professor in English

Dr. Leena Pathak
Ph. D. in Microbiology

Mrs. Jyoti R. Pingal
Passed SET in Examination
in Microbiology

Mrs. Shraddha Kulkarni
Qualified SET in
Computer Science

Dr. Jyoti Agashe
SPPU Pune Granted Recognition
as a Post Graduate Teacher
and Ph. D. Research Guide

Mrs. D. S. Dhande
Department of Computer Science
Awarded Best Research Paper in
the National Conference

Dr. G. D. Giri
Recognized Ph.D. Guide
SPPU Department of
Political Science

Teachers Achievers

Dr. Sanjay Ahire
Ph.D Guide
Department of
Political Science

Dr. Nazneen Deshmukh
Eminent Taxonomist Award
Environmental Excellence Award
Netaji Subhashchandra Bose Excellence Award
Department of Zoology

Prof. Ashok Vasave
SPPU granted Ph. D. Guide,
Department of Political Science

Mr. Tanmay Joshi
Elected to Teacher Status in
American Psychological Association
Department of Psychology

**Dr. Manjusha Balkrishna
Suryawanshi**
SPPU granted Ph. D. Guide,
Department of Chemistry

Dr. Ganesh Shekhar
SPPU granted Ph. D. Guide,
Department of Hindi

Dr. Santosh Pagar
Received Ph. D. from SPPU
in Hindi

Dr. Dattatray Harpale
SPPU Research Guide
Department of Geography

Sh. Anil Shirsath-
Appointed as Subject Expert and
Reservation Nominees for
Selection of Teachers by SPPU, Pune

Dr. M. B. Giram
Ph.D. in Economics Dr. Babasaheb
Ambedkar Marathwada
University Aurangabad

Dr. Manisha Dongare
Received Ph. D. from SPPU,
Pune in Marathi

Best Teacher Award 2022 at Foundation Day Ceremony of Savitribai Phule Pune University

Maharashtra state government Bhagat Singh Koshyari Present Samaj ratna Awards to 31 achieves from different walks of life at the Raj Bhavan on 7th March 2022

Prof. J.T.Aher working in J.R.Sapat Arts and Science Junior college in the English Department is also awarded for his social and educational work.

The awards function was organized by the 'Anyav Nivaran Seva Samiti' Mumbai.

Student Achievers

Geet More
Best Student Award
(Male) 2021-22
Department of Sanskrit

Mr. Nikhil Dongare
Selection Award INSPIRE
Scholarship from DST Government
of India for Higher Education
Department of Statistics

Atharva Lohar
Best Student Award
(Male) 2021-22
Department of Geography

Omkar Ghogare
Cracked AFCAT Selected
as a Flying Officer in Airforce
Department of Statistics

Adarsha Shejval (TYBA)
Best Volunteer Award NSS 2021-22
Department of Hindi

Nikita Aahire (TYBA)
Best Volunteer Award NSS 2021-22
Department of Hindi

Savri Jadhav
MA - Second Year
Best Student Award (Female)
Department of History

Ms. Priya Sameer Karandikar
Winner of the World Cup of
Folklore held in Italy in 2019
Department of Travel and Tourism

Vaishnavi Shirsath
AICET Internship in Preservation and
documentation of Manuscripts
Jwara shanti Mahamrityunjay Vidhan Department of Sanskrit

Dr. Ms. Sangita Caudhary Receiving Gold Medal and Certificate with hands of VC, Dr. Karmakar

RT - PCR

Unaiza Farooqui & Jaclin Saji
(T.Y.Bsc Microbiology)

COVID-19 Pandemic was not less than a nightmare to us. It has been two years, since the world is going through this crisis. During these circumstances we perceive of RT-PCR test. Every now and then we heard about rapid COVID testing, that is RT-PCR.

Have you ever thought what it is and how does it work?

Real Time RT-PCR stands for Real Time Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction. PCR (Polymerase Chain Reaction) technique was first invented by Kary Mullis in 1984, which give birth RT-PCR. It was developed to rapidly detect Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS-CoV). Many varieties of RT-PCR assays were developed during the pandemic which also include ready to use kits.

RT-PCR is a nuclear derived method used for detecting the presence of a specific genetic material in any pathogen, including a virus. In RT-

PCR or PCR, a thermostable polymerase enzyme called, Taq polymerase is used, isolated from a thermophilic bacteria called *Thermus aquaticus*. These bacteria were discovered from hot springs of 75 degree Celsius at Yellowstone National Park by Thomas D Brock and Hudson Freeze.

As studies have found, SARS and COVID-19 virus contains RNA. As all know, viruses are inactive outside the cells and, active when inside a host cell. The viruses infiltrate into the cells and turns them into virus making factories. For early detection of viruses like COVID-19 using real time RT-PCR, scientists need to convert RNA to DNA, process called reverse transcription. The only DNA can be copied or amplified, which is the key to detect viruses by real time RT-PCR.

When the mixture containing viral DNA is placed in a RT-PCR machine, it goes through cycles with

temperature of heat and cool , giving the mixture a trigger to create identical copies of viral DNA . The standard cycle of real time RT-PCR setup goes for 35 cycles , which at the end of process around 35 billion new copies of sections of viral DNA are created. When the new viral DNA are built, the DNA strand is attached and a fluorescent dye is passed and , the level of fluorescence is tracked. When a certain level of fluorescence is surpassed, the presence of virus is confirmed.

The real time RT-PCR is applied , considering its highly sensitivity and specificity, and can deliver results in as

little as three hours. It is significantly faster and has very low chance of contamination, as the whole process is carried out within a closed tube. In the meantime, it continues to be the most accurate method available for detection of COVID-19 virus.

Carefulness costs you nothing . Be safe, Be careful . Wear proper mask and avoid crowded place and close contacts. Clean your hands with alcohol based soap or hand rub . As Erasmus said, "Prevention is better than cure ."

Long years ago we made a tryst with destiny, and now the time comes when we shall redeem our pledge, not wholly or in full measure, but very substantially. At the stroke of the midnight hour, when the world sleeps, India will awake to life and freedom. A moment comes, which comes but rarely in history, when we step out from the old to the new, when an age ends, and when the soul of a nation, long suppressed, finds utterance. It is fitting that at this solemn moment we take the pledge of dedication to the service of India and her people and to the still larger cause of humanity

- A Tryst with Destiny, a speech of the First Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru

The Whisper of Light

Shridhar Joshi

(SYBA, Department of Political Science)

It was early in the morning. Dark clouds covered the sky, hiding the sun and seemingly, all the light in the world with it. The humidity was almost suffocating...

Several men and veiled women, both wearing decent, identical dresses covering as much of their bodies as possible, were walking through quiet, monochrome streets. All of them converged at a huge ground. On one end of the ground stood a flag post, atop which flew a flag. It seemed to have three colours, but centuries of dirt and fading had extinguished any hope of their identification. There was just black now.

The Lord was standing in the ornate balcony of his magnificent residence. A sea of people stood below, looking up at him silently. A hint of a smile appeared on his face. His popularity sometimes amazed even himself. As usual, he overlooked the rows of police personnel lined up on both sides of the crowd.

He began to speak in his powerful, magnetic voice, "My brethren! It gives

me immense joy to see all of you here. This congregation is the greatest symbol of the unified power of our country. It sends a message to the wicked enemies of the Motherland. Together, all of us will proclaim-"

"Inqilab Zindabad!", a voice arose from somewhere in the crowd.

The Lord froze, so did everyone else. His usually firmly confident demeanour cracked, and a frown appeared on his face. The people stood in rapt attention; no one dared move a muscle. Time seemed to have stopped. The Lord thundered, "Who was it?"

"Me!", a young man said, coming forth. He looked the Lord in the eye, and bowed before him in mock obeisance. Then, he spoke in a voice made of pure steel, "Your days are numbered, my lord."

A chill ran up the Lord's spine.

A thin sunray had broken through the ranks of the clouds, and was trying to fulfil its destiny, to illuminate. But it was not to be. Clouds encircled it again. The ray tried to escape, but failed.

Four policemen materialised out of nowhere, and dragged the man away. Then took place a farce, known as a trial. The man was sentenced to death, as expected.

On the appointed day, he was marched through a larger crowd onto a platform, which had been erected in the centre of the very same ground. A black cloth covered his face. The still-cloudy sky watched on. The people, too, watched apprehensively, silently...

Once he reached atop the platform, a noose was put around his neck. The Lord looked at him pointedly from his balcony. He was silent. Then, he suddenly spoke, in the same, powerful voice, "The sword of revolution is sharpened on the whetting stone of ideas."

No one dared to stop him. Even the Lord listened, in spite of himself. He continued, "The revolution of the people will rest on the bedrock of the confluent essence of our Motherland. That is my message."

At that very instant, the hangman regained his bearings, and pulled the lever. The platform underneath the man parted. As he fell through, the noose tightened its fatal grip. The body flailed about for some time, trying to resist the inevitable. Then it surrendered. The clouds had vanquished the ray.

The Lord released the breath that he hadn't realised he had been holding. He wiped off the beads of sweat that had gathered on his brow.

But then, somewhere in the crowd, a

woman silently nodded at the corpse. Her eyes were moist. Her ghoonghats slid down to her shoulders, as she whispered, "Inqilab Zindabad!"

Somewhere in the long lines of police personnel, a policeman took off his cap. With his head bowed, he whispered, "Inqilab Zindabad!"

Somewhere inside the Lord's palace, a sweeper stopped working. Standing upright, in a quavering voice, he whispered, "Inqilab Zindabad!"

They were mere whispers, but as they grew louder, they reached the ears of the Lord. They began to haunt his soul. He covered his ears with his hands, and yet they kept coming. He screamed, and yet they stayed; and he felt a primal emotion rising up from the depths of his mind, an emotion he knew only too well. The emotion of unadulterated fear.

The clouds had stopped one ray. Now, ten others had taken its place. They were banging the doors of people's hearts, captivating their minds, and reminding them of the true splendour of the Sun...

(श्रद्धा 2020-21 मध्ये, पान 31 वर, ही गोष्ट छापून आली आहे; परंतु त्या ठिकाणी प्रमादाने दुस-या कोणाच्या नावे, ही गोष्ट प्रकाशित झाली. या अनवधानाने झालेल्या चुकीबद्दल श्रीधर जोशी यांची श्रद्धा संपादक मंडळी क्षमा मागते आणि घडलेली चूक या अंकात दुरुस्त करत आहे.)

पंडिता रमाबाई

पंडिता रमाबाई हे नाव उच्चारतात एक विलक्षण प्रक्षोभ आणि बंडखोरी करणारी तेजस्वी स्त्री डोळ्यांसमोर येते. १९ व्या शतकात आपल्या वाणी, लेखणीतून, आपल्या व्यक्तिमत्त्व आणि परखड विचारातून, आपल्या स्त्रीवादी भूमिकेतून खळबळ उडवून, महाराष्ट्र संस्कृतीला हादरवून टाकणाऱ्या पंडिता रमाबाईंचे तत्कालीन सामाजिक योगदान वैशिष्ट्यपूर्ण आणि वादातीत होते .

पंडिता रमाबाई यांचे तीर्थरूप अनंतशास्त्री डोंगरे हे चित्पावन कोकणस्थ ब्राह्मण होते. ते मंगळूर जिल्ह्यातील माळहेरंबी गावचे मूळ रहिवासी होते. त्यांचा जन्म सुमारे १७८६ साली झाला. वयाच्या सोळाव्या - सतराव्या वर्षी ते संस्कृतचा अभ्यास करण्यासाठी आपले घरदार सोडून पुण्याला आले. यावेळी पुण्यास दुसरे बाजीराव हे पेशवे होते. पेशव्यांनी आपल्या कुटुंबाला संस्कृत शिकवण्यासाठी रामचंद्रशास्त्री या नावाचे एक पंडित ठरविले होते. त्यांच्याच जवळ अनंतशास्त्री संस्कृतचे अध्ययन

करण्यासाठी राहिले. तेथे त्यांनी चार वर्षे राहून आपला अभ्यास संपविला. रामचंद्रशास्त्री यांच्या सहवासाने अनंतशास्त्री यांचेही पेशव्यांच्या वाड्यात नेहमी जाणे येणे होत असे. पेशव्यांच्या पत्नी वाराणशीबाई साहेब यांची संस्कृतात बरीच प्रगती झाली होती. त्या बाईसाहेब संस्कृत कविता गोड आवाजात तोंडपाठ म्हणत असलेचे ऐकून, अनंतशास्त्री यांना अतिशय आनंद वाटे. आपणही आपल्या बायकोला असेच संस्कृत शिकवू अशी त्यांनी त्यावेळी आपल्या मनात खूणगाठ बांधली. तेवीस वर्षांचे असताना आपला सर्व अभ्यासक्रम संपवून अनंतशास्त्री आपल्या खेडेगावी परत आले. ह्या वेळी अनंत शास्त्री यांना त्यांच्या विद्वान् गुरुर्जींकडून 'शास्त्री' हा किताब देण्यात आला.

गावी आल्यावर आपल्या घरची सांपत्तिक स्थिती बरोबर नसलेली पाहून, ते म्हैसूर संस्थानात निघून गेले. त्या वेळी कृष्णराज वडेरे हे ह्या संस्थानचे महाराज होते आणि त्यांच्या

पदरी रामशेषशास्त्री या नावाचे अनंतशास्त्री यांचे सहाध्यायी दरबारात मुख्य सभापंडित होते. ते आपल्या मित्राला विसरले नाहीत. त्यांनी आपल्या मित्राची व कृष्णमहाराजांची ओळख करून दिली. अनंतशास्त्री यांची विद्वत्ता पाहून महाराजांनी खूश होऊन त्यांना पंचवीस हजार रूपयांची देणगी दिली. या संस्थानात दहा वर्षे सुखासमाधानाने काढल्यावर अनंतशास्त्री आपल्या वडिलांबरोबर सहकुटुंब काशीयात्रेस निघाले.

अनंतशास्त्री यांनी आपल्या यमुना नावाच्या पहिल्या बायकोस संस्कृत शिकवण्याचे प्रयत्न केले, पण कर्मठ आईबापांच्या आडकाठीमुळे त्यांच्या प्रयत्नाला यावे तसे यश आले नाही. काशीकडे प्रयाण करीत असता वाटेत त्यांची पत्नी मरण पावली. पुढे प्रवासात पैठणास गोदावरीच्या तीरी त्यांची व वाईच्या अभ्यंकरांच्या घराण्यातल्या एका कोकणस्थ गृहस्थाची गाठ पडली. ह्या गृहस्थांनी आपल्या नऊ वर्षे वयाच्या सुंदर मुलीचे लग्न अनंतशास्त्री यांच्याशी लावून दिले. पुढील यात्रेचा बेत रद्द करून घरी परतल्यावर आपल्या नूतन पत्नीस संस्कृत शिकवण्याचा आपला पूर्वसंकल्प आता तडीस नेण्याचे अनंत शास्त्री यांनी ठरवले. तेव्हा या कामी त्यांना घरून व बाहेरून बराचसा विरोध व त्रास होऊ लागला. त्या काळी स्त्रियांना शिक्षण देणे म्हणजे महत्पाप वाटत असे. अखेर ह्या त्रासाला कंटाळून अनंत शास्त्री आपल्या

अल्पवयीन बायकोला घेऊन गंगामूल अरण्यात येऊन राहिले.

पुढे लक्ष्मीबाई संस्कृत भाषेत आणि वाङ्मयात प्रवीण झाल्या. अनंतशास्त्री यांनी दिलेले हे आव्हान संपुष्टात आणण्यासाठी त्या वेळच्या धर्ममार्तंडांनी एक महासभा बोलाविली. सुमारे चारशे लोक अनंतशास्त्री यांच्या विरुद्ध उभे राहिले. त्या आधी अनंतशास्त्री यांनी देखील जय्यत तयारी केली होती. वेद, स्मृती, श्रुती, उपनिषदे, पुराणे, महाभारत व रामायण ह्यांच्या आधारे त्यांनी बरीचशी माहिती गोळा करून त्यांचा एक ग्रंथ लिहून काढला. ह्या ग्रंथाआधारे त्यांनी जवळ जवळ दोन महिने वाद करून त्यात शेवटी आपलाच विजय संपादन केला. इतक्यावरच स्वस्थ न बसता अनंतशास्त्री यांनी आपला ग्रंथ प्रमाण म्हणून सर्वास मान्य आहे अशा अर्थाच्या सहा त्यांच्यातील दोन प्रमुख विद्वानांकडून घेतल्या.

असे पितृछत्र लाभलेली व्यक्ती म्हणजे पंडिता रमाबाई होत. रमाबाईचा जन्म २३ एप्रिल १८५८ मध्ये गंगामूल येथे झाला. दक्षिण भारताच्या यात्रेला पूर्ण कुटुंब निघाले, तेव्हा रमाबाई केवळ सहा महिन्यांच्या होत्या. त्यांच्या आई-वडिलांनी स्वतःच आपल्या मुलांना शिकविले. संस्कृत विद्यासंपन्न आई लक्ष्मीबाईंकडून रमाबाईंना संस्कृत भाषेची संधा मिळाली. रमाबाईंच्या तल्लख बुद्धीने अवघ्या १२ व्या वर्षी १८,००० श्लोक मुखोद्गत केले होते.

यात्रेकरू अनंतशास्त्री यांना इ. स. १८७४ मध्ये दुष्काळाच्या भयंकर परिस्थितीत आपल्या प्राणास मुकावे लागले. तदनंतर उपासमार, अतिश्रम आणि त्यातल्या त्यात मलेरियाने ग्रासलेल्या लक्ष्मीबाईंचेही पाठोपाठ त्याच वर्षी निधन झाले. वडिलांचे प्रेत एकट्या श्रीनिवासने दोन मैल ओढीत नेले. तर आईचे प्रेत वाहण्यासाठी श्रीनिवासला दोन ब्राह्मणांचे आणि छोट्या रमेचे साहाय्य लाभले. त्याच वेळी श्रीनिवास, कृष्णाबाई आणि रमाबाई अशी तीनच भावंडे उरली होती. १८७५ मध्ये कृष्णाबाई मरण पावल्यानंतर उरले फक्त श्रीनिवास आणि रमाबाई. दोघेही निराधार असे भारतभर हिंडले. पंजाबमधील थंडीपासून बचाव व्हावा म्हणून झेलम नदीच्या वाळवंटात त्या उभयतांनी स्वतःला गाडून घेतले होते.

१८७८ साली अंगावरील फाटक्या कपड्यांनिशी ती दोघे कलकत्याला पोहोचली व त्यांच्या कर्तृत्वाला सुरुवात झाली, असे म्हणावे लागते. पुढे लवकरच रमाबाईंच्या पांडित्याची प्रचिती कलकत्यातील विद्वानांस आली. कलकत्याच्या सिनेट हाऊसमध्ये त्यांच्यासाठी जी स्वागतसभा आयोजित करण्यात आली होती, त्यात संस्कृत पंडितांच्या परिचयाला उत्तर म्हणून आणि त्याचे आभार मानण्यासाठी बाईंनी उत्स्फूर्त असे संस्कृत शीघ्र काव्य केले. त्यावरून त्या वीस वर्षांच्या तरुण विदुषीला तेथल्या तेथे 'पंडिता रमाबाई सरस्वती' असा

किताब जाहीर करण्यात आला. अनंतशास्त्री यांच्या कुटुंबाचे आणि परिश्रमाचे जणू त्या दिवशी चीज झाले.

पंडिता रमाबाई आणि श्रीनिवास ह्यांना कलकत्याला केशवचंद्रसेन यांचा सहवास लाभला. ते ब्राह्मोसमाजिष्ठ होते. त्यांनी पंडिता रमाबाईंना वेदांचा अभ्यास करण्यास साहाय्य केले. श्रीनिवास वारल्यानंतर एकटीने जीवन कंठण्याला बाई सज्ज झाल्या होत्या, परंतु पुढे त्यांनी बिपिनबिहारी मेधावी ह्यांच्याबरोबर विवाह केला. पुढे त्यांचा ब्राह्मोसमाजाचा अभ्यास सुरूच राहिला.

मि. अँलन हे मिशनरी मेधावींच्या घरी येत असत. त्या आधी बाईंच्या हाती 'संत लूकचे शुभवर्तमान' हे पुस्तक लागले होते. वेदांमध्ये स्त्रियांची केलेली अवहेलना आणि संत लूकच्या शुभवर्तमानातील स्त्रीविषयक ख्रिस्ताची करुणा यातील फरक बाईंच्या लक्षात येऊ लागला. बाईंचा कल ख्रिस्ती धर्माकडे होत असलेला पाहून मेधावींनी मि. अँलन ह्यांना घरी येण्यास मज्जाव केला. ४ फेब्रुवारी रोजी रमाबाईंना मनोरमा नावाची कन्या बहाल करून (ते त्यांचे एकमेव अपत्य) मेधावी देवाघरी निघून गेले आणि रमाबाईंनी 'स्त्री' उन्नतीसाठी आपल्या कार्याची मुहूर्तमेढ रोवली. बालविधवांसाठी प्रथम कंबर कसली.

महाराष्ट्रात न्यायमूर्ती रानडे, डॉ. रामकृष्ण भांडारकर ह्यांच्या आमंत्रणाने पंडिता रमाबाई

महाराष्ट्रभूमीत प्रवेश कर्त्या झाल्या. पंडित नीळकंठशास्त्री गोऱ्यांच्या संगतीने पुढे त्या बाप्सिस्म्यास सिद्ध झाल्या. त्यांच्यातर्फे पंचहौद मिशनच्या 'सेंट मेरीज होम्स'मधील सिस्टरांशी त्यांचा दाट परिचय झाला. त्यांच्या सहकार्याने त्या परदेशी गेल्या.

इंग्लंडमध्ये त्यांना सिस्टर जेरल्डीन आणि कु. डॉरथी बेल अशा जिवलग व्यक्ती भेटल्या. त्यांचा फार मोठा भरभक्कम आधार पुढे रमाबाईंना लाभला. इंग्लंडच्या सी.एम.एस. मंडळींच्या उपासना मंदिरात रमाबाईंचा बाप्सिस्मा २९ सप्टेंबर १८८३ रोजी पार पडला. त्यांच्या लाडक्या कन्येचा मनोरमेचाही त्या दिवशीच बाप्सिस्मा उरकण्यात आला. पुढे डॉ. आनंदीबाई जोशींच्या 'डॉक्टर' पदवीप्राप्त समारंभास त्यांच्या आमंत्रणावरून पंडिता रमाबाई अमेरिकेस गेल्या. भारतात परत आल्यावर सन १८८९च्या ११ मार्च ह्या दिवशी मुंबईत 'शारदासदन' सुरू केले. काशीबाई कानिटकर ह्या शुभारंभाच्या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होत्या. सुरुवातीला त्यांना फक्त दोन विद्यार्थिनी मिळाल्या होत्या. त्यापैकी रा.रा. गंगाधरपंत गद्रे यांच्या एका मुलीच्या 'शारदा' या नावावरून या संस्थेला 'शारदासदन' नाव देण्याची स्फूर्ती बाईंना झाली. गोदूताई ही त्यातील पहिली बालविधवा विद्यार्थिनी ठरली. हीच पुढे बाया कर्वे म्हणजे महर्षी कर्व्यांची पत्नी झाली. बायाबाई कर्वे नंतरच्या काळात खूप नावाजल्या.

रमाबाईंना हिब्रू आणि ग्रीक चांगले येत होते. स्वतः त्यांनी 'बायबल'चे भाषांतर केले. बाईंची संस्कृत रचना, आत्मानुभवपर लेखन, प्रवासवर्णने, धार्मिक स्वरूपाचे लेखन आणि क्रमिक पुस्तके असे बरेचसे साहित्य आजतागायत उपलब्ध आहे. त्यांचे स्त्रीधर्मनीती, युनायटेड स्टेट्सची लोकस्थिती, माझी साक्ष, 'The High Caste Woman', हे ग्रंथ खूप गाजले.

'बायबल'चे अध्ययन करीत असताना ज्या आत्मपर स्वरूपाच्या पुस्तकाचे लेखन पंडिता रमाबाईंकडून झालेले आहे ते 'माझी साक्ष' हे आहे. साक्ष म्हणजेच आत्मनिवेदन, बालपण व शिक्षण, ख्रिस्ती धर्माचे प्रथम दर्शन; धर्मग्रंथात वर्णन केलेली स्त्री जातीची करुण स्थिती, जलपर्यटन केल्यानंतर रुंदावलेली अनुभवाची क्षितिजे, ख्रिस्ताची पटलेली ओळख, बाप्सिस्मा स्वीकार आणि पुन्हा भारतात आल्यावर केलेली सेवाकार्ये यांचा आढावा या पुस्तकात घेतलेला असल्याने प्रस्तुत पुस्तकाला आत्मकथनाचे स्वरूप आलेले आहे. या आत्मवृत्तात बाईंचे चिंतन, त्यांनी दिलेले 'बंडखोर' विचार (उदाहरणार्थ विधवा पुनर्विवाह, स्त्रीशिक्षण, आंतरजातीय विवाह इत्यादी) येत नाहीत.

'माझी साक्ष' मध्ये बाईंच्या अंतर्मनात सलत राहिलेले दुःख म्हणजे 'स्त्री' ला धर्मशास्त्रापासून दूर ठेवूनसुद्धा पुन्हा तिलाच सांस्कृतिक अधःपतनाची जबाबदार म्हणून मानणारा 'कर्मठ'

समाज होय. त्यात पुराण (वडील पुराणिक होते आणि प्रपंचासाठी बाईच्याकडे तोच वारसा चालून आला होता) वगैरे सांगणारे बरेच पुराणिक पोटासाठी अनेक वेळा शास्त्रवचनात असत्य बाबी, दंतकथा इत्यादी लोकप्रियतेसाठी घुसडून देत. शास्त्राची अवहेलना आणि धर्माची वाताहात होत असूनही तो काळ धर्माचरणाविषयी 'बेफिकीर' झाल्याची जी स्थिती बाई पाहात आल्या होत्या, त्याची खंत त्यांच्या निवेदनातून व्यक्त होते. आपल्या परखड बोलण्यापेक्षा बाई कृतिशील बनतात. सेवेकडे झुकतात .

'माझी साक्ष' मध्ये त्या लिहितात, "हिंदू धर्मात माझ्यासाठी काहीच आशा नव्हती. ब्रह्मसमाज पंथ फार निश्चित नव्हता. त्यात मनुष्यच स्वतःला घडवितो याची शिकवण होती. मनुष्याला माहित असलेल्या सर्व धर्मातून चांगल्या गोष्टी निवडून स्वतःचा असा धर्म निर्माण करावा अशी त्या धर्माची शिकवण होती. सर्वसाधारण मनुष्यांना बरे व वाईट जाणण्याची जी बुद्धी आहे, त्या नैसर्गिक प्रकाशाव्यतिरिक्त ब्रह्मसमाजाच्या धर्माला कोणताही पाया नव्हता. त्याच्यामुळे माझे समाधान झाले नाही."

पुढे इंग्लंडातील वास्तव्यात त्या म्हणतात, "माझ्या स्वतःच्या देशामध्ये स्त्रीजातीसाठी हिंदू लोकांनी या प्रकारचे काही कार्य केल्याचे मी ऐकलेही नव्हते. त्यांनी धरलेल्या चुकीच्या मार्गावरून त्यांना कोणी वळविल्याचे मी कधी

पाहिले नव्हते. विशेषतः बाई म्हणतात, 'येथे प्रथमच ही गोष्ट माझ्या ध्यानात आली की, ज्यांना पतित म्हणतात, अशा स्त्रियांसाठी काहीतरी केले पाहिजे.' हिंदू धर्मग्रंथ असल्या स्त्रियांच्या बाबतीत कोणताही दयेचा व्यवहार करित नाही. हिंदूचे नियमशास्त्र तर अशी आज्ञा करते की, या पतित स्त्रियांना शहराबाहेर कुत्र्यांनी खाऊन टाकावे अशी योजना राजाने करावी. त्यांना महापातकी व दयेस पूर्ण अपात्र असे समजले जात असे.

आपल्या अनुभवाला रमाबाई सतत महत्त्व देत असत. रमाबाईंनी दुष्काळात भारतभर प्रवास करून अनेक तरुण मुलींना वाचवले. १८९६ मध्ये प्लेगच्या साथीच्या दिवसात बाईंनी केलेल्या सेवेला तोड नाही. ह्याच काळात त्यांनी 'मुक्तिमिशन' केडगावास हलविले. १९१९ साली ब्रिटिश सरकारने त्यांना 'कैसर-ई-हिंद' सुवर्णपदक देऊन त्यांचा गौरव केला.

५ एप्रिल १९२२ रोजी केडगावच्या मुक्तिमिशनाना हे सेवाम्रती व्यक्तिमत्त्व शांत झाले.

- प्रस्तुत लेख 'गोष्ट एका सांस्कृतिक अपूर्व संगमाची' या पुस्तकातून साभार .

- लेखक : फादर डॉ. टोनी जॉर्ज एस.जे.

- माजी विद्यार्थी हंप्राठा महाविद्यालय

१९७६-७७

आत्मन्येवात्मना तुष्टः स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते

देववाणी मुखे मुखे इति व्रतं ग्रहितमायुवावयसः देशमुखदम्पतिः। संस्कृतभाषासभायाः डॉ. विमगोगटे नाम प्रथमः पुरस्कार एतेन दम्पतिना अस्मिन् वर्षे प्राप्तः। एतेन साकं एषो दम्पतिः संस्कृतभाषाक्षेत्रे अमूल्यं कार्यं सततं करोति। देशमुखमहोदयया तस्य अन्यसहकारिणिभिः सह साम्प्रतं मराठीभाषयां प्रयुक्तानां शब्दानां कृते संस्कृतभाषायां प्रयुक्ताः शब्दाः के इति अवगमनार्थं शब्दकोशकार्यं क्रियते। सौ देशमुखमहोदया सौ शहामहोदया, सौ वेदविख्यात महोदया तथा सौ पत्कीमहोदया एतत्शब्दकोशकार्यं कुर्वन्ति। महोदयया सह अस्माकं छात्रैः सम्भाषणं कृतम्। तत्सम्भाषणं वाग्वर्धिनीपत्रिकावाचकवृदांना कृते अत्र मुद्रितम्।

संस्कृत विषये कथं रुचिः भवत्याः ?

महोदया – यदा अहं बालिका आसम् तदा पितुः समीपे गीतायाः अध्यायद्वयं मया अधीतम्। अनन्तरं रावबहादुर उपाधिबिभूषिता लेले उपनाम काशीनाथसुनुः नागेशमहोदयः मां एकादशी कक्षापर्यन्तं संस्कृतं पाठितवान्। महोदयस्य

प्रेरणेन वाचने रुचिः वर्धिता शाकुंतलं नाटकतः अहम् संस्कृतभाषासाहित्यपठनस्य आरम्भं कृतवती। अनन्तरं संस्कृतभाषायां आचार्य इति उपाधिः मया अर्जितः।

महोदये, भवत्याः रुचिणां विषये श्रोतुं उत्सुकाः वयम्।

महोदया—बाल्यकालाद् मह्यं सीवनं, पाककलां रोचते। गायनमपि रोचते। कानिचन् वर्षाणि अहं गायनस्य अभ्यासमपि कृतवती। अधुना अन्तरजालमाध्यमेन विविधनां विषयांना ज्ञानं प्राप्नोमि।

देशमुखमहोदयः संस्कृतभाषासभा इति संस्थया सह कथं सलग्नो भवत् ?

महोदया—देशमुखमहोदयः नासिकनगर्यां पेठे महाविद्यालये शारीरिक शिक्षणविषयस्य शिक्षकरूपेण निवृत्तः। महोदयः ‘लोकहितवादी मण्डल’ नाम्नः संस्थायाः सभासद अपि अस्ति। पञ्चविंशतिवर्षपर्यन्तं महोदये नाट्यसंगीतानां च विविधाः स्पर्धाः आयोजिताः। महोदयः शिक्षक संघटनायाः अध्यक्ष अपि

आसीत्। संस्कृतभाषासभायाः तांत्रिकव्यवस्था साम्प्रतमपि देशमुखमहोदयेन कुशलतया प्रतिपाल्यते।

संस्कृतभाषासभायाः कार्यस्य स्वरूपं कथयतु भवती।

महोदया- संस्कृतभाषासभायाः एषः एकपञ्चाशद्वर्षः डॉ. वि. म. गोगटेमहोदयेन तस्य गृहे सभायाः स्थापना कृता। अहं देशमुख महोदयश्च आ १९८४ वर्षात् एतया संस्थया सह सम्मिलावः। डॉ. वि. म. गोगटेमहोदयस्य निधनानन्तरं तस्य महोदयस्य द्वौ पुत्रौ डॉ. विकासः तथा अभियन्ता विवेकः, एतौ द्वौ अस्मान् सदा सहकार्यं कुरुतः। संस्कृतदिनस्य गीताजयन्त्याश्च आयोजनं संस्कृतभाषासभा कुरुते। संस्कृतभाषा-सम्भाषणवर्गमपि सञ्चालयति एषा संस्था। संस्कृतस्तोत्रपठनस्पर्धायाः, रामनवम्यां वर्धापनदिस्य तथा च डॉ. वि. म. गोगटेमहोदय उपाख्या अण्णासाहेबगोगटे महोदयस्य स्मृतिदिनस्य आयोजनमपि प्रतिसंवत्सरम्। नैकान् विदुषः विदुषीः नासिकनगरे आहूय तेषां तासां व्याख्यानानि प्रतिवर्षं विदधति सभा।

डॉ. गोगटे पुरस्कारस्य विवरणं करोतु कृपया।

महोदया- प्रतिवर्षम् अण्णासाहेब गोगटे अर्थात् डॉ. वि. म. गोगटे नाम पुरस्कारः महोदयस्य स्मरणार्थं, संस्कृतभाषायाः प्रचारप्रसारसंवर्धकार्ये रतानां जनानां कृते विद्यते। एकविंशतिसहस्ररूप्यकाणि प्रमाणपत्रं च पारितोषिकरूपेण निश्चितम्। संस्कृतभाषायाः

संवर्धनार्थं कार्यं कुर्वद्भ्यो विद्वज्जनेभ्यः प्रोत्साहनहेतुना एषः पुरस्कारः

अस्मिन् वर्षे प्रथमः पुरस्कार अस्माभिः प्राप्त इति सुहृज्जनानां स्नेहस्य गुरुणामाशिषश्च फलमिती मन्यावहे।

शब्दकोशनिर्मित्याः सङ्कल्पना कथम् आगत ?

महोदया - बिनीवालेअशोकमहोदयेन कृतानि जर्मन भाषायाः पुस्तकानि मम पुत्रेण मुद्रितानि आसन्। महोदयेन अपि मराठी-जर्मन शब्दकोषः निर्मितः। अहं संस्कृतशिक्षिका। तेन कारणेन अविनाशमहोदयः मां संस्कृतशब्दकोषकार्यस्य कृते प्रेरितवान्। एषा घटना २००९ तमे वर्षे घटिता। २०१२ तमे ख्रिस्तवर्षे एतस्य शब्दकोषस्य निर्मितः स्वयम् आरब्धा। तदनन्तरं २०१४-१५ तमे वर्षे एतस्मिन् कार्ये शहा श्रद्धा, वेदविख्याततेजश्चा, पत्कीमीनल एताः मे सख्यः मया सह एतत्कार्यार्थमुद्युक्ताः। अनन्तरं शब्दकोषकार्यस्य स्वरूपं विस्तृतं जातम्। **संदर्भार्थं के के शब्दकोषाः उपयोजिताः ?**

महोदया-मराठीभाषायाः कृते बनहट्टीनां, चाओस् जोन्सविलियम् च एतेषां शब्दकोषाणां उपयोगं कृतम्। संस्कृतभाषायै आपाटेमहोदयस्य मोनिअरविलियम् वाचस्पत्यम् च शब्दकोषाः तथा च ओकमहोदयस्य संस्कृत-मराठी शब्दकोषः उपयोजितः।

मराठीभाषायां प्रयुक्तानां शब्दानां प्रतिशब्दनिर्माणं तथा अन्वेषणसमये नूतनसंस्कृतशब्दाः कथं निर्मिताः ?

महोदया- संस्कृतभाषायां नूतनं योग्यं च प्रतिशब्दनिर्मित्याः सामर्थ्यं विद्यते। यथा मराठीभाषायां 'दाणादाण' इत्यस्य शब्दस्य भावार्थमनुसृत्य संस्कृतभाषायां शब्दनिर्माणमपि शक्यते। यथा उक्त 'दाणादाण' इति मराठी भाषाशब्दस्य कृते 'अट्ट' तथा च 'अड्ड' एतौ धातु योजयित्वा 'अट्टड्ड' इति शब्दः भावार्थेन सह प्राप्तः अस्माभिः। श्रीमद्भगवद्गीता तु शब्दनिधि एव। गीतायाः बहवः शब्दाः अत्र कोषे उद्धृताः। कदाचित् धात्वर्थं विचिन्त्य, कदाचित् ध्वनिमनुसृत्य शब्दसर्जनं कृतमस्माभिः।

शब्दकोषनिर्मितकार्यस्य अनुभवः कथं वर्तते ?

महोदया-अनुभवः अतीव सम्यगस्ति। एतस्मिन् कार्ये बहु चिन्तनम् अध्ययनम् आवश्यकम्। शब्दानां बहवः अर्थाः भवन्ति। भाषा तु विविक्षाविषयः नु। अतः शब्दार्थं निश्चये गभीरं चिन्तनमावश्यकम्। दृढं विश्वासम् अनुभवामि यत् विश्वे इष्टशक्तिः वर्तते या उत्तमकार्येषु सहाय्यं करोति इति। यथा मया पूर्वमुक्तं संस्कृतभाषायां तथा मराठी भाषायां शब्दसम्पद् बहु विद्यते, तेन कारणेन एकस्य अर्थस्य अनेकाः शब्दाः भवितुमर्हन्ति। अतः यः शब्दः अस्माभिः उपयोजितः सः शब्दः अन्येषां कृते दोषपूर्णोऽपि प्रायः भासते इति वयं जानीमः। किन्तु एतादृशस्य कोशस्य आवश्यकता प्रतिदिनं वर्धते एव। कर्मणि दोषाः भवेयुः तथापि दोषभयेन कार्यत्यागो न उचितः। अतः एतत्कार्यं कर्तुं अस्माभिः धैर्यं कृतम्

भविष्ये संस्कृतभाषासंवर्धनाय युवयोः उद्दिष्टं

किम् ?

महोदया- भविष्येऽपि संस्कृतभाषायाः संवर्धनकार्येषु मग्नौ सिद्धौ च आवाम् । 'जो थांबला तो गावंढळ' इति सन्तशिरोमणिना ज्ञानेश्वरेण कथितम् । तत्कारणात् अखण्डकार्यं करणीयमिति मे निश्चयः ।

संस्कृतसंवर्धनाय नूतनछात्रान् कृपया बोधयतु ।

महोदया- भारतीयच्छात्राः वयम् अतः भारतदेशस्य प्राचीनतमं ज्ञानं यद् संस्कृतभाषायां विहितम्, तस्य अवलोकनम् अवगमनञ्च कालापेक्षा । संस्कृतभाषायाः अध्ययनं कदापि न त्यजेयुः । अध्ययनं कृत्वा संस्कृतभाषास्थं ज्ञानमवगम्य संशोधनं करोतु । जीवनेन सह संस्कृतभाषायाः सम्बन्धं जानीयुः । तेनैव संस्कृतभाषायाः संवर्धनं निश्चयेन भवेत् ।

महोदयाया सह एतद् वार्तालापम् अस्माकं कृते विद्याभ्यास एव । महोदयायाः अध्ययनं विषयचिन्तनं कार्योत्साहश्च प्रेरक अस्माकं कृते। महोदया यथा पञ्चसप्तत्यां वर्षेऽपि कार्यरता तथा अस्माभि अपि अध्ययनसातत्यं करणीयम् इति मनसि निश्चित्य वयं महोदयायाः गृहाद्बहिः आगताः ।

(समास्यां सहभागिन्यः - चौधरीअपूर्वा गायधनीऋचा राजणगांवकरतनुश्रीश्च

Achievers In Sports

Arya Borase
ISSF Shooting World Cup,
Germany-Gold Medal
All India Inter University
Shooting - Selection

Pooja Tambe
World Skate Games,
Argentina - Selection
All India Inter University
Rollball- Selection

Rushikesh Hole
Khelo India Inter University
Silver medal
All India Inter University
Bronze medal

Charuta Kamlapur
Khelo India Inter
University Gold and
Bronze medal
All India Inter University
Selection

Tejaswini Tarle
Fencing
All India Inter University -
Selection

Rutvik Shinde
Fencing-All India Inter
University - Selection

Ashwin Dabhade
Fencing-All India Inter
University - Selection

Neha Purkar
Volleyball West zone Inter
University – Gold Medal
All India Inter
University - Selection

Pranali Deore
Volleyball West zone Inter
University – Gold Medal
All India Inter University - Selection

Priyanka Bhavsar
Gymnastics - All India Inter
University - Selection

Durga Deore
Athletics - All India Inter
University - Selection

Mrunal Mande
Netball - All India Inter
University - Selection

Shayan Pathan
Boxing - All India Inter
University - Selection

Prajwala Sharma
Football
West zone Inter University - Selection

Achievers In Sports

एच.पी.टी. आर्ट्स आणि आर.वाय.के. सायन्स महाविद्यालयाच्या वार्षिक क्रीडा पुरस्कार वितरण सोहळ्या दरम्यान खेळाडूंना मार्गदर्शन करताना छत्रपती पुरस्कार प्राप्त प्रमुख अतिथी श्री. अविनाश खैरनार सर.

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील विविध खेळातील विद्यापीठ व विभागीय स्तरावरती प्राविण्य प्राप्त करणाऱ्या खेळाडूंचे अभिनंदन करताना गोंदिया जिल्ह्याचे क्रीडा अधिकारी व व्हॉलीबॉल खेळाचे राज्य मार्गदर्शक श्री. राजेंद्र शिंदे सर.

NCC Achievers

**MAJOR VISHNU
W UGALE**
COY COMMANDER

**SUO DURGESH
KHAIRNAR**

**JUO SUBODTH
JAGTAP**

**JUO SHRUTIKA
MARALKAR**

CSM MOHIT KASAL

**SGT. SUDARSHAN
GANGURDE**

**SGT. OMKAR
GHOGARE**

SGT. NUPUR SALUNKE

**IN ANNUAL TRAINING CAMP OUR NCC UNIT AWARDED AS
BEST COLLEGE & GENERAL CHAMPIONSHIP**

Annual prize distribution: Award Winner cadets with Hon'ble Guest
Mr. AvinashKhairnar and Mr. Rajendra Shinde, Sports Officer,
Prin. Dr. V.N. Suryavanshi and Major Vishnu Ugle

Annual prize distribution: Award Winner cadets with Hon'ble Guest Mr. AvinashKhairnar and Mr. Rajendra Shinde,
Sports Officer, Prin. Dr. V.N. Suryavanshi and Major Vishnu Ugle

NCC Achievers

Swachhata Abhiyan : Under Swachhata Abhiyan, 53 cadets participated in cleanliness program at Khanderao Tekadi at Devalali under the Guideline and Supervision of Col A K Singh, CO 7 Mah. Bn. NCC.

Swachhata Abhiyan : Under Swachhata Abhiyan, 53 cadets participated in cleanliness program at Khanderao Tekadi at Devalali under the Guideline and Supervision of Col A K Singh, CO 7 Mah. Bn. NCC.

NET/SET Workshop for PG Geography
Students Photograph Department of Geography

'Gaurd Of Honour' Second Prize Winner Team:
'gaurd Of Honour' Salute Received
By Major Vishnu W Ugale

SPECIAL NIC AT NEW DELHI FOR Rashtriya Ekata Geet :
Cdt. Shete Ajinkya with Honourable Defence Minister
Shri Rajnath Singh and Lt. Gen. Gurbirpal Singh,
DG NCC New Delhi along with all India participant cadets.

Atc Camp, Nashik: Camp Closing Address
By Major Vishnu Ugale

कांदा मुळा भाजी, अवधी विठाई माझी...

(जीवशास्त्र विभागातील श्री आर्. वी. गुळवे यांच्याशी संपादक मंडळाने साधलेला संवाद)

महाविद्यालयाच्या परिसरात उपवन (botanical garden) आहे. अतिशय सुंदर पद्धतीने हे उद्यान वसविले आहे. जीवशास्त्र विभागाचे विभागप्रमुख मा. प्रो. डॉ. औटी सरांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार झालेल्या ह्या उद्यानाची सर्व प्रकारची काळजी घेतात, श्री. आर्. वी. गुळवे अर्थात् सगळ्या विद्यार्थ्यांचे आणि प्राध्यपकांचे लाडके श्री. गुळवे काका. कोणत्याही वनस्पतीकडे, वृक्षाकडे, लहानशा झुडूपाकडे अथवा वेलीकडे बोट दाखवून काकांना विचारले की, काका हे कोणते झाड आहे, तर क्षणार्धात त्या झाडाशी संबंधित सर्व बाबी आपल्याला समजतात.

चांगल्या कामाचे चांगले फळ मिळते, ह्या वचनावर श्रद्धा ठेऊन, कर्तव्यनिष्ठ भावनेने ते आपले काम आस्थेने करत आहेत. नगर जिल्ह्यातील संगमनेर तालुक्यातील सांकूरमाडवे रणखांबे खडेगाव हे काकांचे मूळ गांव! शेतीत रमणारे काका हे इ. स. १९९१ पासून आपल्या महाविद्यालयाच्या जीवशास्त्र विभागात समरसून काम करत आहेत. त्यावेळी विभाग प्रमुख होते,

प्रा. डॉ. मेश्राम. त्यानंतर प्रो. डॉ. औटी हे विभाग प्रमुख बनले. ह्या दोहोंच्या मार्गदर्शनाखाली काम करत असतांना आपली या विषयातील रुची अधिक वाढत गेली, असे ते नम्रतेने नमूद करतात. आपले काम करत असतांना, प्राध्यापकांना आणि विद्यार्थ्यांना काय आवश्यक आहे, त्यांना अभ्यासासाठी काय अपेक्षित आहे, याचा अभ्यास करून, आपल्या कामाची पूर्वतयारी ते करत असतात.

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना प्रयोग परीक्षणासाठी विविध प्रकारच्या वनस्पती, वेली इ. ची आवश्यकता असते. ह्या वेगवेगळ्या वनस्पती, केवळ चित्रातून त्यांना न समजता, प्रत्यक्ष पहाता याव्यात, त्यांना स्पर्श करता

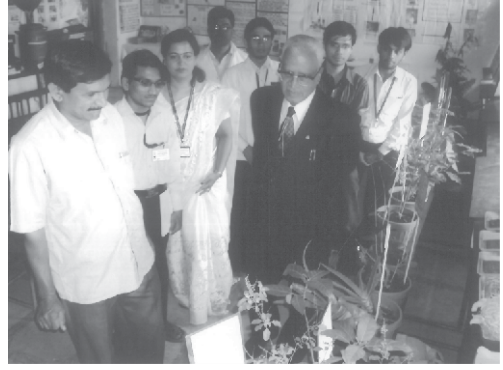

याव्यात, या हेतूने काकांनी वीस ते पंचवीस वर्ष, डॉ. औटी यांच्या मार्गदर्शनाने आणि विभागातील इतर प्राध्यापकांच्या आवश्यकतेचा विचार करून, खूप परिश्रमाने महाविद्यालयात बोटॅनिकल उद्यान उभे केले. जवळ-जवळ दोनशे ते दोनशे पन्नास दुर्मिळ झाडे, वनस्पती इ. काकांनी आपल्या विभागातील विद्यार्थी आणि प्राध्यापक सहका-यांसाठी महाविद्यालयाच्या आवारात आणली आहेत. पाला-पाचोळा एकत्र

करून कंपोस्ट खताचा प्रकल्प त्यांनी डॉ. मेश्राम आणि डॉ. औटी यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयात सुरू केला. विद्यार्थ्यांना पूर्वी काही वनस्पती आणण्यासाठी जंगलात जावे लागत असे. हे लक्षात घेऊन, काका दरवर्षी जंगलांच्या भागांत जाऊन, दुर्मिळ वनस्पती गोळा करतात आणि प्रयोगांसाठी त्या विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करवून देतात. सहसा महाविद्यालयात अशा दुर्मिळ वनस्पती अंतर्जालाच्या आधाराने दाखविल्या जातात, त्या आपल्या महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष पहाता येतात, हातात घेता येतात. वेगवेगळ्या पाणवनस्पती लावणे, त्या वाढविणे,

इत्यादी कामे काका मनापासून करतात. याबरोबरच पुष्कळ औषधी वनस्पती पण काकांनी लावलेल्या आहेत. प्रयोग करत

असतांना, वनस्पतींचे नव्याने संकलन काका करतात.

श्री. गुळवे काकांना औषधी वनस्पतींची चांगली जाण आहे. फलटण, सातारा, चाळीसगांव, श्रीवर्धन, डोंगरे वसतिगृह इत्यादी

ठिकाणी त्यांनी आंतरराष्ट्रीय आयुर्वेदिक प्रदर्शनी भरविलेल्या आहेत. त्यात ते स्वतः त्या औषधी वनस्पतींची माहिती देतात. आपल्या संस्थेचे सचिव आणि महासंचालक मा. सर डॉ. एम. एस. गोसावी सर, एस. एम. आर. के. महिला महाविद्यालयाच्या संस्थापक प्राचार्या मा. डॉ.

सौ. सुनंदाताई गोसावी मॅडम, संस्थेच्या मानव संसाधन संचालक आणि एस. एम. आर. के. महिला महाविद्यालयाच्या सांप्रत प्राचार्या मा.

डॉ. सौ. दीप्ती देशपांडे मॅडम यांनी ही प्रदर्शनी बघून, श्री गुळवे यांच्या कामाचे कौतुक केले आहे.

महाविद्यालयाचे बॉटॅनिकल गार्डन पाहण्यासाठी आणि वेगवेगळ्या झाडांची माहिती घेण्यासाठी येणाऱ्या महाविद्यालयीन आणि शालेय विद्यार्थी व शिक्षक यांना काका भरभरून माहिती देत असतात. फार्मसी कॉलेज, व्यवस्थापन महाविद्यालय, माधवराव लेले विद्यालय, रचना विद्यालय, सपकाळ इंजिनियरिंग कॉलेज इ. महाविद्यालयीन छात्रांना काकांनी विविध वनस्पती, वृक्ष, वेली यांची माहिती दिलेली आहे.

आपल्या कामावरील श्रद्धेमुळे आणि निष्ठेमुळे इ. स. २००९ साली तत्कालीन पालकमंत्री डॉ. शोभा बच्छाव यांच्या हस्ते, काकांना आदर्श युवा कर्मचारी हा गोखले एज्युकेशन सोसायटीचा सन्मान प्राप्त झाला आहे.

आपली महाविद्यालयातील कर्तव्ये पार

पाडत असतांना, काकांनी आपल्या मुलांवरही चांगले संस्कार केले आहेत. त्यांच्या शिक्षणाकडे चांगले लक्ष दिले. काकांची मुलगी संगणक अभियंता असून, सायबर सुरक्षा विषयाची जाणकार आहे. ती सध्या विप्रो मध्ये कार्यरत आहे. त्यांचा मुलगा देखील संगणक अभियंता होण्याच्या मार्गावर आहे. झाडे, वृक्ष, वेली यांना आत्मीयतेने जपणारे, त्यांना वाढविणारे काका आगामी पिढीला वृक्षारोपणाचा उपदेश देतात. प्रत्येकाने एक तरी झाड लावून, त्याला वाढविण्याची जबाबदारी स्वीकारावी, असे ते म्हणतात. झाडांना पण जीव असतो त्यामुळे त्यांनाही मुलांप्रमाणे वाढविले पाहिजे. वृक्ष असतील तर वर्षा आहे आणि स्वच्छ हवा मिळणार आहे तेव्हा जंगल वाचवावयास हवे. नैसर्गिक पणे वाळविलेल्या बिया, चांगली जमीन पाहून, पेरल्या अथवा अनवधानाने पडल्या तरी निसर्ग त्यांना वाढवितो, माणसाला काहीही बघावे लागत नाही. निसर्गातील वृक्षादी जीवांशी मैत्री असणारे आणि ती मैत्री आपल्या कामाद्वारा पुष्ट करणारे काका, आम्हा सर्वांसाठी निसर्गाच्या जवळ जाण्याचा एक उत्तम वस्तुपाठ घालून देतात. गुळवे काकांना त्यांच्या कामासाठी मनःपूर्वक सदिच्छा!!!

सा.पी.टी.अर्टस व आर.वाय.के.संस्थेच्या कॉलेज,जालिंधर तर्फे वार्षिक वारितीभिक वितरण समारंभ १४.०१.०९

शिक्षण जीवन

सौ. जयश्री कदम

अर्थशास्त्र विभाग

शिक्षण म्हणजे क्षणाक्षणाला शिकणे असे मला वाटते आयुष्यात असा एकही क्षण नाही की ज्यापासून आपल्याला शिकायला मिळत नाही. मनुष्य जन्माला आल्यापासून शिकत असतो, नव्हे तर तो गर्भात असल्यापासून शिकत असतो. आई गर्भसंस्काराचे पुस्तक वाचत असेत ते का? तर येणाऱ्या बाळावर चांगले संस्कार व्हावे म्हणून ! म्हणजेच मूल गर्भात असल्यापासून शिकत असते. म्हणून शिक्षण ही एक अविरत चालणारी प्रक्रिया आहे.

शिक्षण ही फार व्यापक अशी संज्ञा आहे. केवळ उपजीवीकेसाठी घेतले जाणारे शिक्षण म्हणजे शिक्षण नव्हे तर, जीवनातील समस्या सोडविण्याचा कानमंत्र म्हणजे शिक्षण, जीवनातील समस्यांना यशस्वीपणे सामोरे जाण्यासाठीचा कानमंत्र ज्ञान म्हणजे शिक्षण! जीवनातील कोणतीही समस्या असो, मग ती बौद्धिक असो, भावनिक असो आणि आर्थिक असो ती सोडविण्याची क्षमता म्हणजे शिक्षण! शिक्षणाने केवळ पैसा कमवून आर्थिक समस्याच सोडविता येतात असे नाही, भावनांवर नियंत्रण मिळवून प्रॅक्टिकल राहाण्याचे शिक्षण शिक्षणामुळे मिळते. शिक्षण नसेत तर व्यक्ती अधिक भावनाविवश होते पण तेच जर ती

शिक्षित असेल तर भावनांना योग्य वळण देण्याचे काम शिक्षणामुळे होते.

मनुष्याला जगण्यासाठी जशी अन्नाची गरज असते तशीच बुद्धीला गंज चढू नये यासाठी वाचन, मनन, चिंतनाची आवश्यकता असते. बुद्धिला ज्या काही खाद्याची आवश्यकता असते ती शिक्षणामुळे मिळते. बौद्धिक समस्या सोडविण्यासाठी आपण वाचन करतो. ज्याप्रकारची समस्या असेल त्याप्रकारची पुस्तके वाचून, आपण आलेल्या बौद्धिक समस्या सोडवू शकतो.

शिक्षणाला मनुष्याचा तिसरा डोळा म्हटले जाते. जेव्हा मनुष्याचा तिसरा डोळा उघडतो तेव्हा त्याला सर्व गोष्टींचे ज्ञान झालेलं असतं. तो प्रत्येक गोष्टीला अनुभवू शकतो. तिच्या खोलीपर्यंत जावू शकतो. त्याचप्रमाणे शिक्षण मनुष्याच्या बुद्धिला सत्याकडे, भावनेला माणुसकी आणि श्रम ह्या बाबी खूप महत्वाच्या आहेत. त्या जर नसतील तर मनुष्याचे जीवन एखाद्या हिंस्र प्राण्यासमान होईल.

Education is the largest sense in any art or experience that has a formative effort on the mind, Characters and Physical ability of an

Individual.

शिक्षण म्हणजे सर्वांगसुंदर जीवन जगण्याची सुरुवात सुंदर म्हणजे ज्यामध्ये आत्मिक सौंदर्य आहे. सुंदरता म्हणजे केवळ बाह्यसौंदर्य नव्हे तर आंतरिक सौंदर्यामुळे जेव्हा बाह्यसौंदर्य खुलून येते ती म्हणजे! सुंदरता. आंतरिक सौंदर्य असेल तर बाह्य सांदर्य निर्माण करण्यासाठी जास्त प्रयास करावा लागत नाही. ते आपण होवून खुलून येते. पृथ्वी तलावरील देवाने दिलेली प्रत्येक गोष्ट सुंदर आहे. हे सौंदर्य तेव्हाच दिसते, जेव्हा त्याकडे बघण्याची आपली दृष्टी तशी निर्माण होते. ती दृष्टी निर्माण करण्याचे काम शिक्षण करते. सौंदर्य प्रत्येक गोष्टीत दडलेले असते निसर्गाने प्रत्येकाची रचना इतकी सुंदर केली आहे की त्याबद्दल दुमतच नाही. प्रत्येकाची रचना इतकी सुंदर आहे की ती कोणत्याही परिस्थितीमध्ये टिकून राहू शकते. उदाहरण घ्यायचे झाले तर वाळवंटातल्या निवडुंगाच्या झाडाचे घेता येईल. निवडुंगाचे झाड दिसायला काटेरी दिसते. परंतु त्यामध्ये वाळवंटातील परिस्थितीत टिकून राहाण्याचे / तग धरून राहण्याची क्षमता आहे. म्हणजेच ते परिस्थितीचा सामना करू शकते. ती प्रत्येक गोष्टीमध्ये त्या-त्या परिस्थितीचा सामना करण्याची क्षमता निर्माण केली आहे. मग त्यामध्ये मनुष्य असो, प्राणी असो, वनस्पती असो, सूक्ष्म जीव असो, किंवा किटक असो, परिस्थितीशी हतबल होऊन चुकीच्या निर्णयाकडे मनुष्याने जाण्याचे काहीच कारण नाही. ही जी दृष्टी आहे ती शिक्षणामुळे मिळते म्हणजेच सर्वांग सुंदर जीवन जगण्याची सुरुवात म्हणजे शिक्षण !

आपण असे, म्हणतो की शिक्षण म्हणजे भावी जीवनासाठी केलेली गुंतवणूक; पण तसे नाही. शिक्षण म्हणजे प्रत्यक्ष जीवन होय. शिक्षणामुळे मनुष्य भावी आयुष्यात पैसा

कमवून, आपले जीवन सुखी करू शकतो पण जीवन सुखी होवून चालत नाही तर जीवनात समाधानी असणे जास्त आवश्यक आहे. त्यासाठी ज्या सद्‌विचारांची आवश्यकता असते ते म्हणजे शिक्षण. सद्‌विचार जोपर्यंत मनुष्याच्या रक्तात भिनत नाहीत तोपर्यंत मनुष्याचे जीवन समाधानी होत नाही. केवळ अर्थार्जनाचे साधन म्हणजे शिक्षण नव्हे तर समाधानी जीवनाचे सार म्हणजे शिक्षण होय. म्हणून शिक्षण म्हणजे जीवन असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही.

मानवाच्या जगण्याचा अर्थच शिक्षण आहे. शिक्षण म्हणजे जीवनाची चाललेली वाटचाल समृद्ध करण्याचे यशस्वी साधन होय. त्यामुळे शिक्षणाचे महत्त्व आणि त्याचे सर्व फायदे विद्यार्थ्यांना शालेय दशेत असतांना समजले पाहिजेत. तरच त्यांचे जीवन समृद्ध आणि समाधानी होईल. जीवन हे धारणेवर जगले जाते. शिक्षणामुळे व्यक्तीमध्ये आशा-आकांक्षा निर्माण होतात. त्या आशा आकांक्षावरच तो आपले जीवन व्यतीत करतो. म्हणून जीवन म्हणजेच शिक्षण आहे. शाळेत मिळणाऱ्या शिक्षणावर देशाचे भवितव्य अवलंबून असल्याने शालेय शिक्षणाचे महत्त्व अनन्यसाधारण आहे. तुमच्यामध्ये जे काही सर्वोत्तम आहे ते प्रकट करणे म्हणजे शिक्षण! शिक्षण म्हणजे काही पुस्तके वाचली, परीक्षा दिली व उत्तीर्ण झालो असे नव्हे. माणसाच्या जन्मापासून मरणापर्यंत चाललेली प्रक्रिया! शिक्षणात सर्व जोपर्यंत सहभागी होते नाहीत तोपर्यंत देशाचा विकास शक्य होत नाही. निरनिराळे विकास कार्यक्रम राबविण्यासाठी आवश्यक असणारे प्रशिक्षित मनुष्यबळ वाढवून, मानवी भांडवल निर्माण करण्याचे काम शिक्षण करते. म्हणून शिक्षण हे साध्य आणि साधनही आहे.

चाणक्य - अर्थसत्ता, राज्यस्ता यापेक्षाही ज्ञानसत्ता मोठी आहे असे मानतो. परिवर्तन म्हणजे शिक्षण. दैनंदिन जीवनात जगत असतांना आपणा सर्वांना विविध अनुभव प्राप्त होत असतात. या अनुभवांच्या आधारे आपण आपल्या वर्तनात सुयोग्य परिवर्तन घडविणे म्हणजे शिक्षण होय. परिवर्तन हा निसर्गनियम आहे. निसर्गातील प्रत्येक घटकांमध्ये परिवर्तन होत असते. जसे कळीचे रूपांतर फुलात होते, लहान पानाचे रूपांतर मोठ्या पानात होते, बालकाचे प्रौढ व्यक्तीत रूपांतर होते. म्हणजे निसर्गातील कोणतीही गोष्ट स्थिर नसून ती डायनामिक / गतीशील आहे. गती ज्याठीकाणी येते तेथे परिवर्तन आले आणि परिवर्तन म्हणजे शिक्षण होय.

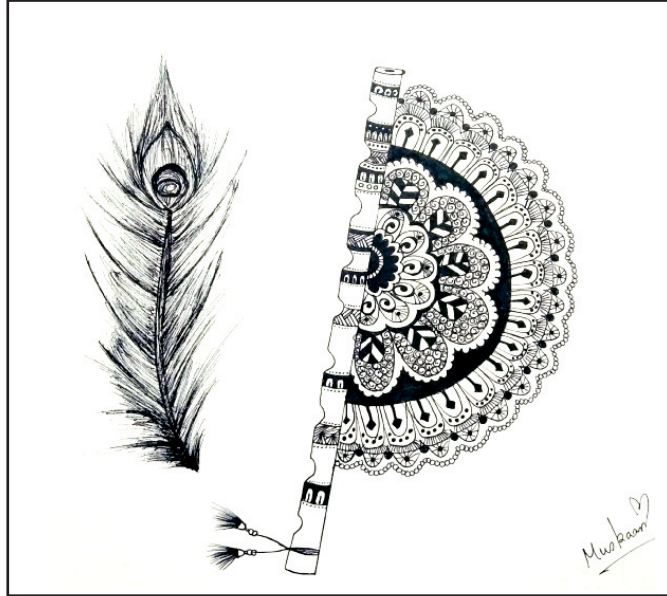
शिक्षणामुळे सर्व गोष्टींचा समतोल राखण्यास मदत होते. जीवनामध्ये आपल्याला समतोल वृद्धी करायची (BALANCE

GROWTH) असेल तर शिक्षणाला पर्याय नाही.

Equation is the starting & ending point of human being and without education we can not start our life & end our life.

जसे मच्छिमार जेव्हा समुद्रात मासेमारीसाठी जातो तेव्हा तो समुद्राच्या आत जातो, त्याला परत आपल्या दिशेने येण्यासाठी जो दिवा असतो, तो दिवा रात्रीच्या वेळी मदत करत असतो. तसेच, शिक्षण हे मनुष्याला दिशा दाखविण्याचे काम करते आणि दिशा गाठण्यासाठी ध्येय प्राप्तीचा मार्ग दाखविते. म्हणून शिक्षण हे जीवन आहे. शिक्षणाशिवाय मनुष्य जगूच शकत नाही.

In every sphere of life education is necessary, Not only necessary but it is must, हे विधान अगदी सत्य आहे.

Muskaan khatri
F.Y.BSC

नाशिक शहराचा शैक्षणिक इतिहास : (इ. स. २००० पर्यंत)

डॉ. हेमंत सुभाष भावसार

१.१ प्रस्तावना

भारत देश विविधतेने नटलेला आहे. जगाच्या दृष्टीने भारताला भौगोलिक व नैसर्गिक संपन्नता फार मोठी लाभलेली आहे. देशात महाराष्ट्राचा अग्रक्रम लागतो. महाराष्ट्राचा भूगोल व इतिहास फारच लक्षवेधी आहे. उंच उंच डोंगर, खोल खोल दऱ्या, पर्वतरांगा आणि विविध पिके असा भौगोलिक आणि प्राचीन इतिहास फार मोठा आहे. महाराष्ट्रातील नाशिक शहरालाही प्राचीन इतिहास लाभलेला आहे. ज्याप्रमाणे नाशिकला भौगोलिक, आर्थिक, धार्मिक, राजकीय, व सांस्कृतिक महत्त्व लाभले आहे, त्याचप्रमाणे शैक्षणिक वारसा पण फार मोठा लाभला आहे. शिक्षण हा मानवाचा तिसरा डोळा मानला जातो. म्हणून शिक्षणाचे महत्त्व जाणून अनेक समाजसुधारकांनी सामान्या लोकांना ज्ञानी बनविण्यासाठी अहोरात्र प्रयत्न केले. महात्मा ज्योतिराव फुले, सावित्रीबाई फुले, कर्मवीर भाऊराव पाटील, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महर्षी केशव धोंडो कर्वे अशा अनेक महान व्यक्तींनी आपले संपूर्ण आयुष्य याकामी

खर्ची घातले. "Education is manifestation of perfection which is already in man" असं स्वामी विवेकानंद म्हणतात. शिक्षण म्हणजे एक प्रकारे माणसामध्ये मूळातच असलेला पूर्णत्वाचा अविष्कार असतो. शिक्षणामुळे कुटुंबाची प्रगती होते. कुटुंबाची प्रगती झाली म्हणजे समाज, तालुका, जिल्हा व देशाची प्रगती होते. इतर ऐतिहासिक घटनांप्रमाणे शिक्षणाचा फार मोठा परिणाम समाजावर झालेला आपणास पहावयास मिळतो. इतिहासात देखील आपण पाहतो की अनेक समाजसुधारक, विविध पदावरील वरिष्ठ अधिकारी यांनी अनेक प्रयत्न केले व त्यामुळे आशियाखंडातील झपाट्याने प्रगती करणारा भारत हा एकमेव देश आहे. शोध आणि तंत्रज्ञानामुळे देशाची दिवसेंदिवस प्रगती होत आहे. तसेच देशाची महासत्तेकडे वाटचाल सुरू आहे. नाशिक राजकीय, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, आणि शैक्षणिकदृष्ट्या महत्वाचे शहर आहे. नाशिक शहराची ओळख वेगळी आहे. पुणे, मुंबई आणि नाशिक असा सुवर्ण त्रिकोणी उल्लेख सर्वत्र येतो. औद्योगिक प्रगतीमुळे शैक्षणिक विकास ही चांगला झालेला

दिसतो.

भारतीय राज्यघटनेनुसार शिक्षण हा विषय भारताचे केंद्र शासन व राज्य शासन यांच्या सामायिक यादीत असल्यामुळे त्यांची सामायिक जबाबदारी ठरते. पालिका आणि जिल्हा परिषद यांसारख्या स्थानिक स्वराज्य संस्था मोफत शालेय शिक्षणाची जबाबदारी मर्यादीत प्रमाणात पेलत असतात. भारतीय राज्य घटनेनुसार केवळ सहा व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या मुलांच्या शिक्षणासाठी सरकारी नियम आणि नियंत्रणे आहेत. महाराष्ट्रात या नियमांची सक्तीने अंमलबजावणी केली जाते.

१.२ नाशिक शहराची पार्श्वभूमी

सह्याद्रीच्या कुशीत उगम पावणाऱ्या गोदावरी नदीच्या काठावर प्रभू रामचंद्र यांच्या पदस्पर्शाने पावन झालेले नाशिक हे शहर वसलेले आहे. नाशिक शहरात विभागीय कार्यालय असून विभागात नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, अहमदनगर या जिल्ह्यांचा समावेश होतो. नाशिक जिल्ह्याने १५५३० चौ. की. मी. इतके क्षेत्र व्यापले गेले आहे. नाशिक जिल्ह्याच्या राज्याच्या क्षेत्रफळाचा विचार केल्यानंतर तिसरा क्रमांक येतो.

श्री प्रभूरामचंद्रांच्या निवासाने पावन झालेल्या गंगा-गौतमी यांच्या शीतल तरंगलहरीच्या स्पर्शाने पवित्र मानलेल्या नाशिक नगरीचा पुरातन इतिहास कोणाही नाशिक वंशियांचे व महाराष्ट्रीयांचे हृदय अभिमानाने, गौरवाने पुलकित करेल असाच आहे. गोदावरीच्या तीरावर या जनस्थानात अनेक धर्मसमर व स्वातंत्र्यसंग्राम झाल्याने त्याला धर्मक्षेत्र व कुरूक्षेत्र यांची प्रतिष्ठा प्राप्त झाली

आहे. नाशिकला धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक व राजकीय इतिहासाचा फार मोठा वारसा आहे. सातवाहन काळापासून या परिसराचे महत्त्व फार वाढले आहे. मौर्य, सातवाहन, यादव, बहामनी, निजामशाही, मोगल, मराठा, इंग्रज अशा सर्व घराणेशाहींचे वास्तव्य नाशिकमध्ये होते.

प्रसिद्ध स्वातंत्र्यसेनानी व साहित्यकार स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्यामुळे नाशिकचे नाव देशसेवा, संस्कृती व साहित्य क्षेत्रात उंचावलेले आहे. दादासाहेब फाळके, वसंत कानेटकर, वि. वा. शिरवाडकर यांची ही कर्मभूमी आहे. नाशिक हे तीर्थक्षेत्र असल्यामुळे अनेक मंदिरे व धार्मिक क्षेत्र परिसरात आहेत. तसेच इ. स. १५० मध्ये भारतात आलेल्या इजिप्शन प्रवाशी टॉलेमी यांनी “ नाशिक धर्मपीठ” असल्याचा उल्लेख केलेला आहे. समर्थ रामदास स्वामी यांचे देखील नाशिकला वास्तव होते. तसेच महाराष्ट्रातील पहिले स्वातंत्र्य समर नाशिक येथे लढले गेले होते. नाशिकच्या तीर्थोपाध्यायांच्या सोहळ्यांमध्ये श्री समर्थ रामदास स्वामी, छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या हाताचे लेख आहेत. तसेच अनेक थोर व्यक्ती यांच्या नोंदी आहेत.

१.३ नाशिक शहराची शैक्षणिक पार्श्वभूमी : -

(इ. स. २००० पर्यंत)

प्राथमिक शिक्षण

नाशिक शहरातील पहिली शाळा ही १८२६ साली स्थापन झाली. त्यावेळी बॉम्बे नेटिव्ह एज्युकेशन यांची ही शाळा सुरू केली. नाशिक महानगरपालिकेच्या तसेच विविध शैक्षणिक पूरक संस्था यांच्या मोठ्या प्रमाणात नाशिक

शहरात शाळा असून त्यापैकी मराठी माध्यमांच्या १७२ (१६५+०७) शाळा असून, त्यापैकी ०७ शाळा ह्या अंध, अपंग, कर्णबधीर, मतिमंद, मूकबधिर ह्या विद्यार्थ्यांसाठीच्या विशेष शाळा आहेत. इंग्रजी माध्यमांच्या ५२ शाळा आहेत. तसेच हिंदी माध्यमांच्या ०६ शाळा असून, उर्दू माध्यमांच्या १७ शाळा आहेत, तसेच गुजराथी माध्यमांची ०१ शाळा, अश्या शाळा नाशिक शहरात होत्या.

१८७९-८० मध्ये ०९ सरकारी शाळा होत्या. त्यापैकी ०१ हायस्कूल व ०८ व्हर्नाक्युलर (भाषिक) शाळा होत्या. ब्रिटीश राजवटीत स्थापनेच्या वेळी मुंबई प्रांतिकमधील प्रत्येक खेड्यात 'पंतोजी शाळा' होती. नाशिक शहरात मुलींकरता पहिली शाळा १८३२ मध्ये संत आंद्रिया शाळा या नावाने मिसिस फारर यांनी सुरू केली. ब्रिटीश काळात ०८ एप्रिल १८६१ रोजी नाशिकला न्यू इंग्लिश स्कूल ही इंग्रजी शिक्षण देणारी शाळा सुरू झाली.

सन १९०० ते सन २००० पर्यंत नाशिक शहरात महानगरपालिका, खासगी संस्था यांच्या मार्फत चालविल्या जाणाऱ्या प्राथमिक शाळांची संख्या पुढीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	माध्यम	प्राथमिक शाळांची संख्या
०१	मराठी	१६०
०२	इंग्रजी	५१
०३	हिंदी	०६
०४	उर्दू	१५
०५	विशेष शाळा	०७
०६	गुजराती	०१
	एकूण	२४०

सन १९०० पूर्वी मराठी माध्यमांच्या ०५, इंग्रजी माध्यमाची ०१ व उर्दू माध्यमांच्या ०२ शाळा होत्या. शहरातील एकूण २४८ (सन १९०० ते सन २००० पर्यंतच्या २४० व सन १९०० पूर्वीच्या ०८) शाळांपैकी १०५ शाळा या महानगरपालिकेमार्फत चालविल्या जातात. मराठी, उर्दू, हिंदी, इंग्रजी अशा माध्यमांतून शिक्षण दिले जाते.

माध्यमिक शिक्षण

नाशिक शहरातील नाशिक हायस्कूल ही सन १८६१ मध्ये सर्वात प्रथम सुरूवात होणारी पहिली माध्यमिक शाळा होय. त्याकाळी मॅट्रिकच्या परीक्षेसाठी मुंबई येथे जावे लागत असे. नाशिक शहरात इ. स. २००० पर्यंत साधारणतः १३५ माध्यमिक शाळा होत्या त्यापैकी मराठी माध्यमांच्या ८१, इंग्रजी माध्यमांच्या ५४, उर्दू माध्यमांच्या ०५, हिंदी माध्यमांच्या ०२, व गुजराथी माध्यमांच्या ०२ शाळा नाशिक शहरात होत्या. अश्या विविध माध्यमांच्या शाळा आहे. शासनमार्फत व खासगी संस्थामार्फत या शाळा चालवल्या जातात. काही शाळा या फक्त मुलींसाठी आहेत. लोकसंख्येच्या प्रमाणात माध्यमिक शिक्षणाच्या सोयी शहरात उपलब्ध आहेत.

सन १८६१ साली नाशिक हायस्कूल ही शहरातील पहिली माध्यमिक शाळा सुरू झाली. या शाळेत शिकून काही विद्यार्थी समाजात महान व्यक्ती म्हणून नावारूपाला आले. सन १९११ पर्यंत नाशिक हायस्कूल हीच एकमेव माध्यमिक शाळा होती. सन १९२१ साली फक्त

मुलींसाठी शासकीय कन्या विद्यालय या नावाने माध्यमिक शाळा स्थापन करण्यात आली.

नाशिक शहरात महानगरपालिका व इतर शैक्षणिक संस्था यांच्यामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या माध्यमिक शाळांची संख्या पुढीलप्रमाणे होती.

अ.क्र.	माध्यम	प्राथमिक शाळांची संख्या
०१	मराठी	७६
०२	इंग्रजी	३५
०३	हिंदी	०२
०४	उर्दू	०३
०५	गुजराती	०१
	एकूण	११७

या वरून एकापेक्षा अधिक माध्यमांतून शिक्षण घेण्याची संधी विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आली. यापैकी काही शाळा फक्त मुलांसाठी आणि काही शाळा मुले व मुली मिळून दोघांसाठी होत्या. या ११७ शाळांपैकी केवळ ०३ शाळा या महानगरपालिकेमार्फत चालविल्या जात होत्या. बाकी सर्व शाळा खासगी संस्थांमार्फत चालविण्यात येत होत्या.

उच्च माध्यमिक शिक्षण

कला, वाणिज्य, विज्ञान या विद्याशाखांची ३१ उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालय आहेत. ०५ आय. टी. आय पैकी ०१ फक्त महिलांसाठी आहेत. तसेच ०२ डी. एड., ०२ पॉलिटिकनिक, ०१ हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग, असे उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालय नाशिक शहरात

इ.स. २००० पर्यंत होते.

दहावीनंतरच्या विद्यार्थ्यांना करिअरच्या वेगवेगळ्या संधी असतात. आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स, डिप्लोमा, आय. टी. आय, अशा विविध विद्याशाखेत विद्यार्थी आपल्या इच्छेप्रमाणे शिक्षण घेतात. हा शैक्षणिक आयुष्यातील फार महत्त्वाचा टप्पा असतो. इ.स. २००० पर्यंत दहावीनंतरच्या शैक्षणिक आयुष्यातील शैक्षणिक संधी उपलब्ध करून देणाऱ्या उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालय यांची संख्या ४१ इतकी आहे. विद्यार्थ्यांना त्याच्या आवडीप्रमाणे विविध विद्याशाखा निवड करण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे.

इयत्ता दहावीनंतर शिक्षणाचे विविध पर्याय उपलब्ध होत असल्याने उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालय हा टप्पा विद्यार्थ्यांसाठी फार महत्त्वाचा टप्पा आहे. विद्यार्थ्यांना कला, वाणिज्य, विज्ञान, औद्योगिक प्रशिक्षण, तंत्रनिकेतन, शिक्षणशास्त्र, कौशल्यविकास अशा विविध विद्याशाखांमध्ये प्रवेश मिळतो. उच्च शिक्षणाची ही एक पूर्वतयारी असते. उच्च माध्यमिक शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना अभियांत्रिकी, वास्तूविशारद, वैद्यकीय, नर्सिंग, व्यवस्थापन, भाषा, सामाजिकशास्त्रे, व्यावसायिक अशा विविध विषयांना प्रवेश मिळविण्यासाठी मार्ग मोकळा होतो. नाशिक शहरात इ.स. १९०० ते इ.स. २००० पर्यंत पुढीलप्रमाणे विद्याशाखानिहाय उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये यांचा विस्तार

झाल्याचे दिसून येतो.

अ.क्र.	विद्याशाखा	संख्या
०१	कला/वाणिज्य/ विज्ञान	३०
०२	आय टी. आय	०५
०३	डी एड. कॉलेज	०२
०४	पॉलिटेक्निक कॉलेज	०२
०५	हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग	०१
०६	चित्रकला महाविद्यालय	०१

१९६१ पासून उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालय यांची संख्या वाढत गेली. भोसला मिलिटरी स्कूल या शाळेने सैनिकी शिक्षणाची सोय उपलब्ध करून दिली. शासकीय अध्यापिका विद्यालय हे १९४० साली केवळ महिलांसाठीच सुरू करण्यात आले. नाशिक विभागातील हे एकमेव शासकीय अध्यापिका विद्यालय होते. १९६० पासून शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (आय. टी. आय.) सुरू करण्यात आल्याने उद्योगांसाठी प्रशिक्षित मनुष्यबळ उपलब्ध होण्याचा मार्ग मोकळा झाला.

१९८६ साली शासकीय तंत्रनिकेतन सुरू करण्यात आल्याने विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक तांत्रिक शिक्षण उपलब्ध झाले. तसेच १९८५ साली फक्त महिलांसाठी गव्हर्नमेंट इंडस्ट्रियल ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट याची सुरुवात झाल्यामुळे महिलांना पण औद्योगिक प्रशिक्षणाच्या विविध संधी उपलब्ध झाल्या.

उच्च शिक्षण -

गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे एच. पी. टी. महाविद्यालय हे नाशिक मधील १९२४ साली स्थापन झालेले महाराष्ट्रातील उत्तर विभागातील

पहिले महाविद्यालय आहे. मुंबई-पुणे नंतर उच्च शिक्षणाची भागीरथी जनसामान्यांपर्यंत पोहोचविण्याचे पवित्र कार्य गोखले एज्युकेशन सोसायटी या संस्थेने सन १९२४ मध्ये एच. पी. टी. महाविद्यालयाची स्थापना करून केले.

नाशिक परिक्षेत्रात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (विभागीय कार्यालय) आहेत. बारावीनंतर विविध क्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध होतात. प्रामुख्याने विद्यापीठ अनुदान आयोग व ए. आय. सी. टी. ई. या दोन नियामक संस्था विद्यापीठ व महाविद्यालय यांच्यावर नियंत्रण ठेवतात. तीस ते पस्तीस वर्षापूर्वी अभियांत्रिकी, वैद्यकीय प्रवेश घेण्यासाठी मुंबई, पुणे येथे जावे लागत होते; पण इ.स. २००० पर्यंत शासनामार्फत व विविध शैक्षणिक संस्थेमार्फत नाशिक मध्ये या संधी उपलब्ध करून देण्यात आल्या. तसेच पारंपारिक शिक्षण देणारे महाविद्यालय, दूरस्थ शिक्षण देणारे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ तसेच इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठाचे काही महाविद्यालयात केंद्रे असून, विद्यापीठामार्फत शहरातील विविध शाळा/ महाविद्यालय येथे विद्यापीठाचे उपकेंद्रे आहेत.

नाशिक मध्ये स्वातंत्रोत्तर काळात प्राथमिक, माध्यमिक, तसेच उच्च माध्यमिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या वाढत गेली. त्याच अनुषंगाने उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या ही पण वाढत गेली. परिस्थिती आणि गरज लक्षात घेऊन खाजगी

शिक्षण संस्थांनी उच्च शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यास सुरुवात केली. या संस्थांवर शासनाचे नियंत्रण होते. खाजगी संस्थांनी वेगवेगळ्या विद्याशाखांचे शिक्षण देणारी महाविद्यालय सुरू केली. पारंपारीक शिक्षणाबरोबरच अभियांत्रिकी, विधी, शिक्षणशास्त्र, व्यवस्थापन, वैद्यकीय, दंतचिकित्सा, आयुर्वेदिक, हॉटेल मॅनेजमेंट इत्यादी विद्याशाखांचे शिक्षण उपलब्ध करून देण्यात आले. पदवी शिक्षणाबरोबरच पदव्युत्तर शिक्षण देणारे विभागही काही ठिकाणी सुरू झाले. त्याचा लाभ नाशिक बरोबरच आजूबाजूची गावे तालुके, जिल्हे आणि राज्य, परराज्यांतील विद्यार्थ्यांना देखील झाला. शासनाच्या विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक योजना महाविद्यालयात राबविल्या जात असल्यामुळे समाजातील सर्व स्तरातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध झाल्या आहेत.

नाशिक शहर हे ऐतिहासिक, आर्थिक, सांस्कृतिक घडामोडींचे केंद्र बनले त्याच प्रमाणे मोठे शैक्षणिक केंद्र देखील बनले आहे. नाशिक शहरात शिक्षण घेत असलेल्या अनेक विद्यार्थ्यांनी स्थानिक पातळीपासून आंतरराष्ट्रीय

पातळीवर चांगले यश संपादन केले. नाशिकमध्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, पुणे विद्यापीठ (विभागीय कार्यालय) असे तीन विद्यापीठांचे कार्यक्षेत्र आहे. तीस - पस्तीस वर्षापूर्वी अभियांत्रिकी आणि वैद्यकीय शिक्षणासाठी मुंबई पुण्याची वाट धरण्याशिवाय दुसरा पर्याय नव्हता. आता अभियांत्रिकी आणि वैद्यकीय शिक्षणातील जवळपास सर्व विद्याशाखांतील शिक्षण नाशिक मध्ये घेता येते. वास्तुरचना, अंतर्गत सजावट, औषध निर्मिती, व्यवस्थापन अशा अनेक शाखा / विद्याशाखांतील पदवी, पदव्युत्तर आणि त्यापुढील शिक्षणाच्या सोयी नाशिक मध्ये उपलब्ध झाल्या आहे. राज्य, देश, विदेशातील शेकडो विद्यार्थी शिक्षण घेण्यासाठी नाशिकमध्ये येतात. शहरातील शैक्षणिक संस्थांनी अत्याधुनिक ज्ञानशाखा यांची सुविधा उपलब्ध करून घेण्यासाठी पुढाकार घेतला.

नाशिक शहरात १९०० ते २००० पुढीलप्रमाणे महाविद्यालयांची संख्या होती.

अ. क्र	विद्याशाखा	महाविद्ययांची संख्या
०१	कला / वाणिज्य / विज्ञान	१०
०२	अभियांत्रिकी (Engineering) कॉलेज	०२
०३	वैद्यकीय (Engineering) कॉलेज	०१
०४	आयुर्वेदिक (Aurvedic) कॉलेज	०२
०५	होमियोपॅथिक कॉलेज	०१

०६	नर्सिंग इन्सिट्यूट	०२
०७	बी. फार्मसी (Pharmacy) कॉलेज	०४
०८	शेतकी (Agriculture) कॉलेज	०१
०९	बी एड. (B.Ed.) कॉलेज	०२
१०	संगीत महाविद्यालय	०१
११	एल. टी. सी. कोर्स	०१
१२	नृत्य कला केंद्र	०१
१३	मॅनेजमेंट कॉलेज	०३
१४	लॉ कॉलेज	०१
१५	आर्किटेक्चर कॉलेज	०१
१६	डेंटल कॉलेज	०१
१७	हॉटेल मॅनेजमेंट कॉलेज	०१
१८	समाजकार्य महाविद्यालय	०१
१९	ललित कला महाविद्यालय	०१
२०.	जिल्हा शासकीय रुग्णालय, नाशिक (परीचारिका प्रशिक्षण)	०१
२१.	इंदीरा गांधी मुक्त विद्यापीठ / यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ यांची केंद्रे	या विद्यापीठांची अभ्यासकेंद्रे आहे

समारोप

नाशिकला आज फार मोठा शैक्षणिक वासरा लागला आहे. त्यासाठी नाशिक मधील अनेक थोर व्यक्ती, समाजसेवक, शिक्षण तज्ज्ञ तसेच नाशिक महानगरपालिका, आदिवासी विकास भवन, समाज कल्याण विभाग, तसेच अनेक ज्ञान, अज्ञात व्यक्तींनी नाशिक मध्ये शिक्षणाच्या विकासासाठी सतत प्रयत्न केले आहे, त्यामुळे नाशिक आज एक शैक्षणिक हब होण्याचा मार्गावर आहे तसेच नाशिक शहराच्या, जिल्ह्याच्या, राज्याच्या, देशाच्या विद्यार्थ्यांना

त्यांचा लाभ मिळतो आहे. तसेच परदेशातील विद्यार्थी यांना देखील त्याचा फार मोठ्या प्रमाणात फायदा होतो आहे. आज समाजातील सर्व वर्गांना शिक्षणाच्या विविध संधी नाशिक मध्ये उपलब्ध आहेत.

शिफारसी

उच्च शिक्षण समकालीन गरजांवर आधारित असले पाहिजे, देशाच्या विकास आणि प्रगतीसाठी उद्योजकीय (व्यापार, उद्योग, व्यवसाय) आणि नवीन तंत्रज्ञान आत्मसात

- करणाच्या शिक्षणावर भर दिला पाहिजे. विद्यार्थ्यांना त्यांच्या इच्छेनुसार अभ्यासक्रम निवडून शिकण्याची मुभा असली पाहिजे. त्यांना एका शाखेकडून दुसऱ्या शाखेकडे सहजपणे जाता आले पाहिजे. त्यामुळे सृजनशीलता आणि संशोधनावर अधिक लक्ष केंद्रित करणे सोपे जाईल. नाशिकमध्ये प्राथमिक ते उच्च शिक्षणापर्यंत अनेक संधी आहेत. पुढील शिफारशींचा अवलंब केल्यास नाशिकमध्ये शिक्षणाचा दर्जा आणखी उंचावेल.
०१. आधुनिक काळाचा विचार करता विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमांचा पर्याय उपलब्ध करून देण्यात यावा.
०२. पुण्याप्रमाणेच शिक्षणाचा एक ब्रँड नाशिकमध्ये निर्माण करण्याची एक संधी असून, ती साध्य करण्यासाठी नाशिकमध्ये शैक्षणिक केंद्र (एज्युकेशनल हब) निर्माण करण्यासाठी प्रयत्न करण्यात यावेत.
०३. नाशिकमध्ये शिक्षणासाठी पायाभूत सुविधा उपलब्ध असून, जगभरातील विविध विद्याशाखांतील शिक्षण उपलब्ध करून देण्यासाठी शैक्षणिक संस्थांनी प्रयत्न करावेत.
०४. पाठ्यक्रमांवर शिकवितांना विद्यार्थ्यांना त्यांच्या भावी जीवनात उपयुक्त ठरतील, अशा संधी साधण्यासाठी आणि जीवनात अडचणींवर मात करण्यासाठी कौशल्ये विकसित करणाऱ्या विशेष अभ्यासक्रमांचा शिक्षणात समावेश करण्यात यावा.
०५. कृषी क्षेत्राच्या विकासासाठी नाशिकमध्ये कृषी संशोधन केंद्र स्थापन करण्यात यावे.
०६. नाशिकमध्ये आंतरराष्ट्रीय / राष्ट्रीय दर्जाचे विद्यापीठ किंवा एम्स / आय आय टी यासारख्या संस्था सुरू करण्यासाठी शासनाने विशेष प्रयत्न करावे.
०७. नाशिक जिल्ह्यातील अनेक महाविद्यालयांत विविध विद्याशाखांची संशोधन केंद्रे असून, या केंद्रांना बळकटी देण्यासाठी राष्ट्रीय दर्जाची संशोधन संस्था नाशिकमध्ये आणण्यासाठी शासनाने विशेष प्रयत्न करावेत.
०८. नाशिक शहरात आणि जिल्ह्यात शारीरिक शिक्षण देणारे (बी. पी. एड किंवा एम. पी. एड्) महाविद्यालय नसल्याने, शहरात किंवा जिल्ह्यात असे महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी तातडीने प्रयत्न करण्यात यावेत.
०९. पशुवैद्यकीय महाविद्यालय नाशिक शहरात किंवा जिल्ह्यात सुरू करण्यात यावे.
१०. नाशिक शहरातील सांस्कृतिक चळवळ समृद्ध करण्यासाठी चित्रकला, संगीत, गायन, साहित्य लेखन, चित्रपट / नाट्य अभिनय, कार्यक्रम व्यवस्थापन इत्यादी शिक्षण देणारी विद्यालये/ महाविद्यालयांची संख्या वाढविण्यात यावी. त्याचप्रमाणे गुरुकुल पध्दतीने विविध कलांचे शिक्षण देण्यासाठी प्रयत्न करावेत.
११. अंभियांत्रिकी, वास्तूविशारद, तंत्रनिकेत, कृषी-बागायती, वैद्यकीय, आयुर्वेदिक, दंत, औषधनिर्माण इत्यादी विषयांच्या महाविद्यालयांची संख्या वाढविण्यात

- यावी.
१२. नाशिक महानगरपालिके ने मराठी माध्यमांप्रमाणे इंग्रजी माध्यमांच्या प्राथमिक आणि माध्यमिक शाळा सुरू कराव्यात. त्याचप्रमाणे वाढत्या लोकसंख्येनुसार शाळांची संख्या वाढवावी.
१३. सैनिकी शिक्षणासाठी सुविधा वाढवाव्यात.
१४. नाशिकमध्ये गुरूकूल पद्धतीने संगीत-नृत्य-चित्रकलांचे शिक्षण द्यायला हवे कारण या कलांची नाशिक ही पंढरी आहे.
१५. नाशिक बिझनेस स्कूलची आवश्यकता आहे.
१६. प्रत्येक शाळेत/महाविद्यालयात एन. सी. सी. चे शिक्षण द्यायला हवे.
१७. एम. पी. एस. सी./ यू. पी. एस. सी. च्या अभ्यासासाठी शासनामार्फत पुणे, मुंबईच्या धर्तीवर केंद्र सुरू करण्याची आवश्यकता आहे.
१८. नाशिकमध्ये आय. टी. क्षेत्रात प्रगती व्हायला हवी.
- ◆◆◆

WE SHALL OVERCOME

We all are sailing in the same boat,
Pandemic to float,
Anxiety on it's note,
So many feelings to quote.
Affected one's know it's strength,
Learn that it's very intense,
Time is tough and it's going to be tougher,
Help each other be a good brother.
Cases are increasing,
Beds and oxygen level are decreasing,
Please wear a mask,
Save life it's not a big task.
So let's be matured,
Let's be strong,
Vaccine first,
Let's not prolong.

Name - Fatema Quaid Johar Rampurawala.

NCC Achievers

Sgt. Omkar Ghogare has been selected for Indian Air Force recently i.e on 31 Dec.202

Col. A.K.Singh , Commanding Officer 's Visit 2021-2022: Welcome By Prin. Dr. V.N. Suryavanshi And Vice Principal Dr. Mrs. Deshpande

NIC AT NEW DELHI FOR RashtriyaEkataGeet: Cdt. Shete Ajinkya with officers

Motivational Guest speaker Dr.Pramodkumar Hire Delivered Lecture on the Subject: The Great Maratha Warrior- Chhatrapati Shivaji Maharaj.

Atc Camp, Nashik: Camp Closing Address By Major Vishnu Ugale

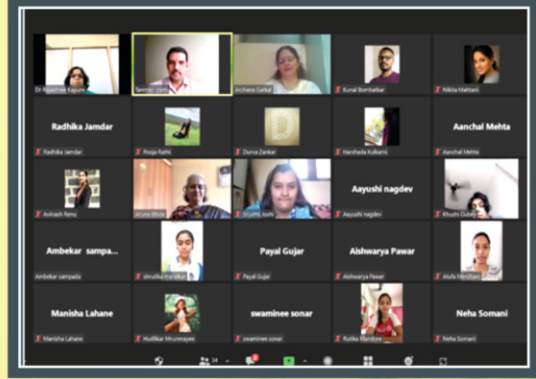

Col. A.K.Singh, Commanding Officer , 7 Mah. Bn. Ncc, Nashik Giving His Remarks In Visitor's Book.

Seminer & Workshop

NET/SET Workshop for PG Geography Students Photograph Department of Geography

Mental health day webinar Department of Psychology

Former Reporter of BBC Marathi Shrimati Arti Kulkarni in workshop on Multidimensional Journalism Organized by MJCM

Ankur & Relationship Management Workshop Department of Psychology

NSS Activities

Blood Donation Camp with Civil Hospital

Winter Camp at Vasali
From 19th to 25th December 2021

Performing of Street Play on Occasion on
Savitribai Fule Jayanti

Visit to Government Ladies Hostel

Plastic Mukti Abhiyan May 2022

Walkthon Organized in May 2022

Feld Visit

Study Tour: Bhandardara, Kokan kada, Sandan valley by the Department of Travel and Tourism Management

Visit to Grapes Harvest Festival Exhibition MTDC Gangapur Dam by the Department of Travel and Tourism Management

Industrial Visit At Sahayadri Farms by Department of Statistics

Use of technology to reduced corruption

Fatema Quaid Johar Rampurawala.

F.Y Bsc, RYK College

WHAT IS CORRUPTION? Corruption is the misuse/abuse of entrusted power, dishonesty or a criminal offense undertaken by a person or an organization to acquire illicit benefits or power for personal gain. After years and years of efforts to eliminate corruption, it continues to pervade our everyday life. A few high-profile scams and frauds capture the headlines from time to time, but corruption is so normalised that it is hardly newsworthy in India. A recent study by Transparency International puts the bribery rate in India at 39%. It was the highest among the 17 Asian countries surveyed.

Now that we know the meaning of corruption, let's start with how to stop or prevent it. We all are living in the modern world where our day starts and ends with various types of technology. But will technology be the virus to end corruption? Of course it can and we already have started to fight it.

But the question is how can technology help? Advances in

technology have led to unprecedented, rapid access to vast amounts of data on economy. Aisde from serving as prerequisites for democracy, access to information and transparency are key tools in the fight that leads to a level playing field for both government and market. The emergence of technology has the potential to put forward anti-corruption agenda through revolutionizing methods of corruption detection, prevention and analysis. This can help to monitor the efficiency of country's political life, and make financial information more transparent. Technology can also support campaigning efforts and help mobilize people against corruption. Over the last decade, government has launched e-government initiatives to beat corruption.

Another way is technology reduces corruption by automating bureaucratic processes. The cumbersome processes create incentives for soliciting bribes, but automation can eliminate the physical interaction between individuals and

public officers, leaving no space for any such dealings. The Direct Benefit Transfer (DBT) schemes of the Government of India are a prime example of how automation of processes can cut red tape and corruption. Through direct transfer of cash benefits to the beneficiaries' Jan Dhan Yojana bank accounts, the development schemes eliminated the role of middlemen and by extension, opportunities for corrupt activities. 351 DBT-based schemes saved Rs 1.70 lakh crore from falling into the hands of intermediaries. The DBT schemes functioned on the back of the 'JAM Trinity' of Jan Dhan-Aadhaar-Mobile,

among which Aadhaar $\frac{3}{4}$ a unique digital ID provided to each citizen 3% made it possible to streamline the identification of beneficiaries and eliminate ghost beneficiaries, thus reducing the risk of corruption and fraud.

Corruption Cannot be resolved by digitalisation alone, they do depend on the institutional context. institutional incentives, state capacities and strong leadership are important key. As such, to make technology work as an anti-corruption devise, it is important to fix related institutions too.

April Diaries

Slept water bodies,
And sileced the cries.
Flew away stories,
And left a song behind.

Juvenile, dupe sprits,
Trapped in wateraraft gammy.
To the one who its master deceived,
They call it secale ferry

Egg from the nest, Snakes eat,
Britds fight but eggs sink.
The helping hand became muzzy,
And ocean wished to be dried.

Some shoes saw the spring,
While the othes fenced in lies.
Hourer bowed which sorrow carries,
Touching the ground recalling April diaries.

Mrunmayee Sanjay Jamdhade
FYBSC Computer science

आजादी के पचहत्तर साल

रोहित रवींद्र बनतोडे

प्रथम वर्ष विज्ञान शाखा

मिलेद्री के क्षेत्र में भारत की बुलंदिया। भारत दुनिया का सातवा सबसे बड़ा देश है। दुनिया का दुसरा सबसे अधिक जनसंख्या वाला देश है। भारत के पास दुनिया की चौथी सबसे शक्तिशाली सेना है, और दुनिया के प्रभावशाली देश अमेरिका, रूस, यु. के., फ्रांस, इनके साथ भारत की मित्रता बहुत अच्छी है। आनेवाले समय में भारत एक महाशक्ति के रूप में आगे बढ़ रहा है। भारत किसी भी देश में जल-थल और वायु से परमाणु हमले कर सकता है। दुश्मन पर घातक बलैस्टिक मिसाइल दागने के अलावा अपने तरफ आने वाले मिसाइलों को भी भारत अपने एअर डिफेन्स से रोक सकता है विश्व महाशक्ति बनने के मार्ग पर है भारत।

भारत अपने जिडीपी का २-३% हिस्सा डिफेन्स में खर्च करता है। भारत के पास १४.३ लाख फौजी हैं। भारत दुनिया का चौथा सबसे ज्यादा टैंक रखने वाला देश है। भारत एक परमाणु ट्रेण्ड देश है। भारत के पास २१३० से अधिक लडाकू जहाज हैं। जिसमें कुछ दिनों पहलेही राफेल को शामिल किया गया है। जल क्षेत्र में बात करे तो भारत के पास आय. एन्. एस्. विक्रम आदित्य ये एक सर्वश्रेष्ठ लडाकू जहाज है। जो

दुश्मन को निस्तनाबुत कर सकता है।

लगभग समय जितना ही प्राचीन, सूर्य जितना ही तेजस्वी और आकाश जितना ही विशाल, हमारे देश का इतिहास!

ज्ञान-विज्ञान और समृद्धि से सजा इतिहासः शौर्य, अध्यात्म और कलाकारी से झलकता इतिहास!

अंग्रेजी हुकूमत ने देश को बेडीयाँ पहनाई! एक हुए सब दिवाने देश के, आजादी की अलख जगाई!

लाठी-एनक वाले ने सत्याग्रह अनोखा छोड़ा!

अनगिनत बलिदानों के बाद ये देश विदेशियों ने छोड़ा,

लोह पुरुष ने लोहसा, अखंड बनाया भारत, आजादी की निव पर खडी हुई ये भव्य इमारत

तभी आजादी ने कहा “ मैं मंजिल नही, शुरूवात हूँ”

आधुनिक भारते के शिल्पियों ने दिशा दिखाई अनके, एक-एक कदम के साथ देश ने छलांग लगाई, ‘ सपेरो का देश’ जिसे कहते थे वही पहले प्रयास मैं मंगल पर पहुँचा।

Make In India इन तीन शब्दों ने हमारा नाम किया उँचा।

आज हर घर में बीजली हैं, हर घ मे मोबाईल है, हर जेब में डिजीटल पेहचान हैं। हर रसोई मे स्वच्छ इंधन और हर आवास में इज्जत घर हैं।

स्वच्छता और योग नए भारत के संस्कार हैं। 'वसुधैव कुटुम्बकम्' पुरा विश्व हमार परिवार हैं। अंग्रज कह गये " हमारे जाने के बाद देश तुम्हारा बिखर जाएगा" नहीं सोचाथा उन्होंने की भारत विश्व के सबसे विशाल लोकतंत्र बनकर निखर जाएगा।

आज भारत एक हैं, अखंड हैं, और सबसे तेजी से बढ़ती अर्थव्यवस्था हैं। 'आत्म निर्भर भारत'.

'आत्म निर्भर भारत' ये सिर्फ शब्द नहीं, ये १३० करोड देश वासियो के लिए एक मंत्र बन चुका हैं।

-श्री. नरेंद्र मोदी
पंतप्रधान

आईए, मनाते हैं, स्वतन्त्रता, एकता, विकास और लोकतन्त्र के साल। २०२२ में भारत अपनी आजादी के ७५ साल पूर्ण करेगा। आईए इस मदा पर्व की तैयारी में जुट जाते हैं।

आईए बनाते है, आत्मनिर्भर भारत! आईए मनाते हैं भारत की आजादी का अमृत महोत्सव!

१४ अगस्त १९४७ जब नियति से भारत का साक्षात्कार हुआ। जब २०० वर्ष की गुलामी से देश को मुक्ति मिली, आजादी के अबोहवा में पहली बार देश ने सांसे भरी। पचहत्तर सालो, में देश की विकास की गाथाए गढी, बुलंदियों के नए असमानता और तमाम बेडियाँ तोड़ी, इस दोरान देश ने बहुत कुछ खोया और पाया भी।

आज हम एक परिपक्व गणतन्त्र हैं क्योंकि

पचहत्तर सालों में हमने उपलब्धियों की गगन चुम्बी उड़ाने भरी हैं। देश आज जिस मुकाम पर खडा हैं उस में कई महत्वपूर्ण उपलब्धियों का योगदान हैं। हमें अपने गणतंत्र पर गर्व हैं ७५ बरस यानी 'अमृत महोत्सव'

भारत ने ७५ सालो में हासिल की हुई कुछ अहम् उपलब्धियाँ :

- १) रियासतो का विलय - ब्रिटिश सरकार ने इंडीयन इंडीपेंडेंस ऐक्ट १९४७ के तहत ५६० से भी ज्यादा रियासतो को आजादी दी। भारत के सामने सबसे बडी चुनौती थी उन रियासतो का विलय। ये रियासतें स्वतंत्र राज्य में विश्वास रखती थी। जो सशक्त भारत की नींव बहुत बडी बाधा थी जो की दूर कर दी गई।
- २) वोट का अधिकार - आझादी के पहले दिन ही भारत ने प्रत्येक वयस्क को वोट का अधिकार दिया। तब वह उम्र २१ साल थी, जो की अब १८ साल हैं।
- ३) हॉकी में स्वर्ण पदक - १९४८ में भारत ने पहली बार ऑलंपिक खेलों में हिस्सा लिया, टीम में सभी खिलाडी ऐसे थे जो की पहली बार ऑलंपिक में खेलने आए थे। किशतलाल की कपतानी में भारत फाईनल तक पहुँच गया था। उसका मुकाबला उसी देश से हुआ जिससे वो आझाद हुआ और स्वर्ण पदक हासिल किया।
- ४) पूर्ण गणराज्य बना भारत-भारत ने अपने संविधान को एक पूर्ण गणराज्य के रूप मे अपनाया दो वर्षों में यह तयार हुआ। २६ जानेवारी १९५० मे लागू हुआ। देश के पहले राष्ट्रपति डॉ. राजेंद्र प्रसाद ने २१ तोफों की सलामी देकर, ध्वजारोहण कर

- भारत को संपूर्ण गणतंत्र घोषित किया।
- ४) रेल्वे का राष्ट्रीयकरण - आझादी के बाद भारतीय रेल्वे को अपने पैसे पर मजबूती से खड़ा करने हेतू इसका राष्ट्रीयकरण किया गया। भारतीय रेल्वे अब दुनिया के सबसे बड़े रेल्वे नेटवर्क में से एक हैं।
- ६) भारत को ऐशियाई खेलों की मेजबानी
- ७) इंडियन एअरलाइंस की स्थापना - एअर इंडिया को सबसे पहले जे. आर. डी. टाटा ने टाटा एअरलाइंस के नाम से लाँच किया सरकार ने टाटा से इसे खरीद लिया था।
- ८) पहले परमाणु उर्जा कार्यक्रम लाँच - १५ अप्रैल १९४८ को परमाणु अधिनियम पारित हुआ। डॉ. होमी भाभा इसके सचिव बने।
- ९) मद्र इंडिया फिल्म ऑस्कर के लिये नामित हुई- मेहबूब कान द्वारा निर्देशित फिल्म 'मद्र इंडिया' सर्वश्रेष्ठ विदेशी भाषा में ऑस्कर के लिए नामित हुई। सत्यजीत रे की फिल्म ने जीते आंतराष्ट्रीय पुरस्कार।
- १०) चौदा बैंको का राष्ट्रीयकरण- भारत की अर्थव्यवस्था के लिए रामबाण साबित हुई। १९ जुलाई १९७४ प्रधानमंत्री इंदिरा गांधी ने ४० करोड से उपर की पुंजी वाले बैंको का राष्ट्रीयकरण किया।
- विमान के क्षेत्र में हासिल की हुई बुलंदिया। भारतीय अंतरिक्ष अनुसंधान यानी इस्त्रो की स्थापना १५ अगस्त १९६९ में डॉ. विक्रम साराभाई ने की थी। इसके बाद शुरू हुई भारत की अंतरिक्ष क्षेत्र में उडान। १९७९ में श्रीहरी कोटा मे स्पेस सेशन की स्थापना। १९७६ को देश का पहला सॅटेलाईट टेलिकम्युनिकेशन

एक्सपेरिमेंट प्राजेक्ट शुरू हुआ। जो टिवी को हर गांव में ले गया।

१९७९ को लाँच हुई पहली अत्र ऑब्जर्वेशन सैटेलाइट १८ जुलाई १९८० को देश का पहला स्वदेशी उपग्रह एसएलवी-३ लाँच हुआ। इसके सचिव पुर्व राष्ट्रपति डॉ. अ. पी. जे. अब्दुल कलाम थे १९८१ इस्त्रो का पहला सैटेलाईट लाँच हुआ। इसके बाद भारत एक-के-बाद एक सैटेलाइट लाँच करता गया और अंतरिक्ष विज्ञान में बुलंदियो हासिल करता गया। इस्त्रो आज पुरी दुनिया में अपना लोहा मनवाता हैं। अमेरीका का अंतरिक्ष अभियान नासा भी इस्त्रो का लोहा मानता हैं। एक ही रॉकेट में १०४ सैटेलाईट लाँच करने वाला पहला देश भारत बना। डॉ. अब्दुल कलाम, , डॉ. विक्रम साराभाई और डॉ. सतीश धवन भारतीय अंतरिक्ष के शिल्पकार हैं।

जल से परमाणू हमले करने के लिए भारत के पास आय्. एन्. एस्. अरिहंत नामक पनडुब्बी हैं।

भारत देश वर्तमान समय में मिलेट्री के मामले में पूरी तरह से सशक्त देश हैं। आझादी के बाद से शुरू हुआ सफर आब भारत अपना अमृत महोत्सव मनायेगा और अनगिनत बुलंदियाँ हासिल कर चुका हैं।

भारत इसी तरह से हर एक क्षेत्र में आगे बढ़ता रहेगा। वसुधैव कुटुम्बकम्। भारत विश्वगुरु बनेगा और आत्मनिर्भर होगा भारत।

जय हिंद! वन्दे मातरम् ! भारत माता की जय !

पटपृष्ठस्य मृगयाकलहः

(समास्यां सहभागिन्यः - चौधरी अपूर्वा गायधनी ऋचा राजणगांवकर तनुश्रीःच)

विविधेषु क्षेत्रेषु कार्यरताः नाट्यप्रेमिणः 'मृगयाकलहः' अस्य एकांकस्य कृते सम्मिलिताः जयं प्राप्ताश्च। तैः सह समायोजिता एषा चर्चा। सहभागिनः- भोळे तन्मयः, कुलकर्णी हेरम्बः, इनामदार अनिकेतः, सन्त सागरः, जगताप निखिलः, गायधनी चैतन्यः, गटणे अबोली- एतैः सह चन्द्रात्रे पौरवी पाराशरे केतनश्च।

केन कारणेन एषा कथा एव स्वीकृता ?

तन्मयः- २००९ वर्षात् अस्या संकल्पनायाः विचारः आसीत्। अधुनापर्यन्तं संस्कृतरङ्गभूम्यां कदापि नाभवत् तादृशः प्रयोगः कुर्याम इति संकल्पना आसीत्। तदनन्तरं मत्तविलासप्रहसनस्य प्रयोगः २०१६ वर्षे अभवत्। नाट्यशास्त्रानुसारेण अद्यपर्यन्तम् अनेकाः प्रयोगाः अभवन् परन्तु सामान्य जनानाम् कृते लोकेषु कलायाः यत् स्वरूपो तद् दर्शनार्थं मृगयाकलहः एषः अस्माकं प्रयासः। अतः वीररसप्रधाना कथा अस्माभिः स्वीकृता। अतः भारविरचित किरातार्जुनीय महाकाव्यात् अर्जुनस्य पाशुपतास्त्रप्राप्तेः प्रसंगः अस्माभिः स्वीकृता।

एतानां प्रकाराणां नाटकानां दिग्दर्शनं सरलाः कठिनाः वा ?

तन्मयः- यदि भिन्नं नाटकम् अथवा कमपि कार्यं

कर्तुं इच्छामः तर्हि तत्कार्यस्य शैली नियमः च अस्माभिः ज्ञाताः इति महत्त्वपूर्णमस्ति। मृगयाकलहः नाटके आङ्गिकाभिनयस्य प्रधानता आसीत् तत् कठिनः आसीत् परन्तु नाशक्यम्। नाटके साधारणः सामान्यान् जानान् प्रति सरलाः नटानां कृतेऽपि सुगमाः मुद्राः च समाविष्टाः। छाऊ कलरिपयट्टू च एतयोः कलयोः अभ्यासपूर्णा उपयोगं कृतवन्तः। महाकवेः भारवेः काले यादृशाः युद्धशैल्यः आसीत् तादृशानां सांप्रतं युद्धशैल्यानाञ्च अभ्यासं कृत्वा छाऊ कलरिपयट्टू विद्याभ्यां सह धनुर्मल्लयुद्धस्य समावेशोऽपि कृतः। कथां प्रति सुयोग्यः वस्तुनां उपयोगः नेपथ्ये कृतः। व्याघ्रचर्मस्य दृढकाण्डधनुष्यस्य वनकुष्माण्डेन कृतः कमण्डलोः चोपयोगेन नाटके वास्तवतां साधयितुं यत्नः कृतः।

चैतन्यः- नाटकानि सदैव वैविध्यपूर्णानि । अस्मिन्नाटके शिवार्जुनयुद्धप्रसङ्गः विशेषः । शरणाम् आक्रमणसंरक्षणयोः संघर्षः दर्शयितुं काठिन्यमासीत्। परन्तु प्रकाशयोजना कुर्वन् अभिरमन्।

कथं संगीतनिर्मितिः कृता च संगीतेन सह साधर्म्यं कथं साधितम् ?

तन्मयः- नाटकस्य नांघ्रा विना सर्वं संगीतं

अस्माभिः निर्मितम्। गटणे अबोली एषा नाटकस्य संगीतदिग्दर्शिका । सा सरावे प्रतिदिने उपस्थिता आसीत्। सुयोग्या संगीतनिर्मितिः कृता च करतालस्य ध्वनेः अस्माभिः सरावं कृतम्।

अबोली- ख्रिस्ताब्दस्य पञ्चमे किदृशाः वाद्याः अभवन् इति विचिन्त्य वाद्यनिश्चिति अस्माभिः कृता । नाट्यकालम् अनुसृत्य समीचीना संगीतयोजना कृता तस्मात् संगीतविषये बहु प्रकाराः अधिताः/ भुरि शिक्षितम् मया ।

तन्मयः- अस्माभिः युद्धप्रसंगानां सरावस्य आरम्भः स्वसंरक्षणस्य सरावेण कृतः । शल्यखड्गयोः धारणार्थं योग्य रित्यापि अन्वेषिता।

संवाद प्रमाणं न्यूनमासीत् तर्हि नाटकं उत्तममेव जातम् ? किं कारणं ?

नाटकं प्रेक्षकान् प्रति सुगमं अस्ति वा इति महत्त्वपूर्णं न तु नाटके संवादानां न्यूनमाधिक्यम् । अतः अस्माभिः इदं नाटकं कृतं यतः सामान्यजनेषु संस्कृत रङ्गभूम्याः परिचयः भवेत्।

वयं इदं नाटकं पारितोषिकं प्राप्तुं न कुर्याम एषः उद्देशः किमर्थम् ?

तन्मय- अस्माकं नाटकस्य पारितोषिकप्राप्तिः कर्तुं न तु संस्कृत रङ्गभूम्याः प्रचारः प्रसारः कृत्वा तां समृद्धां करणीयमिति उद्देशः। एतद् नाटकं प्रेक्षकेभ्यः रोचिष्यते इति अस्माकं विश्वासः। १५ वर्षे संस्कृतरङ्गभूम्यां यादृशः प्रयोगः नाभवत् तादृशः प्रयोगः करणीयमित्यस्माकं प्रयासः। स्पर्धायाः पारितोषिकस्य अपेक्षया आबालवृद्धानां स्नेहप्रतिसादौ इदमेव नाटकस्य प्रियं पारितोषिकम् अस्मदकृते। यदि अग्रे नाटकं कर्तुं न शक्नुमः चेत् दुःखी भविष्यामः परं सन्तुष्टाः स्मः ।

सरावसमये अन्यत् किं कृतवन्तः ?

अनिकेतः- सरावकाले ये काःनि विनोदाः

भवन्ति ते तद्दिने त्यक्त्वा सर्वे प्रतिदिनम् उत्साहपूर्णं चित्तेन आगच्छन् इति अवश्यं भणामि।

सागरः- एतादृशाः प्रसंगाः बहवः आसन्। एकस्मिन् दिने तन्मयः समूहे संदेशम् कृतवन्तः यदि कोपि ६ वादनंप्राक् न आगमिष्यति चेत् तर्हि तेभ्यः प्रवेश न दास्यामः। तद्दिने ४ जनान् त्यक्त्वा वयं सर्वे बहिरेव स्थितः आसन्।

हेरम्बः- सरावकालस्य समये बहवः विनोदः सन्ति यतः श्रान्ताः नाभवन्। तद्प्रसंगे अस्माभिः सहभागः नास्ति तत्रापि अस्माभिः आनन्दः अन्वभूयत।

तन्मयः- परंतु द्वयाः मासयोः अस्माकं सरावः अतीव सम्यकः अभवत् तत् कारणेन वेदनामपि अस्माभिः विस्मृता। प्रतिदिने सरावान्ते कोपि अवदत् 'अद्य बहु आनन्दः जातः' तत्प्रति सर्वपात्राणाम् अनुमोदनमेव अस्माकं नाटकस्य सफलता। ४ निमेषपर्यन्ता या नांदी १३ निमेषपर्यन्तं प्रास्ताविकम् ८ निमेषपर्यन्तं संभाषणम् १६.३० निमेषपर्यन्तं युद्धप्रसंगाः चतुर्पञ्चा निमिषानामन्तः एतादृशः अलौकिकशैल्याः सर्वेषु भिन्ना मृगयाकलहः नाम्न एकाङ्कः प्रेक्षकानां मनसि चिरं स्थानं स्थापयिष्यते इति निश्चितमेव। अभिनयार्थमस्मिन् एकाङ्के बहवः अवसराः प्राप्यते इति हेरम्बेण पारितोषिकं जित्वा सिद्धं कृतम्। नाटके साक्षात् शिवदर्शनं शिवभक्तानां शिवप्रशस्तिः आसीत्, तेन शिवाशिषा एष एकाङ्कः सफलीभूतः इति वयं मन्यामहे।

(संस्कृतविभागस्य वाग्वर्धिनी नाम्निः पत्रिकायाम् उद्धृतः)

Guidance Towards Success

Dr. Bharati G. Kolhe

Department of zoology

Research has always been my prime interest, and thus continuously thriving to nurture my interest. 12 Research publications, and 35 National/International conferences have given me a thorough insight into the field of research. An immense interest and expertise in the field of Forensic Entomology, Hydrobiology and Limnology especially in the field of Malacology [studies molluscs which includes familiar groups of invertebrates including snails, slugs, mussels etc] and Conchology [the study of mollusc shells]. I am currently seeking and focusing on Forensic entomology along with Limnology which will flourish my knowledge and expertise in this particular area and could give a chance for an application.

From last five years I am working on the Forensic entomology which is a distinct and an emerging field in forensic sciences. The purpose of the research is to investigate the forensically important entomofauna

found in cadavers from the different sites in Nashik City. In Forensic entomology, the insects feeding on corpses are studied which plays an especially important role in assessing the early stages of decomposition and has become an important tool in criminal investigations and now a days it is used in criminal investigations in several countries. Twenty years ago the use of entomology in a crime scene investigation was considered bizarre, despite the solid scientific background and documented historical applications. Increased instances of forensic odontologists being involved in criminal investigations, as part of the forensic team, have necessitated the need for an increase in awareness of emerging sciences like forensic entomology and its applications in forensics.

Right from the early stages insects are attracted to the decomposing body and may lay eggs in it. For the research purpose different

areas of the Nashik City was studied. Insects mostly involved in the forensic investigations are true flies or Diptera distributed worldwide that has great importance for forensic entomology. The predominant species in this order are blow flies, flesh flies and house flies. During the study, the fly population and the developing stages such as adults, eggs, and larvae were collected and studied to identify the type. The timing of each of these growth stages has been researched, enabling this information to be used to estimate time since death. Morphological comparison is used for species identification and a careful examination reveals species variation. Till date different species of the flies and their developmental stages with their forensic importance in criminal investigation were identified from the vicinity of the Nashik city.

Me and my student Rutuja Naik has also reported one new invasive species from Nashik which is native of North America (*Physa acuta*) this species would be a future threat for Nashik and near by localities. This species having specific habitat. It can survive in highly polluted water and shows dominating habits. Its breeding capacity is also good and we have published its presence in newspaper and research paper also. It took by MNS nashik and they organised table meet on this problem and ask our team for solution how we can control this

aquatic snail. We are working on control of this species. So we can try to control future problems of ecology collapse and threats to the environment.

- 1) Vibhav Bhamare MSc II project student of DR. Bharati his M. Sc. project has selected In UGC Stride at Madurai Kamaraj University Tamilnadu for 2 months internship.
- 2) Two students has crack All India forensic Science Entrance Examination for PG in forensic Science and secure their seats in best universities for Masters in forensic In india.

गेलेली वेळ...

या धकाधकीच्या जीवनात कुणा नसे वेळ,
कधी घालता येईल बरं कुटुंबातील सदस्यांचा मेळ
आई-बाबांशी बोलायला कधीच मिळत नाही वेळ,
कारण, कधी अभ्यास, कधी शिकवणी, नाहीतर मोबाईल वरचे खेळ
शिक्षण पद्धती बदलल्यामुळे दिवस-रात्र अभ्यास,
या सगळ्यामुळे दररोज घुटमळतो आमचा श्वास,
आई-बाबा ही थकून जातात कामे करून,
घरी आल्यावर त्यांना वाटते घ्यावे अंथरुणावर पडून.
आम्हाला वाटते कोणी बोलेल दोन गोड शब्द,
पण सर्वच असतात कामात व्यस्त आणि निःशब्द
मग आम्हालाही होतो या एकांताचा त्रास,
परिणामी, बुद्धीचा सुरू होतो न्हास
गजबजलेल्या घरात होतो एकटेपणाचा भास,
कारण, कुणालाच नसते एकमेकांशी बोलण्याची आस
तंत्रज्ञानाच्या युगात सर्वच देतात आधुनिक तंत्राची साथ,
मात्र, जीवंत यंत्रांची सोडून देतात साथ
कामाच्या व्यापात प्रत्येक जण झाला दंग,
परंतु, यामुळे सुदृढ आयुष्याचे स्वप्न होईल नक्कीच भंग
एकत्र कुटुंबाचा आता नाही कुठे लवलेश,
आई आणि बाबा दोघांनीही नोकरीत केला प्रवेश
आई-बाबांना नोकरीमुळे नाही मिळणार वेळ,
जेव्हा मिळेल त्यांना वेळ तेव्हा संपलेला असेल आमचा भातुकलीचा खेळ...
आई-बाबांना निवृत्तीनंतरच मिळेल वेळ,
परंतु, तेव्हा गेलेली..... असेल वेळ, गेलेली असेल वेळ...

- कु. प्रार्थना पद्माकर गोसावी
एफ.वाय.बी.एस.सी.

Abode

Mrunmayee Sanjay Jamdhade
FYBSC Computer science

Writing and living are not differently defined in my little world. I've been looking forward to poetry as my stress reliever. Writing since the age of 12, it has always been my dream to be recognised as an author however, I started collecting them from the age of 17 with the well-wished of my near dear ones, I aspire to fly higher.

My first book namely 'Abode' is a poetry collection. It comprehends poetries related to varied aspects of One's feelings

and social aspects. Besides love, my poetries talk about an adolescent mind, self-love, changes in oneself and overcoming one's obstacles.

A Poet embellishes his/her words in a way that all his readers would find themselves creating an imagery in their beautiful minds. I have attempted the same. I hope you find what you are looking for in my poetries.

Dear Eight - Year Old Me (Acrostic poetry)

Day is a period with a hidden moon, do not wait for the night
Eternal stability is like magic, It disappears after a while
Accusations will create pull you down and try to act clever
Rinse all the tears and ask the crumbled paper plane, who's the lair
Echoes in the forest shall tempt you like serpent once did to the Eve
Into the forbidden valley love will prey you but you won't Regret it.
Growing up means accepting the changes that play yourself
Hear the truths and your most hated will be a failed try
Truly, of all the lies that you'll live
Your favourite will be a teenager's smile
Education and responsibilities made it hard to fly
Are your wings free and light, unlucky mine?
Routing their path my words were bleeding on my paper
obeying their command, I let the cuts get deeper
Let me tell you we did it! And I Started sussing
Dear, Victory doesn't bring fiesta it brings peace
My dear, time will change and you will write the same
Ensure me now, is it the same, the forgotten melody and the summer smell?

Who am I

Where am I ?
In the sorrow so deep ?
Or with the joy so high ?
Do I flow with the river of
Hypocrites ?
Or am I in the ocean of my valid
Rights ?
Am I the lioness so unbiased ?
Or a squirrel always embarrassed ?
Am I the light in search of life ?
Or the rainbow having treasure full
of life ?
Am I want to be a fullstop,
Or a comma which never stops ?
Am I the bright sun but
Dominating ?
Or the moon calm but
Understanding ?
Am I a building raw and rough ?
Or a monument royal & embedded
with hardwork very tough ?
Am I alive with a soul breathing ?
Or dead with just a heart beating ?
Am I capable of experiencing all
shades of life ?
Or I want only the brighter pink ?
Who am I ?

- Muskaan khatri
F.Y.BSC

FALLEN TREE

This just a poem you see,
About my fallen tree.

I remember the day I planted you,
Memories of all the happiness we went through.

I knew you required light to grow,
But what did you do when darkness followed?
Did you clutch the light that you once had yesterday?
And hope to see it tomorrow and be okay.

I ate the fruit that you gave,
Mouth-watering, delicious that I again crave.

I built a hammock around you,
Sat there thinking when I had no clue.

Losing you had made me realise,
What a significance even a tree can have.

But now you are a fallen tree,
Just remember I am you and you'll always be me.

Sitting where you once stood, for you I weep and whine,
Your forgotten roots will now be my spine.

I imagine that I will see you again,
Waiting for me in you domain.

My forever friend you'll be,
Oh my dear fallen tree.

- Fatema Quaid Johar Rampurawala.
F.Y. B.Sc.

Ishwari Chavan
F.Y.BSc

करूया कोरोनावर मात

निसर्ग सौंदर्याने नटलेली होती आपली वसुंधरा
तिच्यावर मानवाने मांडलेला आपल्या जीवनाचा पसारा ॥१॥

अनेक देशही खेळत होते एकमेकांशी राजकीय खेळ
पण, कुणालाच वाटत नव्हतं की कधी अशी पण येईल वेळ ॥२॥

अचानक एका महामारीचा शिरकाव झाला जगात
आणि हळूहळू ती प्रभावी होत गेली देशा देशात ॥३॥

अमेरिका झाली चीन झाला भारत माता ही ग्रासून गेली
पृथ्वीवरील पवित्र माती अगदीच त्रास होऊन गेली ॥४॥

जीवशास्त्राच्या दुनियेत असे तो व्हायरस नाव त्याचे कोरोना
त्याच्या येण्याने लोकांनीही दिले महत्त्व घरांना ॥५॥

धकाधकीच्या जीवनाला अचानक लागला ब्रेक
सर्वजण घरी बसून करू लागले आपले व्हॉट्सअप चेक ॥६॥

मास्क लावून जनसंपर्क टाळून प्रयत्न केले अनेक
उपाय केले सगळे पण संकट मात्र ते एक ॥७॥

आश्चर्य आणि दुःखही वाटते या कोरोनाच्या पराक्रमाचे
कारण प्रथमच सर्व मिळून ठरवू लागले वेळापत्रक दिनचर्येचे ॥८॥

हात मिळवणे सोडून, सर्वजण करू लागले नमस्कार
कोरोनाशी दोन हात करण्याकरता बाजूला ठेवू लागले सोपस्कार ॥९॥

पोलीस, डॉक्टर यांचीच खरी लाभली साथ
त्यांच्याच साथीने करू या संकटावर मात ॥१०॥

घरी राहून एकजुटीने करूया यावर मात
या विषाणूचा घरीच राहून करूया आपण घात ॥११॥

प्रार्थना पद्माकर गोसावी
एफ वाय बी एस सी

घर

चार भिंती, एक छत
कुणी म्हणे बंगला, फ्लॉट, झोपडी
नांदतात येथे आनंदाने
पोरसोरं, बाया अन् बापडी
सुख दुःख वाटून घेत
नाते जसे बहरते
कष्टाच्या चुनाविटांनी
घट्ट भिंती उभारते
काडी काडी जमवून
संसाराची घडी बांधते
परिस्थितीची जाण राखत
नेटकी गाडी पुढे जाते
शेणामातीच्या भुईवर, फरश्यांवर
क्षणभर विसावा घेत
समाधान सावलीचे पांघरूनी
देह सरतो वास्तूत
नात्यांच्या भरलेपणाने
घराचे गोकुळ हे होते
मायेच्या सानिध्यात जणू
ऊब देऊन जाते
चढणाऱ्या रंगाप्रमाणे
लहानमोठे बदल अनुभवते
ओढीने वळणाऱ्या पावलांची
घुटमळ अवतीभोवती रेंगाळते
कोऱ्या कागदावर वर्षागणिक
आठवणींची दाटी होते
जीर्ण झालेल्या भिंतीपरी
पोपडे नवखेपण सांगते
पिढ्या बदलताना
वास्तुपुरुष पाहत असतो
चार भिंती पलीकडे
घरपण जगवत असतो
- अश्विनी विद्या विनय भालेराव
वृत्तपत्र आणि जनसंज्ञापन विभाग

मृत्युंजय सावरकर

भाषेच्या अन् शब्दांच्या संग्रहाचा महामेरू
ज्ञानतेज ज्यांचे लेखणीतूनी अफाट झळकते ।
अर्पिला श्वास, राष्ट्र स्वातंत्र्याचा घेऊनी ध्यास
अगाध वीरतेचे प्रतीक मार्सेलीस उडीने कोरले जाते ।
मुसद्दी राजकारण, प्रगल्भ सूक्ष्म विचारांतूनी
स्वतंत्र अखंड भारत मातेचे स्वप्न नयनात तेवते ।
समता, समानतेचे तत्त्व रूढी परंपरांना छेदून
समाज कल्याणासाठी पतित पावन मंदिर साकारते।
यातनांनी भरलेली काळ्या पाण्याची शिक्षाही हरते
मृत्युंजय सावरकर नावाचे वलय सुर्यतेजासम भासते।

- अश्विनी विद्या विनय भालेराव
वृत्तपत्र आणि जनसंज्ञापन विभाग

श्वासांच अस्तित्व

देहाच्या ओझ्याला
अस्तित्वाची जाणीव होणं
मर्यादेच्या पलीकडे
मनमोकळ स्वच्छंदी जगणं
हवंहवंसं गवसावे
यासाठी मनाची तगमग
आशावादाच्या भोवती
अधीरतेची झगमग
काहीतरी आपलं असावं
तिथे कुणीही नसावं
जगाच्या रहाटेत
श्वासांच अस्तित्व ठसावं.....

- अश्विनी भालेराव
वृत्तपत्र आणि जनसंज्ञापन विभाग

Feld Visit

Visit at Ellora Caves by the
Department of Geography

TYBA field visit
Department of Psychology

Visit to Sakal Office Organised by MJCM

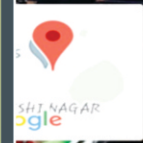
Special Sessions & Gust Lectures

Lecture On Application Of Statistical Quality Control In Industry Delivered By Faculty Sahayadri Farm

Guest Lecture MA students by Department of Psychology

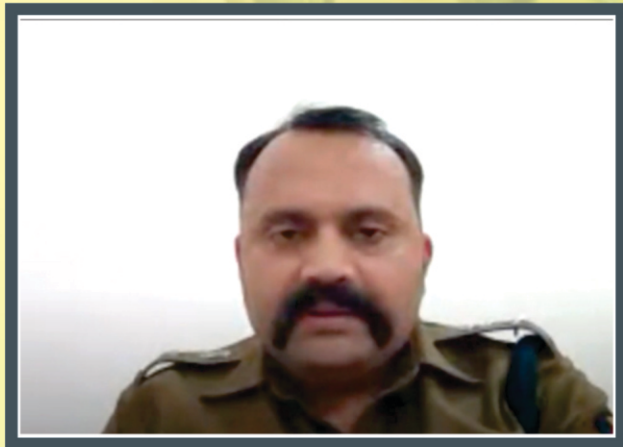
Nashik, Maharashtra, India
2Q36+W4P, Krishi Nagar, Nashik, Maharashtra 42200
India
Lat 20.004917°
Long 73.760482°
07/04/22 12:14 PM

Guest Lecture On "Let's Know Python & Data Analytics"

Special Sessions & Guest Lectures

Inauguration Of "Credit Course On Introduction To Scilab & Data Analysis Using R Studio" By The Department of Statistics

on the Occasion of Patrakar Divas A Special Lecture on Cyber Crime was organized by the department of MJCM

Mental health day webinar organised by Department of Psychology

Special Sessions & Guest Lectures

Panel Discussion organized by the department of MJCM

“Social Media Trends and Development of Life Skills” of Shree Vishvas Devkar, Organized by the Department of Physics

Dr. Ulhas Ratnaparkhi On Vasant Kanetkar Janma Shatapdi Sangta Samaroh organized by the department of MJCM

Department of Saṃskṛtabhāṣā

Hunnargikar Leena

Students Enrollment -

In the Academic year 2021-22, students enrolled for each year were as follows-

• First Year B. A.	24
• Second Year B. A.	
▪ General-	13
▪ Special-	11
• Third Year B. A.	
▪ General-	18
▪ Special-	16

Total students, who obtain Saṃskṛtabhāṣā at General as well as Special, were 55.

Result of the Academic Year 2020-21

The result of the academic year 2020- 21 is as follows.

Third Year result is 100% and Sh. Ketan Parashare stood first in the class. As far as Second year was considered, the result was 93.75% and Sh. Geet More stood first in the class. First year result was 100% and Ms. Aasthaa Gujrathi stood first in the class.

Activities of the Department

Following activities were carried in this Academic Year.

- Since last year, we are working on documentation and primary conservation of manuscript collection in our Central as well as Department library. Ms. Samruddhi Phadnis and Sh. Ketan Parashare are working in this project. The project is still running and is going to be continued in the academic year 2022.
- On 12th July 2021, on the occasion of Kālidāsadivasa, an online lecture of Hon. Dr. Hemant Rajopadhye, Doctoral Fellow, Göttingen University, Germany was organized on the topic, 'The Classical Sanskrit Language and Kālidāsa'. The lecture was online. Hon. Prin. Dr. V. N. Suryavanshi was present as the President of the function. Hon. Vice Principal Dr. V. D. Bhargave was also present for the same. Total 55-60 persons attend the lecture.
- In the month of December 2021, *Vyākaraṇa varga* was conducted for

students. Twenty students participated in this class.

- In the month of February, a lecture was organized on 'Fellowships- Opportunities to life long learning'. The Resource person was Hon. Sh. Pushkar Tiwari, Teacher working on fields in Manipur in remote areas.
- The *r a ṅ g ā v ṛ t t i* of Pratiññāyugaṅdharāyaṇa was performed in 60th State level Sanskrit Drama Competition. Sh. Ṛgveda Deshpande (SYBA, Sanskrit) and Sh. Amey Achary (F.Y.B.Sc.) received the Certificate of Appreciation in acting.
- Drama Pratiññāyugaṅdharāyaṇa was performed in Dr. R. N. Dandekar Sanskrit One Act Play competition organized by Fergusson College, Pune. The team received Second Prize for the Best Drama. Ms. Nupur Salunkhe (SYBA, Political Science) and Ms. Kalyani Bhoir (TYBA, Sanskrit) received First Prize as the Best Director and Sh. Amey Achary obtained Second Prize for the Best Actor.
- The lecture of Hon. Sh. Ankit Rawal, Head, Department of Sanskrit, Fergusson College, Pune

was organized on topic, 'Sanskrit and Entrepreneurship' in the month of May 2022.

- A Lecture was organized on 'Life and Works of Mahāmahopādhyāya Dr. P. V. Kane' (भारताचे यथार्थ नायक-भारतरत्न महामहोपाध्याय डॉ. पां. वा. काणे) by the department on May, 11th 2022 under the Centenary Program of our college entitled, 'Celebrating Our Traditions'. The function was blessed by the presence of Hon. Sir Dr. M. S. Gosavi, Secretary and Director General, Gokhale Education Society. Hon. Dr. Shreenand Bapat, Registrar, Bhandarkar Oriental Research Institution, Pune, was the Resource Person and Chief Guest of the function. On this occasion, a Sanskrit magazine named, 'Vāgvardhinī' was inaugurated by honourable guests.

Students' Activities and Achievements

- Ms. Vaishnavi Shirsath, Third Year Student, received an intrenship of AICTE, Government of India on the topic, 'Preservation and documentation of Manuscripts- Jwara shanti Mahamrityunjay Vidhana'.

- Sh. Geet More, Third Year Student, received the Best Student (Male) Award of the college.
 - Sh. Rgved Deshpande, Second Year Student, participated in the Foundation *Samvādaśālā* in Kashi in November 2021 and received first prize. He got appreciation certificate in acting for performance in the 60th State level Sanskrit Drama Competition. He participated in an online quiz on *luṅ lakāra* organized by Paniniya Shodha Sansthan, Bilaspur in July 2022.
 - Sh. Amey Achary (F.Y.B.Sc.) received the Certificate of Appreciation in acting
 - Ms. Nupur Salunge (SYBA, Political Science) and Ms. Kalyani Bhoir (TYBA, Sanskrit) received First Prize as the Best Director in Dr. R. N. Dandekar Sanskrit One act play organized by Fergusson College, Pune.
- Educational and Research Institute.
 - Translated a drama Kathodi in Sanskrit for the State level Sanskrit Drama Competition, March 2022.
 - Prepared the *raṅgāvṛtti* of Pratiññāyugaṅḍharāyaṇa for the State level Sanskrit Drama Competition, March 2022.
 - Participated and acted in Mṛgayākalaha, a Sanskrit One act play in the State level Sanskrit Drama Competition, March 2022.

• **Leena Hunnargikar**

Teachers' Activities

• **Mr. Nikhil D. Jagtap**

- Participated in an International Workshop in Kriyā-Svarupa in Pāṇiṅīya Vyākaraṇa between 17th to 22nd January 2021 organized by Ramkrishna Mission Vivekananda
- Completed a workshop on Tradition of Sanskrit Lexicon (Kośa) between October 2021 to December 2021 organized by Deccan College Post Graduation and Research Institute, Pune.
- Elected as प्रांत सह समन्वयक, महाराष्ट्र, by Global Sanskrit Forum, Delhi for year 2022-2024.
- Participated actively in preparing syllabus for Shreeram Gurukula, Verul in February 2022.
- Received an award by IWC Nasik

- on the occasion of Womens' Day, March 2022.
- Prepared the *rangavṛtti* of Pratijnayaugandharāyaṇa for the State level Sanskrit Drama Competition, March 2022.
 - Participated in workshop on Fundamentals of Archeology from 12th May to 23rd May 2022 organized by Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune.
 - Participated in workshop on Sanskrit Poetics and Citrakāvya
- organized by Open Pathashala, May 2022.
- Worked in various college committees.
 - Worked as a paper setter for Savitribai Phule Pune University, Pune.
 - Conducted lecture and worked as a paper setter for Department of School of Open Learning, Savitribai Phule Pune University, Pune.
- ◆◆◆

मराठी विभाग

प्रा. डॉ. रमाकांत कराड
मराठी विभाग प्रमुख

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मराठी विभागाचा अहवाल सादर करताना विशेष आनंद होत आहे. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विभागातर्फे विविध कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते. विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा यासाठी विविध व्याख्याने व इतर महाविद्यालयात होणाऱ्या वक्तृत्व स्पर्धा, काव्यवाचन स्पर्धा, तसेच आयोजित होणाऱ्या विविध स्पर्धा यासाठी विद्यार्थ्यांची तयारी करून सदर स्पर्धांसाठी सहकार्य केले जाते. 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा' दिनानिमित्त महाविद्यालयात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले यामध्ये 'अध्ययन अध्यापनातील मराठी भाषेची सद्यःस्थिती आणि वाटचाल,' या विषयावर डॉ. भास्कर ढोके, मराठी विभागप्रमुख, कै. शांताराम कोंडाजी चावरे महाविद्यालय, सिडको नाशिक यांनी मार्गदर्शन केले.

कवी कुसुमाग्रज यांच्या जयंती निमित्त २७ फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जाणारा मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त, मुंबई विद्यापीठाच्या मराठी विभागप्रमुख आणि कवयित्री प्रा. डॉ. वंदना महाजन यांचे 'मराठी भाषा संधी आणि आव्हाने', या विषयावर दि. ०२ मार्च २०२२ रोजी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

५ मार्च २०२२ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या डॉ. चंदुबाई कुलकर्णी राज्यस्तरीय

वक्तृत्व स्पर्धा घेण्यात आली. या स्पर्धेत महाराष्ट्रातील विविध महाविद्यालयाच्या एकूण २२ स्पर्धक विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला. यामध्ये पाटील संकेत कृष्णात भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, कोल्हापूर येथील विद्यार्थ्यांला प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक प्राप्त झाले. यामध्ये पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला. प्राचार्य डॉ. व्ही.एन. सूर्यवंशी, उपप्राचार्या डॉ. मृणालिनी देशपांडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रणवकुमार रत्नपारखी, मराठी विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. के.एम. लोखंडे, विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. डॉ. आनंदा खलाणे यांचे मार्गदर्शन व मराठी विभागातील प्रा. डॉ. रमाकांत कराड, प्रा. प्रशांत अहिरे, डॉ. चंद्रशेखर घुगे, डॉ. जास्वंती मोजाड, प्रा. डॉ. मनीषा डोंगरे यांच्या सहकार्यातून नावीन्यपूर्ण असा कार्यक्रम करण्यात आला.

यावर्षी मराठी विभागातील सह प्राध्यापिका मनीषा डोंगरे यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडून पीएच.डी. पदवी दि. २९ मार्च २०२२ रोजी प्राप्त झाली. मराठी विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. के.एम. लोखंडे यांची गो.ए.संस्थेच्या नाशिकरोड महाविद्यालयात बदली झाली. प्रा.डॉ. रमाकांत कराड यांनी २ मे २०२२ पासून विभाग प्रमुख पदाची जबाबदारी स्वीकारली.

हिंदी विभाग

प्रो. डॉ. विजयप्रसाद अवस्थी
हिंदी विभाग प्रमुख

अ. क्र.	कक्षा	छात्र संख्या
१	एफ्. वाय्. बी. ए. (सामान्य)	७५
२	एस्. वाय्. बी. ए. (सामान्य)	४४
३	एस्. वाय्. बी. ए. (विशेष)	१०
४	टी. वाय्. बी. ए. (सामान्य)	२९
५	टी. वाय्. बी. ए. (विशेष)	१५
६	एम्. ए. प्रथम वर्ष	२६
७	एम्. ए. द्वितीय वर्ष	२९

२. परीक्षा फल-

१. एम. ए. हिंदी परीक्षा फल २०२०-२१
उत्तीर्ण छात्र- ९७.७२%
२. बी. ए. हिंदी परीक्षा फल २०२०-२१
उत्तीर्ण छात्र- १००%
३. बी. ए. हिंदी (सामान्य) परीक्षा फल
२०२०-२१ उत्तीर्ण छात्र- ९३.५९%

३. हिंदी विभाग वर्ष २०२१-२२ के क्रिया - कलाप-

१. दि.०६/०८/२०२१ को हिंदी विभाग के भूतपूर्व विभाग प्रमुख डॉ. एम्.एल.चव्हाण का स्थानांतरण होने के कारण उनका विदाई समारोह संपन्न हुआ।
२. दि.०८/०८/२०२१ को हिंदी विभाग के नवनियुक्त विभाग प्रमुख डॉ. विजयप्रसाद

अवस्थी का स्वागत समारोह संपन्न हुआ।

३. हिंदी विभाग में नव नियुक्त प्राध्यापक प्रा.संगीता देशमुख और प्रा. सविता मुंढे का स्वागत किया गया।
४. शैक्षिक वर्ष २०२१-२२ में हिंदी विभाग द्वारा ०९/०९/२०२१ से १६/०९/२०२१ तक ऑनलाइन पद्धति से हिंदी सप्ताह का आयोजन किया गया। दि.०९/०९/२०२१ को 'भारतेंदु हरिश्चंद्र जयंती समारोह' तथा 'हिंदी सप्ताह' शुभारंभ किया गया। इस अवसर पर डॉ.पूनम बोरसे, हिंदी विभागाध्यक्ष, महात्मा गांधी विद्यामंदीर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल ने स्नातक तथा स्नातकोत्तर कक्षा के छात्रों का मार्गदर्शन किया। हिंदी सप्ताह के अंतर्गत निबंध प्रतियोगिता, देवनागरी लिपि हस्ताक्षर प्रतियोगिता, पारिभाषिक शब्द-लेखन प्रतियोगिता, तत्काल भाषण प्रतियोगिता आदि प्रतियोगिताओं का आयोजन किया गया।
५. दि.१६/०९/२०२१ को 'हिंदी सप्ताह समापन समारोह' संपन्न हुआ। इस

अवसर पर प्रा. समाधान गांगुर्डे, हिंदी विभाग प्रमुख, मराठा विद्या प्रसारक समाज संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, त्र्यंबकेश्वर ने 'राष्ट्रभाषा हिंदी का महत्त्व एवं रोजगार के अवसर' इस विषय पर स्नातक तथा स्नातकोत्तर कक्षा के छात्रों का मार्गदर्शन किया।

६. दि.०२/०२/२०२२ को हिंदी विभाग के प्रा.संतोष पगार को सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे द्वारा शोध कार्य के लिए पीएच.डी. की उपाधि प्रदान की गई।
७. दि.११/०५/२०२२ को हिंदी विभाग के प्रा.डॉ.गणेश शेकोकार को सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे द्वारा एम.फिल/पीएच.डी. शोध मार्गदर्शक के रूप मान्यता प्रदान की गई।
८. दि.१४/०५/२०२२ को हिंदी विभाग के प्रा.राकेश वळवी को सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे द्वारा CAS अंतर्गत पदोन्नति प्राप्त हुई।
९. मई, २०२२ को केंद्रीय हिंदी निर्देशालय, नई दिल्ली द्वारा हिंदी विभाग को 'अहिन्दी प्रदेश हिंदी पुस्तक योजना' के अंतर्गत रूपए १३२०५/- की पुस्तकें प्राप्त हुई।
४. शैक्षिक वर्ष २०२१-२२ के अंतर्गत वैयक्तिक गतिविधियों का विवरण :
प्रो.डॉ. विजयप्रसाद अवस्थी-
१. दि.१४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी

विद्यामंदीर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में विषय विशेषज्ञ के रूप में 'माध्यम लेखन' इस विषय पर मार्गदर्शन।

२. सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे में पीएच. डॉ. उपाधि के लिए दि शोध प्रबंध प्रस्तुति पूर्व मौखिकी १७/०३/२०२२ को आयोजित मौखिकी के लिए बहिस्थ परीक्षक के रूप में योगदान।
३. दि.११, १२ और १३ जनवरी २०२२ सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे के हिंदी विभाग में पीएच.डी प्रवेश हेतु आयोजित मौखिकी के लिए बहिस्थ विशेषज्ञ के रूप में योगदान।
४. दि.२३ मई, २०२२ कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विश्वविद्यालय, जलगाँव के हिंदी विभाग में अनुसंधान सहायक चयन हेतु आयोजित मौखिकी के लिए बहिस्थ विशेषज्ञ के रूप में योगदान।
५. दि.२४/०५/२०२२ को मुम्बई विश्वविद्यालय के पीएच.डी शोध छात्र के शोध प्रबंध का बहिस्थ परीक्षक के रूप में मूल्यांकन।
६. सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे के हिंदी अध्ययन मंडल की पाठ्यक्रम समिति तथा ४८ (३) की

बैठकों में सक्रीय सहभाग।

डॉ. गणेश शेकोकार –

१. दि. १४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'अनुवाद का व्यावसायिक परिप्रेक्ष्य' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
२. दि. ०५ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर द्वारा आयोजित 'हिंदी साहित्य में पर्यावरण चेतना' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'बाल कविताओं में पर्यावरण चेतना' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
३. दि. १४ सितंबर, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर के हिंदी

विभाग द्वारा आयोजित 'हिंदी दिवस समारोह' में 'हिंदी में रोजगार के अवसर' विषय पर आभासी मंच द्वारा अतिथि व्याख्यान दिया।

४. नवंबर, २०२१ में अक्षरा (Multidisciplinary Research Journal) पत्रिका में 'भगवानदास मोरवाल का साहित्य : शोषित कृषक की दास्ताँ' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
५. दि. २७ जनवरी, २०२२ को मराठा विद्या प्रसारक समाज संचालित कर्मवीर शांताराम बापू कोंडाजी वावरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, सिडको के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित राष्ट्रीय वेबिनार' में 'शोध परियोजना लेखन' विषय पर विषय विशेषज्ञ के रूप में मार्गदर्शन किया। वेबिनार का विषय Research Project Methodology and Scientific Writing for PG students था।
६. सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे के हिंदी विषय के निम्नलिखित पेपर सेटिंग में योगदान दिया।

कक्षा	विषय
एम्. वाय्. बी. ए. (चेयरमन)	DSC-1- : काव्यशास्त्र (सामान्य)
एम्. ए. (सत्र-३)	पाठ्यचर्या - १२ : वैकल्पिक (ख) संचार माध्यम : सिद्धांत और स्वरूप

डॉ. संतोष बबन पगार –

१. दि.१४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'फीचर लेखन:स्वरूप एवं प्रक्रिया' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
२. दि.१४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'माध्यम विधा: एक परिचय' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
३. दि.०५ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर द्वारा आयोजित 'हिंदी साहित्य में पर्यावरण चेतना' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'आधुनिक हिंदी महाकाव्य में पर्यावरण चेतना' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
४. दि.०५ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं

वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर द्वारा आयोजित 'हिंदी साहित्य में पर्यावरण चेतना' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रीय सहभाग एवं 'हिंदी कहानी साहित्य में पर्यावरण संरक्षण' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

५. दि १४ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, मनमाड के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित अतिथि व्याख्यान श्रृंखला' में 'स्वतंत्रता, संस्कृति एवं साहित्य के पच्चहत्तर वर्ष' विषय पर आभासी मंच द्वारा अतिथि व्याख्यान दिया।
६. दि. १७ सितंबर, २०२१ को नूतन विद्या प्रसारक मंडल संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, लासलगांव के हिंदी विभाग द्वारा हिंदी दिवस के उपलक्ष्य में आयोजित कार्यक्रम में आभासी मंच द्वारा 'राजभाषा हिंदी की दशा एवं दिशा' इस विषय पर अतिथि व्याख्यान दिया।
७. दि ०४ जनवरी, २०२२ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, मालेगांव कैंप के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित अतिथि व्याख्यान श्रृंखला' में 'काव्य सृजन की प्रक्रिया' विषय पर आभासी मंच द्वारा अतिथि व्याख्यान दिया।
८. दि.०२/०२/२०२२ को सावित्रीबाई

फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे द्वारा 'देवकीनंदन शुक्ल का साहित्य : एक अनुशीलन' इस शोध कार्य के लिए पीएच.डी की उपाधि प्रदान की गई।

९. दि. ०८ फरवरी, २०२२ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित महाराजा सयाजीराव गायकवाड कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, मालेगांव कैंप के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित नेट-सेट व्याख्यान श्रृंखला में 'हिंदी साहित्य का आदिकाल' विषय पर आभासी मंच द्वारा अतिथि व्याख्यान दिया।

१०. दि. १९ मई, २०२२ को गोखले एज्युकेशन सोसायटी संचालित आर.एन.सी.आर्ट्स, जे.डी.बी.कॉमर्स एंड एन.एस.सी.सायंस कॉलेज, नाशिक रोड के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित "Skill Development' कार्यक्रम के अंतर्गत 'अनुसंधान की प्रक्रिया एवं उपयोगिता' विषय पर अतिथि व्याख्यान दिया।

११. सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय के हिंदी विषय के निम्नलिखित पेपर सेटिंग में योगदान दिया।

कक्षा	विषय
एफ.वाय.बी.ए.	प्रयोजनमूलक हिंदी
एस.वाय.बी.ए.	हिंदी विशेष-१ (हिंदी भाषा का विकास)
टी. वाय. बी. ए.	हिंदी विशेष-४ (भाषा विज्ञान)
एम.ए.हिंदी प्रथम वर्ष	पाठ्यचर्या -८ : हिंदी उपन्यास साहित्य

१२. महाविद्यालय के राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग में कार्यक्रम अधिकारी के रूप में सक्रिय योगदान दिया।

प्रा. राकेश तोरमा वळवी -

१. दि. १४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग एवं 'फीचर लेखन: स्वरूप एवं प्रक्रिया' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

२. दि. १४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरसुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग एवं 'माध्यम विधा: एक परिचय' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

३. दि. ०५ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर द्वारा आयोजित 'हिंदी साहित्य में पर्यावरण चेतना' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग एवं 'आधुनिक हिंदी महाकाव्य में पर्यावरण चेतना' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

४. दि.०५ अगस्त, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित समाज श्री प्रशांत दादा हिरे कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, नामपुर द्वारा आयोजित 'हिंदी साहित्य में पर्यावरण चेतना' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग एवं 'हिंदी कहानी साहित्य में पर्यावरण संरक्षण' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।
५. दि.१९ मई, २०२२ को गोखले एज्युकेशन सोसायटी संचालित आर्.एन्.सी.आर्ट्स, जे.डी.बी.कॉमर्स एंड एन्.एस्.सी.सायंस कॉलेज, नाशिक रोड के हिंदी विभाग द्वारा आयोजित "Skill Development" कार्यक्रम के अंतर्गत 'समूह संगठन कौशल और अभिव्यक्ति कौशल' विषय पर अतिथि व्याख्यान दिया।
६. सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय, पुणे के हिंदी विषय के निम्नलिखित पेपर सेटिंग में योगदान दिया।

कक्षा	विषय
टी.वाय.बी.ए.	हिंदी सामान्य :३ प्रयोजनमूलक हिंदी

प्रा.संगीता देशमुख :

१. दि.०२ अगस्त से ०९ अगस्त, २०२१ को मराठा विद्या प्रसारक समाज संचालित के .आर.टी.कला, एम्.ए.विज्ञान एवं बी.एच.वाणिज्य महाविद्यालय, नाशिक द्वारा आयोजित

'अनुसंधान क्षमता वृद्धि' इस विषय पर आयोजित ऑनलाइन राष्ट्रीय कार्यशाला में सक्रिय सहभाग

२. दि.१४ जुलाई, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला, विज्ञान एवं वाणिज्य महाविद्यालय, हरमुल द्वारा आयोजित 'माध्यम लेखन में रोजगार के अवसर' विषय पर आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग।
३. सितंबर, २०२१ संवाद समिति, महाराष्ट्र राष्ट्रभाषा प्रचार समिति, पुणे द्वारा हिंदी नाटककार डॉ.राजेन्द्र मोहन भटनागर का साक्षात्कार लिया।
४. दि.१० सितंबर, २०२१ को 'कविकुंभ' पत्रिका में 'सुशीला जी की संघर्ष गाथा' विषय पर आलेख पर प्रकाशित।
५. दि.१२ सितंबर, २०२१ को 'अमर उजाला' दैनिक हिंदी समाचार पत्र में 'सभी भाषाएँ एक मंच पर अपनी बात कहें' विषय पर आलेख पर प्रकाशित।
६. सितंबर, २०२१ को 'अक्षरा' (Multidisciplinary Research Journal) पत्रिका में 'कठपुतलियों की संवेदना (जी, जैसी आपकी मर्जी ... नाटक के विशेष सन्दर्भ में)' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

प्रा. सविता मुंढे :

१. दि.०२ अगस्त से ०९ अगस्त, २०२१ को मराठा विद्या प्रसारक समाज संचालित के .आर.टी.कला,

- एम.ए.विज्ञान एवं बी.एच.वाणिज्य महाविद्यालय, नाशिक द्वारा आयोजित 'अनुसंधान क्षमता वृद्धि' इस विषय पर आयोजित ऑनलाइन राष्ट्रीय कार्यशाला में सक्रिय सहभाग।
२. दि.१४ सितंबर, २०२१ को मराठा विद्या प्रसारक समाज संचालित के.आर्.टी.कला, एम्.ए.विज्ञान एवं बी.एच.वाणिज्य महाविद्यालय, नाशिक द्वारा आयोजित राष्ट्रीय हिंदी काव्य वाचन प्रतियोगिता में परीक्षक के रूप में सक्रिय सहभाग।
३. दि.१४ सितंबर, २०२१ को महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित कला एवं वाणिज्य महाविद्यालय, येवला द्वारा आयोजित राष्ट्रीय इ-संगोष्ठी में सक्रिय सहभाग एवं 'भारतीय स्वतंत्रता आंदोलन में साहित्य का योगदान' शीर्षक से शोध आलेख प्रकाशित।

Department of English

Dr Ananda Arjun Khalane
Professor and Head

In the academic year 2021-22, the Department of English organised curricular, co-curricular and extra-curricular activities aiming at the overall development of students. Students were allowed unrestricted participation in these activities to train them in exercising and presenting their learning in different formats. The department also strived to teach values and skills like solidarity, collaboration, teamwork, and love for learning among students. The department organised teaching, learning and assessment tasks that helped in the holistic development of students. The department provided students with intensive training in the discipline of English, preparing them for acquiring the disciplinary habits of the scholars.

Enrolment

The enrolment for the academic year 2021-22 is as follows:

Class	Students Enrolled
F.Y.B.A. Optional	77
S.Y.B.A. Special English	32
T.Y.B.A. Special English	25
M.A. English-I	58
M.A. English-II	60

Dr Ananda Arjun Khalane Academic and Administrative Responsibilities

- Promoted to the post of Professor
- Appointed as a Student Welfare Officer of HPT Arts and RYK College, Nashik.
- Elected as President, SPPUCTO Local Unit of HPT Arts and RYK College, Nashik
- Recognised as a PhD Research Guide by the Savitribai Phule Pune University, Pune.
- Member, ISO Internal Audit Committee, HPT Arts and RYK College, Nashik.
- Expert Committee for Recognition of New Research Center, LVH Arts, Science and Commerce College, Nashik.
- Internal Subject Expert in English for Senior College Local Staff Selection Committee for the year 2021-22 (Grant-in-aid Unit) at the Gokhale Education Society, Nashik, on 13 October 2021.
- Internal Subject Expert in English for Senior College Local Staff Selection Committee for 2021-22

(Non-Grant) at the Gokhale Education Society, Nashik, on 28 March 2022.

- External Subject Expert in English for Senior College Local Staff Selection Committee for 2021-22 (Grant-in-aid Unit) at the Mahatma Gandhi Vidyamandir Society, Nashik, on 6th August 2021.

Lectures Delivered

- “Research Methodology in English Language and Literature”, at a National Level Workshop on the occasion of the Golden Jubilee Year Celebration 2021-22 organised by the Department of English, Loknete Vyankatrao Hiray College, Nashik on 26 October 2021.
- “Research in Applied Linguistics”, at a Coursework for PhD students organised by KTHM College, Nashik, on 11 August 2021.
- Expert at the Research Project Competition organised by the Department of English, Sangamner Nagarpalika Arts, D.J. Malpani Commerce and B.N.Sarada Science College, Sangamner, on 29th May 2022.
- Expert Lecture: 'Mastering Life Skills and Life Values' at HPT Arts & RYK Science College, Nashik-5, under Skill Enhancement Course to TYBA students on 21st May 2022.
- Expert Lecture: "Communication Skills" at HPT Arts & RYK.

Science College, Nashik-5, under Skill Enhancement Course to S.Y.B.A students on 17th January 2022.

Research Papers Published

- **“Objectivist Model of Knowing”** in Kalyan Bharati Journal on History and Culture Vol. 36 No. (22) 2021 ISSN: 0976-0822.
- **“Parker J Palmer on Inner Sources of Teaching”** Shodhsamhita Vol. VIII, Issue 5, 2021-2022 ISSN 2277-7067.
- **“Disciplinary Components: A Knowledge-base for Pedagogical Practice”** in Kala Sarovar Vol-24 No.03(B) July-September 2021 ISSN: 0975-4520.
- **“Impact of the Pandemic on Curricular and Co-curricular Activities”** in Aayushi International Interdisciplinary Journal: Special Issue No. 98 29 August 2021 ISSN-2349-638x.
- **“Significance of the Teachers' Pedagogical and Epistemological Perception in Effective Education”** in Kanpur Philosophers: International Journal of Humanities, Law and Social Sciences Vol. VIII, Issue 2: 2021 ISSN 2348-8301
- **“Dynamics of Teaching in a Discipline of Knowledge”** in the Journal of Oriental Research Madras [Vol. XCII-XXXV]

(J.U.L.Y. 2021) ISSN: 0022-3301

- **“Aims of Discipline-Specific Pedagogy”** in Journal of Education: Rabindra Bharati University Vol. XXIII, No. 9, 2021 ISSN: 0972-7175

Research Papers Presented

- “Global Environment Health and Sustainable Development”, a One-day Multi-disciplinary International E-conference jointly organised by the Gondwana University, Gadchiroli and Shri Dnyanesh Mahavidyalaya, Nawargaon on 20 August 2021.
- “Shaping the Post-Pandemic World: A Multi-Disciplinary Approach”, a One-day National Inter-disciplinary E-Conference organised by Kamala College, Kolhapur, on 29th August 2021.
- “Impact of Covid-19 Pandemic on Communication and Language”, two days International e-Conference on " Changing Narratives in the Learning Curves Peri-Pandemic' organised by Postgraduate Studies St. Joseph's College Jakhama, Nagaland, in collaboration with Veda Vignana Academic and Research Centre, Hyderabad and OCHRE, Mumbai, on 10th-11th September 2021.

Workshops, seminars, conferences and FDPs attended

- “Revised Syllabus for T.Y.B.A.

English (Semester+CBCS Pattern) organised by Dr Babasaheb Ambedkar College, Aundh, Pune- on 21st October 2021.

- “Optimising Social Media for Teaching, Learning, and Personal Branding”, a National Level Seminar organised by M.U.C.C. College, Pimpri, Pune, on 20th August 2021.
- “Online-Teaching Tools”, a two-week workshop from 24th September 2021 to 10th October 2021 organised by ESSGEE DIGISKILLS.
- “Women's Empowerment: Issues and Challenges”, a One-day Multi-disciplinary International Webinar jointly organised by Shankar Maharshi Late Baburao Shinge Arts College, Khamgaon, Dist- Buldhana and Yashwant Mahavidyala Kolhapur on 29th August 2021.
- “Sensitisation of Research Metrics, Ethics & IPR”, National Webinar organised by Sangamner Nagarpalika Arts, D. J. Malpani Commerce & B. N. Sarda Science College, (Autonomous), Sangamner, Maharashtra Under UGC Paramarsh Scheme, on 20-22 August 2022.
- “Literary Theory and Criticism Course”, a One Week Faculty Development Programme organised (online) by the Department of English, K.T.H.M College, Nashik, under UGC STRIDE Component - I

(Research and Capacity Building) between 23th and 28th August 2021.

- Swayam ARPIT Online Course: Annual Refresher Programme in English Language Teaching (ARPIT-2020), from 1st December 2020 to 31st March 2021, with a Grade “B” in the proctored examination held on 21st August 2021 organised by Gujarat University Ahmedabad.

Prof. Sunitha Ramesh Menon

Academic and Administrative Responsibilities

- Co-ordinator for S.Y.B.A. Skill Enhancement Course at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik
- Member of Vidyarthini Manch
- Member of the Cultural Committee
- Member of Shraddha, College Magazine Committee
- Member of P.G. Paper Setting Panel- Sangamner Nagarpalika Arts D.J. Malpani Commerce and B.N. Sarda Science College, Sangamner Autonomous College

Participation in Seminars

- Participated in a National Level Webinar at Maratha Vidya Prasarak Samaj's Arts, Science and Commerce College, Ozar, Nashik, Maharashtra, on “Drama: Text, Theory and Performance” held on

15th September 2021.

- Participated in a National Webinar on “Authoring Your Thesis” organised by the Department of English, Dadapatil Rajale Arts, Science and Commerce College, Adinathnagar, on 13th September 2021

Extra-Curricular Activities organised

- Co-ordinator for the English Literary Association
- Co-ordinator for Film Club
- Co-ordinator for Lit-Fest, *Opera, the Gen Z Way* (Literature Festival) and guided the students to perform.

Guest Lectures delivered

- Delivered a guest lecture for M.A. and M.Sc. students on “Communication Skills’ on 18th June 2021.
- Delivered a guest lecture on 19th May 2022 for S.Y.B.A students at H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Skill Enhancement Course.
- Delivered a guest lecture on 18th May 2022 for T.Y.B.A students at H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Skill Enhancement Course.

Dr Pranavkumar Ulhas Ratnaparkhi

Academic and Administrative Responsibilities

- Member, Senate, Gokhale Education Society
- Member, General Body, Gokhale Education Society
- Member, Staff Training Academy, Gokhale Education Society
- Co-ordinator, Publication Committee, Gokhale Education Society
- Member, Managing Committee, HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nasik
- Member, College Development Committee, HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nasik
- Co-ordinator, Functional English Programme
- Chairman, PG-Paper-Setting, S.P.P.U.
- Research Guide- Registered 2 students for Ph.D. in English in February 2022

Appointments:

- Appointed as Vice principal of the college on 1/12/2021
- Appointed as Co-ordinator of I.Q.A.C. on 2/9/2021
- Appointed as Asst. Branch Secretary of HPT Arts & R.Y.K. Science College Branch in July 2022

Research Publications

- “GaDiMa's Geet Ramayana: Immortal Saga of Indian Value System and Humane in Divine” in Native Voices from India: A Reminiscence, Notion Press, Delhi, March 2022.
- “Sita's Promise in Ramayana's New Arctica Kanda: Reimagining and Reimagining Sita in Tribal Ambience.” in Interface: A National Research Anthology on Indigenous Language, Literature and Culture, August 2021

Participation

- One Day Workshop on Revised Syllabus for T.Y.B.A. (English) organised by B.G. College, Sangvi on 21st October 2021
- National Level Faculty Development-cum-Orientation Programme on Assessment and Accreditation Process of N.A.A.C. organised by I.Q.A.C. Cluster from 20th to 27th September 2021.
- A One Week Faculty Development Programme on “Literary Theory and Criticism” organised (online) by the Department of English, K.T.H.M. College from 23rd and 28th August 2021.
- National Level Workshop on Fitness Revolution: A Blend of Ancient and Modern Techniques, organised by SMRK-BK-Ak Mahila Mahavidyalaya from 21th to

26 June 2021.

- Worked as a member of the Annual Prize Distribution.

Dr Jitendra Pitambar Patil

Academic and Administrative Responsibilities

- Worked as a co-ordinator of Communication Skills Development Programme for M.Sc. and M.A. Part II at HPT Arts and R.Y.K. Science College, Nashik.
- Worked as a member of Dr Chandubai Kulkarni Elocution Competition organised by H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, on 5th March 2022.
- Worked as a co-ordinator of the “Rewriting Short Story Competition” organised by H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, on 13th May 2022.
- Worked as a Co-ordinator of Skill Enhancement Course (Extra Credit Course for T.Y.B.A.).
- Worked as a member of the English Literary Association and Film Club.
- Worked as a member of the National Service Scheme and actively participated in all the activities of the National Service Scheme.
- Worked as a member of the Admission Counselling Committee (Help Desk).

Lectures Delivered

- Invited as a Resource Person for Guest Lecture Series on New Curriculum of B.A. /B.COM/B.Sc. organised by the Department of English of Vasantdada Patil College, Patoda, Dist-Beed from 08th to 11th February 2022 and gave the presentation on “The Essence of Democracy” on 10th February 2022.
- Delivered a guest lecture on “Common Errors in English” at H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Communication Skills Development Programme for Post Graduate Course on 23th April 2022.
- Delivered a guest lecture on “Self-Awareness and Self-Management” at H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Skill Enhancement Course.

Dr Gorakh Popat Jondhale

Lectures Delivered

- Delivered a lecture on “Asking, Giving, and Refusing Permission” and “Debate” as a part of “Communication Skills Development Programme” for M.Sc. and M.A. Part II at HPT Arts and R.Y.K. Science College, Nashik.
- Delivered a lecture on

“Presentation Skills” and “Debate” as a part of “Certificate Course in Communication Skills” at NBT Law College, Nashik.

Curricular and Extra-Curricular Activities Co-ordinated

- Worked as the Co-ordinator of the “College Logo Updating Competition” organised as a part of Centenary Celebration 2021-24.
- Worked as the Co-ordinator of Generic Elective (Extra Credit Course for T.Y.B.A.)
- Worked as the Co-ordinator of Career Advancement Course (Extra Credit Course for T.Y.B.A.)

Research Papers Published

- “WhatsApp: An online Tutorial Complement” in Sameeksha-Shodh, Volume IV, Special Issue, 2021-2022, pp. 34-37.
- “Post Pandemic Challenges before Higher Education: A General Assessment” in Aayushi International Interdisciplinary Research Journal, Special Issue-98, August 2021.

Prof. Jayshree Ramdas Aher

- Participated in Online Training Programme on “Gender, Disaster and Sustainable Communities” organised by the Women Development and Empowerment Cell from 15th to 17th July 2021.
- Participated in One Day Workshop on

“Revised Syllabus for T. Y. B. A (English)” organised by Dr Babasaheb Ambedkar College, Aundh and Baburaoji Gholap College, Sangvi on 21th October 2021.

- Worked as Co-ordinator of Skill Development Programme for M. A. Part-I
- Delivered a guest lecture on “Report Writing” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Development program for P.G. course on 26th November 2021.
- Delivered a guest lecture on “Accepting/Declining Invitation” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 19th January 2022.
- Delivered a guest lecture on “Interpersonal Skills” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 22th January 2022.
- Delivered a guest lecture on “Ethical Values” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 19th May 2022.
- Delivered a guest lecture on “Complaining and Apologising” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 21th May 2022.

Prof. R. D. Shimpi

- Worked as a Co-ordinator of Communication Skills Enhancement Course for S.Y.B.A. at HPT Arts and R.Y.K. Science College, Nashik.

- Delivered a guest lecture on “Introducing Yourself and Others” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 20th January 2022.
- Delivered a guest lecture on, “Vocabulary” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 19th May 2022.
- Delivered a guest lecture on “Creative Thinking Skills” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 21th January 2022.
- Delivered a guest lecture on the topic “Professional Values” at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik, under the Skill Enhancement program for the U.G. course on 20th May 2022.
- Participated in One Day Workshop on “Revised Syllabus for T. Y. B. A (English)” organised by Dr Babasaheb Ambedkar College, Aundh and Baburaoji Gholap College, Sangvi on 21th October 2021.
- Participated in a National Webinar on “Authoring Your Thesis” organised by the Department of English, DadapatilRajale Arts, Science and Commerce College, Adinathnagar, on 13th September 2021.

Prof. Swapnil Alhat

Publication

- Published a Chapter entitled '**Why Caste Matters in India?**' in an edited book *Rashtranirmate Dr. Babasaheb Ambedkar*, Shivani Prakashan, Pune. ISBN- 978-93-85426-68-1

Articles Published on Times of India Readers Blog Swapnil Alhat @Ruminating Mind

- **Seeds of Mutiny were Sown in 1999?** published on 24th July 2022
- **What is the way ahead for the Congress?** Published on 17th May 2022
- **Why Rahul Gandhi wants fearless Leaders?** published on 5th Aug. 2021

Guest Lectures Delivered

- Delivered a Lecture on 'Drama' in an *Online State Level NET/SET Workshop* (10 Days) organised by Competitive Exam Cell, L.V.H. College, Nashik-3 (24th July 2021)
- Delivered a Lecture on 'Selection of Topic and Preparing Research Proposal' in an online *Five-Day National Level Lecture Series on Research Methodology in English Language and Literature* organised by Department of English, L.V.H. College, Nashik-3 (29th October 2021)

- Delivered a lecture on 'Marxism and Literary Studies' in an *online Guest Lectures Series on Literary Theory and Criticism for P.G. Students* organised by Department of English, M.S.G. College, Malegaon, Nashik (5th January 2022)
- Delivered a Guest Lecture on 'Importance of Human Values' at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik-5 under Skill Enhancement Course to T.Y.B.A. students on 18th May 2022
- Delivered a Guest Lecture on 'Psychological Values' at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik-5 under Skill Enhancement Course to T.Y.B.A. students on 20th May 2022
- Delivered a Guest Lecture on 'Mastering Communication Skills' at HPT Arts & R.Y.K. Science College, Nashik-5 under Skill Enhancement Course to S.Y.B.A. students on 18 May 2022

Participation

- Attended Two-Day National Webinar on 'Film Adaptation and Literature' organised by the Department of English, L.V.H. College, Nashik-5 on 22nd and 23rd Oct. 2021
- Attended Three-Day International e-Conference on Platinum Jubilee of Indian Independence and

Relevance of Gandhian Ideology organised by L.V.H. College, Nashik-5 on 1st to 3rd Oct. 2021

- Successfully completed One Day National F.D.P. (online) on Essentials of Communication Skills organised by Dr. Babasaheb Ambedkar College, Amravati in April 2022

E-Content (YouTube Videos @ Swapnil's Analysis)

- Understanding Call and Mall in Language Learning' on 18th May 2022
- Explanation of Shakespeare's Sister by Virginia Woolf' on 17th May 2022
- Explanation of the Man of Life Upright by Thomas Campion' on 13th May 2022
- Loving in Truth by Philip Sidney' on 23rd January 2022
- Analysis of I'm Nobody! Who are You? By Emily Dickinson' on 9th January 2022
- Explanation of Hope is a thing of Features by Emily Dickinson' on 16th October 2021
- Explanation of I felt Funeral in my brain by Emily Dickinson' on 29th August 2021
- Explanation of Death of a hired Man by Robert Frost' on 18th July 2021

Department Contribution

- Actively contributed to the activities

undertaken by the department such as Poetry Reading Competition, Lit-Fest 2022, *Short Story Rewriting Competition* and guided three students in writing their Research Paper for Research Paper Competition

Cultural Activities

1) 8th Lit Fest- Opera: The Gen Z Way-Annual Literary Extravaganza

The Department of English successfully hosted its eighth annual flagship event, Lit Fest 2022, on 20th May at the Principal T.A. Kulkarni Hall. The participants enthralled and amazed the audience with their superb performances. The program began with the arrival of Principal Dr Prof. V.N. Suryavanshi, Vice Principal Dr Pranavkumar Ratnaparkhi, Prof. Dr A.A. Khalane, Head of the Department of English, Heads of various departments, teachers, parents and students. All the people were welcome with chocolates.

The theme of this year's Lit-Fest was Opera, the Gen Z way. The curtain raiser was a piece of Rap music by Amogh Tribhuvan, welcoming the audience along with a few dancers thus, adding to the energy of the opening programme. This is the first time Rap has been experimented with, in Lit-Fest. Amogh's contribution to this concept is commendable. The next performance was an Indian dance

rendition of Tennyson's poem, *Home They Brought Her Warrior Dead*. Akshada Salsingikar and Prerana Tiwari danced to Shreedhar Joshi's harmonious recitation. The audience enjoyed a beautiful Korean Pop performance- Black Swan. The theme of looking within one's soul and realising the black/darker emotions as part of the white was magically brought out on stage by the performers. Harish Hire's performance as the black swan was an outstanding one. Gargi Bramhankar, Srija C, Mitali Kale, Nabha Narse, Siddhi Birari and Binish Anam performed as white swans.

One of the highlights of the programme was the 'Cindrella Rap Musical' where the actors left the spectators in surprise with their acting skills. The cast and their roles were-- AmoghThakurdas as Prince, IshikaThakar as Cinderella, Shreedhar Joshi as King, Nikita Parida as a stepmother, Ishita Khond and Prerana Tiwari as stepsisters, Sayali Ingale as the fairy Godmother and Keerthiraj Panickar as the royal servant. Amogh Thakurdas of S.Y.B.A. was the director and the script writer.

Shakespearian plays are evergreen hits enjoyed by the old and the young alike; the students with acute finesse performed one of Shakespeare's most famous tragedies, King Lear. The play received an overwhelming response from the audience. Shivam Ner,

Shravani Dixit, Gulkhanda Pathani, Harshvardhan Pathani, Aniruddha Barve, Himanshu Chaudhari and Gargi Deshpande acted in the play. Samruddhi Jadhav directed it. The program unfolded further with Seven Symphonies, a group song sung by Enoch Tribhuvan, Umiamma Bagwala, Shreedhar Joshi, Devika Patil, Nikita Parida, Gitika Khairnar and Akshada Salsingkar. This was followed by a Mime titled, Metamorphosis, performed by Gourang Vaidya, Prachi Bhadkamkar, Neha Maurya, Bhumi Padaya, Jessica D'Souza, Samruddhi Bankar.

The finale was a parody Harry Potter X Mohabbatein for which the spectators could not stop applauding and cheering. The cast was as follows- ParthKasar, Jiya Tendulkar, Enoch Tribhuvan, Harshwardhan Vaidya, Gargi Deshpande, Shreedhar Joshi, Himanshu Chaudhari and Mitali Kale. Pranav Ghuge, Renuka Mulay, KeerthirajPanicker and Nabha Narse were the dancers. Prerana Tiwari did the choreography. Rajratna Gajhans of M.C.J. directed it. It was envisaged and written by Sayali Ingle from M.A. Part I.

Dr. Pranavkumar Ratnaparkhi appreciated the student performers. The Principal, Dr V. N. Surwyawanshi, felicitated Prof. Sunitha Menon, the programme's Coordinator, for her contribution. On this occasion, the Principal shared his views on the programme. He admired the Department

of English for always being at the forefront of honing the students' talents across all streams and disciplines. Lit-fest was one such platform for them to showcase their skills and talents.

The program concluded with a vote of thanks by Prof. Dr A.A. Khalane. He appreciated all the students, including the volunteers who contributed to the programme's success. The students were thrilled, and all brought sweet and beautiful memories. The parents, as well as the teachers, enjoyed the program. Sayali Ingle, the Student Representative of Lit-Fest, had tirelessly worked to make the programme a grand success. The vibrant and enthusiastic compering of Rajratna Gajhans of M. C. J. and Srushti Patil of S.Y. B.Sc. stole the hearts of the crowd. The English Literary Association members, Dr. J. P. Patil, Dr Gorakh Jondhale, Prof. Aparna Kulkarni, Prof. Ratnajyoti Shimpi, Prof. Jayashree Aher and Prof. Swapnil Alhat whole-heartedly contributed to the programme.

Under the Film Club, one film- Legally Blonde, was screened for the students. The movie is directed by Robert Luketic, starring Reese Witherspoon, Luke Wilson, Selma Blair, Matthew Davis, Victor Garber, Jennifer Coolidge etc.

2) Poetry Reading Competition

The Department of English

organised a Poetry Reading Competition and the Green Minds newsletter inauguration at the college Seminar Hall on 17th May 2022. The program started with a melodious welcome song by Akshada Salsingikar and Shamika Joshi. The Head of the Department of English, Prof. Dr A. A. Khalane introduced and felicitated the competition's judges. Dr. P. R. Bhabad, Principal of K.P.G. Arts, Commerce and Science College, Igatpuri and Prof. Dr. Chetan Deshmane, Head, Department of English of SMRK BK-AK Mahila Mahavidyalay, Nashik were the judges. In her address, Prof. Mrs Aparna Kulkarni, the Co-ordinator of the competition explained the rules.

Vice-Principal Dr Pranavkumar Ratnaparkhi has been the driving force behind the magazine's growth. He spoke about the newsletter's history by recalling its journey from a simple manual by a single student to the present stage. Further, he underlined and applauded the student's active participation in bringing out the journal. Principal Dr V. N. Suryavanshi inaugurated the journal. Undergraduate students, Toshita Lokhande and Enoch Tribhuwan shared their experiences working for the newsletter. After the inaugural, Principal Dr V. N. Suryavanshi addressed the gathering and highlighted the significance of such competitions. He also shared the glorious and rich history of the English

department, and in his concluding words, he extended his best wishes to the competition participants.

The second half of the programme was the Poetry Reading Competition. Every participant gave their best and amazed the audience with their talents and rhythmic recital. While addressing the audience after the competition, Dr Bhabad highlighted the importance of poetry in our lives. He also shared his knowledge of poetry with the audience and introduced them to new literary terms. Dr Chetan Deshmane elaborated on the importance of prosody. Identifying the theme helps us set a proper rhythm for the poem. He recited an English poem, 'Stopping by The Woods on a Snowy Evening with the right rhythm and intonation- and a Marathi poem. The Prize Distribution ceremony followed by this. The programme concluded with the vote of thanks proposed by Akshada Salsingikar.

Department of Functional English

Dr. Pranavkumar Ratnaparkhi
Co-ordinator

The department of English started Functional English course in 1996. Holistic development of the students through the pursuit of excellence in teaching and other innovative academic activities is the mission of the course. The major focus of the course is to develop creativity as well as practical skills among the students. Ms Aparna Kulkarni joined the department at the beginning of the academic year 2021 - 22 and was given the responsibility of teaching assignments for Functional English. Dr. Pranavkumar Ratnaparkhi continued to work as the coordinator of the course.

Results:

Excellent performance was displayed by the Functional English Course students in 2020-21. Result of all the three years was 100 %.

Enrolment:

Class	Strength
FYBA	20
SYBA	20
TYBA	28
Total	68

Activities:

Green Minds: It is an experimental journal that showcases students' creativity and talent. It was released in the month of May. Students shared different responsibility including creativity, editing, layout, generating finances etc. Ms. Toshita Lokhande, Ms. Mansi Apastambh, Ms. Samruddhi Jadhav, Master Harshvardhan Vaidya and Master Enoch Tribhuvan contributed significantly in carrying out this activity.

Scrap Book: Second year students of functional English created very fabulous scrap books on different topics such as Pandora Box, Clothes Types in Textures, Literature Memes and Quotes, Five Psychological Facts in the World, Five Best Love Letters etc.

E- Projects: This is a very innovative concept. TYBA students prepared their E-Projects (documentaries) on various subjects e.g. Regiment of Artillery Museum, City Link Buses in Nashik, OTT Platforms Educational or Not?, Rotary Doll Museum in Rajkot etc.

L-21 Eye-speak Software Training sessions- Students were exposed to the exact pronunciation of words

through L-21 Eye-speak software. Sessions for the students of each year from first (FYBA) to final (TYBA) were conducted.

Prof. Aparna Kulkarni:

- Joined the Department of English in November 15th, 2021.
- Delivered a lecture on 'Importance of Life Skills' at HPT Arts & RYK Science College, Nashik under the Skill Development program on January 21th, 2022.
- Delivered a lecture on 'Asking and Giving Permission' at HPT Arts & RYK Science College, Nashik under the Skill Development program on January 22th, 2022.
- Delivered a lecture on 'Auxiliaries verbs' at HPT Arts & RYK Science College, Nashik under the Skill Enhancement program for PG course on April 23rd, 2022.
- Delivered a lecture on 'Aesthetic Values' at HPT Arts & RYK Science College, Nashik under the Skill Development program on May 20th, 2022.
- Worked as a coordinator for Poetry Reading Competition organized on May 17th, 2022

- Actively participated in Lit-Fest 2022

Research Paper Published

Published a paper entitled '**Women and Human Right**' in 'Azadi Ka Amrit Mahotsav: A Road Map to Women Empowerment in India' ISBN 978-93-88465-63-2 in 2022

राज्यशास्त्र विभाग

डॉ. प्रशांत देशपांडे

(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

विभागाची शैक्षणिक उपलब्धी :-

राज्यशास्त्र विभागाने कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर देखील आपला शैक्षणिक आलेख उंचावत ठेवला. विभागाचा पदवी पातळीवरील निकाल ९०.००% तर पदव्युत्तर पातळीवरील निकाल ८१.२५% लागला.

राज्यशास्त्र विभागात पदवी पातळीवर कु. मयूर रवींद्र झा या विद्यार्थ्याने ८९.०८% गुण प्राप्त करून तर कु. धर्मा केरू रोकडे या विद्यार्थ्याने ७९.८१% (CGPA ८.८१) गुण प्राप्त करून विभागात प्रथम क्रमांक प्राप्त केला.

विभागाच्या शैक्षणिक वाटचालीतील सर्वात महत्त्वाचा टप्पा म्हणजे, विभागातील डॉ. प्रशांत देशपांडे, डॉ. संजय अहिरे, डॉ. अशोक वसावे व डॉ. गिरीश गिरी यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अंतर्गत 'विद्यावाचस्पती पदवी मार्गदर्शक' म्हणून चालू शैक्षणिक वर्षापासून मान्यता मिळाली.

विभागाचे उपक्रम :

विभागाच्या वतीने २६ नोव्हेंबर १९२१ रोजी माननीय प्राचार्य डॉ. व्ही. एन्. सूर्यवंशी यांच्या अध्यक्षतेखाली व मा. उपप्राचार्या, महाविद्यालयातील विभागप्रमुख, प्राध्यापक, विद्यार्थी व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग यांच्या उपस्थितीत 'संविधान दिन' संविधान सरनाम्याच्या सार्वजनिक वाचनाने साजरा करण्यात आला.

विभागातील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक उपलब्धी

- विभागातील पदव्युत्तर पातळीवरील दोन माजी विद्यार्थी कु. वसंत तुकाराम गावित व कु. चेतन मोतीराम चव्हाण सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आयोजित केलेल्या सेट २०२१ परीक्षेत उत्तीर्ण झाले
- विभागातील तृतीय वर्षातील कु. विवेक संजय सोनवणे या विद्यार्थ्यांनी भारत सरकार पर्यावरण मंत्रालयाने दिनांक १६ एप्रिल २०२२ रोजी संसद भवन दिल्ली येथे आयोजित केलेल्या, 'पर्यावरण व शाश्वत विकास' या राष्ट्रीय पर्यावरण युवा संसद २०२२' मध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे नेतृत्व करून यशस्वी सहभाग नोंदविला.

सदर संसदेत विवेक याला सर्वोत्कृष्ट सहा पारितोषिकांमधील 'पर्यावरण व शाश्वत विकास' या विषयावरील शोधनिबंधास सर्वोत्तम संशोधन व आशयाचे विशेष पारितोषिक मा. लोकसभा सचिव. प्रसेनजी सिंघ यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आले.

विभागातील प्राध्यापकांची शैक्षणिक

उपलब्धी :

डॉक्टर प्रशांत देशपांडे:-

- विभागाचे विभाग प्रमुख डॉ. प्रशांत देशपांडे यांची 'सेवांतर्गत प्रगती योजना' (career

advance scheme) माध्यमातून दिनांक २३ जुलै २०२१ रोजी प्राध्यापक पदी निवड झाली.

- प्राध्यापक प्रबोधिनी 'समन्वयक' पदी नियुक्ती
- 'लोकशाही निवडणूक व सुशासन' या विषयावर व्याख्यान आयोजक- मविप्र समाजाचे आर्ट सायन्स आणि कॉमर्स कॉलेज ओझर दिनांक (७ सप्टेंबर २०२१)

डॉक्टर संजय अहिरे

- 'शेतकरी चळवळ एक दृष्टिक्षेप' या विषयावरील शोधनिबंध प्रकाशित प्रकाशक- Worldwild International Interdisciplinary Research Journal Appear Review Referred (ISSN 2456 - 7905 - July 2019.)
- 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे लोकशाही विषयक विचार' या विषयावरील शोधनिबंध प्रकाशित. प्रकाशक - Ajanta Peer Reviewed Referred And Ugc Listed (Journal (journal No. 47026)
- Aurangabad(March -august - 2022)
- भारतीय समाज विकास व संशोधन संस्था संचालित, राष्ट्रपिता महात्मा गांधी कला महाविद्यालय, खेड, ता. कर्जत, जिल्हा अहमदनगर. येथे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ 'स्थायी संलग्निकरण समिती' (L.I.C.) सदस्य म्हणून उपस्थिती दिनांक (२१ जानेवारी २०२२)
- रयत शिक्षण संस्थेचे रा. ब. नारायणराव बोरावके कॉलेज, श्रीरामपूर, जि.अहमदनगर, येथे सावित्रीबाई फुले पुणे

विद्यापीठ स्थायी संलग्निकरण समिती (L.I.C.) सदस्य म्हणून उपस्थिती (दिनांक ३ मार्च २०२२).

- 'स्त्रीवाद आणि महिला सबलीकरण' या विषयावरील शोधनिबंध डॉ. संदीप बी. काळे संपादित 'स्त्रीवाद स्वरूप आणि प्रासंगिकता' या ग्रंथात प्रकाशित. (ISBN 978-93-91305 - 97-0) प्रकाशक आधार अमरावती दिनांक ८ मार्च २०२२
- नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळाचे काही कै. बिंदू रामराव देशमुख कला व वाणिज्य महिला महाविद्यालय, नाशिक रोड येथे विद्यार्थी विकास मंडळ आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित जिल्हास्तरीय 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभिरूप संसद स्पर्धेसाठी परीक्षक' म्हणून उपस्थिती. (दिनांक ७ मे २०२२)

डॉक्टर अशोक रामसिंग वसावे :

- 'Cost and politics in India and analytical study' विषयावरील शोधनिबंध प्रकाशित (journal of modern tamiz) अंतरविद्याशाखीय यूजीसी केयरलिस्ट ग्रुप एक शोध पत्रिका (जुलै सप्टेंबर २०२१)
- 'संशोधन विषयाची निवड आणि साहित्य पुनरावलोकन' या विषयावर आंतरविद्याशाखीय आणि बहुभाषिक रिफ्रेशर कोर्स FDF मध्ये व्याख्यान आयोजक - अध्यापन शिक्षण केंद्र, रामानुज कॉलेज, दिल्ली विद्यापीठ, पंडित मदन मोहन मालवीय राष्ट्रीय मिशन ऑन टीचर्स अँड टीचिंग शिक्षण मंत्रालय भारत सरकार. (

- दिनांक २३ ऑक्टोबर ते ६ नोव्हेंबर २०२१)
- के व्ही नाईक शिक्षण संस्थेचे आर्ट्स, कॉमर्स आणि सायन्स कॉलेज, नाशिक येथे मतदार दिनानिमित्त 'मानवाधिकार' या विषयावर व्याख्यान. (दिनांक २५ जानेवारी २०२२).
 - 'संविधानाची प्रास्ताविका आणि लोकशाही' या विषयावरील लेख प्रकाशित ग्रंथ - 'भारतीय लोकशाही निरीक्षणे' प्रकाशक व संपादक संजय बी. गोरे आधार पब्लिकेशन, अमरावती. (जानेवारी २०२२)
 - 'साहित्य पुनरावलोकन वा पूर्वाभ्यास संशोधन' या विषयावरील लेख प्रकाशित. ग्रंथ - संशोधन पद्धती, प्रकाशक - संपादक, संदीप बी. काळे. आधार पब्लिकेशन, अमरावती. (फेब्रुवारी २०२२)
 - 'जागतिकीकरणच्या युगातील स्त्रीवाद' या विषयावरील लेख प्रकाशित. ग्रंथ - स्त्रीवाद प्रकाशक - संपादक, प्रतिभा एस. जाधव. आधार पब्लिकेशन अमरावती. (मार्च २०२२)
 - 'भारतीय लोकशाही निरीक्षणे' या शोधनिबंधाचे पंडित जवाहरलाल नेहरू महाविद्यालय, औरंगाबाद व महाराष्ट्र राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन परिषद, यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय संमेलनात वाचन. (दिनांक २५ ते २६ एप्रिल २०२२)

प्रा. हरेश खैरनार

महाविद्यालय स्तरावरील जबाबदारी

- १) समन्वयक, प्रथम वर्ष कला प्रवेश समिती.
- २) समन्वयक, प्रथम वर्ष कला श्रेयांक

पद्धती (CBCS).

- ३) समन्वयक, प्रथम वर्ष लोकशाही, निवडणुका आणि सुशासन अनिवार्य अभ्यासक्रम
- ४) सदस्य, आय.एस.ओ. समिती सदस्य व अंतर्गत परीक्षक (internal Auditor.)
- ५) सदस्य, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC)
- ६) सदस्य, माध्यम, संकेतस्थळ व्यवस्थापन आणि प्रसिद्धी समिती

व्याख्याने :

- गो. ए. एज्युकेशन सोसायटीचे एस. एम. आर. के. - बी.के - ए. के. महाविद्यालय नाशिक आयोजित (Virtual Awareness week) वर्ष अंतर्गत 'Civil Servics Exam' या विषयावर व्याख्यान दिनांक २३ जून २०२१
- गो. एज्युकेशन सोसायटीचे एस. एम. आर. के. - बी.के - ए. के. महाविद्यालय, नाशिक येथील सावित्री स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र द्वारा आयोजित ऑनलाईन व्याख्यानमालीत 'नागरी सेवा परीक्षा: स्वरूप आणि यशस्वीतेची मूलभूत कौशल्ये' या विषयावर व्याख्यान. (दिनांक १० जुलै २०२१)
- एच.पी.टी. आर्ट्स व आर. वाय. के. सायन्स महाविद्यालयातील ग्रंथालय व माहिती शास्त्र विभागाद्वारे आयोजित 'Workshop on data Presentaion and analysis in LIS Reserch या कार्यशाळेत 'Data Presentaion Techniques' विषयावर व्याख्यान दिनांक १६ मार्च २०२२.
- म.वि.प्र. समाजाचे कला वाणिज्य व विज्ञान

महाविद्यालय, त्रंबकेश्वर येथे भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव व भारतरत्न डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर जयंती निमित्त आयोजित कार्यक्रमांतर्गत 'भारतीय संविधान: तीन धागे व तीन धोके' या विषयावर व्याख्यान. दिनांक १३ एप्रिल २०२२.

संशोधन पर लेखन

- काकासाहेब चव्हाण महाविद्यालय तळ मावळे तालुका पाटण जिल्हा सातारा आयोजित महिला सबलीकरण व जागतिकीकरण विषयाच्या राष्ट्रीय चर्चासत्रात "स्त्रियांचे राजकीय नेतृत्व आणि प्रतिनिधित्व सिद्धांत आणि संशोधनातील चर्चात्मक मुद्दे" या आशयाच्या संशोधन लेखनाचे सादरीकरण व चर्चासत्र संशोधन पुस्तिकेत प्रकाशन. (डिसेंबर २०२१). Sanskruti International Multidisciplinary Research Journal, विशेषांक ११ मार्च २०२२ ISSN 24 55 - 1511).
- यू.जी.सी. के.अर यादीत समाविष्ट परिवर्तनाचा वाट सरू यांनी नियतकालिकेच्या संशोधन सदरात "आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचा विद्याशाखीय अभ्यास" या आशयाचा संशोधन लेख प्रसिद्ध. (अंक २३ ISSN 22 50 - 31 45 - १ एप्रिल ते १५ एप्रिल २०२२).
- रयत शिक्षण संस्थेचे आर. बी. नारायणराव बोराके महाविद्यालय, श्रीरामपूर आयोजित 'Contemporary trends in humanites and social science' या विषयाच्या दोन दिवशीय आंतरराष्ट्रीय परिषेद

"social media and polytechnic specialisation in India: theoretical-imperial perspective for research" या आशयाचे संशोधन लेखाचे सादरीकरण आणि प्रकाशन मे २०२२

प्रशिक्षण आणि कार्यशाळा सहभाग

- प्रेमराज सारडा महाविद्यालय, अहमदनगर आयोजित (Intellectual Property Rights) या विषयाचा एकदिवसीय ऑनलाईन राज्यस्तरीय कार्यशाळेत सहभाग (डिसेंबर २०२१)
- टीचिंग लर्निंग सेंटर रामानुजन कॉलेज व दिल्ली विद्यापीठ आयोजित (Reserch Methodology) या दोन आठवड्यांच्या ऑनलाईन उजळणी वर्गात सहभाग (दिनांक २० फेब्रुवारी ते ६ मार्च २०२२)

डॉक्टर गणेश गिरी

- गांधीवादी विचार (राजकीय परिप्रेक्ष) या ग्रंथात गांधीवाद एक आदर्श प्रारूप या विषयावरील शोधनिबंधाचे प्रकाशन प्रकाशक आधार पब्लिकेशन्स, अमरावती (दिनांक २ ऑक्टोबर २०२१)
- ३८ व्या महाराष्ट्र राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन परिषद औरंगाबाद येथे 'भारतीय लोकशाही समोरील आव्हान : राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण' या विषयावरील शोधनिबंधाचे वाचन व प्रकाशन. प्रकाशक - अजंता आंतरराष्ट्रीय आंतरविद्याशाखीय यूजीसी लिस्ट जर्नल (दिनांक २५ ते २६ एप्रिल २०२२)

- शैक्षणिक वर्ष २०२१ - २२ मधील विभागाच्या शैक्षणिक वाटचालीत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉक्टर व्ही. एन. सूर्यवंशी यांचे मार्गदर्शन उपप्राचार्य, डॉ. मृणालिनी देशपांडे व डॉ. प्रणव कुमार रत्नपारखी यांचे सहकार्य, विभाग प्रमुख व सहकारी प्राध्यापक यांचा सकारात्मक प्रतिसाद विभागाच्या उपक्रमातील सहभाग आणि शिक्षकेतर कर्मचारी वर्गाचा आधार विभागास मोलाचा वाटतो.

Department of Economics

Dr. Vijaykumar G.Wawle
Professor and Head

Dr. Vijaykumar G. Wawle joined as a professor and Head, in the department of economics, HPT Arts & RYK Science College, Nashik w.e.f. 2nd August, 2021. He transferred from BYK College of Commerce, Nashik. The working of the department for the academic year 2021-22 started on 15th June, 2021. Dr. Smt. J. L. Kadam and Dr. Smt. H. Y. Patil joined the department for the academic year on 25th August, 2021. 52 students enrolled for special economics in S.Y.B.A. and 66 students enrolled for M.A.-I part (Economics). The department signed memorandum of understanding (MoU) with SWS Financial Solutions Private Limited for the period of 2021-2022. As per the provisions of the MoU, 'Financial Literacy Club' of the college was constituted and sessions were conducted on the various topics of financial literacy in the academic year 2021-22. Number of students regularly participate and get the benefits through the activities of this club. Department organized a program on "wealth awareness with the help of adviser's organization, Mumbai dated on 25th October 2021. 75 students were

participated in this program. The department has arranged two days' workshop in Business Management dated on 14th and 15th February 2022.

Achievements of Faculty Members Year 2021-22

Dr. Vijaykumar G.Wawle
(Professor and Head)

1. Successfully completed Seven days online faculty development program on "Research Methodology in Social Sciences" held from 22nd to 28th September 2021 at Dr. G Shankar Government Women's college, Ajjakadu, Udupi, Karnataka.
2. Delivered lecture on "Dr. Ambedkar as a Professor" held on 6th December, 2021 at department of Mass Communication and Journalism, HPT College, Nashik
3. Successfully Delivered lecture on "How to read Budget" held on 10th February, 2022 at department of Mass Communication and Journalism, HPT College, Nashik.
4. Successfully Delivered lecture as a resource person on "Budget 2022" held on 22nd February, 2022

at MSP Mandal's Yeshwantrao Chavan Arts, Commerce and Science College, Ambajogai (Marathwada)

5. Successfully Delivered lecture as a resource person on “Data Collection” held on 20th April, 2022 at NBT Law College, Nashik

Mr. Pawar B. S. (Assistant Professor)

1. Participated in the Faculty Development Program entitled, “How to Buy and Sell Shares in Stock Exchanges” Organized by Department of Tourism and Hospitality Management, Annai Fathima College of Arts & Science, Madurai on 02.02.2022.
2. Participated in Two-Days State Level Workshop on 'USE OF STATISTICAL TECHNIQUES IN SOCIAL SCIENCE AND COMMERCE RESEARCH' on 14th & 15th February 2022, Which was Organized by SHRI SHIVAJI ARTS & COMMERCE COLLEGE, AMRAVATI PG DEPARTMENT OF ECONOMICS in the collaboration with GOVT. VIDARBHA INSTITUTE OF SCIENCE & HUMANITIES, AMRAVATI PG DEPARTMENT OF ECONOMICS.
3. Participated in National Webinar on “New Agriculture Act 2020” Organized by Mahatma

Gandhi Vidyamandir's ARTS, SCIENCE AND COMMERCE COLLEGE, SURGANA Department of Economics on 18th September 2021.

4. Participated in the National webinar on “Impact of Covid-19 on Indian economy”. This webinar was jointly organized by Dept. of Economics and IQAC, Arts and Commerce College, Makhmalabad, Dist Nashik (MH) on 30th July 2021.
5. Worked as a paper setter and Paper evaluator in the post graduate level at Savitribai Phule Pune University, Pune in the academic year 2021-22

Mr. Giram M.B. (Assistant Professor)

1. Completed online Refresher Course in economics which was organized by UGC-HRDC Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar. Gujarat from 06/09/2021 To 19/09/2021
2. Awarded Ph. D. degree from Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad dated on 29/10/2021
3. Worked as a paper setter in the post graduate level at Savitribai Phule Pune University, Pune in the academic year 2021-22
4. Published research paper in an

- international multidisciplinary half yearly research journal GENIUS entitled "Changing Perspective of Agriculture after COVID-19 published by Ajanta Prakashan, Aurangabad
5. Published Research Paper International Multidisciplinary Research Journal B. Aadhar entitled "भारतातील शहरी व ग्रामीण स्थलांतर प्रकार व कारणे" Published by Aadhar Publication, Amravati.
 6. Publish Research Paper an International Multidisciplinary Half Yearly Research Journal GENIUS entitled "ग्रामीण विकासामध्ये रोजगार हमी योजनेची भूमिका" which is published by Ajanta Prakashan, Aurangabad.
 7. Worked as a National Service Scheme Programme Officer since last three Years from 2019-2022. As well as he selected through NSS department of Savitribai Phule Pune University as a Nashik District Coordinator in NSS, he worked successfully as a district coordinator.

Mr. Vishwajeet D. Kadam

(Assistant Professor)

1. Appointed and worked as the Coordinator, SYBA and Member,

BA Coordination Committee of the college.

2. Appointed and worked as the Member, Internal Quality Assurance Cell (IQAC) of the college.
3. Worked as the Member, Cultural Committee of the college.
4. Successfully completed the Screening Process of CAS for the promotion from the Academic Level 10 to the Academic Level 11.

Dr. Jayashree Kadam

(Assistant Professor)

1. Wrote a Paper for Swayamprakash journal of Research and the same paper is published. Title of the Paper is "Education core lates with Culture.", February 2022 Volume IV, Issue: IV. ISSN: 2249-9016. Page no: 77 to 82.
2. Wrote an Article for Swayamprerana and the same Article is published. Title of the Article is "आधुनिक शिक्षण: परिपूर्णता आणि नवता" 15th April 2022 Vol. V 2022 Page No. 40 to 42.
3. Actively participated and completed the Workshop on Data Presentation and Analysis in LIS Research during 14th to 17th March 2022, Organized by H.P.T. Art's &

R.Y.K. Science College Nashik.

Dr. Honashri Yashwant Patil

(Assistant Professor)

1. Participated in the One Day National Webinar on “National Education Policy 2020” on 11th October 2021 Organized by Padmashri Vikhe Patil College of Arts, Science & Commerce, Pravarnagar
2. Participated in the One Day National Webinar on “National Education Policy 2020” on 29th November 2021 Organized by S M R K - B K - A K Mahila Mahavidyalaya, Nashik.
3. Participated in the One Day National Webinar on “Opportunities for skill-oriented employment in Rural
4. Participation and Published a Research Paper in worldwide International Inter Disciplinary Research Journal (peer Reviewd) on “महात्मागांधी यांचे आर्थिक विचार” in One Day International Seminar on “The Global Relevance of Indian Economics Thoughts” Organised by the Mahatma Phule Mahavidyalaya, Ahmedpur Dist. Latur on 9th May 2022.

इतिहास विभाग

डॉ. अतुल ओहाळ

इतिहास विभाग प्रमुख

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ या वर्षातील विभागाचा
निकाल

तृतीय वर्ष कला शाखा - ९७.१४ %

एम. ए. द्वितीय वर्ष - ९५.००%

शैक्षणिक वर्ष २०२१- २०२२ या वर्षातील
प्रवेशित विद्यार्थी

प्रथम वर्ष कला शाखा - ३०७

द्वितीय वर्ष कला शाखा - ४३

तृतीय वर्ष कला शाखा - ४६

एम. ए. प्रथम वर्ष - ४८

एम. ए. द्वितीय वर्ष - ४९

विभागातील सहकारी प्राध्यापक

१) डॉ. अतुल ओहाळ (विभाग प्रमुख)

२) डॉ रामदास भोंग

३) डॉ मालती सानप

४) प्रा.अंबादास महाले

५) प्रा.प्रदिप पवार

इतिहास विभागातील शैक्षणिक वर्ष २०२१ - २०२२ या वर्षातील उपक्रम

- प्रथम सत्राच्या प्रारंभीच एम्. ए. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी एम. ए. द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी स्वागत समारंभाचे आयोजन केले होते.
- महात्मा गांधी एक विचार या विषयावर दि. २९ ऑक्टोबर २०२१ रोजी राष्ट्रीय चर्चा सत्राचे विभागातर्फे आयोजन करण्यात आले. सदर चर्चा सत्राचे उद्घाटन सर डॉ.मो .स. गोसावी सर यांनी केले.
- शैक्षणिक वर्षाच्या इतिहास विभागाच्या अंतर्गत एफ. वाय्. बी. ए. च्या वर्गासाठी दिनांक १८ डिसेंबर २०२१ रोजी त्रिरश्मी लेणी नाशिक. येथे एक दिवसीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर शैक्षणिक सहलीस विभागाचे ४० विद्यार्थी उपस्थित होते.
- शैक्षणिक वर्षाच्या इतिहास विभागाच्या अंतर्गत एम.ए. च्या वर्गासाठी दिनांक १४ मे २०२२ रोजी वेरूळ लेणी, बीबी का मकबरा औरंगाबाद, येथे एक दिवसीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर शैक्षणिक सहलीस विभागाचे ३५ विद्यार्थी उपस्थित होते.

शिक्षक विषयक कामगिरी :

डॉ. अतुल ओहाळ (विभागप्रमुख)

१. सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ अंतर्गत अहमदनगर येथील संशोधन केंद्रात संशोधक मार्गदर्शक म्हणून नेमणूक झाली.
२. २९ ऑक्टोबर २०२१ ला राष्ट्रीय चर्चा सत्राचे

आयोजन

३. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ येथील च- चे सेमिस्टर ३ व ४ च्या पेपर सेटींग चे अध्यक्ष म्हणून काम पाहिले.
४. २३ जुलै २०२१ रोजी डॉ.अतुल ओहाळ यांची प्राध्यापक पदावर पदोन्नती झाली.
५. आझादी का अमृत महोत्सव व्याख्यानमाला निमित्त १५ फेब्रुवारी २०२२ रोजी भारताचा घटनात्मक विकास आणि भारतीय स्वातंत्र्य चळवळ या विषयावर आकाशवाणी केंद्र. औरंगाबाद येथे व्याख्यान दिले.

डॉ.रामदास भोंग

१. पुस्तक लेखन एम्.ए .इतिहास (मुक्त अध्ययन केंद्र) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२. पुस्तक लेखन टी. वाय्. बी. ए. इतिहास (मुक्त अध्ययन केंद्र) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
३. व्याख्यान के.टी.एच्.एम्. महाविद्यालय नाशिक. विषय -राजेशी शाहू महाराज आणि नाशिक
४. स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सव व्याख्यानमाले निमित्त व्याख्याने -
 १. म.वि प्र. संस्थेचे वडनेर भैरव महाविद्यालय, वडनेर भैरव, नाशिक
 २. देवळा महाविद्यालय देवळा, नाशिक.
 ३. सातपूर महाविद्यालय सातपूर, नाशिक.
 ४. रावसाहेब थोरात महाविद्यालय, वणी नाशिक
 ५. त्र्यंबक महाविद्यालय, त्र्यंबक, नाशिक.
 ६. व्यंकटराव हिरे महाविद्यालय, पंचवटी, नाशिक

डॉ. मालती सानप

१. ११ एप्रिल २०२२ रोजी महात्मा फुले महाविद्यालय अहमदनगर, उदगीर, लातूर आयोजित एक दिवसीय आंतरराष्ट्रीय

- ऑनलाईन कॉन्फरन्स मध्ये महात्मा फुले यांच्या शेतकरी प्रश्ना विषयीच्या विचारांची प्रासंगिकता या विषयावर पेपर प्रकाशित .
२. दि.११ ऑगस्ट २०२२ BYK College Nashik येथे स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सव निमित्त क्रांतिकारक मदनलाल धिंग्रा यांचे जीवनचरित्र या विषयावर व्याख्यान देण्यात आले.
 ३. दि २ सप्टेंबर २०२२ रोजी नाशिक जिल्हा महानुभाव समिती आयोजित चक्रधर स्वामी अष्ट शताब्दी जयंती निमित्त चक्रधर स्वामींचे समाज सुधारणा विषयक विचार या विषयावर व्याख्यान झाले .

प्रा. अंबादास महाले

१. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ या वर्षात आपल्या एच् पी टी महाविद्यालयात सेवेत रुजू झाले .
२. सन २०२१-२०२२ या शैक्षणिक वर्षात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या अंतर्गत असणाऱ्या ग्रामोन्नती मंडळाचे, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय नारायणगाव ता. जुन्नर, जि. पुणे. या संशोधन केंद्रात विद्यावाचस्पती P.H.D. या पदवीच्या संशोधन अभ्यासासाठी निवड झाली.
३. १९ फेब्रुवारी २०२१ रोजी छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती निमित्त शिवरायांचा जीवनपट या विषयावर नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळ, नाशिक, या संस्थेच्या रात्र महाविद्यालयात व्याख्यान दिले.
४. २७ फेब्रुवारी २०२१ रोजी मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त “मराठी भाषा आणि इतिहास” नाशिक शिक्षण प्रसारक मंडळ, नाशिक या संस्थेच्या रात्र महाविद्यालयात व्याख्यान दिले.

प्रा.प्रदिप पवार

१. इतिहास विभागातील एफ .वाय. बी. ए. या वर्गाची दिनांक १८ डिसेंबर २०२१ रोजी त्रिरश्मी लेणी, नाशिक येथे एक दिवसीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या सहलीचे समन्वयक म्हणून काम पाहीले.
२. इतिहास विभागातील एम.ए. या वर्गाची दिनांक १४ मे २०२२ रोजी वेरूळ लेणी, बीबी का मकबरा औरंगाबाद, येथे एक दिवसीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या सहलीचे समन्वयक म्हणून काम पाहीले.

Department of Psychology

Dr. R.S. Kapure
Head of the Department

In the following activities students/faculty members have participated in an academic year 2021-2022

Departmental Activities:

GUEST LECTURE:

A guest lecture was conducted in online mode on 23rd June 2021 for MA(I& II) students on the topic, 'Skill of counselling in work place and special situations' by Ms Piyushee Mukerjee, Ex Gold Medalist of SPPU & HR trainer & counsellor.

GUEST LECTURE ON HYGENIC BEHAVIOUR Harshada Kapadnis, BAMS doctor & department's past student delivered online session for SYBA students on 18th dec 2021 and one another session 7th Jan.2022 was organized by Ms. Megha Husain on Competency Mapping . As a part of CBCS pattern various guest lectures were arranged for better understanding of those contents by experts in the field.

MENTAL HEALTH DAY CELEBRATION

As celebrated regularly since last three years, this year too on 09th Oct. 2021 first lecture by Ms Bushra Shaikh was organized on the topic, "Mental Health in an Unequal World." Consecutively two different lectures were organized on the occasion of Mental Health day month (16th Octo 2021 & 23rd Octo. 2021) by Mrs Aruna Bhide (Clinical Psychologist & Counsellor) with the topic "Do's and Don'ts in Teenage counselling". One more session was conducted by Dr. KVC Gosavi (Assistant Professor, Dept of Botany) with the topic "Plant Intelligence, Medical Value and Health". Main objective of this celebration is to make the students aware with various practical application of different fields and other useful information covering innovations.

Study tour and field visit was arranged for ALL TYBA special

students to NAB unit (National School for Blind) and Prabodhini workshop on 30th dec. 2021. 35 students attended the visit with coordinators Mr. Tanmay Joshi and Dr R. S. Kapure

GUEST LECTURE:

One another lecture was delivered by Ms Mangal Kardile, Neurorehabilitation Psychologist, on the topic "Neuropsychology Tools and Techniques" on 23rd March 2022 for MA First Year students and thrown a light on various opportunities and techniques in neuropsychology field through her session.

RELATIONSHIP MANAGEMENT WORKSHOP & ANKUR PSYCHOLOGY FEST 12th & 13th May 2022

Annual program of the department was organised on 12th & 13th May 2022. This year the event was collaborated with Relationship Management workshop and SPPU has partially funded the programme. For both the days more than 75 participants from UG, PG & other colleges attended the event. Nitin Paranjape (Director,

Abhivyakti Media for development) & Jayshree Burhade (Trainer, Momentum) were the resource persons who conducted very lively sessions covering personal, professional and work relationship at various levels. Both UG & PG Students participated very enthusiastically with adding their various performances like drama, skit, mimicry and debate covering various relationships areas.

Faculty member's (Achievements and participation in workshops/seminar/conferences):

Dr. R.S. Kapure (Assistant Professor & HOD)

1. Dr. R. S. Kapure has been invited to deliver a lecture on the topic Manasik Arogya aani Yuvak on 21st dec 2021. for NSS students in Shramsanskar Camp organized by HPT Arts college at Vasali , Tal. Nasik.
2. She has given online lecture for MA Psychology students and teaching faculty on the topic Psychology of Abnormality on 29th Jan 2022 at MSG college, Malegaon camp in the lecture series based on

- Advanced trends in Psychology.
3. Dr. R. S. Kapure has been invited as a guest lecturer for MCJ course and gave series of lectures on data collection, research problems and sampling techniques during 9th March 2022 to 30th March 2022.
 4. Along with MA part 2 students she has presented 3 research papers in 7th National & 34th State level Annual conference मराठी मानसशास्त्र परिषद dated 31st March & 1st April 2022, organized at Vivekanand Arts Commerce & Science College, Aurangabad.
 5. Dr R S Kapure is invited as Chief Guest for दत्तक पालक आणि पाल्य मेळावा organized by पालक परिवार on 17th April 2022 and she has guided parents and children for their psychological, emotional and academic issues during her interactive session.
 6. Dr. . R. S. Kapure has conducted a session on Questionnaire & Interview in Short Term training Programme organized by G E society's N B T Law College for LLM students on 21st April 2022.
 7. Dr. . R. S. Kapure has been involved in SPPU, exam coordination committee for M.A. practical exam 2022 and paper setting of M.A.II (clinical Psychology) as a chairman for April/May 2022.
 8. She has been appointed as TYBA course coordinator by the HPT Arts college and she has coordinated at various academic and exam related activities throughout the academic year.
 9. She has worked as a committee member for Vidyarthini Manch and actively participated in various programmes at various levels.
 10. Along with SPPU prescribed Generic elective course she has successfully developed, planned & organized Career Advancement Scheme 4 credit course for TYBA & TYBSC students of the college during 5th May – 26th May 2022.
 11. She wrote book chapter titled with Exploring the Gender Difference and Relationship Study between Marital Satisfaction and Career Success of Individuals Doing Business Print, ISBN: 978-93-5547-332-5, eBook ISBN978-93-5547-362-2

- DI:10.9734/bpi/rdass/v4/6480F in Research Developments in Arts and Social Studies Vol. 4 published by B P International West Bengal, India,
2. She secures international Affiliate membership of APA for the period Jan 2021 – Dec 2022
- Mr. Tanmay Laxmikant Joshi (Assistant Professor, CHB)**
1. Elected to Teacher status as per the by-laws and association rules of American Psychological Association, February, 2022.
 2. Invited as an Interview Panellist as Psychologist to assess senior employees of ABB company in August and October 2021.
 3. Delivered a series of online lectures on “Western Psychology and Yoga” for MA-4th Sem. Students at various institutes in Nasik city as well as out of Nasik like Yog Vidya Dham, Aadi Yog Institute, Yog Vidnyan Prabodhini, ODL- Online Distance Learning, Ramtek University, Nagpur between March 2022 to May 2022.
 4. Delivered a series of lectures on “Criminal Psychology” for LLB first and BA LLB third year students at NBT Law College, Nasik between June 2021 to May 2022.
 5. Delivered a series of lectures on “Media Psychology” and “Personality development” for B. Voc. Mass Media first and second year students at KTHM College, Nasik between May 2021 to April 2022.
 6. Delivered a series of lectures on “Psychology of Adjustment” in online mode for Liberal Arts Department, SPPU, Pune between February 2022 to May 2022.
 7. Invited as a Chief Guest by ST. John College of Humanities and Sciences, Palghar to delivered online lecture on “Binge Watching”; 28th February, 2022.
 8. Developed a Psychometric tool to assess the Safety behaviour of young employees. The test was purchased by Sigma Company, Pune; December, 2021.
 9. Invited as resource person to conduct Stress Management webinar for senior executives of

Sigma Company, Pune; September, 2021.

10. Invited as a Chief Guest by R.E. Society's College of Arts, Sciences and Commerce, Mokhada to delivered online lecture on “Assertiveness”; 9^h March, 2022.
11. Invited as a Chief Guest by LVH Panchavti College to conduct a session on “Counselling skills”; The session was a part of Counselling based personality development workshop, sponsored by SPPU, Pune, 9^h March, 2022.
12. Conducted series of lectures on various topics of Yoga & Psychology for the course of Yoga Council Board; Level-II, III & IV, Department of Aayush, between September 2021 to May 2022.
13. Worked as Paper setter and Moderator for Law College, Liberal Arts, SPPU, etc. May-June 2022.

Smt. Archana S. Gatkal(Lecturer Non grant)

She has worked in various in house activities as a Member of **Ankur Psycho- Fest** (Annual program of the

department) & Student Council Board was organized workshop on 12th& 13th May 2022, the theme was 'Relationship Management'. She has worked as Coordinator of Skill Development credit course for MA. Part 1 & 2 and also contributed as a Activity Co-ordinator of student knowledge enhancement activity, arranged guest lecture for MA Part-I on the topic 'Neuropsychology-Tools and Techniques', dated 23rd March 2022.

Research paper contribution

1. Participated & presented research paper in International Conferenceon 'Post Pandemic World Order - Challenges and Opportunities' held on March 24-26, 2022 organized by MGM University, Institute of Management & Research, Aurangabad, &research paper topic- along with Miss. Priya K. Belekar, Student of MA-II titled with 'A relationship study between personality factors and resilience among adults'.
2. She has presented a research paper with topic- Qualitative study

of the impact of COVID-19 pandemic on level of resilience of small-scale business owners. along with Miss. Srushti A. Siddhapure, student of MA-II Marathi Mansashastra Parishad, -7th National & 34th State level Annual Conference on 'From Conflict to Wellbeing' held on 31st Mar. & 1st April.2022, organized by Vivekananda Arts, Sardar Dilipsingh Commerce & Science College, Aurangabad,

Department of psychology welcomed new staff members and our aluminees MS. Shrishti Jagtap, at UG CHB position , Ms Aishwarya Joshi and Ms Insha Jagirdar at a non-grant position for M.A& B.A classes. All of these staff members contributed whole heartedly in each and every departmental activity.

Special Sessions & Guest Lectures

A Lecturer of Dr. Vijaykumar Vavle on Budget organised by the department of MJCM

Sh. Shailendra Tanpure in Political Awareness organised by the department of MJCM

Innovative Programs

Inauguration of वाग्वर्धिनी, a Magazine of Sanskrit Department by the hands of Hon. Sir Dr. M. S. Gosavi, Hon. Dr. S. L. Bapat, Hon. Dr. O. G. Kulkarni & Hon. the Principal Dr. V. N. Suryavanshi on the occasion of a lecture on महामहोपाध्याय डॉ. पां. वा. काणे In a program Series title celebrating our traditions

एचपीटी आर्ट्स आणि आरवायके सायन्स महाविद्यालयाचे शतकमहोत्सवी वर्ष व आंतरराष्ट्रीय योग दिवसाच्या निमित्ताने शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागाने आयोजित केलेल्या 'खेळाडूसाठी योग' या कार्यशाळेच्या उदघाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव सर डॉ. मो. स. गोसावी सर .

'Mandal Art' Workshop organized by Vidyarthini Manch

Innovative Programs

Cultural & Personality Development

A Sanskrit Drama Performed by students at Maharashtra State Level Drama competition (Sanskrit)

Dr. Chabdubai Kulkarni
Elocution Competition (State Level)

Marathi Pathanaty
performed by Students

Department of Geography

Dr. P. S. Hire

Professor and Head of the Department

I am, herewith, submitting the report of the Department of Geography for the Academic Year 2021-2022.

Student achievement (academic):

TYBA Result : 100 % (2020-21)

MA/MSc Result: 100 % (2020-21)

The Department has organized various activities during the year:

Departmental Activities:

Date	Activity
25-12-2021	The study tour was organized for FYBSc and FY/SY/TYBA-TTM students by Dr. Dattatraya Harpale, Mr. Shivam Yadav, Ms. Ashwini Jadhav and Mr. Ashok Salve at Jawahr, Dabosa waterfall, Jawhar Palce, Khadkhad Dam and Shirpamal.
26-03-2022 & 27-03-2022	The industrial visit and participation in Grapes Harvest Festival Exhibition tour was organized for FY/SY/TYBA-TTM students by Dr. Dattatraya Harpale and Mr. Shivam Yadav at MTDC Grape Park resort boat club Gangapur Dam.
28-04-2022 to 29-04-2022	A study tour was organized by Dr. Pawar Uttam V. and Ms. Jadhav Ashwini for SYBSc Geography students at Aurangabad and Ajanta Caves.
14-05-2022	The study tour was organized for FYBSc and FY/SY/TYBA-TTM students by Dr. Dattatraya Harpale, Ms. Pragati Deshmukh, Ms. Ashwini Jadhav and Mr. Sandip Godse at Bhandardara, Kokan kada, Sandan valley, ect.
19-05-2022	Dr. Jyoti A. Pathare, has organized NET/SET workshop for PG Geography students.
19-05-2022	Dr. Vinayak Bhamare and Ms. Pragati P. Deshmukh organized study tour at Hivarebajar for SYBA and TYBA Geography special students.

Research Papers Published:

Name of the Author	ISSN / ISBN	Month and Year of Publication
Dr. Jyoti A. Pathare	2363-5045	June 2021
Dr. Pawar Uttam V.	Electronic ISSN:1866-7538; Print ISSN:1866-7511	February, 2022 June 2021
Dr. D. V. Harpale	0976-0822	January, 2022
	2277-4998	January, 2022
	2277-4998	Feb., 2022
	0974-5823	January 2022
Smt. Pragati P. Deshmukh	2590-0560	January 2022
	https://doi.org/10.1007/978-981-16-7731-1_5	

Research papers presented in Conference/Seminar/Workshop/Symposia:

Name of the presenter	University Level	State Level	National Level	International Level	Total
Dr. Pramodkumar S. Hire	00	00	02	02	04
Dr. Vinayak N. Bhamare	00	00	00	01	01
Dr. Jyoti A. Pathare	00	00	00	01	01
Dr. Dattatraya V. Harpale	00	00	01	06	07
Dr. Pawar Uttam V.	00	00	00	01	01
Smt. Pragati P. Deshmukh	00	00	00	01	01

Resource person at Conference/Seminar/Workshop/Symposia:

Name of the presenter	University Level	State Level	National Level	International Level	Total
Dr. Pramodkumar S. Hire	00	00	02	02	04

Conference/Seminar/Workshop/Symposia Attended:

Name of the presenter	University Level	State Level	National Level	International Level	Total
Dr. Pramodkumar S. Hire	00	00	02	02	04
Dr. Vinayak N. Bhamare	00	00	00	01	01
Dr. Jyoti A. Pathare	-	-	-	-	-

Dr. Dattatraya V. Harpale	00	00	01	03	04
Dr.. Pawar Uttam V.	00	00	00	01	01
Smt. Pragati P. Deshmukh	00	00	00	01	01

Research Projects:

Name of the Investigator	Funding Agency	Grant in Rs.
Dr. Jyoti A. Pathare	ICSSR, New Delhi, Government of India	3,00,000/-

Special or Invited Lectures :

Name of the teacher	Total No.
Dr. Pramodkumar S. Hire	10
Dr. Dattatraya V. Harpale	01
Smt. Pragati P. Deshmukh	01

Curricular, Co-curricular, Research, Awards, etc. Activities:**Dr. Pramodkumar S. Hire**

1. Member of Board of Studies in Geography nominated by Vice Chancellor of the SPPU, Pune.
2. Collaboration with Indian Institute of Scientific Education and Research (IISER), Kolkata.
3. Supervising 2 Ph.D. students.
4. Coordinator, Environmental Awareness Course of the College.
5. Member of various committees of College.
6. Member of Executive Committee of Indian Institute of Geomorphologists (IGI) (2019-2020).
7. Editor in Chief, Hydrosatial Analysis, Gatha Cognition, Online Journal, dx.doi.org/10.21523/gcj3.
8. Peer Review Team: Journals of Springer and Journal of Indian Geomorphology.
9. Peer Review Team, Swayamprakash: Luminescence, Journal of Research, Gokhale Education Society, Nashik.

Dr. Pathare Jyoti A.

1. Work as a member of Vidyrathini Vikas Mandal, HPT Arts and RYK Science College, Nashik.
2. Coordinator, Extra credit Courses of TYBA Geography, Arts Faculty of the College.

Successfully completed Online Elementary FDP on "GIS & Remote Sensing" organized by AICTE Training and Learning (ATAL) Academy & Parvatibai Chowgule College of Arts and Science (Autonomous) (04-08 October 2021).

Dr. Uttam V.Pawar

1. Worked as a member of ISO committee.
2. Worked as a member of Science Association-The Curious Minds

Worked as a paper setter for T.Y.B.Sc. (Geography), Savitribai Phule Pune University, Pune.

Dr. Harpale D.V.

1. Recognition as a Ph.D. Research Guide of S.P. Pune University from June 2021.
2. Supervising two Ph.D. students.
3. Review one paper, Swayamprakash: Luminescence, Journal of Research, Gokhale Education Society, Nashik.
4. Coordinator, Department of Travel & Tourism Management, HPT Arts & RYK Science College, Nashik.
5. Peer Review Team, Swayamprakash: Luminescence, Journal of Research, Gokhale Education Society, Nashik.
6. Organized placement camp for the A-cube Holidays & Purva Paryatan Nashik

Smt. Pragati P. Deshmukh

1. Worked as Lady Programme Officer in NSS Department and conduct the winter camp at Wasali, Nashik.
2. Published a text book as per SPPU syllabus for FYBSc and MA/MSc, entitled as 'Practical in Human Geography' with ISBN 978-93-90288-87-8.
3. Published research paper entitled as 'Hydrogeochemical characteristics and groundwater quality investigation along the basinal cross-section of Pravara River, Maharashtra, India' in Journal of Asian Earth Sciences: X journal published by Elsevier publisher in the volume of January 2022.

4. Published a chapter entitled as 'Monsoon Impacted Magnetic and Geomorphological Changes Along the Redi Beach, Sindhudurg District, West Coast of Maharashtra, India' in the book entitled as 'Remote Sensing and Geographic Information Systems for Policy Decision Support' published by 'Springer Nature Singapore' in the volume of January 2022.
5. Participated in IGS - International E- Conference on Earth Sciences and Sustainable Development Goals and presented a research paper.
6. Delivered a lecture as resource person in webinar on the topic of Roles of Maps in Historical Studies organized by Department of History, St. Thomas College, Thrissur, Kerala, 680001, dated on July 23, 2021.

Department of Travel and Tourism Management

Dr. Dattatraya Harpale

Coordinator

I am herewith submitting the report of the Department of Travel and Tourism Management for the academic year 2021-2022.

The strength of students of Arts faculty is provided in the following table.

Sr. No.	Class	Strength of students
01	FYBATTM	18
02	SYBATTM	19
03	TYBATTM	27
	Total	64

Students Achievement:

1. Miss. Samyukata Parchure TYBA awarded first prize for achieving highest marks in TYBA, TTM in our college.
2. The overall result of TYBA TTM was 100%.
3. Ms.Priya Sameer Karandikar TYBA TTM placed at: A-Cube Holidays, Nashik under campus placement interview.
4. Ms.Priya Sameer Karandikar completed Visharad in Bharatnatyam (Bachelor's Degree) - Dec, 2021. Under which she has Participated in the World Cup of Folklore held in Italy in 2019 represented India among 21 other nations and won the World Cup (1st

Place) in the competition for the country.

5. 27 students of TYBA have completed on the job training at various travel agency and organization.
6. Mr. Somitya Pagare our SYBA TTM student organized a successful organized own venture of Kashmir tour of 20 clients, April 2022.
7. 24 students for FY/SY/TYBA TTM presently working in various travel agencies in Nashik.

Department Activities:

1. Campus interview conducted by A - cube holiday and Purva paryatan travel agency in our college on 12th March 2022 Nashik Successful four got selected from our department.

Counseling and Placement:

The staff of Department gives their special time for students and their parents for counseling on career.

Faculty Achievement:

Prof. Shivam Yadav

1. Actively participated to conduct the various departmental activities in Travel and Tourism Management.

2. The study tour was organized for FYBSc and FY/SY/TYBA-TTM students by Dr. Dattatraya Harpale, Prof. Pragati Deshmukh Prof. Shivam Yadav and Shri. Sandip Godse at Bhandardara, Kokan kada, Sandan valley.

Department of Physics

Dr. Mrinalini Deshpande

Professor & Head, Dept. of Physics

Physics is crucial to understanding the world around us, the world inside us, and the world beyond us. It is the most basic and fundamental science. Physics is an exciting intellectual adventure that inspires young people and expands the frontiers of our knowledge about Nature. Physics provides quantitative and analytic skills needed for analysing data and solving problems in the sciences, engineering and medicine, as well as in economics, finance, management, law and public policy. We are always trying to promote Physics education through experimentation, problem solving, research activities and with the qualitative overview. We are proud to be one of the largest department in HPT Arts and RYK Science College with an excellent reputation for undergraduate and postgraduate training and research.

The department faculty members are very much committed to retain the legacy, to keep pace with the new technologies, and to update themselves with the latest changing trends. Our department also offers programs in research to generate high quality Ph.D. students in the field of

Experimental and Theoretical Research areas like Material Science, Condensed Matter Physics, Thin/Thick Films and their applications as a sensor. Under theoretical physics we are working on various nanostructures using simulation and modelling through rigorous coursework and cutting-edge research activities. The faculty members and students, those are interested in research activities are benefited with these facilities.

Most of the faculty members are working on nanostructured materials and trying to understand their applications in various fields. This year three new students have registered for Ph.D. in our research center. In some the research activities, we are working in collaboration with Department of Chemistry. Based on the various research activities, four research papers get published in reputed international journals. We are always trying to involve our PG students in the research activities along with our Ph.D. students through their project work to motivate them to enter the world of research. Our few faculty members are also working in the area Physics Education.

We are working on two fronts, the student centric developments as well as teacher centric developments. The choice based credit system is implemented at UG as well as PG level. For UG students, Dr. (Mrs.) S. Roy and Dr. P. P. Joshi are working as coordinators for the execution of compulsory extra credit courses. This year, two extra credit courses were carried out for all the T.Y.B.Sc. students for the whole college, to complete their eight credits. The first credit course was held from 13th December to 18th December 2021 on "Hands on Activity". This course was successfully completed by the course coordinator, Prof. S. Gupta and his team members. The students enthusiastically participated and understood the basic laws of Physics by making their own working models. Another course was carried from 5th May to 30th May 2022 on "Career Advancement Course" which dealt with the life skills and personality development for the T.Y.B.Sc. students. Every year the "National Graduate Physics Examination" is announced by Indian Association of Physics Teachers for undergraduate students for Nasik zone. The Exam was held on 27th March 2022 under the guidance of Prof. S. Pagar, Prof. D.J. Dhiman, Prof. M.G.Dhanwate and Dr. S. Roy. The UG students from various colleges had

appeared for the IAPT examination from our center. Our F.Y.B.Sc. students participated in the national level competition "MIMAAMSA" organized by IISER on 20th Feb. 2022. Our few students are also participated in the summer training programs conducted by Indian Institute of Astrophysics, NAEST, Indian Institute of geomagnetism. Few of our PG students are working as a teacher in many reputed colleges in Maharashtra. Our student Mr. D. Joseph cleared the Gate examination in March 2022. Dr, Amol Rahane our past student is now working as a Ph.D guide. Dr. Manasi Mahabal, our research students is working as a Post Doctorate Fellow in Department of Physics, SPPU.

In the Academic year 2021-22, Department of Physics organized various Curricular and Co-Curricular Activities to motivate and enhance the knowledge of our students. To understand the overall industrial scenario and opportunities in industries, guest lectures are organized by the department. The details of the activities conducted are as follows:

- 1) To develop the communication skill of PG students, on 24th September Dr. (Mrs) Jadhav from Junior College English Department gave a lecture on Vocal and Verbal Communication Skills.

2) The National Science day was celebrated on 28th Feb 2022 by organizing a motivational talk on "Demystifying Career Opportunities in India and Corporate Culture" by Mr. Nilesh Biniwal, Managing Director, Pattern Technologies India Pvt, Ltd, Pune. This program was well organized by our faculty members, Prof. S.B. Pagar, Prof. D.J.Dhiman and Prof. M.G.Dhanwate.

3) To understand the impact of social media a talk was organized by the department on "Social Media Trends and Development of Life Skills" by Vishwas Deokar, Asso Prof, Auro University, Surat on 23rd April 2022. Our students got awareness of social media and its implications on our life. Prof. S.B. Pagar, Prof. P.S. Kothawade and Prof. D. J. Dhiman successfully carried out this program.

Department of Electronic Science

Dr. A. B. Chaurasia

Professor & Head, Dept. of Physics

Departmental Activity:

1. College and hence department re-opened on 15th June 2021 for the academic year 2021-22 in off line and in online mode.
2. Shri A. H. Chavan is appointed as a Lecturer in the department from 13th Oct. 2021.
3. Six students of the department joined for M.Sc. Electronic Science at various colleges in Nasik as well as Pune.
4. Staff of the department designed and conducted thirty (30) hours duration course entitled "Introduction to Laboratory Instruments". The said course was designed for Extra

Credits to be earned by B.Sc. students. The above said course was conducted from 13th December 2021 to 18th December 2021. All staff members were involved in teaching theory as well as practical of the course.

5. 60 students at F.Y.B.Sc., 21 students at S. Y. B. Sc. and 17 at T.Y.B. Sc. were admitted in the department.
6. Departmental Laboratory was flourished by purchasing one 30 M H z C R O , t w o A V R microcontroller kit, two PIC microcontroller kit, four Arduino microcontroller kit.

Staff activity :

Prin. Dr. V.N. Suryavanshi

1. The Ph.D. degree was awarded on 24th May 2021 on the topic of “Synthesis, characterization and Optoelectronic applications of nano-crystalline PbO” by S. P. Pune University, Pune.
2. The research paper entitled “The influence of rare earth (RE) dopant on structural, optical and gas sensing properties of spray deposited PbO thin films, where RE = Ce, Nd and Eu” was published in Pramana-Journal of physics in the month of January-2022.

Prof. (Dr.) Ashish B. Chourasia attended

1. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic-Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-I subjects, Jointly organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & PVP College of Arts, Science & Commerce, Pravaranagar, Loni. During 11th to 13th Oct. 2021.
2. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-II subjects, Jointly organized by BOS, Electronic

Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & Nowrosjee Wadia College, Pune during 14th to 16th March 2022.

3. Received Australian Patent for the Invention “A synthesis Process of D o w n – C o n v e r s i o n Ba₃NaLa(PO₄)₃F Phosphor For Enhancement In Solar Cell Efficiency” on 24th November 2021.
4. Published research paper entitled “Tunable luminescence from Eu³⁺ and Ce³⁺ doped/codoped color tunable Na₄Ca(PO₃)₆ phosphors for white LEDs and solar cell applications” in J Mater Sci: Mater Electron (2022) 33:11106–11123.

Prof S. S. Varade

1. Attended Online Refresher course on “Environmental Education and Disaster Management”, organized by Rani Durgawati University, Jabalpur (M. P.). from 13/09/2021 to 25/09/2021.
2. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic-Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-I subjects, Jointly organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & PVP College of Arts, Science & Commerce, Pravaranagar, Loni.

During 11th to 13th Oct. 2021.

3. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-II subjects, Jointly organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & Nowrosjee Wadia College, Pune during 14th to 16th March 2022.

Prof P. M. Mali

1. Attended Online Refresher course on “Environmental Education and Disaster Management”, organized by Rani Durgawati University, Jabalpur (M. P.). from 13/09/2021 to 25/09/2021.
2. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic-Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-I subjects, Jointly organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & PVP College of Arts, Science & Commerce, Pravaranagar, Loni. During 11th to 13th Oct. 2021.
3. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-II subjects, Jointly

organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & Nowrosjee Wadia College, Pune during 14th to 16th March 2022.

Prof. A. H. Chavan

1. Attended Three days Online Workshop on “Implementation of Syllabus for T.Y.B.Sc. Electronic Science CBCS pattern 2021-2022” for SEM-II subjects, Jointly organized by BOS, Electronic Science, SPPU, Pune and Department of Electronic Science & Nowrosjee Wadia College, Pune during 14th to 16th March 2022.

Department of Chemistry

Dr. Sanjeevan Kharat

Head, Dept. of Chemistry

- On the occasion of Centenary Celebration (2022-2024) of HPT Arts & RYK Science College, Chemistry Department organized Two Day (April 22-23, 2022) State Level Workshop on Chemistry for PG students. Royal Society of Chemistry (WIS-Mumbai) was sponsored workshop. Prof. Kallappam, Prof. Gharpure, and Prof. Ghosh delivered lectures in this workshop. 113 students from various colleges actively took part in this workshop. Dr. Sanap was worked as a coordinator of workshop.
 - Chemistry Department organized Poster Presentation Competition for PG students on April 12, 2022. 51 students participated in competition and Dr. Agashe & Dr. Sachin Patil took efforts to conduct the competition.
 - On the occasion of Science Day, Chemistry Department organized guest lecture for PG students on 28th February 2022. Prof. Srinivas Hotta IISER, Pune delivered the lecture.
 - T.Y.B.Sc. Chemistry students visited Khadi Aur Gramodyog Aayog, Nashik on 11th February 2022. Asso. Prof. Shirsat, Patil M. D., Dr. Sanap, Patil B. U., Dr. Amar Patil, and Choudhari organized the visit.
 - During December 13-20, 2021, Chemistry Department organized extra credit course "Basic Soap Manufacturing Techniques" for T.Y.B.Sc. students. To conduct the course, Dr. V. U. Patil, Dr. S. R. Sonawane, and Dr. Amar Patil took the efforts.
 - On 20th November, 2021, Miss Sneha Nikam, Senior executive, Seagrams Pernod Ricard India PVT Ltd delivered guest lecture to PG students. Dr. SV Patil & Dr. Dholi organized this activity.
 - Chemistry Department organized "One Week NET/SET Examination Preparation Workshop" from September 18, 2021 to September 24, 2021 for PG students.
- Mr. Anil Shirsat, (Asso. Prof.)**
- Worked as coordinator for F.Y.B.Sc. and M.Sc. admissions (2021-2022)
 - Worked as paper setter and

moderator for SPPU, Pune Examinations.

- SPPU, Pune appointed as subject expert and reservation nominee for selection of teachers.

Dr. Sachin Patil, (Asso. Prof.)

- Presented research paper in International conference on multifunctional advanced materials held at JVM's Degree College Airoli, August 9-10, 2021
- Presented the research paper in International e-Conference IACS-2021 held at M.E.S's Abasaheb Garware College, Pune, October 21-23, 2021
- Presented research paper in International e-Conference on "Pharmaceutical Research and Innovation to Tackle Future Healthcare Arena" held at Sir Dr. M. S. Gosavi College of Pharmaceutical Education and Research, September 27-29, 2021
- Presented research paper in International e-Conference on Drug discovery and material science held at JSS College of Arts, Science and Commerce, Mysuru, Karnataka September 15-16, 2021
- Published research paper "Synthesis and antimicrobial evaluation of some new benzthiazole oxime ether

derivatives", Journal of medical pharmaceutical and allied sciences, IC 1-11, oct-2021, 1916, 47-50

- Published research paper "Synthesis and Antimicrobial Evaluation of Some New Pyrazole Derivatives Containing Thiazole Scaffold" Chem. Proc. (MDPI) Nov-2021, 3.
- Published Review Article on "Substituted 1,3,4-Oxadiazole Derivatives and their Biological Activities" Der Pharma Chemica, Dec-2021, 13(12), 1-7
- Published research article on Eco-friendly and Efficient Synthesis of 2-aryl-1-arylmethyl-1H-Benzo[d]imidazoles by using Sodium Hypochlorite, Res. J. Chem. Environ., April-2022, 26(4), 99-104

Dr. Majusha Suryavanshi, (Asso. Prof.)

- Published research paper "Synthesis, characterization and antimicrobial screening of isomeric triplet drug type molecules containing pyridine and thiazole nucleus", Journal of medical pharmaceutical and allied sciences. (Jan 2022)
- Published research paper "Synthesis, Characterization, in-silico ADME, PASS prediction, Molinspiration, Osiris and Toxicological profiling studies of

some fluconazole analogues", Journal of emerging technology and innovative research. (april 2022)

- Participated in international e-conference on pharmaceutical research and innovation to tackle future health care arena organised by Sir Dr. M.S.G. college of pharmacy, nasik on 27th to 29th September 2021.
- Participated in 4 NIUS teacher workshop titled Enhancing learning in Experimental design in chemistry from May 24-27, 2022, organised by HBCSE
- SPPU, Pune granted recognition as a post graduate teacher and Ph.D. research guide to Dr. Suryawanshi

Dr. Jyoti Agashe, (Asso. Prof.)

- Published a text book of "Chemistry of Biomolecules" for T.Y.B.Sc Biochemistry.
- Presented a paper in International Conference on "Recent Trends in Chemistry and Chemical Education".
- SPPU, Pune granted recognition as a post graduate teacher and Ph.D. research guide to Dr. Agashe
- **Mrs. Manisha Patil,** (Assist. Prof.)
- Attended International conference on " CRAFTS-2021" on 12th and 13th July 2021
- Attended Teacher's workshop on

"New Revised syllabus of T.Y.B.Sc. Chemistry on 30th August 2021.

- Published one research paper in Oriental Journal of Chemistry, December 2021
- Attended One week Online Faculty Development Programme on Chemical sciences, Organized by Digvijay Autonomous PG College, Rajnandgaon in association with New Arts commerce and Science College, Parner during 8th June to 15th June 2022.

Mr. Mahendra Dhande, (Assist. Prof)

- Attended and actively participated in the WORKSHOP ON CHEMICAL SCIENCES Organized HPT Arts and RYK Science College, Nashik Society of Chemistry on 22nd and 23rd April 2022

Mr. B. U. Patil, (Assist. Prof.)

- Jointly published the book at National publisher titled 'Organic Chemistry-I' for T. Y. B. Sc. Chemistry as per the new syllabus of SPPU.
- Successfully completed online National Faculty Development Program with A+ grade.
- Successfully completed Ph.D. coursework (online mode) and

obtained A+ grade.

- Enthusiastically completed Yoga/Walkathon -2022 at Nashik organized by Food Safety and Standards Authority of India.
- Attended and actively participated in Two Day State Level Workshop on Chemical Sciences organized by Department of Chemistry, HPT Arts and RYK Science College, Nashik in collaboration with Royal Society of Chemistry.
- Completed NPTEL Online Certification (Funded by Ministry of HRD, Gov. of India) Course: Pericyclic Reaction and Organic Photochemistry (September 2021)
- Participated in four days NIUS-Teacher Development Workshop titled Enhancing Learning in Experimental Chemistry from May 24-27, 2022 organized by Homi Bhabha Centre for Science and Education (TIFR).

Dr. Kailas K. Sanap, Assist. Prof.

- Successfully completed One-week (30th March to 5th April 2022) Online FDP on "Recent Advances in Chemistry" jointly organized by Vellore Institute of Technology, Chennai and GAD-TLC, SGTB Khalsa College, University of Delhi under PMMMNMTT of Ministry of Education
- Worked as External Examiner in Sandip University on 23rd June and 25th June 2022.

Dr. Swati Sonawane, Assist. Prof.

- Published research paper "Biodiesel (fatty acid methyl ester) from Chlorococcalean *Chlorella vulgaris* by single step in-situ transesterification", Indian Journal of Science and Technology,

15(12):535-541, 25th March, 2022.

- Completed NPTEL Online Certification (Funded by Ministry of HRD, Gov. of India) Course: Pericyclic Reaction and Organic Photochemistry (September 2021)
- Participated in four days NIUS-Teacher Development Workshop titled Enhancing Learning in Experimental Chemistry from May 24-27, 2022 organized by Homi Bhabha Centre for Science and Education (TIFR).

Nachiket More (M.Sc. II, Org Chem), Student

- Accepted the offer of Project Assistant at IIT Gandhinagar from June 21, 2022
- Completed research internship in fluorescence imaging and bioconjugate chemistry from Indore
- Awarded Mahatma Jyotirao Phule student scholarship (2021) by SPPU, Pune

Krutik Saidane (M.Sc. II, Student) joined summer fellowship program 2022 at IIT Madras.

Hrushikesh Shinde (M.Sc. II, Student) selected for the post of Trainee-CRD in R & D Department at BEC Chemicals, Andheri Mumbai.

Department of Botany

Prof. Dr. Sanjay Auti
Head, Dept. of Botany

It gives me immense pleasure to present this report of various activities conducted in the Department of Botany and achievements of the staff members during the academic year 2021-2022.

Guest lectures:

Department has organized lecture of Mrs. Nilima Jorwaron "Traditional food and its conservation" Date:11th March 2022

Workshop:

Organized 2 days' Workshop on "Qualitative and Quantitative estimation of proteins" for Graduate and post-graduate students of Botany. Total 60 students and 8 staff members were actively participated in the workshop. Date: 22 April and 23 April 2022.

Women's day Celebration: March 7, 2022

Department has celebrated women's day by offering plantlet to all women staff of the College

Staff Achievements:

1. Prof. Sanjay G. Auti has received the Savitribai Phule Pune University "Best Teacher Award" for the academic year 2021–2022.

2. Dr. Vinodkumar Gosavi has following taxa new to the Science-

1. *Crotalaria gajureliana* Gholave, Madhav and Gosavi

2. *Momordica janarthanami* Gosavi, Gholave, Madhav & Kambale

3. ***Shrirangia* Gosavi, Madhav & Chandore (New genus)**

4. *Shrirangia concanensis* Gosavi, Madhav & Chandore

3. Mr. Mayur Patil and Mrs. Yogita Patil have awarded a Ph.D. in Botany from S.P.P.U. Pune, under the supervision of Prof. Sanjay Auti.

4. Prof. Hemant Thakur. Qualified S.P.P.U. Ph.D. Entrance Examination, 2021 and Pursuing Ph.D. at Department of Botany, H.P.T. Art's and R.Y.K. Science College.

Conferences attended & presented paper

Dr. S.G. Auti:

Details of Publications

1. Phytochemical analysis of different extracts of *Pindaconcanensis* and *Heracelum grande*. 2021. Journal of

Drug Delivery and Therapeutics. 2021; 11(6-S):100-103

Dr. Mrs. K.P. Patil

1. Pollen production study by Haemocytometer method in *Oxalis corniculata* & *Tridax procures*. IJRBA T, Issue (IX), Vol. III, September 2021, 54-58., e- ISSN 2347-517X
2. Systemati account of genus *Euglena* from Nashik district, (MS) India, IJCRT, Vil. 9, issue 10, October 2021, ISSN-2320-2882

Dr. Mrs. U.G. Basarkar –

1. Pollen production study by Haemocytometer method in *Oxalis corniculata* & *Tridax procures*. IJRBA T, Issue (IX), Vol. III, September 2021, 54-58., e- ISSN 2347-517X
2. Systemati account of genus *Euglena* from Nashik district, (MS) India, IJCRT, Vil. 9, issue 10, October 2021, ISSN-2320-2882

Dr. KVC Gosavi-

Publications:

1. Kumar Vinod Chhotupuri Gosavi, Sanjay Gajanan Auti, Sharad Suresh Kambale & Munivenkatappa Sanjappa. 2021. Rediscovery and extended distribution of *Indigoferasantapau* Sanjappa (Leguminosae: Papilionoideae) from the states of Maharashtra and Gujarat, India. *Journal of Threatened Taxa* 13 (12): 19870 – 19873 .

<https://doi.org/10.11609/jot.6468.13.12.19870-19873> (ISSN 0974-7907 (Online) | ISSN 0974-7893 (Print))

2. Madhav N.A. and Gosavi K.V.C. 2021. Diversity of Tribe Maydeae (Poaceae) in Nashik district (MS) India. *Swayamprakash* 4 (2): 29–31. (September 2021)
3. Nilesh A. Madhav, Kumar Vinod C. Gosavi. 2021. Ethnobotany and pharmacognosy of tribe maydeae (Poaceae). *Journal of Medical Pharmaceutical and Allied Sciences* 10 (5): 37–39. (ISSN NO. 2320–7418)

DOI:10.22270/jmpas.2021.IC111.1911 (November 2021)

3. Arun Nivrutti Chandore, Devidas Bhausaheb Borude, Paresh Pandharinath Bhalekar, Nilesh Appaso Madhav & Kumar Vinod Chhotupuri Gosavi. 2021. *Dipcadijanae-shrirangii* (Asparagaceae), a new species from the lateritic plateaus of Konkan region of Maharashtra, India. *Phytotaxa* 524 (1): 037–044 <https://doi.org/10.11646/phytotaxa.524.1.4> ISSN 1179-3155 (print edition) | ISSN 1179-3163 (online edition) (Impact factor-1.171). (Online published: 28 Oct. 2021)
4. Avinash Ramchandra Gholave, Nilesh Appaso Madhav, Kumar Vinod Chhotupuri Gosavi and

- Sharad Suresh Kambale. 2021. *Crotalaria gajureliana* (Fabaceae: Papilionoideae): a new species from Maharashtra, India with glandular seeds. *Nordic Journal of Botany* 39 (12): <https://doi:10.1111/njb.03359> Online ISSN:1756-1051 (Impact factor-0.801). (Online published: 60/10/2021)
5. Nilesh Appaso Madhav, Pooja Rajendra Mane, Jagdish Vishnu Dalavi, Sharad Suresh Kambale, Kumar Vinod Chhotupuri Gosavi and Arun Nivrutti Chandore. 2021. Two New Additions to the flora of Kerala state, India. *Two New Additions to the flora of Kerala state, India*. 118 : D O I : 10.17087/jbnhs/2021/v118/149949 (November 2021)
5. Kumar Vinod Chhotupuri Gosavi, Avinash Ramchandra Gholave, Nilesh Appaso Madhav and Sharad Suresh Kambale. 2022. *Momordica janarthanami* (Cucurbitaceae): a new species from Maharashtra state, India. *Nordic Journal of Botany* Vol. 40 (1): doi: 10.1111/njb.03403 Online ISSN:1756-1051 (Impact factor-0.801). (online Published 17th January 2022).
6. Gosavi Kumar Vinod Chhotupuri, Madhav Nilesh Appaso, Borude Devidas Bhausheb and Chandore Arun Nivrutti. 2022. *Shrirangia*: a new genus of Apiaceae from lateritic plateaus of Konkan region of Maharashtra, India. *Nordic Journal of Botany* Vol. 40 (3): doi: 10.1111/njb.03442 Online ISSN:1756-1051 (Impact factor-0.801). (Online Published 9th March, 2022).

Papers Presented in conferences

(Oral/ Poster) :

1. N.A. Madhav and K.V.C Gosavi. 2022. Occurrence and recollections of *Coix lacryma-jobi* var. *puellarum* (Poaceae) in India. Presented in “International Conference (Online) on Environment Development and Sustainability (ICEDS 2022)” organized by Department of Botany and IQAC, Athalye-Sapre-Pitre College (Autonomous), Devrukh, Dist. Ratnagiri, Maharashtra, India (29th to 30th March, 2022) (Oral).
2. K.V.C. Gosavi. 2022. Endemic genera and novelties of Apiaceae from the northern Western Ghats, India. Presented in 31st Indian Association for Angiosperm Taxonomy (IAAT) annual conference on “Documentation, Bioprospecting & Conservation of Biodiversity for Sustainable Development” organized by Department of Botany Dr. D.Y. Patil United Society's, D.Y. Patil Arts,

- Commerce and Science College, Akurdi, Pune held at Kalasubai-Harishchandragad Wildlife Sanctuary, Bhandardara, Ahmednagar, Maharashtra. (5th to 7th April 2022)(Oral)
3. K.V.C. Gosavi, N.A. Madhav and A. N. Chandore. 2022. Karyomorphology of the genus *Pinda* (Apiaceae): An elegant endemic genus to the northern Western Ghats, India. Presented in International Conference on "Biodiversity, Conservation and Role of Molecular Phylogenetics in Plant Systematics-2022" (BCMP-2022) organized by Rayat Shikshan Sanstha's, Arts, Science & Commerce College, Mokhada, Dist. Palghar- 401 604 (Maharashtra) (22nd April 2022).
 4. Completed Nutrition Education program on "Basics of Nutrition through e-Learning platform under Ministry of Women and Child Development, Government of India and ICMR-NIN.
 5. Participated in IP awareness / training program under National Intellectual Property awareness mission on march 01,2022
 6. Participated in the one day online state level workshop on "Reading culture, research and research ethics" jointly organized by Balwant library and IQAC under lead college activity held on Saturday, 29th January 2022.
 7. Attended one-day workshop on "Research tools"organized by department of Zoology in collaboration with internal quality assurance cell (IQAC) and academic research committee on 29th September 2021.
 8. Attended the one-day international webinar on "Steps towards environmental sustainability" organized by botany department, Saint Francis de sales college, Nagpur on 25th September, 2021
 9. Participated in the international webinar on "Synthetic methods of nanoParticles and their interesting properties" organized by department
- Miss. Chandrica Paul-**
Participation:
1. Presented paper entitled **Chromosome counts in *Munduleasericea* from Maharashtra, India** in international conference(online) on "Biodiversity, conservation and role of molecular phylogenetics in plant systematics-2022" organized by Arts, Science & Commerce College Mokhada, - 401 604 district- Palghar (Maharashtra) India" on Friday, 22nd April 2022

of physics /Chemistry in association with internal quality assurance cell on 04th august,2021.

8. Participated in the one day online national webinar on “Bioinformatics opportunities” held on 24th of july,2021
9. Participated in one day online “National workshop on Microscopy” organized by department of Zoology of Psgvp

Mandal's SIP Arts, GBP Science And Stkvs Commerce College, Shahada, Dist. Nandurbar (M.S.), sponsored by department of Biotechnology (dbt) star collegescheme, government of India, on 23rd July, 2021

Department of Zoology

Prof. Dr. Chetan Javle

Head, Dept. of Zoology

The academic year 2021-22 commenced in September. The result for 2020-2021 of T.Y.B.Sc Zoology was 97%, with the highest score of achieved by Ms. Nikita Jawale. The M.Sc Zoology (Genetics) result was 100%, with the highest score of 84.60 % achieved by Ms. Pradnya Gangurde. The total number of students enrolled in the academic year 2021-2022 for T.Y. B.Sc. were 40, M.Sc. part I was 22 and M.Sc. II was 26.

The website of the Zoology Department has been created to make

repository of activities and department related information.

Department has organized various events to infuse the inclination and understanding of the subject:

- * The Zoology department conducted lecture series (03 lectures) on three different subjects, “Health Management in an epidemic”, “Mind management in career development” and "Roadkill a threat to wildlife" for the UG and PG students of Life science between 19th May to 21st May 2022.
- * Department of Zoology organized

an online one-day workshop on research tools on 29th September 2021. The guest of Honor and keynote speaker Dr. Manju Dube joined the session from Nagpur.

- * The Zoology department successfully collaborated with Shree Nashik Panchavati Panjrapole and signed a memorandum of understanding for the year 21-22 on 7th October 2021.
- * A study tour was conducted at organic farm SNPP Chunchale, Satpur, Nashik on 1st Jan 22. UG and PG students total 72 and three staff members accompanied. Students got the first hand experience of vermicomposting, bird conservation, water harvesting, cattle farming, apiculture, agriculture and horticulture systems.
- * To inculcate various soft skills in the students, every year, the department organizes the Zoology Day '**Ratufa**' in which we celebrate being the Zoologist in a fun filled way. This year under the umbrella of Ratufa'15, various events have been organized on 20th May 2022, like Quiz, Animals out of Vegetables and Fruits, Zoological Rangoli, one minute Zoology related fun games and Memory Games. Our students participated in all these events

enthusiastically.

- * An online webinar has been arranged on 5 February 2022 on the topic, "Introduction to freshwater Zooplankton, its current status and Prospective Research" by an eminent speaker Dr. Sameer M. Padhey (Principal Scientist, Biologia Life Science LLP). Around 24 students have participated in the Webinar.

Students Achievements:

1. Vaishali Rahane, Nileshwari Agarwal, Ankush Lawate, Megha Nisar, Prasshansa Mande, Srushti Birari and Shreyas Dwivedi cleared PET examination 21st September 2021.
2. Pooja Tambe got selected in an international sports event "*World Skate Games 2022*".
3. *Pratiksha Magar, Vaibhav Bhogale and Probee Das* has presented a paper entitled "Study on A review on the diversity of the forensic entomology of blowflies in the Doodh Bazar province of Nashik District" in an international conference organized by Organized by Gokhale education society's N. B. Mehata Science College Bordi, under the guidance of Dr. Bharati Kolhe
4. Miss Ashwini Karanjikar presented paper in the same international

- conference on “Study of Copepods as the pollution bioindicators from Mahiravni Dam, Nashik. ”
5. Miss Rutuja Naik Presented paper in international conference on “Gastropod diversity from the fresh aquatic habitats of Trimbakeshwar regions Nashik, Maharashtra, India.”

Teachers Achievements:

Research papers published

Shere Kharwar AS and Singh Gupta

S: Modified paper envelope method for storage of moths: A solution for curtailing the storage space. International Journal of Entomology Research 2021. 6 (4):186-187. ISSN: 2455-4758 Web of Science. (clarivariate listed)

Shere Kharwar AS and Singh Gupta S:

Malathion Toxicity Induced Cytoskeleton Disruption: Implications on Cell Morphology and Behaviour of *Paramecium caudatum* Indian Journal of Natural Sciences 2021. Vol.12 / Issue 69 / December ISSN: 0976–0997

Deshmukh NZ. Presented paper (Oral) entitled “*Euplotes affinis* (Ciliophora: Sporotrichida) in water reservoir Nandur Madhmeshwar Dam, Maharashtra, India” at 7th International Conference on Environment and

Ecology (ICEE 2021). Organized by International Foundation for Environment and Ecology, Kolkata, West Bengal from 26 to 28 November 2021.

Dr. Bharti Kolhe has presented a research paper in international conference entitled on “Assessment of zooplanktons from freshwater pond at panjrapole, Nashik”. In International Virtual Conference on Life Science Research and its Interface with Allied Sciences. Organized by Gokhale education society.

Awards received

Eminent Taxonomist Award 2021 from *Asian Biological Research Foundation* (ABRF), Prayagraj, U.P., India received by Dr. N.Z. Deshmukh.

Environment Excellence Award 2021 from International Foundation for Environment and Ecology, West Bengal, India received by Dr. N.Z. Deshmukh.

Netaji Subash Chandra Bose Excellence Award 2022 in the category of Education Excellence from World Achievers Foundation, Kolkata, West Bengal, India on the eve of 125th Birthday of Netaji Subash Chandra Bose on 23rd January 2022 received by Dr. N.Z. Deshmukh.

Guest lectures delivered:

Dr. Supriya Singh Gupta has been a Resource person in an international seminar on “World Ozone Day” Department of Chemistry, St. Xavier's College, Ranchi, Jharkhand and talked about “Impact of ozone of humans” on 16/09/21.

Participation in Conferences/ workshops/ referresher courses/ webinars:

Dr. C.S.Jawale attended 20th IASFS, MVP, ISFWA, Kalpvigyan, DCA & other international organizations Interdisciplinary & Multidisciplinary National Conference on Science Fiction Studies August 30th & 31st August 2021

Dr. C.S.Jawale attended the National Level Faculty Development-cum-Orientation Programme on Assessment and Accreditation Process of NAAC from 20th to 27th Oct, 2021.

Dr Aditi Sunil Shere Kharwar and Dr. Bharti Kolhe has successfully completely online two-week refresher course in life sciences from 1st- 15th September 2021, organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi in Collaboration with Miranda House, University of Delhi.

Dr. N Z Deshmukh has participated in the Webinar on

“Introduction to Freshwater Zooplankton, its current status, and prospective Research” organized by Department of Zoology, H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College Nashik in association with Internal Quality Assurance Cell from 1st to 3rd March 2021.

Dr. N Z Deshmukh has participated in One Day Online “National Workshop on Microscopy” organized by Department of Zoology of PSGVP Mandal's SIP Arts, GBP Science and STKVS Commerce College, Shahada, Dist. Nandurbar (M.S.), sponsored by Department of Biotechnology (DBT) Star College Scheme, Government of India, on 23rd July 2021.

Dr. N Z Deshmukh has participated in One Day Online National Workshop on "Good Laboratory Practices and Maintenance of Museum Specimens" organized by Department of Zoology of PSGVP Mandal's SIP Arts, GBP Science and STKVS Commerce College, Shahada, Dist. Nandurbar (M.S.), sponsored by Department of Biotechnology (DBT) Star College Scheme, Government of India, on 30th July 2021.

Dr. N Z Deshmukh has participated in One Day Faculty Development Program on “New Amendments in Career Advancement Scheme (CAS) as per the 7th Pay Commission” organized

by Guru Nanak Khalsa College of Arts, Science and Commerce, Mumbai, the CAS Committee along with IQAC under the aegis of RUSA on Friday, 30th July 2021.

Dr. N Z Deshmukh has participated in Two-Week Refresher Course in Basic Sciences organized by the UGC-HRDC, Jamia Millia Islamia, New Delhi from 05 October to 21 October 2021 and obtained grade A+.

Dr. N Z Deshmukh has participated in National One Week Faculty Development Programme on ICT Tools for Effective Teaching and Learning from 23rd to 28th May 2022 organized by Amar Sewa Mandal's Kamla Nehru

Mahavidyalaya, Nagpur.

Dr. N Z Deshmukh has worked as a course Co-ordinator for Extra credit course in “Aquaculture and Fisheries” (3 Credits) for T.Y.B.Sc (Zoology).

Dr. Bharti Kolhe and **Miss Rutuja Naik** (M.Sc II) have reported a species, *Physa acuta* which is native of North America, from four stations among all 38 studied stations. Regarding this issue MNC has called Experts table meet to discuss solution on this Dr. Bharati has attend that meet and 1100 Cr funds allotted for Godavari River.

Department of Mathematics

J. P. Jadhav
Head

The results of F. Y., S.Y. and T. Y. B. Sc. Classes were satisfactory. MS. VIONA D'SOUZA STOOD FIRST IN THE DEPARTMENT AT B.S.C. EXAMINATIONS HELD IN JULY 2021, BY SCORING AGGREGATE 97.32% MARKS AND 98.50% MARKS IN PRINCIPAL SUBJECT.

Staff Activities:

J. P. Jadhav

Associate Professor J.P. Jadhav,

Head Department of Mathematics, was invited as a subject expert in Mathematics by “Nashik Shikshan Prasarak Mandal”, Nashik for interviews of lecturer in Mathematics on 21st September, 2021. He attended Two days National webinar on Python programming organized by The Department of Mathematics, SNJB's KKHA Arts, SMGL Commerce & SPHJ Science College Chandwad on

December 17-18, 2021.

P. S. Mistry

1. Assistant Professor P.S. Mistry, was invited as a subject expert in Mathematics by “Nashik Shikshan Prasarak Mandal”, Nashik for interviews of lecturer in Mathematics on 21st September, 2021.
2. Participated in one week lecture series on “Python and its some applications in Mathematics” organized by Dept. of Mathematics, K. T. H. M. College, Nashik during 12/08/2021 to 16/08/2021.
3. Invited as a resource person for online workshop on NET / SET guidance organized by Dept. of Mathematics, L. V. H. A. S. C. College, Panchavati, Nashik during 20th to 31st August 2021, on the occasion of Golden Jubilee Year Celebrations of the college.
4. Appointed as Venue Officer for MAH-B.Ed.CET (General and Special) CET-2021 by JDHE, Pune region at Sandip Foundation, Mahiravani, Nashik on 6th and 7th October 2021.
5. Participated in the “National Webinar on Algebraic Graph Theory” during October 2–4, 2021, organized by Department of Mathematics, Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.
6. Participated in the “National Webinar on Fractional Calculus” during October 20 – 22, 2021, organized by Department of Mathematics, Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.
7. Participated in one week Online International Faculty Development Program on “THE ROLE OF LINEAR ALGEBRA IN MACHINE LEARNING, ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DATA SCIENCE” organized by Dept. of Mathematics and humanities, Computer Science Engineering and Information Technology, Mahatma Gandhi Institute of Technology, Hyderabad during 29th Nov. to 3rd Dec. 2021..
8. Invited as a resource person for online workshop on NET / SET guidance organized by Dept. of Mathematics, M. S. G. College, Malegaon Camp, Nashik during 27th to 29th January 2022.
9. Participated in the “One Week National Level STTP on LaTeX” organized by Department of E & Tc and R & D Cell-MESCOE, Pune-01 and sponsored by Board of Student Development SPPU, Pune from 8th to 13th April 2022.

Students' Achievements:

1. Dr. Ms. Sangita Choudhary, past student of the Department, received Padmshree Late N. S. Venkteshan GOLD MEDAL 2021-22 for her Best Ph. D. Thesis in Mathematics.
2. Seven past students of the

Department have qualified SET examination in Mathematics conducted by SPPU in September 2021.

3. Mr. Bhushan Shirwadkar, past

student of the Department has qualified GATE examination in Mathematics which was held in January 2022.

Department of Statistics

Mrs. Vaijayanti Joshi
Head, Dept. of Statistics

“The data speaks for itself. We respect everyone's opinion, but we make decisions based on facts, not opinions.”

Course Offered:

- **B.Sc. Statistics**

Result of the department:-

For the year 2020-21 : 100%

With distinction a : 100%

First three rank holders in the department :

- 1) Ms. Dipti. D. Patil 97%
- 2) Ms. Diya. S. Rao 95%
- 3) Mr. Harshal. S. Holam 94%

Achievements of Students:

- Mr. Omkar Ghogare cracked AFCAT & selected as a flying officer in Airforce.
- Mr. Nikhil Dongare completed Foundation level in programming and Data Science from IIT, Madras and enrolled for diploma in programming of this B.Sc. degree. He is selected for the award of INSPIRE Scholarship from DST, Government of India for Higher Education.
- Mr. Nikhil Dongare qualified the 12th

Statistics Olympiad at senior level, organized by C.R. Rao AIMSCS, Hyderabad.

- Mr. Aditya Yadav, Mr. Sayad Areeb are the best Basketball players and participated in matches at Zonal level.
- Ms. Khushali Shimpi is the best Volleyball player and participated in various matches.

Activities conducted in the department:

- National Statistics day was celebrated on 29/6/2019 by faculty members.
- Gurupurnima was celebrated in the department.
- Welcome function was arranged for T.Y.B.Sc. Students.
- As a part of value education, we have a daily practice of prayer.
- Organized alumni meet on 29/03/2022 for interaction with past students, knowing their achievements, their present status & guidance to present students.
- Guest lecture was organised on the topic “Let's Know Python & Data Analytics” on 07/04/2022 by

- Mr.Sagar Patil, Founder Of Ray Robotics Institute, Nashik.
- Industrial visit was organised by the department on 23/04/2022, at Sahyadri Farm, Mohadi, Nashik for S.Y.B.Sc. & T.Y.B.Sc students with all faculty members.
 - Credit Course On “**Introduction To Scilab & Data Analysis Using R Studio**” was conducted by the department for 3 credits.
 - For achievement in various fields, students were felicitated.
 - Farewell function was organised for T.Y.B.Sc. students.

Projects completed by our students titled as—

- Socio economic survey of impact of COVID-19 on college students.
- Analysis of work from home.
- Analysis of adoption of electric vehicle.
- Financial literacy.
- What do people think about food delivery apps?
- Happiness Report.

Teachers' Achievements:

- Mrs. V.S.Joshi: Attended T.Y.B.Sc. Syllabus revision (CBCS) meeting at SPPU, worked as coordinator for credit course. Worked as a paper setter, external examiner for theory and practical examinations.
- Mr. U.R.Yeole: Conducted Career guidance lectures for IIT, JAM, conducted lectures of statistics for F.Y.B.Sc. Class in Biotechnology department, Worked as a paper setter, external examiner for theory and practical examinations.
- Miss.H.B. Jadhav: Worked as resource person for credit course for one week, Worked as a paper setter, external examiner for theory and practical examinations.
- Ms.P.D.Dugaje: working actively as a one of the committee member of Science Association, Worked as paper setter, external examiner for theory and practical examinations.
- Ms. J.D.Vetal: Worked as paper a setter, external examiner for theory and practical examinations, conducted lectures of statistics for F.Y.B.Sc. Class in the department of Computer Science.
- Ms. B.B.Mundakkal: Worked as a resource person for credit course for one week, Worked as a paper setter, external examiner for theory and practical examinations.
- Ms.S.M.Pawar : Worked as a paper setter, external examiner for theory and practical examinations.

Department of Biotechnology

Prof. Dr. V. D. Bobade

Head, Dept. of Biotechnology

- Prof. Dr. V.D. Bobade assumed charge as HOD, Biotechnology from 10th Nov. 2021.
- The department organized compulsory course for 3 credits on Wine technology for the T.Y. B.Sc. students during 12th to 18th December 2021.
- The Lakshminarayan Rathi Sansthan Scholarship Distribution was held in Biotechnology Department on 8th March, 2022. The Program was held to felicitate the toppers of different faculties and to award them with Scholarships and Certificates. Four students from Biotechnology and Chemistry were awarded Scholarships. Students, HOD's and faculty members of various science departments attended the function. Mr. Ashok Deshpande, Mr. Ankit Rathi and Mr. Jitendra Kesavalkar from Rathi trust were present for the function.
- Guest lecture was organized for S.Y. and T.Y. B.Sc. Biotechnology students on 8th March 2022. Mr. Ankit Rathi of the Advanced Enzymes talked about Career Opportunities. He also informed the students about education abroad and importance of knowing your options and analyzing them. This session definitely helped the students get a better understanding about what they may or may not face in the future and about how they should choose a career path. It also enlightened the students about the working scene in research based companies.
- Lecture on 'Shivaji Maharaj' by Dr. P.S.Hire, HOD Geography was organized on 29th December 2021. A total of 80 students of T.Y. and S.Y. B.Sc. and 6 teachers attended the lecture.
- A guest lecture on “Career guidance in Biotechnology” was organized on 1st April 2022 for third year B.Sc student of Biotechnology. A total of 27 students and 4 teachers attended the lecture delivered by Ms. Nikita Gaikwad, Bharati Vidyapeeth University, Pune, on Hospital Administration.

- Industrial visit was organized for T.Y B.Sc. students on 9th April 2022 as a part of their curriculum requirement. They visited the NMC dumping ground for understanding the waste management of Nashik City. Students also visited Bhausaheb Thorat Sugar Factory and Rajhans Dairy, Sangamner to get hands on experience of the working of sugar and fermentation industry and preparation of dairy products.
- Treasure hunt was arranged for F.Y. B.Sc. students. 25 students participated in the event. A poster competition was organized for the S.Y and T.Y B.Sc. students on 11th April 2022. Nearly 25 posters were exhibited in the competition. Dr. L.P. Sharma, HOD, Microbiology was the judge for the competition.
- Rangoli competition was arranged on 17th April 2022 for S.Y. and T.Y. B.Sc. students. A total of nine rangoli's were made. Dr. Mrs. M.D. Deshpande, Vice Principal acted as the judge for the competition.
- Ms. Sanjana Valecha and Ms. Sarangi Kharte from F.Y. B.Sc. participated and secured 2nd prize in the Tatvabodh debate competition, Udaan season-3 organized by Ashoka Center for Business and Computer Studies, Nashik.
- Ms. Meghana R. Choudhari, faculty member, has written a book chapter, 'A diagnostic perspective of Schizophrenia' which is accepted for publication. She also attended the 12th India Probiotic symposium organized by Probiotic Scientific Foundation, India in march 2022.

Department of Microbiology

Dr. Lokesh P. Sharma

Head, Dept. of Microbiology

Achievements by Staff and Students
(UG & PG) (2021-22)

Departmental Activities:

➤ We undertake *Industrial Consultancies* for various organizations/units. During this year, we have generated Rs. 25,000 as testing charges for rendering the expertise and sample analysis.

➤ Study visits were arranged during the year to RSS Janakalyan Blood Bank, Nashik for T.Y.B.Sc. Microbiology students.

• Achievements by students:

▪ B. Sc. Microbiology:

✓ The result of T.Y.B.Sc. Microbiology was 100% with 11 students First Class with Distinction, 4 First Class

✓ **Ms. Krishnapriya Nair**, T.Y.B.Sc. Student topped the merit list & has been awarded **Shri Laxminarayan Rathi Bahu Udeshi Seva Sanstha, Yeola, (Nashik)** – Fellowship (Rs. 5000), Certificate & a Medal who was top the University exam at College level.

• T. Y. B. Sc. Students **Aishwarya**

Pathak and **Sai Kulkarni** presented a Research Paper in International Conference organized by G. E. Society's N. B. Mehta Science College, Bordi (11th to 13th January 2022).

- T.Y.B. Sc. students **Aishwarya Pathak** participated in a) National Webinar on “Healthy Lifestyle And Nutrigenomics” organized by KTHM College, Nashik (26/7/2021), b) State Level Online quiz on “Know Your Microbes” Deogiri College, Aurangabad (5/8/2021), c) National workshop on “Basic Bioinformatics” Dayanand Science College, Latur (27- 28/8/ 2021), d) International e-Conference on “Pioneering Research in Microbiology and Environmental Science”, presented poster on 'Mushroom Cultivation' and won 4th prize.

• M. Sc. Microbiology:

- The result M. Sc. Part II students was 100% and M. Sc. Part I students was 99%.
- **Rutuja Ramesh Nibe** M. Sc. II student participated in a) Commerce Awareness Quiz No. 9 conducted by

Commerce Department of Vishwalata Arts, Commerce, and Science College, Bhatgaon, Nashik as on 31/01/2022), b) E-Quiz on 'National Youth Day conducted by Department of NSS of Vishwalata Arts, Commerce and Science College, Bhatgaon, Taluka - Yeola (12/01/2022), c) IP Awareness / Training program under National Intellectual Property Awareness Mission organised by Intellectual Property Office, India (21/12/2021), d) E-Flora family Palghar district organised Biology Subject based E-Quiz test on the occasion of Plant Plantation week (21 to 27 October 2021), e) One-day online workshop on “NET -SET Guidance in Life Science”, organised by Department of Botany and IQAC, Dada Patil Mahavidyalaya, Karjat, District Ahmednagar (17/09/2021), f) One Day National Webinar on 'Campus to Corporate-Successful Interview and Essential Qualities Needed for the Students 'conducted by IQAC and Department of Microbiology (22/07/2021).

- **Kajal Pillai** M. Sc. II year student participated in a) Industry Expert Talk on Good Manufacturing Practices “(GMP)” jointly Organized by Internal Quality Assurance cells & Departments of Microbiology of Arts &

ScienceCollege, Pulgaon & Yashwantrao Chawan Arts, Commerce and Science College, Lakhandur (19/09/2021), b) Online workshop on “NET SET Guidance in Life Science”, organized by Department of Botany and IQAC, Dada Patil Mahavidyalaya, Karjat Dist. Ahmednagar (17/09/2021), c) State Level Webinar on Career Opportunities in Microbiology and Skills and knowledge for Industrial job conducted by IQAC (27/12/2021), d) Oneline course organized by Udeemy on Cyber Forensics Level 3 (05/02/2021).

- **Arati Shyamkishor Yadav** M. Sc. II year student participated in “COVID-19: How to put on and remove Personal Protective Equipment (PPE)” organised by WHO (13/09/2021).

Teachers' Achievements:

- **Dr. Lokesh P. Sharma**
 - Worked as an active member of Discipline Committee.
 - Invited and worked as:
 - Member of **Nashik District “Biodiversity Monitoring and Management” Committee** headed by Commissioner of Nashik under National Biodiversity Board (from 2015 till date).
 - Appointed as A) 'Subject expert in

- Microbiology' for staff selection for G. E. Society, Nashik (May, 2021), N. B. Mehta Science & Commerce College, Bordi (April 2021) B) Member of examination committee & Discipline committee of the college (2021-22)
- Invited as Resource person for 'Food Microbiology' for B. H. Sc. Food & Nutrition students at SMRK-AK-BK Mahila Mahavidyalaya, Nashik (2021-22).
 - Invited as *visiting faculty* for guest lecturers A) on “Microbiology in Nursing & Laboratory Science” for B. Sc. Nursing at Nursing College, Nashik (2021-2022) & B) on “Medical Microbiology & Immunology” for G. E. Society's Sir Dr. M. S. Gosavi College of Physiotherapy & Healthcare, Nashik (2021-22).
 - Invited as Review Committee member & worked as member of Editorial Board for Swayamprakash – Peer Reviewed Journal of Research published by Gokhale Education Society (June, Sept., Dec. 2021 & Feb., June 2022).
 - Publications:
 - (i) Published research paper entitled “Microbial production of ferulic acid and optimization of the medium parameters using fractional factorial design” in Journal of Medical Pharmaceutical and Allied Sciences, International Conference 1 - Issue 1, 1938, October- November 2021, Page–81-85.
 - (ii) An article entitled विषाणु (व्हायरस) आणि कोरोनाव्हायरस रोग २०१९ (कोव्हिड-१९) in College Magazine “Shraddha” 2020-21
- Participated in Online:**
- 1) National Webinar in Celebration of National Sports Day on “**The Impact of COVID-19 on Physical Activities and Sports**” organized by Department of Physical Education & Sports, G. E. Society's Sir Dr. M. S. Gosavi College of Commerce, Nashik in celebration of National Sports Day (28/08/2021).
 - 2) “**Olympics Quiz 2021**” – a National Sports Day initiative organized by Department of Physical Education and Sports, Marathwada Mitra Mandal's College of Engineering, Pune (29/08/2021).
 - 3) National level webinar on “**A g r i c u l t u r e L a w – I m p r o v e m e n t : R e a l i t y & C o n s e q u e n c e s**” organized by Department of Economics, G. E. Society's NRC Arts, JDB Commerce & NSC Science College, Nashik Road (13/02/2021).
 - 4) Workshop on “**T. Y. B. Sc. Microbiology Syllabus Detailing**”

- sponsored by Savitribai Phule Pune University sponsored by Agricultural Development Trust's Shardabai Pawar Mahila Arts, Commerce and Science College, Baramati (4th to 6th June 2021).
- 5) **“Intellectual Property Awareness/Training program”** under National Intellectual Property Awareness Mission organized by Intellectual Property Office, India (13/04/2022).
 - 6) International e - Conference on **“Pharmaceutical Research and Innovation to Tackle Future Health Care Arena”** organized by G. E. Society's Sir Dr. M. S. Gosavi College of Pharmaceutical Education and Research, Nashik (27-29/9/2021).
 - Guided M. Sc. Microbiology dissertations two projects.
 - Guided T. Y. B. Sc. Microbiology students to conduct an Epidemiological Survey on **“Post COVID-19 Complications”** as a part of Practical Course in Diagnostic Microbiology and Immunology (2021-22).
 - Conducted an extra Credit-Course **“Basic Skills in Microbiology-MB: 012021”** for T. Y. B. Sc. Microbiology (13-20/12/2021).
 - Worked as an expert and delivered talks on various topics for e-
 - a) conferences/seminars/workshops:
 - a) Eight Days Virtual Faculty Development Program (16th - 24th Sept. 2021) on **“An Overview of Revised Guidelines for N A A C Accreditation Framework in Higher Education Institution”** on **“Criterion 6 Governance, Leadership and Management”** Organized by IQAC Cell, Anand Vihar College For Women, Bhopal
 - b) **“Research Methodology on Sociology Research”** organized by SMRK_BK-AK Mahila Mahavidyala, Nashik. (July 2021).
 - c) **Chairman** for workshop on **“T. Y. B. Sc. Microbiology Syllabus Detailing”** sponsored by Savitribai Phule Pune University & organized by Agricultural Development Trust's Shardabai Pawar Mahila Arts, Commerce and Science College, Baramati (4th to 6th June 2021).
 - d) **Chair Person** for International e-Conference on **“Pioneering Research in Microbiology and Environmental Sciences”** organized by Pune District Education Association's Annasaheb Magar Mahavidyalaya Hadapsar, Pune (7-8/9/2021)
 - e) Science Day – 2022 **“A Journey in the Invisible World”** at K. J.

Somaiya College of Arts, Commerce & Science, Kopergaon (28/02/2022).

f) **Chair Person** for International Conference on “**Life Science Research & its Interface with Allied Sciences**” ICLSRIAS organized by Gokhale Education Society's N. B. Mehta Science College, Bordi (11th to 13th January 2022).

g) Invited talk for Seminar on “**Research Methodology: How to do Research**” organized by Department of Computer Science, HPT Arts & RYK Science College, Nashik (01/04/2022).

➤ **Prof. (Mrs.) Leena P. Pathak**

- Published a paper entitled “Study of different forms of microbial fuel cell technology (MFC) for generation of electricity from dairy effluent using a microbial consortium” in an International Journal 'Pollution Research' in June 2021 Volume: Poll Res. 40 (2) : 535-541 (2021) Copyright © EM International, ISSN 0257–8050.
- Presented Oral Paper entitled “Development of Microbial Consortium for Bioaugmentation and Electricity Generation from Dairy Effluent” in International Multidisciplinary Conference on

Recent Trends in Environmental science and Management (IMCRTESM 2021) (6-7/08/2021).

- Received Ph. D. from the Savitribai Phule Pune University (S.P.P.U.) in 2021-2022. The topic of Research “Development of Microbial Consortium for the Treatment of Dairy Effluent from Nashik Region and Generation of Electricity by Constructing a Microbial Fuel Cell”.
- Participated in Syllabus detailing workshop organized by Shardabai Pawar College, Baramati (4th to 6th June 2021).
- Received first prize for Oral presentation of Research work in International Conference organized by Gokhale Education Society's N. B. Mehta Science College, Bordi (11th to 13th January 2022).
- Guided two T. Y. B. Sc. students for research project who presented a paper in International Conference organized by G. E. Society's N. B. Mehta Science College, Bordi (11th to 13th January 2022).
- Represented HPT Arts & RYK Science College in Training Workshop on 'Standards' organized by Bureau of Indian Standards (28th & 29th July 2022).
- Published two research papers in international journals.

➤ **Dr. Swati P. Bhavsar**

- Worked as a Molecular Biologist in BYTCO Covid Centre for Covid RTPCR tests (1st April 2021 to 31st March 2022).
- Published research paper entitled “Microbial production of ferulic acid and optimization of the medium parameters using fractional factorial design” in Journal of Medical Pharmaceutical and Allied Sciences, International Conference 1 - Issue 1, 1938, October- November 2021, Page –81-85.

➤ **Prof. Jayshree W. Baviskar**

- Published research paper entitled “Characterization of fungal pigment for antimicrobial Activity and dyeing ability on fabric”, in *Swayamprakash*, - Journal of Research, Sept. 2021) 4 (3) pp.32-38.
- Oral presentation in International Conference at Pharmacy College, Nashik (27th to 29th Sept. 2021).
- Certificate of excellence in Reviewing Manuscript in Asian Journal of Environment and Ecology Rengent street London, International (27th to 29th Sept. 2021).
- Webinar on 'Consequences of pandemic on educational economy' Sir Dr. M. S. Gosavi College of

Commerce, Nasik (21st Sept. 2021).

- Certificate of Excellence in Reviewing Manuscript in Journal of Advances in Microbiology, West Bengal International Journal (17th Sept. 2021).
- Online National workshop on 'Basic Bioinformatics' at Dayanand Science College Latur (27th & 28th August 2021).
- National webinar on 'Vaccine Production and its Challenges' at N.R. Swamy College of Commerce and Economics Smt. Thirumalai College of Science Wadala (W), Mumbai (24th August, 2021).
- National workshop on 'Bio-entrepreneurship at S. I. Patil Arts, G. B. Patel Science & S. T. K. V. S. Commerce College, Shahada, Dist-Nandurbar (27th July 2021).

➤ **Prof. Jyoti R.Pingal**

- Qualified MH-SET in January, 2022.
- Published research paper entitled “Characterization of fungal pigment for antimicrobial Activity and dyeing ability on fabric”, in *Swayamprakash*, - Journal of Research (Sept. 2021)4(3) pp.32-38.

Department of Computer Science

Mrs. A. M. Shaikh

Head, Dept. of Computer Science

Overview of the department-

- Ours is a pioneer institute imparting education in Computer Science.
- It is the first college to start B.Sc. (Applied) Computer Science (One Year Full Time Post Graduate Degree Course) in college level in 1983.
- We have started a 3 – year Degree Course in Computer Science viz. B.C.S.(Bachelor of Computer Science) in 1986, now rechristened as B.Sc.(Computer Science) as per UGC guidelines.
- In the year 1991 the M.C.S. (Master of Computer Science) course now rechristened as M.Sc.(Computer Science) as per UGC guidelines has got commenced.
- We have started the M.C.A.(Under Science Faculty) course from academic year 2005-2006.

Results –

The result of **B.Sc. (Computer Science)** course is **98.68%** **M.Sc. (Computer Science)** is **100%**.

Departmental Activities-

Seminars-

- A Seminar on “**RedHat Linux**” was

delivered by IRT RedHat Institute on 30th November 2021.

- A Seminar was organized on “**Angular JS**” on 4th December 2021.
- A seminar on “**Pavankhind**” was delivered by Prof. Dr. Pramod Hirey, Head, Dept of Geography of our college on 30/03/2022.
- A seminar on “**Research Methodology Under Career Guidance Activity**” was delivered by Prof. Dr.L.P.Sharma, Head, Dept of Microbiology of our college on 01/04/2022.
- A seminar on “**MCA CET Preparation Under Career Guidance activity**” was delivered by Dr. Archana Bagal From K. K. Wagh Institute of Engineering and Research, Nashik for T. Y. B. Sc. (C.S.) on 03/04/2022.
- A one day workshop on “**Linux Administration for Entrepreneurship Development**” was organized on 09/04/2022 for S.Y.B.Sc.(C.S.) students. The resource person for the above workshop was Mr. Rohit Londhe,

Senior Open Stack support Engineer
from Red Hat Pvt. Ltd.

Staff Achievements:

- Mrs. S. C. Kulkarni has Qualified Maharashtra SET examination held on 26th September 2021.
- Mrs. D. S. Dhande has been Awarded Best research paper presentation titled Development of Computer Assisted Learning Tool for DNA Sequence Alignment Algorithm (CALTDSA) under the Sub Theme Computer Science in National level conference on **“Recent Trends and Innovations”** organized by ACBCS, Nashik on 16th April 2022.

Staff Activities -

➤ **Mrs. A.M. Shaikh**

1. Worked as a Resource Person for the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.
2. Has attended Ten days National Level Workshop on “How to Write and Get Your Research Paper Published” from 01/06/2022 to 10/06/2022 organized by EssGeeDigiskills.

➤ **Mrs. D.S. Dhande**

1. Worked as a Resource Person for the 7 Days FDP on **“SET/NET Preparation”** organized by K.K.Wagh Arts, Science and Commerce College, Nashik-3
2. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

➤ **Mrs. S.C. Kulkarni**

1. Worked as a Resource Person for the 7 Days FDP on **“SET/NET Preparation”** organized by K.K.Wagh Arts, Science and Commerce College, Nashik-3
2. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

➤ **Mrs. L.H. Kinage**

1. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.
2. Worked as resource person for the webinar on **“Programming in C**

language” organized by Ashoka College of Education, Nashik on 26th November 2021.

➤ **Mrs. R.S. Chavan**

1. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D. Y. Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

➤ **Mrs. V.K. Joshi**

1. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

➤ **Mr. K.R. Nikam**

1. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B.Sc. (Computer Science) CBCS Pattern 2019”** organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

➤ **Mrs. G.A. Kawale**

1. Participated in the FDP on **“Implementation of T.Y.B. Sc.**

(Computer Science) CBCS Pattern 2019” organized by D.Y.Patil college, Pimpri, Pune on 8th October 2021.

2. Participated in national level webinar on **“Works stress management and emotional well-being during Covid-19”** by Vishwakarma college of Arts, commerce and science, SPPU Pune on 5th March 2021
3. Participated in one day webinar on **“Data Science”** organized by Ashoka center for business and computer studies, Nashik on 28th Feb 2022

4. **Placement Activities-**

Following companies have conducted campus interviews for internships and placement during this year for M.Sc.Part-II students passing out in August 2022.

- Works' Truly
- Elephants Byte
- Winjit Technologies
- Insnapsys

जनसंज्ञापन आणि पत्रकारिता विभाग

डॉ. वृन्दा भार्गवे

समन्वयक, जनसंज्ञापन आणि पत्रकारिता विभाग.

कोरोनाचा काळ. पहिल्या लाटेत कहर, दुसऱ्या लाटेत ऑक्सिजन बेड्स, रेमडेसिवर इंजेक्शन्स, व्हेन्टीलेटर्स साठी धावपळ आणि जीव टांगणीला अशा जीवघेण्या परिस्थितीतही 'शिक्षण थांबता कामा नये' ही भूमिका महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी घेतली. कोविड-१९ च्या संकटात एकना अनेक अडचणींवर मात करत अध्यापन आणि अध्ययनाचे कामकाज महाराष्ट्रशासन आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या सूचनेनुसार सुरुच ठेवण्यात आले. नामदार गोपाळकृष्ण स्कूल ऑफ कम्युनिकेशन अँड जर्नालिझम म्हणजेच जनसंज्ञापन आणि पत्रकारिता विभागाने २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षात शिक्षण थांबविले नाही आणि उपक्रमशीलतेतून निर्माण केलेली आपली ओळख पुढे नेली. दुसऱ्या लाटेतही म्हणजे २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षातही विभागाने कोरोनाच्या साक्षीने आपली आगळीवेगळी ओळख उपक्रमशीलतेच्या माध्यमातून केवळ जपलीच नाही, तर वाढवून पुढे नेण्याची परंपरा जपली. ऑनलाइन आणि ऑफलाइनशी तडजोड नाही, तर दोन्ही मार्गांतील गुणांचा जास्तीतजास्त वापर करून क्रमिक अभ्यासक्रमा व्यतिरिक्त विविध उपक्रम घेण्यात हा विभाग यशस्वी ठरला. याचे सर्व श्रेय प्रा. रमेश शेजवळ आणि मार्मिक गोडसे यांना जाते.

अध्ययन आणि अध्यापन प्रक्रियेत निर्माण

झालेल्या अडथळ्यांवर तंत्रज्ञानाच्या मदतीने मात करताना विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात, कला-कौशल्यांत भर टाकली गेली. वर्षभरातील उपक्रमांवर एक नजर.

दिनांक ३, ४ आणि ५ डिसेंबर २०२१ अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनात विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग

६ जानेवारी २०२२ मराठी पत्रकार दिन - नाशिक जिल्हा पोलिस अधीक्षक सचिन पाटील यांचे विशेष व्याख्यान-ऑनलाइन

१२ फेब्रुवारी २०२२ 'केंद्रीय अर्थसंकल्प कसा वाचावा' या विषयावर महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्राध्यापक डॉ. विजय कुमार वावळे यांचे व्याख्यान.

१४ फेब्रुवारी २०२२ चालू राजकीय, सामाजिक, शैक्षणिक इत्यादी विषयांवर विद्यार्थ्यांची गटचर्चा २१ फेब्रुवारी २०२२ दैनिक सकाळ कार्यालयास विद्यार्थ्यांची भेट.

५ मार्च २०२२ राजकीय जन जागृती कार्यक्रम - नाशिक महानगरपालिका निवडणूक प्रभाग रचना पध्दत - नाशिक महानगरपालिकेतील सेवानिवृत्त कार्यकारी अभियंता (नगर विकास) मोहन रानडे यांचे व्याख्यान.

७ मार्च २०२२ राजकीय जनजागृती कार्यक्रम-नाशिक मरानगर पालिका निवडणूक प्रभाग रचना पध्दत-नाशिक महानगर-

पालिकेतील सेवानिवृत्त कार्यकारी अभियंता (नगर विकास) मोहन रानडे यांचे व्याख्यान.

२१ मार्च २०२२ महाविद्यालयातील माजी प्राध्यापक आणि ज्येष्ठ नाटककार वसंत कानेटकर जन्मशताब्दी सांगता समारोहाचे यजमान पद.

कार्यक्रमाची रूपरेषा आणि २९ व ३० एप्रिल २०२२ बहुमाध्यमी पत्रकारिता या विषयावर बीबीसी मराठीच्या माजी पत्रकार आरती कुलकर्णी यांची कार्यशाळा.

नाशिक मध्ये भरलेले ९४ वे अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन - ३, ४ आणि ५ डिसेंबर २०२१

नाशिकमध्ये ९४ वे मराठी साहित्य संमेलन भरविण्याचा मार्गात कोरोना महामारी आडवी आली. मार्च २०२१ मध्ये भरणारे संमेलन डिसेंबर मध्ये घेण्यात आले. मराठी साहित्य संमेलन म्हणजे एक ना अनेक बातम्यांची मालिका. साहित्य संमेलनातील बातमीदारी करण्याचा अनुभव विद्यार्थ्यांना लाभला. काही विद्यार्थ्यांनी संमेलनाच्या विविध समित्यांमध्येही काम केले. दिनांक ३, ४ आणि ५ डिसेंबर असे तीन दिवस विद्यार्थ्यांनी मुक्तपणे उद्घाटन, प्रदर्शन, परिसंवाद, काव्यवाचन, कथाकथन परिसंवाद आणि समारोप असे विविध कार्यक्रम याचिदेही याचिडोळा' अनुभवले. नयन जाधव, अनुजा मराठे, शुभम धांडे, प्रसाद लवटे यांनी साहित्य संमेलनातील समित्यांमध्ये सक्रिय भूमिका बजावली.

मराठी पत्रकार दिन - ६ जानेवारी २०२२

मराठी पत्रकारितेचे जनक आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर यांचा जन्म दिवस मराठी

पत्रकार दिन म्हणून दरवर्षी ६ जानेवारी रोजी साजरा केला जातो. जांभेकरांचा जन्म ६ जानेवारी १८१२ रोजी झाला. वयाची तिशी पूर्ण करण्याचे औचित्य साधत त्यांनी ६ जानेवारी १८३२ रोजी 'दर्पण' नावाने मराठी भाषेतील पहिले वृत्तपत्र सुरु केले. वृत्तपत्र म्हणजे समाज जीवनाचा आरसा.

कोविड-१९ लाट ओसरली असताना या वर्षी पत्रकार दिन ऑफलाइन घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला. नाशिक जिल्ह्याचे पोलिस अधीक्षक (ग्रामीण) यांनी 'सायबर गुन्हेगारी आणि पत्रकारिता' या विषयावर व्याख्यान घेण्याचे मान्य केले. कार्यक्रमाची सर्व तयारी अंतिम टप्प्यात आली असताना दोन दिवस अगोदर कोरोना महामारीच्या तिसऱ्या लाटेचे संकेत मिळाल्याने ऑनलाइन अध्यापन आणि अध्ययनाचा आदेश काढण्यात आल्याने मराठी पत्रकार दिन ऑनलाइन घेणे भाग पडले. गूगल मीटवरून सचिन पाटील यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून सायबर गुन्हेगारीची माहिती उदाहरणां सह दिली. कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. रमेश शेजवळ यांनी केले तर प्रा. मार्मिक गोडसे यांनी या कार्यक्रमाची तांत्रिक बाजू सांभाळली. याच दिवशी प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी यांनी पत्रकारिता विभागात आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर यांच्या प्रतिमेला पुष्प हार अर्पण करून अभिवादन केले. या वेळी उपप्राचार्य, विविध विभागांचे प्रमुख, प्राध्यापक उपस्थित होते.

अर्थसंकल्प कसा वाचावा? - १२ फेब्रुवारी २०२२

समजण्यास अवघड असलेला केंद्रीय अर्थसंकल्प कसा वाचावा या विषयावर आपल्याच महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र विभाग

प्रमुख प्राध्यापक डॉ. विजयकुमार वावळे यांचे विशेष व्याख्यान १२ फेब्रुवारी रोजी झाले. अत्यंत सोप्या भाषेत त्यांनी अर्थसंकल्पातील किचकट बाबी समजावून सांगितल्या.

चालू राजकीय, सामाजिक, शैक्षणिक इत्यादी विषयांवर विद्यार्थ्यांची गट चर्चा - ६ फेब्रुवारी २०२२.

राजकीय, सामाजिक, आर्थिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक क्षेत्रात सद्य स्थितीत काय चालू आहे, याचा धांडोळा घेण्यासाठी आणि विद्यार्थ्यांची मते अजमावण्यासाठी द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांचे गट पाडून विविध विषयावर चर्चा घडवून आणण्यात आली. या मध्ये लता मंगेशकर यांची कारकीर्द, जय-भीम चित्रपट, स्वातंत्र्य-समता-बंधुता, बॉलीवूड आणि प्रादेशिक चित्रपट या विषयांवर चर्चा करण्यात आली. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी या चर्चेचे अवलोकन केले.

दैनिक सकाळ कार्यालयास भेट - २१ फेब्रुवारी २०२२

वर्तमानपत्राचे ए टू झेड कामकाज समजावून घेण्यासाठी दैनिक सकाळच्या नाशिक कार्यालयास २१ मार्च रोजी विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. या वेळी सकाळच्या उत्तर महाराष्ट्र आवृत्तीचे संपादक राहुल रनाळकर यांच्याशी विद्यार्थ्यांनी संवाद साधून कामकाज समजावून घेतले. या भेटीत संपादकीय, जाहिरात-विपणन, वितरण, प्रशासन, उत्पादन (मुद्रण) या विभागांची विद्यार्थ्यांना सखोल माहिती मिळाली.

राजकीय जनजागृती कार्यक्रम - २०२२

लोकसभा, महाराष्ट्र विधानसभा आणि

नाशिक महानगरपालिका निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर जनसंज्ञापन आणि पत्रकारिता विभागाच्या वतीने राजकीय जनजागृती कार्यक्रम राबविला जातो. या कार्यक्रमात निवडणूक प्रक्रिया समजावून घेतली जाते आणि राजकीय नेते व उमेदवारांशी थेट संवाद साधला जातो. नाशिक महानगरपालिका निवडणुका होण्याची शक्यता लक्षात घेऊन दिनांक ५ मार्च रोजी नाशिक महानगरपालिकेतील सेवानिवृत्त कर्मचारी अभियंता (नगर विकास) मोहन रानडे यांचे 'प्रभाग रचना कशी केली जाते?' या विषयावर व्याख्यान झाले. त्यानंतर दिनांक ७ मार्च रोजी महाराष्ट्र टाइम्सचे निवासी संपादक शैलेन्द्र तनपुरे यांचे नाशिक महानगरपालिकेतील राजकारण या विषयावर व्याख्यान झाले. (नाशिक महानगर पालिका निवडणुका लांबणीवर पडल्याने हा कार्यक्रम तूर्त स्थगित करण्यात आला.)

महाविद्यालयातील माजी प्राध्यापक आणि ज्येष्ठ नाटककार वसंत कानेटकर जन्मशताब्दी सांगता समारोह - २१ मार्च २०२२

'रायगडाला जेव्हा जाग येते' या नाटकाने अखिल नाट्यसृष्टीला वेगळा आयाम देणारे दिवंगत ज्येष्ठ नाटककार प्रा. वसंत कानेटकर यांच्या आठवणींना २१ मार्च २०२२ रोजी उजाळा देण्यात आला. तेव्हा गोखले एज्युकेशन सोसायटीच्या प्रिं. टी. ए. कुलकर्णी हॉलमध्ये विद्यार्थी आणि प्राध्यापक आणि मान्यवरांनी उभे राहून त्यांना मानवंदना दिली. निमित्त होते प्रा. वसंत कानेटकर जन्मशताब्दी सांगता समारोहाचे आणि ज्या महाविद्यालयात त्यांनी २७ वर्षे

प्राध्यापिकी केली त्या एचपीटी आर्ट्स अँड आर.वाय.के. सायन्स महाविद्यालयाच्या शतक महोत्सवी शुभारंभ सोहळ्याचे. मनमोहक रांगोळी, वसंतात फुललेल्या फुलांची आरास, नाट्यगीत, अभिवाचन, चित्रफीत, मनोगते अशा विविधांगी माध्यमांतून प्रा. कानेटकर यांच्या नाट्य, साहित्य आणि प्राध्यापिकी सेवेचा मान्यवरांनी गौरव केला, तेव्हा कानेटकर आपल्यातच असल्याची अनुभूती उपस्थितांना लाभल्याने 'वसंत' बहरला. डॉ. वृन्दा भार्गवे आणि मार्मिक गोडसे यांनी चित्रफितीतून कानेटकर यांचा नाट्य, कथा, कादंबरी लेखनाचा प्रवास उलगडला. महाविद्यालयाच्या माजी उपप्राचार्या डॉ. वृन्दा भार्गवे यांच्या संकल्पनेतून साकारलेल्या या कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव तथा महासंचालक सर डॉ. मो. स. गोसावी होते.

बहु माध्यमी पत्रकारिता या विषयावर बीबीसी मराठीच्या माजी पत्रकार आरती कुलकर्णी यांची कार्यशाळा - २९-३० एप्रिल २०२२

महाराष्ट्र टाइम्स, आय बी एन लोकमत, बी बी सी मराठी न्यूज यामाध्यमांतून पर्यावरण संवर्धनाचे विषय सातत्याने मांडणाऱ्या मुक्त पत्रकार आरती कुलकर्णी सध्या ओआरएफ मराठी या वेबसाइटसाठी आशय निर्मितीकार म्हणून काम करतात. माहितीपट आणि चित्रपट निर्मितीत सक्रिय असलेल्या आरती कुलकर्णी 'शेकरू' ची संवादक म्हणून कार्यरत आहेत. त्यांच्या अनुभवाचा लाभ विद्यार्थ्यांना मिळावा म्हणून बहुमाध्यमी विषयावर २९ व ३० एप्रिल २०२२ असे दोन दिवस कार्यशाळा घेण्यात

आली.

उद्घाटक सर डॉ. मो. स. गोसावी

बहुमाध्यमी पत्रकारिता ही काळाची गरज असून, त्या दृष्टीने पत्रकारितेच्या विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षित करणे गरजेचे आहे, असे प्रतिपादन गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे महासंचालक तथा सचिव सर डॉ. एम.एस. गोसावी यांनी कार्यशाळेच्या उद्घाटन प्रसंगी केले. या प्रसंगी प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी यांनीही कार्यशाळेचे महत्त्व विशद केले. विभागाच्या समन्वयक डॉ. वृन्दा भार्गवे यांनी कार्यशाळेचा उद्देश स्पष्ट केला. या प्रसंगी रामनाथ गोयंका पत्रकारिता पुरस्कार विजेते अनिकेत साठे यांचा डॉ. गोसावी यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. कार्यशाळेच्या मार्गदर्शक आरती कुलकर्णी यांचाही सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमास उपप्राचार्या डॉ. मृणालिनी देशपांडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी, विद्यार्थी विकास अधिकारी डॉ. आनंदा खलाणे आदी उपस्थित होते. सूत्रसंचालन भारती आहुजा हिने केले. प्रा. मार्मिक गोडसे यांच्या मार्गदर्शना खाली अभिजीत धोत्रे, अक्षत दोरकुळकर, लतिका लोहगावकर, अश्विनी भालेराव, मानसी चव्हाण, स्नेहा महाले आदींनी संयोजन केले. दुसऱ्या दिवशी कार्यशाळेचा अनौपचारिक समारोप झाला.

विशेष योगदान : सायं. दैनिक भ्रमर आणि नाशिक जिल्ह्याचा शतकोत्तर सुवर्ण महोत्सव

नाशिक मधील पत्रकारितेच्या परंपरेतील एक वर्तमानपत्र म्हणजे सायं दैनिक भ्रमरचा

सुवर्ण महोत्सव आगळ्या वेगळ्यापद्धतीने साजरा करण्याचे संस्थापक संपादक चंदूलाल शहा यांनी ठरविले. भ्रमरच्या सुवर्ण महोत्सवाला नाशिक जिल्हा स्थापनेच्या शतकोत्तर सुवर्ण महोत्सवाची जोड देण्यात आली. या निमित्ताने नाशिक मधील ५० वर्षे किंवा त्यापेक्षा अधिक काळापासून व्यवसाय करणाऱ्या संस्थांची माहिती चित्रफितीत संकलित करण्याचा संकल्प भ्रमरने केला. त्या साठी जनसंज्ञापन आणि पत्रकारितेच्या विद्यार्थ्यांनी आपले योगदान दिले. यामध्ये तेजस्विनी वाणी, अभिजीत धोत्रे, मानसी चव्हाण, अक्षत दोरकुळकर, अंकिता जाधव, धराप जवानी, स्नेहा महाले, गीता श्रीपुराणिक, लतिका लोहगावकर, अश्विनी भालेराव या विद्यार्थ्यांनी योगदान दिले. नाशिक शहरातील नामांकित व्यावसायिकांच्या मुलाखती घेऊन त्यांनी चित्रफितीची निर्मिती केली.

विद्यार्थ्यांचा सहभाग

- साहित्य संमेलन आणि भ्रमर सुवर्ण महोत्सवातील सहभागा व्यतिरिक्त विद्यार्थ्यांनी इतर क्षेत्रांतही सहभाग नोंदविला. शुभम धांडे याने वसंतोत्सव कार्यक्रमात कानेटकरांच्या नाटकातील एकपात्री भूमिका सादर केली.
- राज-रत्न गजहंस या विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयाच्या फुटबॉल संघाच्या कर्णधार पदी निवड झाली. मुक्तचित्रफिती संपादक (Freelance Video Editor) म्हणून ही तो कार्यरत आहे.
- अश्विनी भालेराव हिने साहित्य, सांस्कृतिक, पत्रकारिता इत्यादी क्षेत्रांत सक्रिय सहभाग नोंदविला. कॉलेज क्लब

रिपोर्टर म्हणून महाराष्ट्र टाइम्ससाठी ती कार्यरत आहे. युवा साहित्य मंच, महाराष्ट्र महाराष्ट्राच्या चिटणीस पदी निवड, युवा साहित्य मंच तर्फे आयोजित ऑनलाइन काव्यसंमेलनाचे सूत्र संचालन, युवा साहित्य मंच आणि नवीन नाशिक ज्येष्ठ नागरिक मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कवी संमेलनाचे सूत्र संचालन आणि काव्यवाचन, नवीन नाशिक ज्येष्ठ नागरिक मंडळ आणि युवा साहित्य मंच यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'नवीन नाशिक वसंत व्याख्यानमाला'च्या नियोजन समितीत समावेश, सन्मान साहित्याचा समूह, सोलापूर यांच्या ऑनलाइन कवी संमेलनात निमंत्रित कवियित्री म्हणून काव्य वाचन. 'मिळून साऱ्याजणी' मासिकात लघु कथा प्रकाशित, 'अक्षरबंध' मासिकात लघुकथा प्रकाशित, 'राष्ट्रभक्ती' या काव्यसंग्रहासाठी राष्ट्रभक्तीपर काव्यलेखन, 'मैं आझाद हूँ' लघुपटाचे सहाय्यक दिग्दर्शन, ब्लॉग लेखन, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीचे, विलिंगडन महाविद्यालय, सांगली आयोजित मकर संक्रांतीनिमित्त काव्यवाचन स्पर्धेत सहभाग, मराठी साहित्य परिषद, डोंबिवली आयोजित पुस्तक परीक्षण स्पर्धेत सहभाग.

दिनांक १२ जानेवारी हा दिवस भारतात स्वामी विवेकानंद जयंती निमित्त युवक दिन म्हणून साजरा केला जातो. स्वामी विवेकानंद जयंती निमित्त दैनिक लोकसत्ता मध्ये दिनांक १० जानेवारी रोजी 'विवेकानंदांचा धर्म' - दत्तप्रसाद दाभोलकर आणि 'एकचतेचि सत्य' - राजा देसाई असे दोन लेख प्रकाशित झाले होते.

या लेखांवर गूगलमीटवर विद्यार्थ्यांनी विशेष चर्चा केली. स्वामी विवेकानंदानी धर्म या विषयावर केलेल्या मांडणीची चिकित्सा या चर्चेत करण्यात आली. उपप्राचार्या तथा विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. वृन्दा भार्गवे यांनी चर्चेचे सूत्रसंचालन केले.

इंटरनशीप व इतर

- भाग-२ च्या विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन पद्धतीने दैनिक देशदूत, दैनिक महानगर, दैनिक पुण्यनगरी, दैनिक पुढारी अशा विविध वर्तमान पत्रांमध्ये इंटरनशीप केली.
- विविध संस्थांना अभ्यास भेटी देऊन, संस्थांचे विशेषतः माध्यमांचे कामकाज समजावून घेणे हे अभ्यासक्रमाचे एक वैशिष्ट्य. कोरोना महामारी असतानाही विद्यार्थ्यांनी स्वतंत्रपणे 'रेडिओ विश्वास'च्या स्टुडिओला भेट देऊन काम काज जाणून घेतले. 'रेडिओ विश्वास' संचालक विश्वास ठाकूर यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- एमजेएमसी हा नवा आंतर विद्याशाखीय अभ्यासक्रम असल्याने विभागाच्या वतीने महाविद्यालयातील इतिहास, विभागातील प्राध्यापकांची विशेष व्याख्याने आयोजित

करून विद्यार्थ्यांना सखोल ज्ञान मिळवून देण्याचा प्रयत्न केला. इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. अतुल ओहाळ यांच्या सहकार्याने डॉ. मालती सानप यांनी भारत आणि महाराष्ट्राचा इतिहास या विषयावर व्याख्याने दिली.

- इंडिया डाटा पोर्टल कार्यशाळा (२५ जानेवारी २०२२) :- नाशिक मधील 'वचन' या संस्थेच्या प्रमुख अश्विनी कुलकर्णी यांच्या सहकार्याने 'इंडिया डाटा पोर्टल' वर कार्यशाळा घेतली. कार्यशाळेत दीप्ती शर्मा यांनी मार्गदर्शन केले. या कार्यशाळेत भारत सरकारची अधिकृत माहिती पत्रकारितेसाठी संदर्भ म्हणून कशी वापरायची, याची माहिती विद्यार्थ्यांना मिळाली.

जनसंज्ञापन आणि पत्रकारिता विभागाच्या वतीने वर्षभरात विविध उपक्रम राबविण्यात आले. या उपक्रमांना उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. सन २०२२-२३ या वर्षातही असेच विविध उपक्रम राबविण्याचा विभागाचा मानस आहे.

Department of Library and Information Science

Prof. Dr. J. M. Nandagaoli

Head, Dept. of Library and Information Science

Results :

The academic year 2021-22 started with the declaration of the B.Lib.I.Sc. and M.Lib.I.Sc results. The passing percentage for these courses this year was 93% and 100% respectively. Miss Dipali Aher from B.Lib.I.Sc class stood first in the department securing 92% marks and ' O' grade. Mr.Sagar Londhe from M.Lib.I.Sc class passed with First Class with Distinction and secured 'O' grade.

Admission :

In the current academic year 27 students were admitted to the B.Lib.I.Sc. and 9 students to the M.Lib.I.Sc. Course. Miss. Punam Pagar was nominated as the class representative for B.Lib.I.Sc. class and Miss Dipali Aher for the M.Lib.I.Sc. Class.

Departmental Activities :

1. The students of B.Lib.I.Sc were given an Orientation to the Profession of Librarianship by showing videos, films on various national & international libraries and the services provided by them.
2. The B.Lib.I.Sc & M.Lib.I.Sc. students presented class seminars on

the topics of their syllabus.

3. To inculcate team-building skills, and soft skills such as leadership skills, confidence, presentation skills, interpersonal skills, time management skills among the Library Science students, Lib-Fest 2022 was organized for the first time in the history of the department.
4. A Campus Interview was organized for the selection of librarian for the reputed Barnes School and Junior College on 7th May 2022. Mr.Sagar Patil of M.Lib.I.Sc 2016-17 batch was selected for the post of librarian.
5. A farewell was organized by the B.Lib.I.Sc students for the M.Lib.I.Sc. Students on 14th May 2022.

Guest Lectures :

1. Dr. Vijaykumar Wavale, Professor & Head, Dept. of Economics & Prof. Haresh Khairnar, Assistant Professor, Dept. of Political Science delivered their expertise on “Data Presentation and Analysis in LIS Research” in a four days workshop from 14th March to 17th March 2022. The participants comprised of M.Lib.I.Sc. students, librarian of

S.G. Patil College, Sakri, District Dhule, pursuing PhD from North Maharashtra University, Jalgaon.

2. Dr. Nanaji Shewale, Alumni of the department delivered a guest lecture on “ Digitization of Library Resources” on 16th April 2022 at 11.am to 1 p.m in seminar hall.
3. Dr. Ajay Pandit, Senior Library Professional from Abasaheb Garware College, Pune delivered a guest lecture on “Importance of Soft Skills for Library Professionals” on 22nd April 2022 through online mode.

Former Teachers of the Department

1. Prof. (Mrs) R.A. Singh

Prof. Singh a founder head of the department till her superavenue on August 2018. This first ever department outside the university was started in 1984 under her able leadership which proved very helpful for the rural area students of North Maharashtra. She worked on Verious positions for the SPPU university such as BOS Chairman, RRC, Selection Committee etc. and she also awarded 'Best Teacher Award'.

2. Dr. Rajendra M. Kumbhar

Dr. Kumbhar join the department in 1986 and serve in the department upto 2008. He was known for his excellent teaching skills and very popular among the students. He

joined the Savitribai Phule University as a Professor and now is working as head of Department of SPPU University. More than 30 books and several articles are on his credit as an auditor.

Staff Activities :

1. Dr. Jayant M. Nandagaoli:

Dr. Nandagaoli has join in 2008 and now is working as the head of the department. He is worked on various committees of the college and university. By the vertue of BOS member and 48/3 committee. He also worked on selection committee, Syllabus designing and other responsibility assigned by the university.

1. Working on Editorial Board of 'Gyangangotri' a LIS journal of YCMOU, Nashik.
2. Participated in the syallbus framing committee as BOS member of Kavikulguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek.
3. Delivered a Guest Lecture on 'MLA and API Style in Research' conference organized by Indian Society For The Promotion of English Language and Literature on 3rd April 2022.

2. Mrs. Medha R. Mangurkar:

Working as Assistance Professor since 2009 in the department and involve in various academic activities.

1. Participated in Short Term Course on “ Outcome based Education for Teacher Effectiveness from 30th August 2021 to 4th September 2021 organized by HRDC Mumbai in co-ordination with Bombay Teachers college, Mumbai.
 2. Participated in Short Term Course : E-learning and E-Content Development” from 1st July 2022 to 7th July 2022 organized by HRDC Madurai Kamraj University, Madurai.
 3. Worked as Internal Auditor for ISO audit of the College.
 4. Co-ordinated the Lib-Fest 2022 and various activities of the department.
 5. Participated in various activities of Vidyarthini Manch.
- 3. Mrs.R.R.Gaikwad :**
- Mrs. Gaikwad an alumni of the department has joined as a CHB teacher in 2020. She is actively participating in various activities of the department as well as of the college.
1. Actively participated in various activities of the department.
 2. Co-ordinated the extra credits lectures.

Department of Library

Dr. R. B. Bagul

H.O.D. Library/Librarian

About the library:—“Bhauasaheb Vartak Library” was established in the year 1924” and it support the academic and extra - curricular objectives of the college. The library is situated in the separate two storied building with built-up area of 8775 sq. ft. The ground floor houses Books Stack Area, Circulation Counter, Online Public Access Catalogue (OPAC), UGC Network Resource Center, Reprographic Section and Administration Section. The first floor houses, Reading Hall, Reference Section, Periodical section, and rare manuscripts section. The collection of the library consist of Text Books, Reference Books, General Books, Journals, Bound Volumes of Periodicals, Audio video Cassettes, CDs, Rare Books and Manuscripts.

Library is partially automated. Since 2004 library used Library Manager 2.0 software for all its housekeeping operation. Library provides Open Access facility to all its

users. Library provides e-resources facilities though N-LIST (e-Shodh Sindhu). Library provides book bank facility for needy Students. Library provides Braille books, Audio books and other resources to the visually challenged students. Library has advisory committee to exercise general direction, control, supervision and guidance over the affairs of the library. College Library committee consists Principal, Vice Principals, three teachers (College development committee members) & librarian.

LIBRARY WORKING HOURS—

A) Monday to Saturday – 9.00 a.m. to 4.40 p.m.

B) At the time of examination period Monday to Saturday – 8.00 a.m. to 6.00 p.m.

All Holidays and Sunday Timing 9.30 am to 04.30 Pm (On students demand)

LIBRARY COLLECTION:-

Library Collection : Books: 1, 24,220 (SR)

Total Cost : Rs.1, 69, 36,782/-

Digital Collection : CD : 1405	International: - 08
Video : 16	No.of Readers/Users : 6127 and Service
Audio : 69	to the Society – Ex
Total No. of Titles : 64980	Users : - 21
E-Resources : N-List (e-books : - 3125000 + & e - Journals: - 6230 +)	Total Number of books (Junior College) – 15,178
Periodicals/Journals : 27 National : 119	

**Subjectwise Books Number:-
As on 31st March 2022**

ARTS FACULTY			SCIENCE FACULTY		
Subject	Volumes	Periodicals	Subject	Volumes	Periodicals
English	18799	04	Math's	4123	02
Marathi	14502	14	Physics	6754	05
Hindi	8483	11	Chemistry	8008	05
Economics	7112	12	Botany	5237	02
Politics	8540	07	Zoology	2723	04
History	5547	02	Statistics	1105	01
Geography	3539	02	Microbiology	1075	02
Psychology	2145	04	Comp Sc.	5172	03
Sanskrit	4523	04	Electronics	1631	02
Lib. Sc	2949	10	Biotechnology	1161	03
Gen. Arts;Sports	--	12	General Sciences	---	07
Journalism	930	09	Science Books	36989	36
			Total		
German	75	--	General Books	9953	---
French	36	--	Total	11,24,220	
Russian	98	--	Bound Volumes	622	
Arts Books Total	77,278	91	Total Books	1,24,842/-	127

LIBRARY REFERENCE COLLECTION

Manuscripts	1903	Thesis/Dissertations	47	Year Books	27
Bibliographies	12	Dictionaries	113	Bibliographies	21
Handbook	32	Encyclopedias	12	Atlases	07
Directories	48	Reports	280	Travel Guides	77
Gazetteers	07	Abstracts	28	Newspapers	15

LIBRARY FACILITIES

The library extends the following services to the Users	
Reading Hall	Reference Services
Home Lending	Manuscripts
Inter Library Loan	Open access systems to all Users
Periodicals and Newspapers	Digital & Internet Library
Photocopy /Reprography	Library orientation to Newcomers

The Following well wisher and book lovers donated books to our college library:-

Sr.No.	Name of the Books Donor	Quantity	Subject
1	Mr. Kurhe Gaurav	02	Marathi
2	Ms. Tipre Mayuri Y.	01	Psychology

Best Practices:-

- **Membership to Ex- students for the support of research and study.**
- **To orient the newly enrolled library user to the facilities and services provided by the library.**
- **Suggestion box and timely response with the user's feedback.**
- **Organization of user's literacy programme regularly.**
- **Implementation of Earn & Learn practice in the library.**
- **All activities of the library are conducted as per the ISO 9001:2015 standers/certification and regular internal and external audits are done by college.**
- **Library has provided books to the Departmental libraries.**
- **Our library has been insured under the Standard Fire & Special Perils policy by The Oriental Insurance Co. Ltd.**

Acknowledgement:-

I express my sincere thanks to the Hon'ble Prin. S.B.Pandit, Chairman, G. E. Society; Sir Dr. M. S. Gosavi, Secretary and Director General, G.E.Society and Prin. Dr. Mrs. D.P.Deshpande, Director, HR G. E. Society, Prof. P.M. Deshpande Project Director, G.E. Society, Shri. S.M. Gosavi Director (E&M) G.E. Society for their constant inspiration, guidance and support.

I also offer my sincere thanks to the Respected Principal Dr. V.N.Suryavanshi, Vice Principals, Library Committee members, H.O.D., Teaching staff, colleagues & the office staff of our college for their guidance and co-operation.

विद्यार्थी विकास मंडळ

प्रो. डॉ. आनंदा अ. खलाणे

विद्यार्थी विकास अधिकारी

विद्यार्थी विकास मंडळ हे विद्यार्थ्यांच्या विकासासाठी नाविन्यपूर्ण कल्याणकारी योजना राबवित असते शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये वि.वि.मं च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध उपक्रम घेण्यात आले. या सर्व उपक्रमांमध्ये गोखले एज्युकेशन संस्थेचे पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी, सायन्स विभागाच्या उपप्राचार्या डॉ. मृणालिनी देशपांडे व आर्ट्स विभागाचे उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी यांचे मार्गदर्शन लाभले. तसेच महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी, सर्व विभागप्रमुख, सर्व प्राध्यापक, सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे देखील सहकार्य मिळाले. वि.वि.मं च्या माध्यमातून शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये खालील उपक्रम राबविण्यात आले.

१. गणेशोत्सव

महाविद्यालयात दिनांक ३१ ऑगस्ट २०२२ ते ४ सप्टेंबर, २०२२ या कालावधीत ५ दिवसीय गणेशोत्सव मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला.

२. राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लाल बहादूर शास्त्री जयंती

दिनांक २ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लाल बहादूर शास्त्री जयंती निमित्त आयोजित कार्यक्रमात महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, विद्यार्थी, व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी आपला सहभाग

नोंदवला.

३. सावित्री महोत्सव

सावित्रीबाई फुले यांच्या पुर्णाकृती पुतळ्याचे अनावरण, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ परिसरात करण्यात आले. या निमित्ताने 'सावित्री महोत्सव' साजरा करण्यात आला. याचे औचित्य साधून महाविद्यालयात रांगोळी, काव्य वाचन व पथनाट्य या उपक्रमांचे आयोजन सोमवार, दि. १४/०२/२०२२ रोजी सकाळी १०.३० ते १२.०० या दरम्यान करण्यात आले. सावित्री बाई फुले यांच्या १०X०६ फूट आकाराच्या भव्य रांगोळीचे रेखाटन कुमारी संज्योत सोंजे, कुमारी योगिनी पाटकर, कुमारी अपूर्वा चौधरी या विद्यार्थिनी केले. काव्यवाचन कुमारी संज्योत सोंजे (तृतीय वर्ष कला) या विद्यार्थिनीने केले, तर पथनाट्य खालील विद्यार्थ्यांनी सादर केले; दीपिका माळोदे, आदर्श शेजवळ, स्वरूप पिसे, मयुरी पगारे, नूपुर साळुंके, विशाल शेलार, प्रकाश सूर्यवंशी, निकिता अहिरे, प्रतीक दौडे व अमेय आचार्य. कार्यक्रमात मा. प्राचार्य डॉ व्ही. एन. सूर्यवंशी सरांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाला उपप्राचार्य, विभागप्रमुख, प्राध्यापक व विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. मनोज गिराम यांनी केले तर विद्यार्थी कल्याण अधिकारी प्रा. डॉ. आनंदा खलाणे यांनी आभार प्रदर्शन केले.

४. आझादी का अमृत महोत्सव: दिनांक ९

ऑगस्ट २०२१ सकाळी ११.०० वाजता सामूहिक राष्ट्रगान गायन करून राष्ट्रगीत गायनाची ध्वनीचित्रफित अपलोड केली.

५. रिलेशनशिप मॅनेजमेंट कार्यशाळा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळातर्फे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात विविध कार्यशाळा आयोजित करण्यासाठी महाविद्यालयास अनुदान दिले जात असते. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये महाविद्यालयाच्या मानसशास्त्र विभागाने दिनांक १२ व १३ मे २०२२ रोजी केले होते. श्री नितीन परांजपे व श्रीमती जयश्री भुरूडे यांनी कार्यशाळेतील विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले. श्री. नितीन परांजपे यांनी पर्सनल अँड सोशियल रिलेशनशिप या विषयाशी निगडीत सर्व घटकांवर, तर श्रीमती जयश्री भुरूडे यांनी प्रोफेशनल अँड वर्क रिलेशनशिप मॅनेजमेंट या विषयांशी निगडीत सर्व घटकांवर विस्तृत मार्गदर्शन केले. ह्या कार्यशाळेसाठी मानसशास्त्र विभागाच्या विभागप्रमुख डॉ. राजश्री कापुरे व मानसशास्त्र विभागातील सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी परिश्रम घेतले.

६. कर्मवीर भाऊराव कमवा व शिका योजना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांच्या माध्यमातून आपल्या महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्षे २०२१-२२ मध्ये कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना जानेवारी - फेब्रुवारी महिन्यात कोरोना प्रादुर्भाव असल्याने केवळ ९ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. एप्रिल - मे या कालावधीत ७६ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. योजनेच्या माध्यमातून कार्यालयीन कामकाज, ग्रंथालय, विविध विभाग व बगीचा

अशा सर्व ठिकाणी विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्तपणे काम केले. ही योजना यशस्वी करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन्. सूर्यवंशी, उपप्राचार्या प्रा. डॉ. सौ. मृणाल देशपांडे, डॉ. प्रणव रत्नपारखी, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी प्रा. डॉ. आनंदा खलाणे, सहायक विद्यार्थी कल्याण अधिकारी प्रा. मिस्त्री, सांस्कृतिक कार्यक्रम अधिकारी डॉ. सौ. विद्या पाटील, कमवा व शिका योजनेचे समन्वयक डॉ. गणेश गिरी व समिती सदस्य डॉ. मनीषा पाटील, प्रकाश माळी, प्रा. बी. एस. पवार, प्रा. सौ. कीनघे, सर्व प्राध्यापक सहकारी व शिक्षकेतर कर्मचारी या सर्वांनी मोलाचे सहकार्य केले.

७. वार्षिक पारितोषिक वितरण सोहळा व विद्यार्थी गुणगौरव सोहळा.

महाविद्यालयात सोमवार दि. ३१ जानेवारी, २०२२ रोजी सकाळी १०.३० वाजता मा. प्रकाशजी पाठक यांच्या प्रमुख उपस्थितीत व सर डॉ. मो. स. गोसावी (सचिव व महासंचालक, गो. ए. सोसायटी, नाशिक) यांच्या अध्यक्षतेखाली सदर समारंभ ऑनलाईन पद्धतीने संपन्न झाला या संमंभाने महाविद्यालयातील गुणवंत विद्यार्थ्यांबरोबर आदर्श शिक्षकेतर कर्मचारी यांना देखील पुरस्कार देवून गौरविण्यात आले. कु. अहिरे निकिता प्रदीप आणि कु. आदर्श शेजवळ यांना बेस्ट एन्. एस्. एस्. वॉलेंटिअर अवॉर्ड देवून गौरविण्यात आले. कु. लोहार अथर्व गणेश (एस.वाय.बी.ए.), कु. मोरे गीत विष्णू(टी. वाय.बी.ए.), व कु. जाधव सावरी सुनील (एम. ए-२) यांना “बेस्ट स्टुडंट अवॉर्ड २०२१-२२ ” ने गौरविण्यात आले. वार्षिक पारितोषिक पार पाडण्यासाठी नियोजन व मार्गदर्शन समिती,

समन्वय समिती, व कार्यकारी समिती निश्चित करण्यात आल्या होत्या. ह्या समितीच्या सर्व समन्वयकांनी व सभासदांनी परिश्रम घेतलेत. प्रा. मार्मिक गोडसे यांनी सदर कार्यक्रमाच्या व्हिडिओ रेकॉर्डिंग व ऑनलाईन प्रसारणासाठी विशेष परिश्रम घेतले. त्याचबरोबर, कु. पूर्वा क्षीरसागर, एम. ए. इंग्लिश भाग-२ ची विद्यार्थिनीने ह्या कार्यक्रमाचे स्वागतगीत आपल्या आवाजात रेकॉर्डिंग व चित्रित करून विशेष योगदान दिले.

८. शिवराज्य दिन सोहळा

६ जून, २०२२ रोजी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार शिवराज्यदिन सोहळा साजरा करण्यात आला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी यांनी महाराजांच्या कार्याचा गौरव आणि महत्त्व या प्रसंगी स्पष्ट केली.

९. सावरकर जयंती - २८ मे २०२२ रोजी महाविद्यालयात स्वातंत्र्यवीर सावरकर जयंती निमित्त अभिवादनाचा कार्यक्रम केला गेला.

कु. संज्योत सोंजे, कु. पूर्वा गायधनी, कु. योगिता पाटकर, कु. अपूर्वा चौधरी, कु. मानसी काळे, चि. गीत मोरे, चि. ऋग्वेद देशपांडे, चि. अद्वैत गद्रे, कु. कल्याणी भोयर, कु. तनुश्री रांजणगावकर, कु. नूपूर साळुंखे, कु. पौरवी चंद्रात्रे यांनी उपस्थितांबरोबर जयोस्तुते या सावरकरांच्या कवितेचे गान केले. कु. नूपूर साळुंखे व कु. पौरवी चंद्रात्रे यांनी सावरकरांच्या कवितांचे अभिवाचन केले. सावरकरांचे कार्य आणि जीवन या विषयावर महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी आणि संस्कृत विभागाच्या प्रमुख लीना हुन्नरगीकर यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. उपस्थितांचे आभार मानून, कार्यक्रमाची सांगता झाली.

Department of National Cadet Corps

Major Vishnu W Ugale
Company Commander, Coy. 'A'

- ❖ The year **2021-2022** was full of activities in the field of **Military Training, Adventure Training & Social Service**. **110** cadets were enrolled for the year 2021-2022.
- ❖ Tree plantation at college campus: 10/06/2021.
- ❖ Yoga Day 21st June 2021: Online Yoga Demonstration Program was organized on occasion of International Yoga Day. Yoga Guru Mr. Himanshu Gaikwad and Yoga Guru Mrs. Manisha Gaikwad gave demonstration to cadets from college Seminar Hall. 60 cadets participated in this Yoga activity.
- ❖ Online Webinar- Sub: National Integration Date- 14/8/2021: Attended by Cdt. Shete Ajinkya
- ❖ Fit India Participation from 22/09/2021 to 28/9/2021: 50 cadets participated
- ❖ CATC at JB COLLEGE, THANE W.E.F. 27 SEPT.2021 TO 02 OCT.2021: Attended by JUO Shrutika Maralkar
- ❖ **SSB ONLINE** 25 OCT To 31 OCT.2021 Hosted by ADMIN DGNCCDELHI : ATTENDED BYSGT. Omkar Ghogare
- ❖ YEP 2021: SGT. Omkar Ghogare selected for YEP-2021 at NCC Directorate Maharashtra Level on 09/03/2021.
- ❖ Attended YEP Interview MahDte. Hosted By ADMIN DG NCC on Jul 02, 2021.
- ❖ CATC at THANE 06.10.2021, CATC at COLABA 16.10.2021 & CATC at COLABA 22.10.2021 attended by Two SW Cadets.
- ❖ Swachhata Abhiyan : Under Swachhata Abhiyan, 53 cadets participated in cleanliness program at Khanderao Tekadi at Devalali under the Guideline and Supervision of Col AK Singh, CO 7 Mah. Bn. NCC.
- ❖ ATC CAMP WAS HELD AT, NASHIK W.E.F. 21 OCT. 2021 TO 30 OCT. 2021. Cadets Participated in various activity in camp and won the following prizes :
- ❖ **Best College & General Championship Trophy**
- ❖ Volleyball Competition – First Position - Gold Medal
 - Team Captain . L/CPL Khushali Shimpi
- Guard of Honor: Second Position- Silver Medal

- Guard Commander: JUO Shrutika Maralkar
- Camp Best Cadet Award:
 - CSM Mohit Kasal
 - Cadet Saniya Khan
 - Cadet Divya Tripathi
- Weapon Handling:
 - Cadet Mayur Gangurde - First Position- Gold Medal
 - CPL Pooja Tambe - Silver Medal
 - CPL Tushar Golatgaonkar – Silver Medal
- Firing: L/CPL Nikita Lahare – First Position- Gold Medal
- Piloting :
 - JUO Shrutika Maralkar
 - Cadet Sweta Patil
- ❖ ONLINE EBSB CAMP WAS HELD IN NOV.2021: 1 SD & 1 SW Cadet attended.
- ❖ SHVAJI TRAIL TREK-2021 CAMP AT KOLHAPUR 27 Nov 2021 to 07 Dec.2021: Attended by
 - ❖ L/CPL Ahire Vaibhav Gulab
 - ❖ Cdt. Pisu Swanand Suhas.
- ❖ SPECIAL NIC AT NEW DELHI FOR Rashtriya Ekata Geet w.e.f. 10 Dec.2021 to 19 Dec.2021: attended by Cdt. Shete Ajinkya
- ❖ CO's visit to our NCC Unit.: Col. A K SINGH, Commanding Officer, 7 Mah. Bn. NCC visited to our unit on 06/12/2021.
- ❖ Cert distribution program was organized on 07 Dec.2021. Prin Dr. V N Suryavanshi gave away the certificates to NCC Cadet 2020-2021 batch.
- ❖ Principal's Address and First year cadets Welcome Function was organized on 07 Dec. 2021. Prin.Dr. V N Suryavanshi addressed to cadets.
- ❖ **Chief Minister's Scholarship 2021-2022 Rs. 2000/-** each received to our Two SW cadets.
 1. L/CPL – Shimpi Khushali
 2. Cadet – Madake Swapnali Rama
- ❖ Motivational Lecture was organized on 28/12/2021: Guest speaker was **Dr. Pramodkumar Hire. Subject: The Great Maratha Warrior- Chhatrapati Shivaji Maharaj.**
- ❖ Sgt. Omkar Ghogare has been selected for Indian Air Force recently i.e on 31 Dec.2021
- ❖ Alumni Registration: As on 31 Dec. 2021, 30 cadets registered as NCC Alumni.
- ❖ Blood Donation Camp: on occasion of National Youth Day 12 Jan. 2022, the Blood Donation Camp was organized on 18 Jan. 2022 in the college campus. Prin. Dr. V.N. Suryavanshi and Dr. Puri Inaugurated the function. 34 cadets of NCC unit and 46 college students Donated Blood.
- ❖ ALC to be held at GUJRATH from 28 JAN.2022 : Selected cadet is CSM KASAL MOHIT SUNIL
- ❖ Conducted 'B' Certificate Examination on 11 & 12 Feb. 2022 at Bn. Head Quarter, Panchavati,

- Nashik. 27 cadets appeared for this examination.
- ❖ Conducted 'C' Certificate Examination on 27 & 28 Feb. 2022 at Bn. Head Quarter, Panchavati, Nashik. 30 cadets appeared for this examination.
 - ❖ 'B' Certificate Result 2020-2021: 87.80 %
 - ❖ 'C' Certificate Result 2020-2021: 93.33 %
- GP Capt. Nilesh Dekhane, NCC GP HQ. Mumbai 'B' Mumbai visited to Bn. On 07 Sept. 2021.
- ❖ Attended 10 Days Annual Training Camp at Nashik w.e.f 21 Oct. 2021 To 30 Oct. 2021. Worked as Camp Adjutant and Honored as Chief Speaker of Camp Closing Address.
 - ❖ CO Visit to our NCC Unit: Col A K Singh, CO 7 Mah. Bn. NCC, Nashik visited and Inspected our college unit office and checked Documentation on 06/12/2021. I had given PPT presentation to CO and provided the detail information of our unit. Our Principal Dr. V N Suryavanshi welcome our Commanding Officer. There was very friendly & healthy interaction within these Higher Authorities.

ANO ACHIEVEMENT :

2021-2022

Major V Wugale :

- ❖ Attended Webinar : Prin Dr. V N Suryavanshi and myself attended Webinar on NCC as Elective Subject on 17 June 2021. Col A K Singh, CO, 7 Mah. Bn. NCC was the Chief Speaker.
 - ❖ **Worked as Bn. Coordinator for Yoga Day 21 June 2021:**
Online yoga Demonstration Program was organized on occasion of International Yoga Day. Yoga Guru Mr. Himanshu Gaikwad and Yoga Guru Mrs. Manisha Gaikwad gave demonstration to cadets from Bn. Head Office.
 - ❖ Organized Tree Plantation & Campus Cleanliness Program in the college premises in the month of June & July 2021
 - ❖ Attended Visit of GP Commander:
- ❖ Attended Visit of ADG MahDte.: Maj Gen. Y P Khanduri, ADG NCC Mah. Directorate visited Bn. Office on 17 Dec. 2021.
 - ❖ **Organized Motivational Lecture on 28/12/2021:** Guest speaker was Dr. Pramod kumar Hire. Subject: The Great Maratha Warrior- Chhatrapati Shivaji Maharaj.
 - ❖ Organized Blood Donation Camp: on occasion of National Youth Day 12 Jan. 2022, the Blood Donation Camp was organized in the college campus. Prin. Dr. V.N. Suryavanshi and Dr. Puri Inaugurated the function. 34

cadets of NCC unit and 46 college students Donated Blood.

- ❖ Special Appreciation Letter Received to our Prin. Dr. V N Suryvanshi From Group Captain N S Dekhane, Group Commander, NCC Group HQ. Mumbao 'B' in respect of the Special Achievements of cadets in various activities, Team work, Dedication and extensive Training by ANO of institution.
- ❖ Conducted 'B' Certificate

Examination on 11 & 12 Feb. 2022 at Bn. Head Quarter ,Panchavati, Nashik.

- ❖ Conducted 'C' Certificate Examination on 27 & 28 Feb. 2022 at Bn. Head Quarter, Panchavati, Nashik.
- ❖ Worked as Board Member for Evaluation of 'C' Certificate Exam Year 2021-2022 at Bn. HQ. Nashik on 14 & 15 March 2022.

NCC RANK HOLDERS AND AWARD WINNERS: YEAR 2021-2022

Sr.No	Rank	Name Of The Cadet	Award Particulars
1	SUO	KHAIRNAR DURGESH PRAVIN	BEST CADET (SD) – 2021-2022
2	JUO	MARALKAR SHRUTIKA MANMOHAN	BEST CADET (SW0 – 2021-2022
3	JUO	JAGTAP SUBODH PRAJOKT	BEST TURNOUT (SD) - 2021-2022
4	SGT.	SALUNKE NUPUR DILIP	BEST TURNOUT (SW) - 2021-2022
5	CSM	KASAL MOHIT SUNIL	BEST CSM 2021- 2022
6	SGT.	GANGURDE SUDARSHAN BALASAHEB	BEST SARGENT - 2021-2022
7	SGT.	GHOHARE OMKAR SANDIP	BEST LEADERSHIP AWARD - 2021-2022
8	CPL	KOKATE ASHLESHA	BEST SOCIAL SERVICE AWARD-2021-2022
9	CPL	BHASKAR MOHIT SUBHASH	BEST DRILL- 2021-2022
10	CPL	GOSWAMI SAKSHI SAMEER	BEST DRILL- 2017-2018
11	CPL	AHIRE VAIBHAV GULAB	ALL INDIA TREKKING CAMPAT KOLHAPUR -2021-2022
12	L/CPL	LAHARE NIKITA VIJAY	BEST FIRING AWARD - 2021-2022
13	CDT.	PATIL SHWETA BAPUSAHEB	BEST PILOT - 2021-2022
14	CDT.	ADITYA KUMAR YADAV	BEST SPORTSMAN - 2021-2022
15	CDT.	LOHAR ATHARVA GANESH	BEST SOCIAL ACTIVIST - 2021-2022
16	CDT.	KULKARNI AARYA PRASAD	BEST CULTURAL ACTIVITY AWARD - 2021-2022

Cultural & Personality Development

A Sanskrit Drama Performed by student won second prize for best performance in Dr. R. N. Dandekar Sanskrit one act play competition organized by Fergusson College, Pune

Cultural Program Inauguration
Chief Guest Dr. V. D. Bhargave and
Shree. Datta Patil On dias Principal
Vice Principles Student Development
Officer Cultural Officer

Cultural Program Inauguration
Chief Guest Dr. Vrinda Bhargave

Special Activities

एचपीटी आर्ट्स आणि आरवायके सायन्स महाविद्यालयाचे शतकमहोत्सवी वर्ष व आंतरराष्ट्रीय योग दिवसाच्या निमित्ताने शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागाने आयोजित केलेल्या 'खेळाडूंसाठी योग' या कार्यशाळेदरम्यान प्रात्यक्षिके करताना महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी.

Ignoration of Carrier Katta at the hands of Dr. V. D. Bhargave former Vice Principal of the college in the presence of Principal Dr. V. N. Suryavanshi, Vice Principals Dr. M.D.Deshpande & Dr. P. U. Ratnaparkhi, staff member and students

Special Activities

The mere invocation of national security by the state does not render the court a mute spectator
N.V. RAMANA, CHIEF JUSTICE OF INDIA

Privacy is not the singular concern of journalists or social activists. Every citizen of India ought to be protected against violations of privacy... Surveillance and the knowledge that one is under the threat of being spied on can affect the way an individual decides to exercise his or her rights
SUPREME COURT

Pradeep Borade
 M.A. Part-1
 Political Science

Pradeep Borade
 M.A. Part-1
 Political Science

राष्ट्रीय सेवा योजना (वरिष्ठ महाविद्यालय)

(२०२१-२२)

डॉ. गिराम मनोज बी.
रासेयो कार्यक्रम अधिकारी

डॉ. सूर्यवंशी व्हि. एन.
प्राचार्य

प्रा. मनोज बाबुराव गिराम आणि प्रा.संतोष बबन पगार यांनी कार्यक्रम अधिकारी म्हणून कामकाज केले. तसेच महिला कार्यक्रम अधिकारी म्हणून प्रा. प्रगती देशमुख यांनी तर सहायक कार्यक्रम अधिकारी म्हणून प्रा.बी.यु.पाटील, प्रा. जे. पी पाटील, प्रा. आर्.टी.वळवी, प्रा.डॉ. बी.जी.कोल्हे, प्रा. एस्.एस्.वराडे यांनी योगदान दिले.

राष्ट्रीय सेवा योजना वार्षिक अहवाल

- १.) दि.२७/०७/२०२१ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आणि सिविल हॉस्पिटल,नाशिक यांच्या संयुक्त विद्यमाने रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले. या वेळी एकूण छत्तीस रक्त पिशव्यांचे संकलन करण्यात आले.
- २.) दि.११/०८/२०२१ रोजी 'स्वच्छता हीच सेवा' अंतर्गत महाविद्यालयीन परिसर स्वच्छता करण्यात आली. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला.
- ३.) दि.१२/०८/२०२१ रोजी महाविद्यालयात उत्कृष्ट जिल्हास्तरीय स्वयंसेविका कु. ज्ञानेश्वरी देव्हारे हिचा सत्कार व मार्गदर्शन

कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.

- ४.) दि.१५/०८/२०२१ रोजी 'स्वच्छता हीच सेवा' अंतर्गत सोमेश्वर मंदिर, गंगापूर गाव येथे परिसर स्वच्छता करण्यात आली. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या साठ स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला.
- ५.) दि.१७/०८/२०२१ रोजी 'स्वच्छता हीच सेवा' अंतर्गत बालाजी मंदिर धबधबा, गंगापूर गाव येथे परिसर स्वच्छता करण्यात आली. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या साठ स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला
- ६.) दि.०२ सप्टेंबर ते ४ सप्टेंबर २०२१ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे दत्तक गाव राजेवाडी, ता.व जि. नाशिक येथील गरीब आणि गरजू लोकांना महाविद्यालयातर्फे कौलांचे वितरण करण्यात आले. या वेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या चाळीस स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला
- ७.) दि.१६/०९/२०२१ रोजी मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे के.एस.के.डब्ल्यू. कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, सिडको(नाशिक) येथे NRD / SRD निवडचाचणी शिबिरासाठी दोन स्वयंसेवक पाठवण्यात आले.

- ८.) दि.०४/१०/२०२१ रोजी 'नदी को जानो' या उपक्रमान्तर्गत प्रो.डॉ.विजयप्रसाद अवस्थी यांचे आभासी (ऑनलाइन) पद्धतीने मार्गदर्शन व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. यात उपक्रमाची माहिती, प्रकल्प तयार करण्याची माहिती देण्यात आली. यावेळी सर्व दोनशे स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- ९.) दि.०७/१० / २०२१ रोजी 'माझी वसुंधरा' अभियान अंतर्गत उपक्रमात प्रा. जे.पी.पाटील यांचे ऑनलाइन पद्धतीने व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. यात सर्व स्वयंसेवकांनी सक्रीय सहभाग घेतला. उपक्रमात एकशे तीस विद्यार्थी व विद्यार्थिनी यांनी महाविद्यालय परिसरात विविध जातीच्या सुमारे दोनशे साठ रोपांची लागवड केली. त्यामध्ये चिंच, पळस, पिंपळ, वड, आंबा अशा विविध वृक्षांची रोपे लावण्यात आली.
- १०.) दि.२७/१०/२०२१ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने कोविड-१९ च्या पाशवभूमीवर महाविद्यालय परिसरात कोविड प्रतिबंधक लसीकरण शिबिर आयोजित करण्यात आले. एकूण चाळीस स्वयंसेवक यांनी सक्रीय सहभाग घेतला.
- ११.) ऑक्टोबर, २०२१ रोजी 'नदी को जानो' उपक्रमात एकूण दोनशे पंच्याहत्तर स्वयंसेवक विद्यार्थी व विद्यार्थिनी व प्राध्यापक यांनी ऑनलाइन पद्धतीने सक्रीय सहभाग घेतला.
- १२.) दि.०१/१२/२०२१ रोजी जागतिक एड्स दिना निमित्त रेड रिबन क्लबच्या डॉ.अनीता पाटील यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. यावेळी सर्व दोनशे स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- १३.) दि.०४/१२/२०२१ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकासाठी मराठी साहित्य संमेलन, नाशिक येथे साहित्य संमेलन भेट आयोजित करण्यात आली. यात एकूण एकशे दोन स्वयंसेवक सहभागी झाले.
- १४.) दि.१९/१२/२०२१ ते २५/१२/२०२१ या दरम्यान राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने वासाळी, ता. व जि.नाशिक येथे सात दिवसीय विशेष हिवाळी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. एकूण एकशे दोन स्वयंसेवक विद्यार्थी व विद्यार्थिनी सहभागी होते.या शिबिरात ग्राम स्वच्छता, माझी वसुंधरा अभियान, गावात तीन वेगवेगळ्या ठिकाणी बंधारा निर्मिती, खादी ग्रामोद्योग, नाशिक येथे क्षेत्रभेट, हनुमान मंदिर परिसरात वारली चित्रकला, हनुमान मंदिर परिसरात झाडांना गेरू लावणे, विविध विषयांवर अतिथी व्याख्याने इत्यादि उपक्रम राबविण्यात आले.
- १५.) दि.१८ जानेवारी २०२२ रोजी युवा दिनानिमित्त नाशिक जिल्हा शासकीय रुग्णालय,नाशिक आणि राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या संयुक्त विद्यमाने रक्तदान

- शिविराचे आयोजन करण्यात आले .या शिविरात एकूण अष्टावन्न रक्त पिशव्यांचे संकलन करण्यात आले.एकूण एकशेवीस स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग घेतला.
- १६.) दि.०३/०२/२०२२ रोजी सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांनी स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व या विषयावर पथनाट्य सादर केले यावेळी स्वयंसेवक आणि प्राध्यापक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.
- १७.) दि.०८/०३/२०२२ रोजी जागतिक महिला दिनाचे औचित्य साधून रासेयो स्वयंसेवक साठी डॉ.भारती कोल्हे यांचे 'महिला सबलीकरण' या विषयावर विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. यावेळी विविध क्षेत्रांत उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या महिलांचा सत्कार करण्यात आला. भारतात सर्वात कमी कालावधीत पेटंट मिळाल्याबद्दल डॉ.अनीता हान्डोरे आणि कोविड१९ साथीमध्ये बिटको रुग्णालयात सेवा देणाऱ्या डॉ. स्वाती भावसार यांचा सत्कारही करण्यात आला. यावेळी एकूण ऐंशी रासेयो स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- १८.) दि.१६/०३/२०२२ ते २३/०३/२०२२ दरम्यान मामासाहेब मोहोळ महाविद्यालय, पुणे येथे आयोजित विद्यापीठस्तरीय शिविरात कु.आदर्श शेजवळ आणि कु.वैष्णवी गायकवाड यांनी सक्रिय सहभाग घेतला.
- १९.) दि.२४/०४/२०२२ रोजी मातोश्री मुलींचे शासकीय वसतीगृह, धात्रक फाटा, नाशिक येथे एकूण पन्नास स्वयंसेवक विद्यार्थी-विद्यार्थिनी यांनी सहभाग घेतला.
- २०.) दि.१४ मे, २०२२ रोजी वॉकेथोनचे आयोजन करण्यात आले.यात एकूण पंचावन्न स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- २१.) दि.२४ मे, २०२२ रोजी प्लास्टिक मुक्ती अभियान रॅलीचे आयोजन करण्यात आले.यात एकूण चाळीस स्वयंसेवक उपस्थित होते.
- २२.) दि.१७ जून, २०२२ रोजी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांच्या नाशिक उपकेंद्राच्या भूमीपूजन कार्यक्रमासाठी शिवनई शिवार, म्हसरूळ-वरवंडी- जानोरी रस्ता येथे कार्यक्रम अधिकारी व वीस स्वयंसेवक यांनी सक्रिय सहभाग घेतला.
- राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विविध उपक्रमांसाठी वेळोवेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन्. सूर्यवंशी, महाविद्यालयाच्या कला शाखेचे उपप्राचार्य डॉ.प्रणव रत्नपारखी, विज्ञान शाखेच्या उपप्राचार्या प्रो.डॉ.एम.डी.देशपांडे, विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रो.डॉ.आनंदा खलाने यांचे मार्गदर्शन लाभले. तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. मनोज बी.गिराम, डॉ.संतोष बी. पगार, महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.प्रगती

देशमुख यांना प्रा.राकेश वळवी, प्रा. बी. यु. पाटील, प्रा. जे.पी.पाटील, डॉ.भारती कोल्हे, प्रा.सागर वराडे यांच्यासह राष्ट्रीय सेवा योजना समितीतील इतर सर्व प्राध्यापक सदस्य व प्राध्यापके तर

कर्मचाऱ्यांचे विशेष सहकार्य लाभले आणि सर्वानी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विविध उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदवला.

राष्ट्रीय सेवा योजना (कनिष्ठ महाविद्यालय)

सौ. कांचन देसले

रासेयो + २ स्तर, कार्यक्रम अधिकारी १

डॉ. सूर्यवंशी व्ही. एन.

प्राचार्य

राष्ट्रीय सेवा योजना २०२१-२२ या वार्षिक अहवाल सादर करित आहोत. विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्वगुण विकसित होण्यासाठी व सामाजिक बांधिलकीची भावना जागृत होण्यासाठी विविध कार्यक्रमांचे नियोजन केले त्यातील काही उपक्रम राष्ट्रीय सेवा योजनेत द्वारा पहिल्या तीन महिन्यांच्या कालावधीत सोशल डिस्टेंसिंगचे नियम पाळून घरी राहून राबविण्यात आले त्या संदर्भातील तपशील पुढील प्रमाणे-

२१ जून २०२१ जागतिक योग दिन घरातून योग कुटुंबाबरोबर योग या संकल्पनेनुसार विद्यार्थ्यांना घरी योग करण्यासाठी प्रेरणा देण्यात आली.

१२ ऑगस्ट २०२१ आंतरराष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांसाठी निबंध स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये २९ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

१५ ऑगस्ट २०२१ भारताच्या स्वातंत्र्याच्या ७५ वर्षे आझादी का अमृत महोत्सव या उपक्रमा अंतर्गत ऑडीओ स्वरूपातील राष्ट्रगीत मानताना विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

१ सप्टेंबर २०२१ संरक्षण क्षेत्रातील करियर या बाबत वेबिनार चे आयोजन करण्यात आले होते वेळ सकाळी १०.३० ते १२.००, एकूण तीस विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

६ सप्टेंबर २०२१ शिक्षक दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन सहभाग नोंदविला.

२ ऑक्टोबर २०२१ महात्मा गांधी जयंती जागतिक अहिंसा दिन म्हणून साजरी झाली त्या निमित्ताने विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात स्वच्छता अभियान राबविले.

३१ ऑक्टोबर २०२१ राष्ट्रीय एकता दिवस राष्ट्रीय एकता दिवस शपथ विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन पद्धतीने देण्यात आली.

२६ नोव्हेंबर २०२१ महाविद्यालयात आ.टी.पी.सी.आर. चाचणी नाशिक महानगरपालिका यांच्या पुढाकाराने विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात आली. एन् एस् एस् स्वयं सेवकांनी सहभाग नोंदवत, इतर

विद्यार्थ्यांनी चे त्याबाबत उद्बोधन केले.

१० डिसेंबर २०२१ महाविद्यालयात मास्क वाटप व सॅनिटायझर वाटप करण्यात आले. एन् एस् एस् स्वयं सेवकांनी सहभाग नोंदवत इतर विद्यार्थ्यांनीचे त्याबाबत उद्बोधन केले.

१३ जानेवारी २०२२ महाविद्यालयामध्ये डॉ. संदीप जायभावे, नाशिक महानगर पालिका, शहरी आरोग्य विभाग व एचपीटी अँड आर् वाय् के आर्टस् अँड सायन्स कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांना लसीकरणाचे मार्गदर्शन केले. एन् एस् एस् स्वयं सेवकांनी सहभाग नोंदवत इतर विद्यार्थ्यांनी चे त्याबाबत उद्बोधन १३ जून २०२२ मध्ये शही दिन साजरा करण्यात आला. व राष्ट्रीय भावना रूजविण्याचे उपक्रम राबविले.

८ मार्च २०२२ मध्ये महिला दिन साजरा

करण्यात आला. व महिला विषयांवरील व्याख्यान माला आयोजित करण्यात आली.

१६ एप्रिल २०२२ मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीनिमित्त महाविद्यालयात भारताचे संविधानविषयी व्याख्यान माला आयोजित करण्यात आली.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने राबविण्यात आलेल्या वरील सर्व उपक्रमांना मा. प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सुर्यवंशी यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले तसेच उपप्राचार्य श्रीमती एस. वाय. मुळ, व पर्यवेक्षिका श्रीमती. एम. बी. काळे यांचेही यथोचित सहकार्य मिळाले.

वरील सर्व उपक्रमांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या सर्व शिक्षक सभासदांचा सक्रिय सहभाग लाभला तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे ही बहुमोल सहकार्य लाभले. आभारी आहोत.

विद्यार्थिनी मंच

सौ. अनुराधा आहिरे

समन्वयिका

वार्षिक अहवाल

गोखले एज्युकेशन सोसायटीच्या एच्. पी.टी. आर्टस् आणि आर्. वाय्. के. सायन्स महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ च्या विद्यार्थिनी मंच आणि "विद्यार्थिनीसाठीचे समुपदेशन केंद्राचे" उद्घाटन, नाशिकच्या सुप्रसिद्ध स्त्रीरोग तज्ज्ञ डॉ. निवेदिता पवार यांच्या शुभहस्ते दि ५ जानेवारी २०२२ रोजी सकाळी करण्यात आले. याप्रसंगी प्रमुख पाहुण्या आणि वक्त्या डॉ. पवार यांनी 'महिलांचे आरोग्य

आणि घ्यावयाची काळजी' या विषयावर उपस्थित विद्यार्थिनींना आणि महिला प्राध्यापक वर्गास मार्गदर्शन पर व्याख्यान दिले. त्यांनी महिलांना आपला आहार विहार, व्यायाम आणि सवयी यांकडे प्रामुख्याने लक्ष देण्याचा आग्रह केला जेणेकरून त्यांना भविष्यात जास्त आरोग्य समस्यांना सामोरे जावे लागणार नाही. तसेच त्यांनी "मासिक पाळीतील समस्या", गर्भावस्थातील काळजी व पोषक आहार" आणि "गर्भाशयाचा कर्करोग: काळजी आणि

उपचार” यांवरही मार्गदर्शन केले.

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी हे अध्यक्षीय स्थानी होते. “महाविद्यालयीन जीवनात विद्यार्थिनींना अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागते. त्यांना या समस्यांवर मात करण्यासाठी महाविद्यालय आणि हे समुपदेशन केंद्र सदैव तत्पर असेल”, असे मनोगत त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणांत व्यक्त केले.

मान्यवरांचे स्वागत आणि कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक “विद्यार्थिनी मंच” आणि विद्यार्थिनी समुपदेशन केंद्राच्या समन्वयिका प्रा. सौ अनुराधा आहिरे यांनी केले. पाहुण्यांचा परिचय प्रा. डॉ. राजश्री कापूरे, आभार प्रदर्शन, प्रा. मेधा मंगुरकर आणि सुत्रसंचालन प्रा. डॉ. सुप्रिया गुप्ता यांनी केले. हा कार्यक्रम महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयाच्या वाचनकक्षात यशस्वी पार पडला. या कार्यक्रमास महाविद्यालयातील पदवी आणि पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थिनी तसेच महिला प्राध्यापक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. डॉ. प्रणव रत्नपारखी आणि विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. डॉ. खलाणे हे ही उपस्थित होते.

एच्. पी. टी. आर्ट्स आणि आर्. वाय्. के. सायन्स महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी मंच विविध प्रकारचे कार्यक्रम उत्साहात राबवित असतो. विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांची आवड लक्षात घेवून, त्यांना अधिक प्रोत्साहित करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी मंच ने दि. २५/०४/२०२२ रोजी “मंडल आर्ट” वर एक कार्यशाळा महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयातील वाचन कक्षात आयोजित केली होती.

या कार्यशाळेतील मंडल आर्ट चे विशेष अनुभवी तज्ज्ञ म्हणून कु. आदिती भार्गवे यांना आमंत्रित केले होते. ही कार्यशाळा महाविद्यालयातील सर्वच विद्यार्थ्यांसाठी (मुले व मुली) खुली होती. या कार्यशाळेत “मंडल आर्ट आणि त्याचे महत्व” तज्ज्ञांनी उपस्थितांना सांगितले आणि ते कसे करावे याची प्रात्यक्षिकेही करून दाखविलीत. सर्व उपस्थित विद्यार्थ्यांनी त्याचा लाभ घेवून, वेगवेगळी चित्र रेखाटली आणि कार्यशाळेचा आनंद लुटला.

मंडल आर्ट साठी लागणारे प्राथमिक साहित्य देखिल महाविद्यालयाकडून सहभागी विद्यार्थ्यांना पुरविण्यात आले होते. कार्यशाळा आयोजित करण्यासाठी प्रा. डॉ. व्ही. एन्. सूर्यवंशी, उपप्राचार्या प्रा. डॉ. देशपांडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी आणि विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. डॉ. खलाणे यांचे मोलाचे मार्गदर्शन आणि सहकार्य लाभले. कार्यक्रमास प्राचार्य, उपप्राचार्य उपस्थित होते. तज्ज्ञाचे स्वागत, परिचय आणि प्रास्ताविक विद्यार्थिनी मंचच्या समन्वयक प्रा. अनुराधा आहिरे यांनी केले. आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. मालती सानप आणि सूत्रसंचालन प्रा. डॉ. सुप्रिया गुप्ता यांनी केले.

एकंदरीत शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ या जागतिक महामारीच्या काळातही महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी मंचने नियमांचे पालन करून विविध कार्यक्रम राबविले यांत विद्यार्थिनी मंच समितीच्या सर्व सदस्यांचे - प्रा. डॉ. कापुरे, प्रा. डॉ. गुप्ता, प्रा. मंगुरकर, प्रा. डॉ. पाठारे, प्रा. मेनन, प्रा. डॉ. देशमुख, प्रा. डॉ. सानप यांचे मोलाचे मार्गदर्शन आणि सहकार्य लाभले. त्यांचे मनःपूर्वक आभार !

नवीन उपक्रम :-

“आम्ही जिजाऊ सावित्रीच्या लेकी”

गो.ए. सोसायटीच्या एच्. पी. टी आर्टस् आणि आर्. वाय्. के. सायन्स महाविद्यालयाच्या वतीने “क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंतीचे औचित्य साधून विद्यार्थिनी मंच अंतर्गत “आम्ही जिजाऊ-सावित्रीच्या लेकी” हा अभिनव उपक्रम दि. ३ जाने २०२२ ते १२ जाने २०२२ या काळात राबविण्यात आला.

उपक्रमाचे उद्घाटन ०३ जाने २०२२ रोजी रमाबाई आंबेडकर कन्या विद्यालय, नाशिक येथे करण्यात आले. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही एन्. सुर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी, विद्यार्थिनी मंच व उपक्रमाच्या समन्वयिका प्रा. अनुराधा आहिरे, प्रा. डॉ. अवस्थी, प्रा. डॉ. आहिरे, विद्यालयाच्या मुख्याध्यापिका कसबे मॅडम, पर्यवेक्षक शिंदे, शिक्षकवृंद उपक्रमाच्या स्वयंसेविका आणि विद्यार्थिनी उपस्थित होते.

उपक्रमाच्या स्वयंसेविका म्हणून महाविद्यालयातील पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थिनींची निवड करण्यात आली होती. तसेच शहरातील विविध शाळांमधील इयत्ता ७,८,९ आणि १० च्या वर्गातील विद्यार्थिनी उपक्रमाच्या केंद्रस्थानी होत्या. स्वयंसेविकांनी शहरातील निवडणुक शाळांमधील विद्यार्थिनींना स्वच्छता, मानसिक आणि शारिरीक आरोग्य, समवयस्क आणि कौटुंबिक दबाव, व्यसनाधिनता, सामाजिक माध्यमे, लैंगिक अत्याचार, स्वरसंरक्षण, आत्मविश्वास आणि व्यक्तिमत्त्व विकास अशा अनेकविध विषयांवर संवाद साधून त्याचे प्रबोधन केले. या

उपक्रमासाठी निवडलेल्या आणि भेटी दिलेल्या शहरातील सर्व शाळांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला व या उपक्रमाचे स्वागत आणि कौतुक केले.

उपक्रमासाठी महाविद्यालयाने शहरातील रमाबाई आंबेडकर कन्या विद्यालय आणि उच्च माध्यमिक विद्यालय, माध्यमिक विद्यालय अशोकनगर, नासिक, हिंदी माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक विद्यालय दत्तचौक, नाशिक, श्रीमती सरस्वती गुलाबराव पाटील माध्यमिक विद्यालय, पाटील नगर, नवीन नाशिक, पुष्पावती रूंग्ठाकन्या विद्यालय, अशोकस्तंभ नाशिक, मालतीबाई कुलकर्णी विद्यालय, विद्यानगरी, नाशिक इ. शाळांची निवड केली होती.

स्वयंसेविका आणि पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थिनी-दिव्या जोशी, अल्फिया डांगे, मृणाल बच्छाव, श्रद्धा गायकर, रिद्धी बागुल, मैथिली पाटील, यज्ञा देशमुख, रोशनी सोनावणे, प्रणती कट्यारे, स्नेहा जाधव, सारा आझमी, भूमी कलोगे, सावरी जाधव, आणि साधना अपर यांनी शाळांना भेटी देवून विद्यार्थिनींचे प्रबोधन केले.

हा उपक्रम यशस्वी होण्यासाठी महाविद्यालयाचे पदाधिकारी तसेच प्रा. डॉ. सुप्रिया गुप्ता, प्रा. डॉ. मालती सानप आणि प्रा. डॉ. राजश्री कापुरे यांचेही मोलाचे सहकार्य लाभले.

शारीरिक शिक्षण व क्रीडा

श्री. तेजस कुलकर्णी

शारीरिक शिक्षण व क्रीडा संचालक

शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागाचा सन २०२१-२२ चा वार्षिक अहवाल सादर करताना मला अत्यानंद होत आहे. कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर गेली दोन वर्षे मैदाने व सामने बंद असल्यामुळे आमच्या खेळाडू मित्रांचे अतोनात नुकसान झाले. परंतु कोविड-१९ चा प्रादुर्भाव काही प्रमाणात कमी झाल्यानंतर सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ क्रीडा मंडळ व नाशिक जिल्हा विभागीय क्रीडा समिती अंतर्गत आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धा सुरू झाल्या. या क्रीडा स्पर्धांमध्ये आपल्या महाविद्यालयाने दरवर्षीप्रमाणे आपली परंपरा राखत जवळजवळ सर्वच देशी व विदेशी खेळ व क्रीडा प्रकारांमध्ये सहभाग नोंदविला. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये एकूण २६९ खेळाडूंनी विविध क्रीडा स्पर्धांच्या माध्यमातून महाविद्यालयाचे प्रतिनिधित्व आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धांमध्ये केले.

यावर्षी आपल्या महाविद्यालयाच्या बॅडमिंटन मुली, हॉलीबॉल मुली या संघांनी अजिंक्यपद भूषविले तर फुटबॉल मुली व क्रिकेट मुली या संघांनी उपविजेतेपद मिळविले. महाविद्यालयाच्या एकूण ४६ खेळाडूंनी विभागाच्या विविध संघांमधून नाशिक विभागाचे प्रतिनिधित्व केले व त्या पैकी १४ खेळाडूंनी विद्यापीठ स्तरावरती जाऊन महाविद्यालयाचा लौकिक वाढवला. दरवर्षीप्रमाणेच यावर्षीही महाविद्यालयाची कामगिरी भरीव राहिली.

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये जिमखाना प्रतिनिधी म्हणून कु. श्रुतिका मराळकर हिची निवड करण्यात आली.

सर्वप्रथम झालेल्या आर्चरी मुले व मुली स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयाच्या कु. चारुता कमलापूर हिने अप्रतिम कामगिरी करत विजय मिळवला व विभागीय संघांमध्ये तिची निवड झाली. विभागीय स्तरावर देखील तिने आपली यशस्वी वाटचाल चालूच ठेवली व विभागीय स्तरावर ती प्रथम क्रमांक प्राप्त करून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संघांमध्ये स्थान मिळवले. अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धेमध्ये उत्कृष्ट कामगिरी बजावत कु. चारुता ही खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स साठी पात्र ठरली आहे व खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स मध्ये तिने एक सुवर्ण व एक कांस्य पदक मिळविले.

त्यानंतर झालेल्या तलवारबाजी स्पर्धेमध्ये दरवर्षीप्रमाणेच महाविद्यालयाच्या संघाने घवघवीत यश संपादन केले व महाविद्यालयाच्या ऋत्विंक शिंदे व अश्विन दाभाडे यांनी मुलांच्या गटातून तर तेजस्विनी टरले व कल्याणी शेवाळे यांनी मुलींच्या गटातून विभागीय संघांमध्ये स्थान मिळवले. विभागीय स्पर्धेमध्ये देखील आपल्या महाविद्यालयाच्या खेळाडूंनी उत्तम यश संपादन करित विजेतेपद मिळवले व त्यातील ऋत्विंक शिंदे, अश्विन दाभाडे व तेजस्विनी टरले या विद्यार्थ्यांनी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या

संघामध्ये स्थान मिळवले.

बास्केटबॉल मुले या संघाने देखील यावर्षी आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेमध्ये उत्कृष्ट कामगिरी पार पाडली त्यातून अरीब शेख व आदित्य यादव यांची नाशिक विभागाच्या संघामध्ये निवड झाली. बॉक्सिंग मुले व मुली या खेळात देखील महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी भरीव कामगिरी केली आणि महाविद्यालयाच्या कु. शायान पठाण, कु. मुग्धा कुलकर्णी व कु. अनीषा वर्मा यांनी विजेतेपद प्राप्त केले व विभागीय संघामध्ये स्थान मिळवले. पुरुष गटामध्ये आकाश प्रजापति याची देखील नाशिक विभागीय बॉक्सिंग संघामध्ये निवड झाली. कु. शान पठान हिने आपला दबदबा कायम राखत विभागीय स्तरावर विजेतेपद संपादन करित विद्यापीठाच्या संघामध्ये स्थान मिळवले.

त्यानंतर झालेल्या जिम्नॉस्टिक स्पर्धेमध्ये कु. सानिया शेख व कु. प्रियंका भावसार यांची नाशिक विभागीय संघामध्ये निवड झाली. पुणे येथे झालेल्या विभागीय जिम्नॉस्टिक स्पर्धेमध्ये कु. प्रियंका भावसार हिची सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या जिम्नॉस्टिक संघामध्ये निवड झाली.

बॅडमिंटन मुली संघाने यावर्षी आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेमध्ये विजेतेपद मिळवले व कु. स्नेहल सिंग हिची विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली. तसेच पुरुष गटामधून नेहमीप्रमाणे ऋषिकेश होले याची नाशिक विभागीय संघात निवड झाली. पुणे येथे झालेल्या आंतर विभागीय बॅडमिंटन स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या दोन्ही खेळाडूंनी अप्रतिम कामगिरी बजावली त्यातून ऋषिकेश होले याची पश्चिम विभागीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धेसाठी पुणे विद्यापीठाच्या संघात निवड झाली. या संघाने पश्चिम विभागीय

आंतरविद्यापीठ स्पर्धेमध्ये सुवर्णपदक प्राप्त केले व हा संघ पुढे होणाऱ्या अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धा व खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स साठी पात्र ठरला व खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स मध्ये त्याने रौप्य पदक मिळविले.

बास्केट बॉल मुली संघातील कु. दिव्यामणि त्रिपाठी व कु. ऐश्वर्या क्षत्रिय यांची नाशिक विभागीय संघात निवड झाली. कुस्ती या खेळा मध्ये पैलवान आकाश जाधव याने आपल्या वजनी गटात बाजी मारून बारामती येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेमध्ये नाशिक विभागाच्या संघात स्थान मिळवले.

अतिशय अटीतटीच्या झालेल्या फुटबॉल मुली स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या संघाने उपविजेतेपद मिळविले व कु. प्रज्वाला शर्मा, कु. दिशा जोशी, कु. वैभवी तोडणकर, कु. तान्या भालेकर व कु. धनशा गांगुर्डे यांची नाशिक विभागाच्या संघामध्ये निवड झाली. या ठिकाणी मला हे जरूर नमूद करावे वाटते की आपल्या महाविद्यालयातील या खेळाडूंचा अप्रतिम खेळ पाहून, निवड समिती सदस्य देखील अतिशय प्रभावित झाले व विजयी संघापेक्षा देखील जास्त खेळाडू आपल्या महाविद्यालयातून विभागीय संघात दाखल झाले.

अॅथलेटिक्स या क्रीडा प्रकारांमध्ये दरवर्षी प्रमाणे आपल्या महाविद्यालयाचे आंतरराष्ट्रीय खेळाडू कु. दुर्गा देवरे तिने ८०० मीटर धावणे व १५०० मीटर धावणे या क्रीडा प्रकारांमध्ये निर्विवाद वर्चस्व राखले. कु. अमेरा शाह हिने ४२ मीटर थाळीफेक करून, नाशिक विभागामध्ये नवीन विक्रम प्रस्थापित केला. तसेच पुरुष गटामध्ये ऋषिकेश पवार याने लांब उडी मध्ये प्रथम क्रमांक मिळवला तर राम पांडे

याने ११० मीटर अडथळ्यांच्या शर्यतीमध्ये प्रथम क्रमांक संपादन केला. या चारही खेळाडूंची नाशिक विभागाच्या थलेटिक्स संघामध्ये निवड झाली. यापैकी कु. दुर्गा देवरे तिची दर वर्षी प्रमाणे पुणे विद्यापीठाच्या अॅथलेटिक्स संघामध्ये निवड झाली.

पुरुषांच्या पोहणे स्पर्धेमध्ये श्लोक सानप या खेळाडूने २०० मीटर फ्रीस्टाइल स्पर्धेमध्ये प्रथम क्रमांक प्राप्त केला व विभागीय संघामध्ये त्याची निवड झाली. जुडो स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाचा खेळाडू गौरव पगारे यांनी उत्कृष्ट कामगिरी बजावत विभागीय संघामध्ये स्थान मिळवले. मुर्लीच्या कबड्डी स्पर्धेमध्ये कु. हर्षदा झोमण हिची चांदवड येथे झालेल्या विभागीय कबड्डी स्पर्धेसाठी निवड झाली.

आपली विजेतेपदाची परंपरा कायम राखत व्हॉलीबॉल मुली संघाने या वर्षी देखील अतिशय सहजपणे सर्व सामने जिंकत आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेचे विजेतेपद पटकावले. त्यातून कु. नेहा पुरकर, कु. प्रणाली देवरे, कु. वृषाली कुलकर्णी व कु. तेजस्विनी घुले यांची अहमदनगर येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेकरिता निवड झाली. या स्पर्धेमध्ये उत्कृष्ट कामगिरी बजावत कु. नेहा पुरकर व कु. प्रणाली देवरे यांनी पश्चिम विभागीय आंतरविद्यापीठ व्हॉलीबॉल स्पर्धेसाठी निवडल्या गेलेल्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संघामध्ये स्थान मिळवले. पश्चिम विभागीय स्पर्धेमध्ये पुणे विद्यापीठाचा संघ अजिंक्य राहिला व पुढे होणाऱ्या अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धेसाठी पात्र ठरला.

शूटिंग स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या नावाजलेल्या खेळाडू कु. आर्या बोरसे व कु. अनन्या बत्रा यांनी सहज विभागीय संघामध्ये स्थान पटकावले तर पुरुष

गटामध्ये अभिषेक नजन याने विभागीय संघामध्ये स्थान मिळवले. विभागीय स्पर्धेमध्ये देखील अतुलनीय कामगिरी बजावत कु. आर्या बोरसे हिने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शूटिंग संघामध्ये आपले स्थान पक्के केले. राष्ट्रीय स्तरावरील आपल्या कामगिरीने सर्वाना प्रभावित करत कु. आर्या हिने सुल जर्मनी येथे होणाऱ्या ISSF ज्युनियर विश्वचषकामध्ये सहभागी होणाऱ्या भारतीय संघामध्ये स्थान मिळविले व नुसत्या सहभागावरच समाधान न मानता तिने सुवर्णपदक मिळवत देशाच्या व महाविद्यालयाच्या शिरपेचात मनाचा तुरा रोवला.

फुटबॉल मुले संघातील गौतम धापसे याने अप्रतिम कामगिरी बजावत विभागीय संघात स्थान पटकावले. आपल्याच महाविद्यालयाने आयोजित केलेल्या क्रिकेट मुली स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाने उपविजेतेपद पटकावले, महाविद्यालयाच्या खेळाडू कु. आकांक्षा सिंग व कु. प्रीती प्रसाद यांची लोणावळा येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली. हॅंडबॉल मधील गतवर्षीची आंतरविद्यापीठ खेळाडू कु. आकांक्षा सिंह हिची विभागीय संघामध्ये निवड झाली.

येवला येथे झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन नेटबॉल मुले स्पर्धेमध्ये आशिष एफ्राईम या विद्यार्थ्याची विभागीय संघामध्ये निवड झाली. कॉर्फबॉल स्पर्धेमध्ये कु. मैथिली वाघ हिची पुणे येथे होणाऱ्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली. देवळाली कॅम्प येथे झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन नेटवर मुली स्पर्धेमध्ये कु. मैथिली वाघ व कु. मृणाल मांडे यांनी अप्रतिम खेळाचे प्रदर्शन केले व विभागीय संघामध्ये स्थान प्राप्त केले. अकोले येथे

झालेल्या विभागीय स्पर्धामधून उत्कृष्ट कामगिरी करत कु. मृणाल मांडे हिने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संघामध्ये स्थान मिळवले. अतिशय अवघड अशा पावर लिफ्टिंग या क्रीडा प्रकारांमध्ये आपल्या महाविद्यालयाचा खेळाडू चैतन्य दुबे त्याने अप्रतिम कामगिरी बजावत प्रथम क्रमांक मिळवला व विभागीय स्पर्धेमध्ये त्याची निवड झाली. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील शेवटची आंतर महाविद्यालयीन रोल बॉल क्रीडा स्पर्धा नॅशनल महाविद्यालय येथे पार पडली या स्पर्धेमध्ये पुरुष गटामध्ये स्वप्नील पवार याची तर महिला गटामधून पूजा तांबे हिची पिंपरी, पुणे येथे होणाऱ्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली. विभागीय स्पर्धेतील उत्कृष्ट कामगिरीच्या जोरावर तिची सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या रोलबॉल मुली संघात स्थान मिळविले.

आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धाबरोबरच विविध संघटना स्तरावरही आपल्या महाविद्यालयातील खेळाडूंनी उत्कृष्ट कामगिरी बजावली. यात कु. पूजा तांबे हिने राष्ट्रीय स्तरावर स्केटिंग मध्ये रोलर डर्बी प्रकारात सुवर्णपदक मिळविले. या कामगिरीच्या जोरावर तिची अर्जेन्टिना येथे होणाऱ्या वर्ल्ड स्केट गोम्स मध्ये सहभागी होणाऱ्या भारतीय संघात निवड झाली. याचबरोबर पुणे येथे झालेल्या राज्यस्तरीय मैदानी स्पर्धेमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या कु. अमेरा शाह हिने थाळीफेक प्रकारामध्ये सुवर्णपदक, चि. ऋषिकेश पवार याने ४ x १०० मीटर रिले प्रकारात सुवर्णपदक तर चि. राम पांडे याने ४०० मीटर हर्डल्स प्रकारात कांस्य पदक मिळविले. वर्षभर क्रीडा स्पर्धामधील सहभाग व स्पर्धा

आयोजनात महाविद्यालयाचा सर्व स्टाफ व कार्यालय यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

वरील प्रमाणे सर्व नैपुण्य प्राप्त खेळाडूंचा सत्कार माननीय राजेंद्र शिंदे (निवृत्त तालुका क्रीडा अधिकारी, गोंदिया) व माननीय अविनाश खैरनार(शिवछत्रपती क्रीडा पुरस्कार विजेते) यांच्या हस्ते संपन्न झाला.

शतकमहोत्सवी वर्ष व आंतरराष्ट्रीय योग दिवसानिमित्त शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागा अंतर्गत कार्यशाळा; खेळाडूंसाठी योग ही मंगळवार दिनांक २१ जून २०२२ रोजी प्रिं. टी. ए. कुलकर्णी हॉल, या ठिकाणी गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव आणि शिक्षणमहर्षी मा. सर डॉ. एम. एस. गोसावी साहेब यांच्या अध्यक्षेखाली संपन्न झाली.

सदर कार्यक्रमास प्रमुख अतिथी आणि मार्गदर्शिका म्हणून योगातील तज्ज्ञ डॉ. मिनाक्षी गवळी आणि श्रीमती दीप्ती गवळी तसेच प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी सर, उपप्राचार्या डॉ. एम. डी. देशपांडे मॅडम, प्रा. मुळे मॅडम, उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी सर आणि विद्यार्थी खेळाडू, महाविद्यालयातील (कनिष्ठ व वरिष्ठ) सर्व विषयाचे विभाग प्रमुख, सर्व सहकारी प्राध्यापक उपस्थित होते. तसेच वर्षभरातील सर्व कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी संस्थेचे सर्व पदाधिकारी सर डॉ. एम. एस. गोसावी सर, श्री. शैलेश गोसावी सर, डॉ. दीप्ती देशपांडे मॅडम व डॉ. राम कुलकर्णी सर यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले. महाविद्यालयाचे क्रीडा प्रमुख प्रा. तेजस कुलकर्णी, प्रा. सुरेश कोकाटे, श्री सुरेश शर्मा व कु. श्रुतिका मराळकर यांचे मोलाचे सहकार्य कार्यक्रम आयोजनात लाभले. महाविद्यालयाचा क्रीडा विभाग या सर्वांचा शतशः ऋणी राहिल!

नैपुण्य प्राप्त खेळाडूंची यादी :

Sr. No.	Name	Game	Level
1	Rushikesh Hole	Badminton	West zone / All India / khelo India
2	Neha Purkar	Volleyball	West zone / All India
3	Pranali Deore	Volleyball	West zone / All India
4	Rutvik Shinde	Fencing	All India Inter University
5	Ashwin Dabhade	Fencing	All India Inter University
6	Tejaswini Tarle	Fencing	All India Inter University
7	Durga Deore	Athletics	All India Inter University
8	Arya Borase	Shooting	All India Inter University
9	Charuta Kamapur	Archery	All India Inter University/khelo India
10	Priyanka Bhavsar	Gymnastics	All India Inter University
11	Shayan Pathan	Boxing	All India Inter University
12	Mrunal Mande	Netball	All India Inter University
13	Pooja Tambe	Rollball	All India Inter University
14	Prajwala Sharma	Football	West zone Selection
15	Anisha Varma	Boxing	Inter Zonal
16	Mugdha Kulkarni	Boxing	Inter Zonal
17	Akash Prajapati	Boxing	Inter Zonal
18	Kalyani Shewale	Fencing	Inter Zonal
19	Aditya Yadav	Basket ball	Inter Zonal
20	Areeb Sayyed	Basketball	Inter Zonal
21	Divyamani Tripathi	Basketball	Inter Zonal
22	Aishwarya Kshatriya	Basketball	Inter Zonal
23	Saniya Shaikh	Gymnastics	Inter Zonal
24	Snehal Singh	Badminton	Inter Zonal
25	Vaibhavi Todankar	Football	Inter Zonal
26	Disha Joshi	Football	Inter Zonal
27	Tanya Bhalekar	Football	Inter Zonal
28	Dhansha Gangurde	Football	Inter Zonal

29	Gautam Dhapse	Football	Inter Zonal
30	Akash Jadhav	Wrestling	Inter Zonal
31	Shlok Sanap	Swimming	Inter Zonal
32	Gaurav Pagare	Judo	Inter Zonal
33	Harshada Zoman	Kabaddi	Inter Zonal
34	Amera Shah	Athletics	Inter Zonal
35	Hrishikesh Pawar	Athletics	Inter Zonal
36	Ram Pande	Athletics	Inter Zonal
37	Tejaswini Ghule	Volleyball	Inter Zonal
38	Vrushali Kulkarni	Volleyball	Inter Zonal
39	Ananya Batra	Shooting	Inter Zonal
40	Abhishek Najan	Shooting	Inter Zonal
41	Akanksha Singh	Cricket/Handball	Inter Zonal
42	Preeti Prasad	Cricket	Inter Zonal
43	Ashish Ephraim	Netball	Inter Zonal
44	Maithili Wagh	Netball/Corfball	Inter Zonal
45	Chaitanya Dube	Power Lifting	Inter Zonal
46	Swapnil Pawar	Rollball	Inter Zonal

कनिष्ठ महाविद्यालय

सौ. स्नेहल मुळे

उपप्राचार्य, कनिष्ठ महाविद्यालय

गोखले एज्युकेशन सोसायटीच्या हं. प्रा. ठा. कला व रा.य.क्ष. विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालयाचा शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ चा अहवाल सादर करताना मनस्वी आनंद होत आहे. नेहमीच यशाची शिखरे गाठणारे आमचे कनिष्ठ महाविद्यालय परीक्षांच्या निकालाच्या बाबतीत आजही तेवढेच अग्रेसर आहे.

इ.१२ वी एच्.एस्.सी. बोर्ड परीक्षा मार्च - एप्रिल २०२२ चा वार्षिक निकाल खालील प्रमाणे लागला असून गुणवत्तेतील सातत्य व दर्जा यांची उत्तम परंपरा या वर्षीही कायम आहे.

विज्ञान शाखा : ९९.८८%

कला शाखा : ८२.०१%

एच्.एस्.सी. व्होकेशनल : ९३.५४%

उज्ज्वल यश संपादन केलेले प्रथम पाच विद्यार्थी

अ) विज्ञान शाखा

- १) रामपुरे सृष्टी सुभाष - ९२.३३%
- २) शिंदे संस्कृती हरी - ९१.३३%
- ३) शुक्ला सारंग योगेश - ९०.००%
- ४) चोपडे प्रसाद गजेंद्र - ९०.००%
- ५) खांबेकर अभिनीत विक्रान्त - ८९.६७%

ब) कला शाखा

- १) कुटे सोनिया सुनील - ९५.८३%
- २) सोनवणे इशिता राहुल - ९३.१७%
- ३) पराशरे मुक्ता वीरेंद्र - ९२.६७%

४) शिंदे सुशांत कैलास - ९०.८३%

५) काळे संस्कृती मधुकर - ९०.८३%

क) एच.एस्.सी. व्होकेशनल

१) पठारे अमेय उमेश - ७१.१७%

२) अहिरे कोमल संजय - ६०.६७%

३) खरात अजय मधुकर - ६०.३३%

४) वाघ रोशन बापू - ६०.००%

५) देवकर वैष्णवी विनायक - ६०.००%

संस्कृत विषयात कला व विज्ञान शाखेच्या २६ विद्यार्थ्यांना १०० पैकी १०० गुण मिळाले आहे. या विद्यार्थ्यांना प्रा. बी. व्ही. सोनवणे सरांचे विशेष मार्गदर्शन लाभले. सर्व स्तरांतून त्यांचे कौतुक होत आहे.

इ. ११ वी चा वार्षिक निकाल ३० एप्रिल २०२२ रोजी जाहीर करण्यात आला.

विज्ञान शाखा : ९८.२१%

कला शाखा : ८८.०३%

एच्.एस्.सी. व्होकेशनल : ९४.४४%

अ) विज्ञान शाखा

- १) दर्डी तरणकौर अमरजीतसिंग - ९१.३३%
- २) पाटील आर्या संजय - ९०.५०%
- ३) शिरोडे इशिका जगदीश - ९०.००%
- ४) खमायाचा देवेश संदीप - ९०.००%
- ५) काटे प्रथमेश शरद - ८९.५०%

ब) कला शाखा

१) पाटील वैदेही किरण	-	९४.६७%
२) ब्राह्मिकर प्रांजल नरेंद्र	-	९४.१७%
३) कुलकर्णी सई गिरीश	-	९३.००%
४) देशपांडे संहिता सुरेंद्र	-	९२.००%
५) कदम गोवर्धन प्रशांत	-	९१.८३%

क) एच. एस. सी व्होकेशनल

१) मुथा प्रणव गणेश	-	८६.१७%
२) कसबे राज संजय	-	८०.८३%
३) उच्छीत अभय माणिक	-	८०.००%
४) अहमदशेख तबू कालमौला	-	७४.८३%
५) कदम गोवर्धन प्रशांत	-	७४.३३%

या सर्व विद्यार्थ्यांचे गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव सर डॉ.मो.स.गोसावी सर यांनी अभिनंदन केले व शुभाशिष दिले.

कनिष्ठ महाविद्यालयातील शैक्षणिक सुरुवात १४ जून २०२१ पासून करण्यात आली. प्रा.श्रीमती मैत्रिणी काळे (जीवशास्त्र विभाग)यांची पर्यवेक्षिका म्हणून नियुक्ती १५ जून २०२१ रोजी करण्यात आली. महाविद्यालयीन स्तरातून त्यांचे अभिनंदन करण्यात आले.

दिनांक ६/६/२२ रोजी शासकीय अध्यापक विद्यालय नाशिक येथे HCL TECHBEE या विज्ञान उपक्रमाला बारावी विज्ञान शाखेचे विद्यार्थी व मार्गदर्शक शिक्षक श्रीमती नहिरे आणि स्वप्नील शिंदे उपस्थित होते.

राष्ट्रीय वाचन दिन

महाविद्यालयाचे भाऊसाहेब वर्तक ग्रंथालयातर्फे राष्ट्रीय वाचन दिन दिनांक १९/६/२१ रोजी साजरा करण्यात आला. विद्यार्थी, प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी या आभासी ग्रंथप्रदर्शनास ऑनलाईन लिंक द्वारे भेट दिली व या

विशेष स्तुत्य उपक्रमाचा लाभ घेतला.

ऑनलाईन व्याख्यान:

२२ जून २०२१ रोजी महाविद्यालयातर्फे मा. श्री. अण्णा हजारे यांचे तरुणांना मार्गदर्शन या विषयावर ऑनलाईन व्याख्यान आयोजित केले होते. या व्याख्यानास विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला.

इ. १२ वी विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन व निकाल पत्र तयार करणे.

दि.७ जुलै २०२१ रोजी उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा इयत्ता १२ वी साठी निकालाची मूल्यमापन कार्यपद्धती शासन निर्णयानुसार जाहीर करण्यात आली. त्यासंबंधीचे ऑनलाईन प्रशिक्षण एच.एस.सी. बोर्डकडून देण्यात आले. या प्रशिक्षणात सर्व कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक वृंद उपस्थित होते.

आझादी का अमृतमहोत्सव.

दि.१०/८/२०२१ रोजी भारत सरकारच्या आझादी का अमृतमहोत्सव या उपक्रमांतर्गत राष्ट्रगीतगायनाची ध्वनिचित्रफीत तयार करण्यात आली. या उपक्रमास भरघोस प्रतिसाद मिळाला.

ऑनलाईन शिक्षक दिन

ज्ञानदानाला व ज्ञानप्राप्तीला कसलीच मर्यादा बंधन नसते. या वर्षी ६ सप्टेंबर २०२१ रोजी ऑनलाईन शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमास प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सूर्यवंशी, उपप्राचार्या श्रीमती मुळे, पर्यवेक्षिका सौ काळे, समन्वयक प्रा.उगले, आदी शिक्षक वृंद उपस्थित होते. विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांविषयीचा आदर भाव कृतज्ञता व्यक्त करत मोठ्या संख्येने या कार्यक्रमात भाग घेतला.

ISO audit. (वार्षिक तपासणी)

दि.५/१०/२०२१ रोजी ISO पथकाने कार्यालय रेकॉर्ड, कागदपत्र, शैक्षणिक बाबी, १२वी उत्तरपत्रिका ऑनलाइन तासिका, वार्षिक नियोजन, पाठ टाचण, अभ्यासेतर कार्यक्रम, इत्यादींची पाहणी केली. अत्यंत समाधानकारक पणे ऑडिट पार पडले.

विद्यार्थ्यांची RTPCR चाचणी

दि.२६/११/२०२१ रोजी नाशिक महानगरपालिकेच्या वतीने कनिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांची RTPCR चाचणी करण्यात आली विद्यार्थ्यांनी मोठ्या प्रमाणात प्रतिसाद दिला.

दि. ६ डिसेंबर २०२१ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त प्रा.डॉ.विजयकुमार वावळे यांचे विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

I Gain स्पर्धा उत्साहात

११ डिसेंबर २०२१ रोजी गो. ए. सो. संयुक्त विद्यमाने दर वर्षी राबविण्यात येणाऱ्या I gain स्पर्धा उत्साहात पार पडल्या. या स्पर्धेसाठी विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. आय गेन स्पर्धा प्रमुख म्हणून प्राध्यापक जे. टी आहेर यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

दिनांक २० डिसेंबर २०२१ आझादी का अमृतमहोत्सव या कार्यक्रमांतर्गत देशभक्तीपर विषय घेऊन पोस्टकार्ड स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. या स्पर्धेत ११ वी १२ वी च्या विद्यार्थ्यांनी मोठ्या प्रमाणात सहभाग घेतला.

राष्ट्रीय गणित दिवस

दि. २२/१२/२०२१ रोजी राष्ट्रीय गणित दिनानिमित्त चौथे आंतर महाविद्यालयीन गणित-विज्ञान प्रदर्शन कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्रांगणात

भरविण्यात आले. यासाठी नाशिक आकाशवाणी कार्यालय प्रमुख शैलेश माळोदे, महाविद्यालयाचे प्राचार्य सौ. सूर्यवंशी सर, समन्वयक प्रा.उगले, उपप्राचार्य मुळे, श्रीमती काळे मॅडम, आर्दीच्या उपस्थितीत या प्रदर्शनाचे उद्घाटन झाले. या उपक्रमात इतरही अनेक कनिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या कार्यक्रमासाठी गणित विभाग प्रमुख प्रा. श्रीमती तागडे, प्रा. स्वप्नील शिंदे यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

३ जानेवारी २०२२ रोजी नाशिक रोड महाविद्यालयात क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त ऑनलाइन काव्यवाचन चषक स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत आपल्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी संस्कृती काळे हिने तृतीय क्रमांकाचे बक्षीस मिळविले.

पर्यटन व व्यवस्थापन:

व्यवसाय शिक्षण विभाग एच.पी.टी आर.वाय.के कॉलेज नाशिक इ.११वी १२वी विद्यार्थ्यांची एकदिवसीय शैक्षणिक सहल दि २२ डिसेंबर २०२१ रोजी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ संचालित बोटक्लब गंगापूर धरण परिसर या ठिकाणी आयोजित करण्यात आली होती. संबंधित आस्थापना अधिकारी व कर्मचारी वर्ग शिक्षक सौ.स्वाती तुपे, प्रा.उमेश पठारे यांनी सर्व विद्यार्थ्यांना अतिशय उपयुक्त व समर्पक असे मार्गदर्शन केले.

राष्ट्रीय सेवा योजना

१३ जानेवारी २०२२ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना उपक्रमांतर्गत एच.पी.टी आर्टस व आर्.वाय.के. सायन्स कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना प्राचार्यांनी मास्क चे वाटप केले.

रक्तदान शिबिर :

१८ जानेवारी २०२२ रोजी युवा दिनाच्या निमित्ताने रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले.

यात अनेक शिक्षकांनी उस्फूर्त सहभाग घेतला व रक्तदानाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून दिले.

राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त स्पर्धा:

२५ जानेवारी २०२२ रोजी राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त इयत्ता अकरावी व बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी वक्तृत्व स्पर्धा, निबंधस्पर्धा, रांगोळीस्पर्धा अशा विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांनी मोठ्या संख्येने यात सहभाग घेतला.

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ :

दिनांक ३१ जानेवारी २०२२ रोजी महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी विकास मंडळाच्या वतीने वार्षिक पारितोषिक वितरण सोहळा आणि विद्यार्थी गुणगौरव समारंभ ऑनलाईन पद्धतीने आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून श्री. प्रकाश पाठक नामवंत वक्ते माननीय सर डॉ.मो.स.गोसावी सर अध्यक्षस्थानी होते. या कार्यक्रमास सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांनी आपली हजेरी लावली.

वसंतोत्सव कार्यक्रमाचे आयोजन :

मराठी साहित्य विश्वातील प्रख्यात नाटककार आणि महाविद्यालयाचा मराठी विभागात कार्यरत असलेल्या विद्यार्थीप्रिय प्राध्यापक वसंत कानेटकर यांचा जन्म शताब्दी निमित्ताने त्यांना आदरांजली वाहण्यासाठी या कार्यक्रमाचे आयोजन, २१ मार्च २०२२ रोजी प्राचार्य टी.ए. कुलकर्णी सभाग्रहात करण्यात आला सदर कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी प्रा.डॉ.उल्हास रत्नपारखी(जेष्ठ प्राध्यापक विचारवंत) उपस्थित होते.

विशेष प्रावीण्य वर्ग: इयत्ता १२ विज्ञान आणि १२ कला शाखेचा अध्ययनात हुशार आणि कमकुवत विद्यार्थ्यांसाठी विशेष प्रावीण्य वर्गाचे आयोजन करण्यात आले. जेष्ठ अनुभवी विषय शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून प्रेरणा दिली व

विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण केला .

इतर शैक्षणिक उपक्रम / पुरस्कार:

आमच्या महाविद्यालयातील प्रा.जयंत कुमार ताराचंद आहेर यांना राज्यस्तरीय समाजसेवेकरिता अन्याय निवारण निर्मूलन सेवा समिती व गौरक्षा फाँडेशनच्या वतीने समाज रत्न सन्मान बहाल करण्यात आला. सदर पुरस्कार राज भवन येथे महाराष्ट्राचे राज्यपाल श्री.भगतसिंह कोश्यारी यांच्या हस्ते दि.७ मार्च २०२२ रोजी प्रदान करण्यात आला त्यांचे सर्व स्तरातून अभिनंदन करण्यात आले.

स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त वाँकेथोन :

दि.४/५/२२ रोजी स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त वाँकेथान, क्रीडा योगासन आरोग्य जनजागृती व सांस्कृतिक कार्यक्रम महानगर पालिकेच्या महात्मा नगर क्रिकेट मैदानावरून या उपक्रमांची सुरुवात झाली. यात मोठ्या संख्येने विद्यार्थ्यांनी व प्राध्यापक सहकार्यांनी सहभाग घेतला.

गुणवंत विद्यार्थी गुणगौरव सोहळा -

एच.पी.आर्टस आणि आर.वाय.के. सायन्स महाविद्यालयात इयत्ता १२ वी गुणवंत विद्यार्थ्यांचा गुणगौरव सोहळा दि.१७/६/२२ रोजी पार पडला.कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.व्ही.एन. सूर्यवंशी सर उपस्थित होते. गुणवंत क्रमाने यशस्वी झालेल्या विद्यार्थ्यांना पारितोषिके देऊन गौरविण्यात आले व पुढील वाटचालीसाठी त्यांना शुभेच्छा दिल्या. या कार्यक्रमास उपप्राचार्या प्रा.एस.वाय. मुळे, समन्वयक प्रा.उगले, पर्यवेक्षिका श्रीमती काळे. आदि शिक्षक वृंद उपस्थित होते.

करियर कट्टा

डॉ. व्ही. एन. भामरे

डॉ. एस.व्ही. पाटील

महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान साह्यता केंद्र आणि एच् पी टी आर्ट्स अँड आर् वाय् के सायन्स महाविद्यालय नाशिक यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'करियर कट्टा' फलकाचे अनावरण व उद्घाटन समारंभ प्रमुख अतिथी- मा. डॉ वृंदा भार्गवे यांच्या हस्ते करण्यात आला. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. विष्णु सूर्यवंशी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून उपस्थित होते. कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयातील शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

'करियर कट्टा' फलकाचे अनावरण व उद्घाटन समारंभ

शुक्रवार, दि १७ डिसेंबर २०२१ रोजी

स. ९.३० ते स. १०.३०

स्मार्ट कट्टा, एच् पी टी आर्ट्स अँड आर् वाय् के सायन्स महाविद्यालय, नासिक येथे झाला.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष- मा. प्राचार्य डॉ विष्णु सूर्यवंशी होते तर

प्रमुख अतिथी- मा. डॉ वृंदा भार्गवे ह्या होत्या

महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान साह्यता केंद्र आणि एच् पी टी आर्ट्स अँड आर् वाय् के सायन्स महाविद्यालय नाशिक यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात 'करियर कट्टा' फलकाचे अनावरण व उद्घाटन समारंभ संपन्न झाला.

महाविद्यालयीन तरुणांना रोजगाराच्या नवनवीन संधी उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने आणि विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षांचे ज्ञान देण्याच्या उद्देशाने हे माहितीचे दालन उभे करण्याचे कार्य करियर कट्ट्याच्या माध्यमातून केले जात आहे. या उपक्रमा अंतर्गत संविधान पारायण, वृत्तपत्र वाचन, उद्योजक आपल्या भेटिला, सायबर सिक्यूरिटी यासारखे उपक्रम राबविले जाणार आहे. या सर्व उपक्रमांचा जास्तीत जास्त महाविद्यालयीन तरुणांनी लाभ घ्यावा असे प्रतिपादन यावेळी प्राचार्य डॉ. विष्णु सूर्यवंशी यांनी केले. समन्वयक प्रा. विनायक भामरे व डॉ. एस्. व्ही. पाटील यांनी यावेळी

विद्यार्थ्यांना उपक्रमा-बद्दलची माहिती दिली. १ जानेवारी २०२२ पासून ते डिसेंबर २०२२ पर्यंत या उपक्रमांचा लाभ विद्यार्थ्यांना घेता येईल त्यासाठी जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी आपली नाव नोंदणी करावी, असे आवाहन त्यांनी या प्रसंगी केले. या फलकाच्या अनावरण प्रसंगी उपप्राचार्य डॉ. मृणालिनी देशपांडे, उपप्राचार्य डॉ. प्रणव रत्नपारखी, डॉ. आनंदा खलाणे (विद्यार्थी विकास अधिकारी), महाविद्यालयातील इतर प्राध्यापक वृंद आणि विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमात मान्यवरांचे आणि उपस्थितांचे आभार प्रा.गिरी यांनी मानले.

Cultural Activities 2021-22

Dr. Vidya Patil

Cultural Committee Officer

1) Inauguration:

The 'Cultural Committee' was inaugurated at the hands of Dr Vrinda Bhargave at Smart Katta of HPT Arts and RYK Science College Nashik at 9:30 am on 17th December, 2021 Dr. Vrinda Bhargave, the Chief Guest in her address highlighted the importance of having programmes throughout the year, right from January to December. Principal Dr. V. N. Suryavanshi in his presidential address, elaborated on the role of the Cultural Committee in providing the much-needed platform for the students and advised students to have a positive approach towards extra-curricular activities.

2) Street Play :

The inaugural session was followed by a street play performed by the students of the F.Y.B.SC named 'Hatya Zhalich Pahije' written and directed by Amey Acharya. The street play was a huge success as was evident from the over-whelming response given by the student-spectators.

3) Dramatics Workshop:

The next session was on 'Dramatics Workshop' which consisted of two

segments. It started with Dr. L.M.Lokhande's introduction to Mr. Dutta Patil, the Resource person of the first segment. He dealt with the different aspects of play writing in detail. This was followed by lunch for the students. Mr. Sunil Deshpande, Resource person for the second segment dealt with the intricacies of drama and conducted a practical session by involving the students in various activities concerned with acting. Students enjoyed this interactive session tremendously

4) Chandubai Kulkarni Debate Competition :

This year Late Dr. Mrs. Chandubai Kulkarni Debate Competition was held on 5th March 2022 in the seminar hall of H.P.T. Arts and R.Y.K. Science college, Nashik. It was inaugurated at the hands of Principal Dr. V. N. Suryavanshi. Twenty two students from different colleges of Maharashtra participated in the competition. Six topics were provided for the debate and the students showcased their talents on stage. The first prize was bagged by Bharati Vidyapeeth College of Engineering,

Kolhapur's Patil Sanket K. Patil Yash Ravindra of B.K. Birla College, Kalyan got the second prize and the third prize was secured by Sonar Saransh Dhananjay of Appasaheb Jedhe College, Pune. Prof. Anuradha More of B.Y.K.College of Commerce, Nashik and Dr. Sambhaji Shinde of BYTCO College, Nashik were the judges. The Prize Distribution function was held on the same day. The competition was coordinated by Dr. Lokhande, Head of the Department of Marathi.

Placement Cell - 2021-22

Dr. A. B. Chaurasia

Co-Ordinator

Placement cell of HPT Arts & RYK Science College, Nashik was established in the year 2005-06. The main aim of the cell is to make overall development of students in enrolled in the college every year. Students from rural as well as urban area get admitted to our college. Particularly students from rural areas are weak in many aspect such as dressing sense, communication skill (English as well as Marathi), industrial environment, day to day life etiquettes etc. To groom all the students not only from rural but also from urban area; the cell provides guidance in all respect to all the students.

From the academic year 2021-22, a new activity called “Pre-placement students counselling” started. This activity was carried out, every time, one day before the actual date of placement interviews. The students were informed about the company, number of vacancies, dressing sense, timing sense etc. They were also asked to go through

web site of the company, note the countries where particular company has branches and make mental preparation if they ask you to go to the foreign countries/various states within India etc.

Further, specialty of this year is that maximum companies were local i.e from Nasik or nearby region. This helped students a lot; in the sense that not only boys but more number of girl student were ready to join the companies. Hence, it resulted in more number of students placed.

The main target of the cell is to provide job for every desired student of HPT Arts and RYK Science College. With this target every year number of reputed companies are requested to visit the campus and conduct campus interviews for our students. Number of reputed companies regularly visit our campus every year. This year (2021-22) following companies visited and selected/placed our students.

H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik

Sr.No.	Name Of Company	Date of Interview	No. Of Candidates Appeared	No. Candidates Selected
1.	Rohan Energy Solutions Pvt. Ltd. Nasik (Analytical Chemistry Only)	03/03/2022	29	12
2.	A Cube Holidays Nasik & Purva Paryatan Nasik (TTM Candidates Only)	12/03/2022	07	04
3.	Job Matters, Nasik Consultant for WNS Company Nasik	31/03/2022	47	31
4.	NIIT Mumbai Consultant for ICICI Bank	13/04/2022	81	16
5.	Success Booster, Nasik	23/04/2022	32	10
6.	VIP Industries Ltd., Nasik	27/04/2022	35	15
7.	Barnes School, Deolali, Nasik (For Librarian)	07/05/2022	11	02
8.	Barnes School, Deolali, Nasik (For English Teacher)	30/06/2022	02	01

**SENIOR COLLEGE TEACHING STAFF
HPT ARTS & RYK SCIENCE COLLEGE, NASHIK - 5**

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Dr. Surywanshi Vishnu Namdeo	Principal
2.	Dr. Deshpande Mrinalini Dilip	Professors, Vice Principal
3.	Dr. Ratnaparkhi Pranavkumar	Assist. Professors, Vice Principal
4.	Dr. Bobade Vivek Dinkar	Professors
5.	Dr. Karad Ramakant Vithalrao	Professors
6.	Dr. Hire Pramodkumar Shivajirao	Professors
7.	Dr. Avasthi Vihayprasad	Professors
8.	Dr. Chourasia Ashish Bhupatprasad	Professors
9.	Dr. Borhade A V	Professors
10.	Dr. Auti Sanjay Gajanan	Professors
11.	Dr. Kharat Sanjeevan Jagannath	Professors
12.	Dr. Thakur Hemant Atmaram	Professors
13.	Dr. Ohal Atul Arjun	Professors
14.	Dr. Deshpande Prashant Shamraj	Professors
15.	Dr. Wawle Vijaykumar Gulabrao	Professors
16.	Dr. Jawale Chetan Suresh	Professors
17.	Dr. Lokhande Kautik Mogal	Professors
18.	Dr. Khalane Ananda Arjun	Professors
19.	Dr. Bhamare Vinayak Nago	Professors
20.	Dr. Lalsare Dattatray Laxman	Asso. Professors
21.	Dr. Sharma Lokesh Parsuram	Asso. Professors
22.	Shri. Shimpi Shrikant Murlidhar	Asso. Professors
23.	Shri. Jadhav Jayavantrao	Asso. Professors
24.	Shri Joshi Dipak Shamrao	Asso. Professors
25.	Dr. Joshi P P	Asso. Professors
26.	Smt Joshi Vaihayanti Sanjay	Asso. Professors
27.	Shri. Pawar Sanjay Waman	Asso. Professors
28.	Smt. Pathak Leena Pradeep	Asso. Professors
29.	Dr. Patil Kiran Prakash (Behere)	Asso. Professors
30.	Shri. Shirsat Anil Hiraman	Asso. Professors

31.	Smt. Goavi S S	Asso. Professors
32.	Dr. Roy Swapna Pradip (Samanta)	Asso. Professors
33.	Mrs. Joshi Vrunda Narendra	P. T. Asso. Professors
34.	Dr. Ahire Sanjay Supadu	Assit. Professors
35.	Shri Bagul Ravindra Bhaurao	Assit. Professors
36.	Shri Ahire Prashant Uttam	Assit. Professors
37.	Dr. Vasave Ashok Ramsing	Asso. Professors
38.	Dr. Patil Sachin Vishnu	Asso. Professors
39.	Dr. Suryawanshi Manjusha	Asso. Professors
40.	Mrs. Agashe Jyoti Adwait	Asso. Professors
41.	Dr. Basarkar Udaya Ganesh	Asso. Professors
42.	Shri Nandagaoli Jayant M.	Assit. Professors
43.	Mrs. Patil Manisha Dadabhau	Assit. Professors
44.	Dr. Gupta Supriya Singh	Asso. Professors
45.	Dr. Patil Vidya Uttamrao	Asso. Professors
46.	Shri Dhande Mahendra Bapurao	Assit. Professors
47.	Shri Pagar Sahebrao Bajirao	Assit. Professors
48.	Smt. Menon Sunitha Ramesh	Assit. Professors
49.	Smt. Mangurkar Medha Rajesh	Assit. Professors
50.	Dr. Pathare Jyoti Anilkumar	Assit. Professors
51.	Dr. Shekokar Ganesh Dayaram	Assit. Professors
52.	Shri Khairnar Haresh Ashokrao	Assit. Professors
53.	Shri Mistry Pravin Sonu	Assit. Professors
54.	Dr. Pawar Uttam Vishnu	Assit. Professors
55.	Dr. Hunnargikar Leena Vijaykumar	Assit. Professors
56.	Smt. Shere-Kharwar Aditi Sunil	Assit. Professors
57.	Shri Varade Sagar Shankar	Assit. Professors
58.	Dr. Giri Ganesh Dattatray	Assit. Professors
59.	Dr. Harpale Dattatraya Vilas	Assit. Professors
60.	Mrs. Mhaske Ujwala Ganpat (Pagar)	Assit. Professors
61.	Shri Mali Prakash Maruti	Assit. Professors
62.	Shri Pawar Babruwan Sheshrao	Assit. Professors
63.	Dr. Giram Manoj Baburao	Assit. Professors
64.	Shri Patil Bhausahab Uttamrao	Assit. Professors

65.	Dr. Deshmukh Nazneen Zaher	Assit. Professors
66.	Shri. Pagar Santosh Baban	Assit. Professors
67.	Shri. Kadam Vishwajeet Dilip	Assit. Professors
68.	Smt. Deshmukh Pragati Patingrao	Assit. Professors
69.	Dr. Kapure Rajashree Sanjay	Assit. Professors
70.	Dr. Kolhe Bharati Ganpat	Assit. Professors
71.	Shri Patil Jitendra Pitambar	Assit. Professors
72.	Shri Kothawade Pravin Suresh	Assit. Professors
73.	Shri Valvi Rakesh Torama	Assit. Professors
74.	Dr Gosavi Kumar Vinod Chhotupuri	Assit. Professors
75.	Dr. Sanap Kailas Khandu	Assit. Professors
76.	Shri Baviskar Ravindra Bhika	Assit. Professors

Non-Grant Teaching Staff - 2021-22

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Smt. Shaik A M	Head Computer Department
2.	Shri Karkare S B	Lecturer
3.	Smt. Sane P. S.	Lecturer
4.	Smt. Tilak R. N.	Lecturer
5.	Smt. Ahire A. c.	Lecturer
6.	Smt. Kinage L. H.	Lecturer
7.	Shri Dholi A. G.	Lecturer
8.	Shri Gajare P. H.	Lecturer
9.	Mrs. Baviskar S. C.	Lecturer
10.	Smt. Kulkarni S. C.	Lecturer
11.	Smt. Kawale G. A.	Lecturer
12.	Smt. Joshi V. K.	Lecturer
13.	Smt. Deshpande P. S.	Lecturer
14.	Ms. Mshajan M. N.	Lecturer
15.	Smt. Joshi V. K.	Lecturer
16.	Ms. Dhande D. S.	Lecturer
17.	Shri. Joshi S. J.	Lecturer
18.	Shri Shejwal R. B.	Lecturer
19.	Dr. Bhavasar S. P.	Lecturer

Academic 2021-22

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Smt. Kulkarni T. D.	Physical Instructor
2.	Ms. Pingale J. R.	Lecturer
3.	Ms. Bramhankar G. W.	Lecturer
4.	Shri. Mule M. P.	Lecturer
5.	Smt. Kedar J. A.	Lecturer
6.	Shri. Deore N. R.	Lecturer
7.	Smt. Mahajan V. A.	Lecturer
8.	Smt. Dhatrak T. M.	Lecturer
9.	Smt. Janorkar S. Y.	Lecturer
10.	Smt. Wagh S. M.	Lecturer
11.	Smt. Dani V. D.	Lecturer (Analytical)
12.	Smt. Gatkal A. S.	Lecturer
13.	Smt. Lothe V. G.	Lecturer
14.	Mrs. Kulkarni S. R.	Lecturer (Zoology)
15.	Dr. Mrs. Sanap M. A.	Lecturer (History)
16.	Shri. Pawar P. K.	Lecturer (History)
17.	Smt. Memon A. A.	Lecturer (Botony)
18.	Smt, Shinde M. V.	Lecturer (Botony)
19.	Smt. Chandrika Paul	Lecturer (Botony)
20.	Shri. Godse M. V.	Lecturer (Journalism)
21.	Shri. Nikam K. R.	Lecturer
22.	Shri. Mhaske V. V.	Lecturer
23.	Mrs. Gite M. V.	Lecturer
24.	Smt. Jadhav A. A.	Lecturer Geography
25.	Mr. Yadhav S. I.	Lecturer
26.	Smt. Vetel J. D.	Lecturer
27.	Smt. Jadhav H. B.	Lecturer
28.	Ms. Dugaje P. D.	Lecturer
29.	Ms. Mundakkal B. B.	Lecturer
30.	Smt. Kulkarni A. G.	Lecturer
31.	Megha R. Choudhari	Lecturer
32.	Aishwarya S. Joshi	Lecturer
33.	Rewati U. Belgaonkar	Lecturer
34.	Shri. Jagtap Nikhil D.	Lecturer CHB
35.	Shri Ambadas N. Mahale	Lecturer CHB

CHB-Teaching Staff

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Dr. Patil Honashri Y.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
2.	Mrs. Dr. Kadam J. L.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
3.	Mrs. Kulkarni V. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
4.	Dr. Jodhale G. P.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
5.	Smt. Aher J. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
6.	Ms. Shimpi R. D.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
7.	Mr. Joshi T. L.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
8.	Mr. Gupta S.P.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
9.	Mr. Pangam. S.S	Assit. Professor (Lecturer) CHB
10.	Dr. Bhong R. G.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
11.	Dr. Ghuge C. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
12.	Mr. Chavhan A. H.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
13.	Mrs. Gaikwad R. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
14.	Dr. Mojad J. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
15.	Dr. Dongare M. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
16.	Mr. Dhiman D. J.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
17.	Mr. Bambare S. D.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
18.	Smt. Roy R. N.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
19.	Mr. Dhanvate M. G.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
21.	Dr. Patil A. A.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
22.	Mr. Yeole U. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
23.	Ms. Chaudhari Y. G.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
24.	Smt. Dr. Sonawane S. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
25.	Smt. Jagtap S. A.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
26.	Dr. Ghatule V. A.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
27.	Smt. Narwade S. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
28.	Smt. Gundale S. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
29.	Smt. Dange K. P.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
30.	Smt. More R. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
31.	Smt. Madke S. V.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
32.	Smt. Deshmukh S. R.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
33.	Smt. Jadhao P. M.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
34.	Smt. Mundhe S. E.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
35.	Smt. Shinde S. S.	Assit. Professor (Lecturer) CHB
36.	Smt. Bhusare R. B.	Assit. Professor (Lecturer) CHB

Junior College Teaching Staff (Grant -In-Aid)

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Mrs. Mulay Snehal Yeshwant	Vice Principal
2.	Mrs. Kale Maitreyi Bhalchandra	Supervisor
3.	Mr. Ugale Vishnu Waman	F.T. Teacher
4.	Mr. Patil Digambar Makundrao	F.T. Teacher
5.	Mr. Tatar Shyamkat Gangadhar	F.T. Teacher
6.	Mr. Khairnar Ravindra Ramdas	F.T. Teacher
7.	Mr. Sonawane Rajendra Dagadu	F.T. Teacher
8.	Mrs. Pawar Kalpana Vijay	F.T. Teacher
9.	Mrs. Jadjav Suhasini Uttam	F.T. Teacher
10.	Mr. Sarode Vaibhav Manohar	F.T. Teacher
11.	Mrs. Nichale Madhuri Dnyaneshwar	F.T. Teacher
12.	Mrs. Nahire (sonawane) Madhuri Suresh (baburao)	F.T. Teacher
13.	Mr. Sonawane Babaji Vasant	F.T. Teacher
14.	Mrs. Gaikwad Vanita Pravin	F.T. Teacher
15.	Mr. Gavit Ramdas Balu	F.T. Teacher
16.	Mr. Chavan Vinod Madusing	F.T. Teacher
17.	Mrs. Tagde Vaishali Narayanrao	F.T. Teacher
18.	Mrs. Wankhade Kalpana Bhaurao	F.T. Teacher
19.	Mr. Khandekar Damodar Duryodhan	F.T. Teacher
21.	Mrs. Sanap Radhabai Laxman	F.T. Teacher
22.	Mrs. Behere Anita Bhagwantrao	F.T. Teacher
23.	Mrs. Ahire Mrunal Uttamrao	F.T. Teacher
24.	Mr. Kokate Suresh Shankarrao	F.T. Teacher
25.	Mrs. Sharma Manisha Prashant	F.T. Teacher
26.	Mr. Gosavi Rajendra Sudhakar	F.T. Teacher
27.	Miss Dobade Sunita Sakharam	F.T. Teacher
28.	Mr. Aher Jayantkumar Tarachand	F.T. Teacher
29.	Mrs. Patil Nilima Madhukar	F.T. Teacher
30.	Mrs. Patil Sarika Yogesh	F.T. Teacher
31.	Mr. Shinde Swapnil Sanjeev	F.T. Teacher
32.	Mrs. Joshi Harshada Mandar	F.T. Teacher
33.	Mrs. Gaikwad Alka Bhaskar	F.T. Teacher
34.	Mr. Aher Pankaj Dattatray	F.T. Teacher
35.	Mrs. Joshi Trupti Mukund	F.T. Teacher
36.	Mrs. Desale Kanchan Ramchandra	F.T. Teacher

37.	Mrs. Birade Sheetalpriya Suresh	F.T. Teacher
-----	---------------------------------	--------------

Mcvc Unit

1.	Shri. Muthal S. K.	F.T. Teacher
2.	Smt. Deole M. D.	F.T. Teacher
3.	Shri. Kankate B. P.	F.T. Teacher
4.	Shri. Pathare U. B.	F.T. Teacher
5.	Shri. Jadhav H. M.	F.T. Teacher
6.	Smt. Tupe S. S.	F.T. Teacher
7.	Smt. Vyavahare C.r.	F.T. Teacher

Bifocal Unit

1.	Shri. Shaikh Shakil Sharifoddin	F.T. Teacher
----	---------------------------------	--------------

Junior College Teaching Staff (Non Grant Unit)

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1	Smt. Bhadane Pallavi Uttamra	F. T. Teacher
2	Mrs. Joshi Rao Deepali V.	F. T. Teacher
3	Smt. Sonawane Trusha Sayajirao	F. T. Teacher
4	Sase Sagar Dilip	F. T. Teacher
5	Smt. Aher Manjusa Ramrao	F. T. Teacher
6	Mr. Temak Amol Raghunath	F. T. Teacher
7	Mr. Borase Sangita Kailas	F. T. Teacher
8	Ms. Gholap Smita Bharat	F. T. Teacher
9	Ms. Khan Humera Sharif	F. T. Teacher
10	Smt. Toksiya Priyanka Kantilal	F. T. Teacher
11	Smt Dhongade Vandana Sandeep	F. T. Teacher
12	Smt. Sayyed Misba Saffiya	F. T. Teacher
13	Smt. Khairnar Sunita Suresh	F. T. Teacher
14	Smt. Jadhav Priyanka Sharad	F. T. Teacher
15	Smt. Patil Chetana Sudhirrao	F. T. Teacher
16	Shri. Jadhav Vaibhav Bhausheth	F. T. Teacher
17	Miss. Nikam Megha Siddharth	F. T. Teacher
18	Smt. Borse Dipali Kamlakar	F. T. Teacher
19	Miss Joshi Swapna Dilip	F. T. Teacher
20	Smt. Jadhav Priya Namdeo	F. T. Teacher
21	Shri. Joshi Shubham Pravin	F. T. Teacher
22	Smt. Mulay Trupti Dhananjay	F. T. Teacher
23	Smt. Bhandare Ashwini Pritam	F. T. Teacher
24	Mrs. Kulkarni Anita Vijay	F. T. Teacher

H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College (Non Teaching Staff)

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Mr. Walimbe S.M.	Registrar
2.	Mr. Joshi S. L.	O.S
3.	Mr. Gawali D.J	Stenographer
4.	Mr. Chavan D.E.	Head Clerk
5.	Mr. Anil Malode	Senior Clerk
6.	Mr. Chaudhari D. N.	Senior Clerk
7.	Smt. Bankapure V. M.	Senior Clerk
8.	Mr. Andewad G. R.	Junior Clerk
9.	Mr. Ahire P. A.	Junior Clerk
10.	Mr. Amodkar S. S.	Junior Clerk
11.	Mrs. Deshmukh C. J.	Junior Clerk
12.	Mrs. Shinde S. R.	Junior Clerk
13.	Mr. A. G. Gaidhani	Junior Clerk
14.	Mr. Kulkarni B. P.	Junior Clerk
15.	Mr. Kambale P. C.	Laboratory Assistant
16.	Mr. Gangurde K. T.	Laboratory Assistant
17.	Mr. Bhoje J. A.	Laboratory Assistant
18.	Mr. Sandhan V. G.	Laboratory Assistant
19.	Mr. Waikar P.V.	Laboratory Assistant
21.	Mr. Bahun K.	Laboratory Assistant
22.	Mr. Khairnar B. G.	Laboratory Assistant
23.	Mr. Patil K. R.	Laboratory Assistant
24.	Mr. Bagul R. G.	Laboratory Assistant
25.	Mr. Bhavsar D. S	Laboratory Assistant
26.	Mr. Rajput Y. M	Laboratory Assistant
27.	Mr. Thete Y. J	Laboratory Assistant
28.	Mr. Shirsath G. L	Attendant
29.	Mr. Pawar N. W.	Attendant
30.	Mr. Deore M. D.	Attendant
31.	Mr. Shinde R. J.	Attendant
32.	Mr. Jadhav N. P	Attendant
33.	Mr. Patil S. S.	Attendant
34.	Mr. Kate V. V.	Attendant
35.	Mr. Lavate N. S	Attendant
36.	Mr. Shinde S. B.	Attendant

H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik

37.	Mr. Gaikwad S. T.	Attendant
38.	Mr. Gulve R.V.	Attendant
39.	Mr. Koli B. V.	Attendant
40.	Mr. Bondar D.S	Attendant
41.	Mrs. Randive S. A.	Attendant
42.	Mr. Bhatt D. D.	Attendant
43.	Mr. Salve A. S.	Attendant
44.	Mr. Karvande S.N.	Attendant
45.	Mr. Konda D. N.	Attendant
46.	Mr. Jadhav R.D.	Attendant
47.	Mr. Bhat A. S.	Attendant
48.	Mr. Domade D. R.	Attendant
49.	Mr. Sonawane B. M.	Attendant
50.	Mr. Pendharkar D. B.	Attendant
51.	Mr. Bhavsar H.S	Attendant
52.	Mr. Bhor D. D.	Attendant
53.	Mrs. Gosavi G.C	Attendant
54.	Mrs. Mojad A.A.	Attendant
55.	Mr. Jadhav P. W.	Attendant
56.	Mr. Chaudhari S.S	Attendant
57.	Mr. Sharma S. D	Attendant
58.	Mr. Jagtap S. V.	Attendant
59.	Mr. Kiran Bhosale	Attendant
60.	Mr. Dhongade S. S.	Attendant
61.	Mr. Joshi M. D.	Attendant
62.	Mr. Chavan V. L	Attendant
63.	Mr. R. B Sulgewar	Attendant
64.	Mr. Sharma Santosh D.	Attendant
65.	Mr. Godse S. L.	Attendant
66.	Mr. Chaudhary N. S.	Attendant
67.	Mr. Khaire A. D.	Attendant
68.	Mr. Unhale P. L	Attendant
69.	Mr. P.K. Joshi	Attendant
70.	Mr. Unhale S. L	Attendant
71.	Mr. Mojad R. K	Attendant
72.	Mr. khillare M.k.	Attendant
73.	Mr. Sawant A. S.	Attendant
74.	Mr. Pathak R. S.	Attendant

H.P.T. Arts & R.Y.K. Science College, Nashik

75.	Mr. Birajdar S.B.	Attendant
76.	Mr. Sonawane N. R.	Attendant
77.	Mr. Pawar B. M.	Attendant
78.	Mr. Mrs. J. V. Kale	Attendant
79.	Mr. Sonawane U R	Attendant
80.	Mr. Kale Ashok	Peon
81.	Mr. Garud S. S.	Peon
82.	Mr. Bhaskare D. S.	Peon
83.	Mr. Shingne N. V.	Peon
84.	Mr. Mali V. T.	Peon
85.	Smt. Gadakh H. G	Peon
86.	Smt. Shahu D. S.	Peon
87.	Mr. Mondhe D. K.	Peon
88.	Mr. Avhad I. B.	Peon
89.	Mr. Pawar N. P.	Peon
90.	Mr. Ahire R. B.	Peon
91.	Mr. Nititn Akolkar	Peon

Non Grant

Sr.No.	Name of the Employee	Designation
1.	Mr. Shejul P. B	Attendant
2.	Mr. Karle S. M.	Attendant
3.	Mr. Sanap Y. K.	Peon
4.	Mrs. Kamble C.S	Peon
5.	Mr. Jamdhade M. B.	Peon
6.	Mr. Jadhav S.V.	Peon
7.	Shri. Bhivsane A. R.	Peon
8.	Shri Jadhav A.P.	Junior Clerk
9.	Shri. Kasar M. P.	Junior Clerk
10.	Smt. Rajole T. S.	Junior Clerk
11.	Shri Chaudhari A. D.	Peon
12.	Shri Patil K. S	Peon
13.	Shri Jadhav S. A	Sweeper

जन गण मन

जन-गण-मन अधिनायक जय है
भारत-भाग्य-विधाता ।
पंजाब सिंध गुजरात मराठा
द्राविड उत्कल बंग ।
विंध्य हिमाचल यमुना गंगा,
उच्छल जलधि तरंग ।
तव शुभ नामे जागे,
तव शुभ आशिष माँगे,
गाहे तव जय गाथा ।
जन-गण मंगलदायक जय है,
भारत-भाग्य-विधाता ।
जय हे, जय हे, जय हे,
जय जय जय, जय है ॥

